

V. IDEOVÁ KONFERENCE ODS

Hradec Králové, 26. dubna 2008

**V.
IDEOVÁ
KONFERENCE
ODS**

Hradec Králové, 26. dubna 2008

V. IDEOVÁ KONFERENCE ODS

Hradec Králové, 26. dubna 2008

ODS NA ČESKÉ
POLITICKÉ SCÉNĚ

V **21.** STOLETÍ

<http://www.ods.cz/>

Dne 26. dubna 2008 se v Hradci Králové v Kongresovém centru ALDIS konala V. ideová konference ODS pod názvem: „ODS na české politické scéně ve 21. století“. Více než 500 účastníků diskutovalo nad současnou rolí ODS na české politické scéně se zaměřením na budoucí ideové a programové směřování strany.

V. ideová konference ODS proběhla téměř přesně na den po 17 letech od založení Občanské demokratické strany. Jak připomněl ve svém úvodním projevu předseda strany Mirek Topolánek, ODS vnesla do středoevropského prostoru a do polistopadové české politické entropické reality prvek řádu, prvek občanský, prvek liberálně-konzervativní reformní strany. Po nesmírně riskantní, odpovědné a úspěšné transformační roli v letech devadesátých na sebe vzala po Sarajevském atentátu a následně katarzi roli pravicové, moderně budované strany organicky zasazené jak do evropského, tak do světového kontextu, strany, která se neštítí slova **kapitalismus**.

Formát, který byl pro tuto konferenci zvolen, akcentoval odborný charakter jednání. Delegáti pracovali v tematických sekcích tak, aby se jednotlivým tématům a diskusi nad nimi mohli věnovat do větší hloubky a na vyšší odborné úrovni. Sborník, který teď držíte v ruce, se pokouší přinést celkový přehled o průběhu V. ideové konference, o jejích závěrech, o tom, kam by měla Občanská demokratická strana podle názorů delegátů směřovat v jednotlivých oblastech.

Jednání konference bylo rozděleno do šesti pracovních sekcí

1. sekce: *Ekonomika a hospodářská politika*
2. sekce: *Moderní stát, právo a bezpečnost*
3. sekce: *Věda, výzkum, vzdělání a inovace*
4. sekce: *Zahraniční politika*
5. sekce: *Zdravotnictví a sociální věci*
6. sekce: *Zemědělství, regionální rozvoj a životní prostředí*

Toto členění respektuje také sborník. V jednotlivých kapitolách (sekcích) najdete vystoupení garantů sekcí a jejich powerpointové prezentace. Ve většině případů se jedná o přepis mluveného projevu, je proto třeba na ně uplatňovat jiná kritéria než na psaný projev. Snažili jsme se však, aby i tento mluvený projev byl dostatečně sdělný při zachování jeho autenticity.

V přílohách, které jsou opět členěny podle jednotlivých sekcí, jsou v abecedním pořadí seřazeny dokumenty vztahující se k diskusi v sekcích, které nám jejich autoři poslali do uzávěrky sborníku.

Přes obsáhlou a širší materiálu, které se podařilo do sborníku nashromáždit, nemůže však ani tato publikace dát vyčerpávající pohled a detailně mapovat celou V. ideovou konferenci. Přesto věříme, že i tak bude mít pro Vás nejen informační hodnotu, ale že Vám může dát odpovědi na některé otázky spojené se směřováním ODS v příštích letech.

Milan Bouška, vedoucí mediální sekce HK ODS

OBSAH

A) SPOLEČNÉ ZASEDÁNÍ	7
<i>Moderátoři: Jan Zahradil, Petr Tluchoř</i>	
• Úvodní projev předsedy ODS Mirka Topolánka	7
B) DISKUSE V SEKČÍCH	19
1. SEKCE	
Ekonomika a hospodářská politika	19
<i>Garanti: Martin Říman, Ivan Fuksa, Michal Doktor, Ivo Strejček</i>	
2. SEKCE	
Moderní stát, právo a bezpečnost	51
<i>Garanti: Ivan Langer, Pavel Bém, Jiří Pospíšil</i>	
3. SEKCE	
Věda, výzkum, vzdělání a inovace	73
<i>Garanti: Mirek Topolánek, Walter Bartoš, Petr Fiala</i>	
4. SEKCE	
Zahraníční politika	95
<i>Garanti: Petr Robejšek, Alexandr Vondra, Aleš Černík, Jan Zahradil</i>	
5. SEKCE	
Zdravotnictví a sociální věci	113
<i>Garanti: Petr Nečas, Tomáš Julínek</i>	
6. SEKCE	
Zemědělství, regionální rozvoj a životní prostředí	147
<i>Garanti: Petr Gandalovič, Miroslav Ouzký, Oldřich Vlasák</i>	
C) ZÁVĚREČNÉ ZASEDÁNÍ	170
<i>Moderátoři: Jan Zahradil, Petr Tluchoř</i>	
• Martin Říman: Závěry z 1. sekce	170
• Ivan Langer: Závěry z 2. sekce	170
• Walter Bartoš: Závěry z 3. sekce	173
• Jan Zahradil: Závěry ze 4. sekce	174
• Petr Nečas, Tomáš Julínek: Závěry z 5. sekce	177
• Petr Gandalovič: Závěry ze 6. sekce	179
• Závěrečné vystoupení předsedy ODS Mirka Topolánka	180
D) PŘÍLOHY	183
Do publikace byly abecedně zařazeny i příspěvky těch účastníků diskuse v jednotlivých sekcích, kteří dodali své příspěvky v textové či elektronické podobě.	

A) SPOLEČNÉ ZASEDÁNÍ

ODS PRO 21. STOLETÍ

Mirek TOPOLÁNEK
předseda ODS

Odovědně a Důsledně pro Svobodu

Scházíme se téměř přesně na den po 17 letech od založení naší strany, Občanské demokratické strany. Strany, která vnesla do středoevropského prostoru a do poli-stopadové české politické entropické reality prvek řádu, prvek občanský, liberálně-konzervativní a reformní. Strany, která aplikovala jako první důsledně demokratický princip budování zesudu při vzniku i během vlastního fungování. Strany, která po nesmírně riskantní, odovědně a úspěšně transformační roli v letech devadesátých na sebe vzala po Sarajevském atentátu a následné katarzi roli catch-all party – pravicové, průřezové, moderně budované, organicky zasazené jak do evropského, tak do světového kontextu. Strany, která se neštítí slova **kapitalismus**.

Po osmi letech se Občanská demokratická strana vrátila do vlády. Poprvé se v této situaci právě dnes scházíme na ideové konferenci. Potřebujeme se na chvíli zastavit, zamyslet, ohlédnout se zpět, porovnat naše představy z doby v opozici s praktickými realitami vládnutí, analyzovat naše zkušenosti, verifikovat naše programové instrumentárium, zahájit diskusi o změnách, nových trendech, komparovat naše zkušenosti a teze s partnery v zahraničí, vyhodnotit vliv našeho členství v EU na realizaci našeho programu a podívat se kupředu. A to nejen prizmatem příštích voleb, ale stanovením dlouhodobější vize našeho působení na politické scéně, vize ODS pro Českou republiku 21. století, vize naší nabídky občanům ČR. Potřebujeme se na chvíli odstříhnout od každodenních politických zápasů. S opozicí, v koalici i uvnitř ODS. Ujistit se, zda jdeme pořád po modré, vítězné, správné cestě, jestli na konci zužující se soutěsky koaličního vládnutí vidíme světlo osvětlující naše naplněné cíle. Ale také zvednout oči trochu výš, nad běžné starosti, vyletět z těsné soutěsky k modré obloze, nenatřásat si pyšně, samolibě a útočně naše modrá peřička (na to bude prostor na kongresu), odvážně plánovat budoucnost a hlavně, nebát se té odvahy. Voliči nám neodpustí přízemannost, malost, malověrnost, nekonceptnost a nedostatek odvahy.

Přestože se konference jmenuje ideová, nemyslím si, že máme opravovat naše ideje, sahat do podstaty. V tomto smyslu je konferencí spíše programovou. Někomu ani to nemusí být samozřejmé a bude chtít útočit na hlavní zásady. Tomu bychom měli zabránit a žádné volby před námi by to nikdy neměly ovlivnit. Na obraně svobody ve všech jejích formách není třeba nic měnit a naši preambuli ve stanovách jako věc substantivní povahy bychom také měli respektovat a brát jako

etalon našeho snažení. Odpovědná a důsledná obrana svobody a závaznost ideových axiomů. To je ODS. To jsou naše mantinely diskuse, v těch se pohybujeme. Za nimi totiž končí náš myšlenkový svět, naše vzorce chování, naše politika. Lavírování, populismus, módní vlny a názorové veletoce nechme soupeřům. Jejich voliči to berou jako samozřejmost. Nám by ti naši neodpustili. Zkusme tedy dnes začít diskutovat a znovu verifikovat náš liberálně-konzervativní program, pokusme se formulovat vizi občanských demokratů pro 21. století. Definujme si na základě těchto vizí program občanských demokratů pro příští volby. Vítězný program!

Skutečná práce se rozběhne teprve v jednotlivých sekcích. Tam bude čas a prostor na podrobnou debatu nad konkrétními tématy, nad návrhy pro jednotlivé oblasti. Jsem si jist, že jako vždy ukážeme naši ideovou sílu, schopnost přinášet myšlenky, aplikovat naše hodnoty a náš dlouhodobý program na aktuální problémy. Udělejme si domácí inventuru toho, co jsme plánovali, jaký byl skutečný “stav unie”, i toho, co se dnes daří, či nedaří realizovat. Položme si také férovou otázku, co je a není reálné, ať už politicky, či odborně. Mou ambicí je nabídnout vám svůj pohled a odpovědi na tři prosté otázky. Kam jsme šli? Kam jdeme? Kam chceme jít?

OTÁZKA PRVNÍ: KAM JSME ŠLI?

Nemusím snad připomínat, že jsme v opozici strávili dlouhých osm let. Proto, i když smyslem této konference je spíše najít recepty na příští úspěch, považuji za důležité toto období alespoň krátce zhodnotit, respektive vybrat z něj poučení jak pro přítomnost, tak pro budoucnost.

Co bylo na počátku našeho pobytu v opozici? Ano, na počátku bylo slovo, přesněji řečeno **Čtyři poděbradské artikuly**. Nicméně, každý z nás má pět prstů na ruce a taky, doufám, všech pět pohromadě, tak je použijeme všechny. Tedy **jedna**, či přesněji jednotná ODS, nebo aspoň úporná snaha jednotu udržet. **Dvě** ideové substance – liberální a konzervativní (a nechci jít do subtilní diskuse, jestli neoliberální, libertariánské, neokonzervativní, či jiné), zahrnující v sobě hodnotový žebříček i kompas pro praktický výkon správy věcí veřejných. **Tři** úrovně naší horizontální politické aktivity, síly i zranitelnosti – místní, regionální a celostátní. **Čtyři** poděbradské artikuly – **nedotknutelné soukromí, levný stát, nezadlužená budoucnost, solidarita zodpovědných** –, a vládní cíle, dnes definované například zjednodušeně mnou jako **pět** premiérských priorit – zdravé veřejné finance, moderní a efektivní stát, bezpečný občan v bezpečném státě, odstranění bariér, podpora vědy a vzdělanosti. Teprve všech pět pohromadě (ne na stole v českých, jak je zvykem u socialistů) nám dalo a znovu dá šanci na úspěch. To je síla ODS!

K takto obecně definovaným cílům se můžeme stále hlásit, stále k nim můžeme směřovat. Tyto cíle stojí vysoko nad prostředky, kterými jich chceme dosáhnout. Protože prostředky můžeme a musíme měnit podle aktuální situace, ale cíl potřebujeme stále vidět před sebou. Nezaměňujme nikdy prostředek a cíl. Prostředky, jakkoli sofistikované a dlouze domyšlené, se nesmějí stát modlou, kvůli které za-

pomeneme na cíl tam vysoko nad námi a přehlédneme mnohdy i lepší cestu, která k němu vede. Někteří z nás propadli dojmu, že marketingové ikony volební kampaně ODS představují jakési posvátné, nedotknutelné krávy. Ve skutečnosti přece platí, že i ona patnáctiprocentní sazba daně je pouze prostředkem k naplnění našich skutečných, zásadních a dlouhodobých cílů a předvolebních slibů. Dosažení většího prostoru pro lidskou svobodu, aktivitu, motivaci jednotlivce, nepostihování aktivních, odpovědných, pracovitých a úspěšných, zaručení vyšší kvality života ve svobodné, bezpečné a přátelské zemi. Navíc se jasně ukázalo, že v realitě proporčního volebního systému nelze autoritativně a závazně slibovat takto konkrétní detaily jednotlivých systémů. Potom leckdo uvěří mýtům o neplnění volebního programu a podvodu na voličích, což jasně a rezolutně odmítám, a výsledky naší vlády to jasně dokazují. Akademickou diskusi nechme akademikům, oni nejsou odpovědní za realizaci. My potřebujeme mandát a když ho máme, musíme ho naplnit reálným, dosažitelným obsahem. Co nejdřív, co nejlépe, teď, tady, a ne někdy, ne možná, ne s někým jiným a jinde.

Jak jsme byli připraveni

My jsme našich 8 let v opozici určitě nepromarnili. Naopak, kromě našich tradičně silných, zejména ekonomických témat jsme byli schopni zvednout i témata a problémy, které trápily občany, které brzdily společnost a ohrožovaly její budoucnost a které vlády ČSSD řešit nechtěly nebo neuměly. Považuji i ze zpětného pohledu za správné, že jsme se na kongresu v Brně přihlásili k řešení sociálních, zdravotních a právních otázek. Nejen proto, že nám to pomohlo vyhrát volby. Především se ale ukazuje, že na tomto poli máme velkou, byť pro mnohé možná překvapivou erudici. Že jsme schopni pružně reagovat, přesně v duchu úspěšného, moderního a perspektivního soucitného konzervatismu a pomocí liberálních, ekonomicky oprávněných a tržně konformních nástrojů. A že právě zde dokážeme přinášet praktické výsledky, které viditelně – viditelněji než často v oblasti (makro) ekonomiky – zlepšují kvalitu života občanů. Připouštím, že jsme tím současně, např. ve zdravotnictví, dali soupeřům populistickou zbraň a střelivo k útokům, nicméně to je pouze krátkodobý a krátkodechý pohled.

Výsledkem našeho konání v opozici tak byl ucelený liberálněkonzervativní program, který zahrnoval vládu práva, nezadluženou budoucnost a prosperitu, důstojné a rovnoprávné postavení v rámci EU, boj s korupcí, fungující sociální služby, špičkové školství a zdravotnictví a zabezpečené stáří. Měli jsme – a máme stále – program, který kromě podrobného verbálního zpracování obsahuje do detailů rozpracované ideje a konkrétní a srozumitelné návrhy. Navíc – a to byla vždy naše velká výhoda – je zaštiťován také silnými a vyhraněnými osobnostmi.

Ano, odvedli jsme v opozici ohromný kus práce. Modrá šance je po všech stránkách nejucelenějším, nejpropracovanějším a nejpromyšlenějším programovým dokumentem, jaký kdy která politická strana měla. Přesto, nebo právě proto znovu

opakuji: nepreferujeme prostředky, sledujeme cíl. Chybou každého dokonalého řešení je, že naráží na nedokonalou realitu. Považuji za dobré a přínosné, že jsme věnovali tolik úsilí práci na naší programové výzbroji. Ta se nám neztratí, jako se univerzitnímu studentovi neztratí čas strávený přípravou na zkoušky, ačkoli v praxi musí řešit úplně jiné problémy než na akademické půdě a často dokonce musí změnit obor. Jeho praktické poznatky tak zastarají, či jsou mu úplně k nepotřebě. Ale naučí se přemýšlení a disciplíně, naučí se hledat řešení. Proto byla naše náročná příprava správným rozhodnutím. Bylo naopak chybou, že jsme se nechali dotlačit k tomu, abychom veřejně prezentovali naše akademické formulky a abstraktní čísla jako hotová řešení reálných problémů. Ještě větší chybou by bylo na nich trvat nyní. Poté, co jsme zjistili skutečnou hloubku zděděných problémů, kterou jsme neznali a nemohli znát. Poté, co jsme se stali součástí koaličního kabinetu a naším programem se stalo programové prohlášení vlády. I v této situaci ale nesmíme dopustit, aby někdo mohl říci, že chybí dialog mezi námi samými. Vedme jej! Ale pokud vládneme, tak spíše musíme realizovat pracně vydiskutovaná, a často koaličně kompromisní řešení s celou řadou korektur. Ty pramení i z takových vlivů, jako jsou požadavky Evropské unie, výkyvy ekonomického cyklu, změny podmínek, globální a exogenní vlivy a podobně. To neznamená, abychom koaličním partnerům ustupovali a rezignovali tak na náš vlastní program bez důkladné analýzy a bez boje. Naopak. To se nesmí stát a nestane!

Co jsme zdědili po ČSSD

Opravdu, mnohé naše plány, zejména co se týká daní, vycházely z neznalosti reality. V roce 2006, po 8 letech vládnutí ČSSD, jsme zdědili nákladný, byrokratický a zkosnatělý stát. Lapidárně řečeno, převzali jsme „vybydlenou zemi s projezenou budoucností“.

Převzali jsme zemi:

- kde žití na dluh se stávalo normou chování
  - s chronickými, trvalými deficity státních rozpočtů, kde pojem vyrovnaný rozpočet byl předmětem posměchu
  - s rostoucími mandatorními výdaji, které byly dlouhodobě neufinancovatelné, a přesto pravidelně valorizované
  - s nejvyšší složenou daňovou kvótou ve výši skoro 38 % HDP
  - s nezaměstnaností blížící se 8 %
  - s demotivujícím sociálním systémem
  - s nákladným a neefektivním zdravotnictvím
- zemi,
- kde pracovitost, spornost a odpovědnost již přestávaly být ceněnými ctnostmi, ale naopak byly spíše trestány vysokými daněmi, byrokratickými bariérami a kriminalizací
  - kterou otřásaly korupční aféry ve sféře státní správy

- která byla zatížena dodatečnými „předvolebními dary“ vlády ČSSD, které dále zatěžovaly veřejné rozpočty zvýšením sociálních nákladů, jež by do roku 2010 dosáhlo cca 146 mld. Kč, které hrozily sankce od EK za neplnění závazků vůči EU v oblasti fiskální disciplíny.

Ptám se vás všech, co bylo v této chvíli nejdůležitější? Věřím, že je to opravdu jen řečnická otázka. Samozřejmě, nejdůležitější bylo držet se našeho dlouhodobého programu, držet se Poděbradských artikul. Nezadlužená budoucnost, není ani mantra, ani klišé. Je to cíl, ke kterému směřujeme a musíme směřovat. Nikoli daňová sazba 12,5, 14 či 15 procent. Budu trvat na tom, abychom vždy nadřazovali cíl nad prostředky. A abychom se nenechali odchýlit z našeho dlouhodobého směřování momentálními spory o jednotlivosti.

OTÁZKA DRUHÁ: KAM JDEME?

V roce 2006 jsme zaslouženě vyhráli volby. Naším vstupem do vlády se situace radikálně změnila. Už jsme nemuseli jen snít, mohli jsme začít prakticky realizovat naše plány. To je na jedné straně ohromná příležitost. Na straně druhé vždy hrozí riziko selhání. Tím selháním samozřejmě myslím neschopnost obstát při řešení reálných a skutečných problémů, problémů této země a jejích občanů. V žádném případě nepokládám za selhání, pokud neuplatníme všechna konkrétní řešení z našeho velice konkrétního a podrobného volebního programu. Politici přece nejsou oceňováni za nápady, ale za výsledky, ne za to, co vymyslí, ale co prosadí. Naš program, a budu to dnes opakovat do omrzení, byl přeci jen prostředkem, nebyl to cíl sám o sobě. Nepochybně bylo naší velkou výhodou, že jsme byli velice dobře programově a personálně připraveni na převzetí vládní odpovědnosti. K ní jsme přidali další výhodu – i když ji možná někteří za tak velkou výhodu nepovažují. Přidali jsme pružnost. Naše reálná politika je flexibilní a sleduje náš dlouhodobý program v maximální míře, v jaké to umožňuje politická konstelace a ekonomické podmínky, a za použití prostředků a postupů, které jsou prakticky realizovatelné a v koalici prosaditelné. Cost-benefit analýzu provedou voliči!

Co jsme udělali

Navzdory obstrukcím ze strany ČSSD jsme nakonec dokázali sestavit vládní koalici, do jejíhož programového prohlášení jsme prosadili podstatnou část našeho programu. Odráží se to i v pěti premiérských prioritách, které shrnují deset oblastí programového prohlášení a téměř dvě stovky konkrétních vládních programů.

Jde samozřejmě o priority koaličního kabinetu v tomto volebním období. Nicméně zároveň tyto priority stále korespondují s Poděbradskými artikuly, které stály na počátku naší cesty z opozice. Stále tedy držíme směr, a nic na tom nemění fakt, že kráčíme k cíli za použití některých jiných nebo modifikovaných prostředků, než jsme si vysnili v čase mimo vládu. Je přece lepší ve vládě prosazovat možná řešení, než snít o těch ideálních v opozici. Nebo se mýlím?

Z celkem 184 konkrétních vládních projektů a cílů kabinet po cca 15 měsících vládní odpovědnosti rozpracoval 181. Přičemž plných 35 % z nich je splněno. Jsme první vládou, která skutečně plní, co slíbila. Za to nás budou lidé hodnotit, ne za nerealizované krásné sny.

A jak se zhodnotíme my sami? Jsem vždy připraven čelit kritice. Ale zásadně odmítám paušální tvrzení, že zrazujeme náš program, že opouštíme naši značku, že neplníme sliby ODS. Odmítám toto tvrzení ani ne tak proto, že nereflexuje realitu koaliční vlády. Koneckonců je dobré udržovat si vnitřní bojovnost, vědomí, že máme své vlastní cíle, a neustále si je připomínat bez ohledu na to, že v praxi musíme činit kompromisy. Ostatně proto se také koná tato ideová konference. I já potřebuji občas připomenout, že nejsem jen předsedou koaliční vlády, ale také předsedou ODS. Diskuse na toto téma je zdravá, pokud se odehrává právě na fórech, jako je toto, nikoli před zraky veřejnosti. Mladí sociální demokrati by nás neměli školit z morálky a programové konzistence. Důvod, proč odmítám onu paušalizující kritiku, je hlubší. Je totiž nepravdivá v samotném svém předpokladu. My jsme přece nikdy neřekli, že své plány splníme do roka či do dvou. Jako konzervativní strana bychom se nikdy nesnížili k onomu barnumskému: „nemožné ihned, zázraky na počkání“.

I přes všechno přehnaný opoziční optimismus jsme přece věděli – a měli vydiskutováno – že při řešení problémů, které jsme zdědili po vládách ČSSD, musíme postupovat ve třech fázích:

- Krátkodobá – stabilizačně-startovací (v čase několika úvodních měsíců)
  - Střednědobá – konsolidačně-reformní (v průběhu aktuálního funkčního období)
  - Dlouhodobá – systémově-cílová (v následujících obdobích po dalších vítězných volbách)
- V krátkodobé fázi jsme přijali opatření:
- vedoucí k nastolení elementární rozpočtové disciplíny (nakládání s rezervními fondy, dodržování výdajových rámců)
  - zahájili jsme audit struktury a účelovosti veřejných výdajů
  - zkonsolidovali jsme pohled na veřejné rozpočty jako celek
- Pro střednědobou – reformní – fázi jsme vycházeli z následujících strategických úvah:
- těžiště reformního úsilí musí být zejména na výdajové straně veřejných rozpočtů, hlavně v oblasti mandatorních výdajů
  - musí být posílena adresnost sociálního systému
  - musí být zvýšena efektivnost osobních veřejných výdajů
  - musí být snížena míra zásahů státu do ekonomiky
  - uspořené prostředky budou využity na plošné snížení daňové zátěže
- Zároveň jsme pro konstrukci reformy definovali tři základní principy:
- postupné snižování daňové zátěže a zjednodušení daňového systému
  - řešení dlouhodobých fiskálních tlaků prostřednictvím reformy důchodového a zdravotnického systému

- důsledné dodržování základních fiskálních pravidel, zejména režimu fiskálního cílení a střednědobých výdajových rámců“
- Naše reformní úsilí pak bylo promítnuto do definování těchto 8 reformních cílů:
  - návrat na konvergenční trajektorii tak, aby byla akceptována EK a ČR nehrozily sankce či ztráta kredibility
  - zvrácení neudržitelných trendů vládních výdajů a posílení jejich efektivity
  - plošné snížení daňového zatížení, omezení administrativní zátěže a daňové distorze zjednodušením daňového systému
  - reformování důchodového a zdravotního systému
  - státní rozpočet nesmí být brzdou úspěšného ekonomického rozvoje, ale jeho oporou, a to prostřednictvím vhodného nastavení daňových sazeb
  - podpora rodin s dětmi
  - citlivý přístup k ekonomicky neaktivní populaci
  - dodržování závazků vůči EU a maximální využití prostředků z fondů EU
- Zmíněné úvahy, priority a cíle jsme následně přetavili do globálního „superreformního“ vládního návrhu zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů, a také jsme ho dokázali v parlamentu ke konci roku 2007 úspěšně prosadit.

Kdo říká, že se v tomto reformním balíku nepoznává? Možná někdo nevidí svoji konkrétní stopu, kterou chtěl sám za sebe zanechat v dějinách. Ale tvrdím, že v reformních prioritách, jak jsem je zde přednesl, se zcela prakticky promítají tři Poděbradské artikuly: Nezadlužená budoucnost, Levný stát, Solidarita odpovědných. A ten čtvrtý, Soukromí je nedotknutelné, se promítá v dalších vládních opatřeních.

Naznačil jsem nyní, aniž bych chtěl jakkoli limitovat vaši schopnost inovace a kreativitu, kudy by se měly ubírat i vaše úvahy v oblasti daní a veřejných financí, protože právě ty jsou předmětem největších kontroverzí uvnitř ODS. Jak už jsem ale uvedl, tato oblast už nesmí být nikdy naším jediným tématem na úkor ostatních. Zdravé veřejné finance jsou jen jednou z pěti premiérských priorit. My jsme voličům nabídli mnohem více. A také to plníme. Alespoň v bodech tu uvedu příklady programů, které spadají do zbylých čtyř priorit.

Moderní a efektivní stát

- eJustice
- eGovernment
- eHealth
- Snížení administrativní zátěže
- Reforma státní správy

Bezpečný občan v bezpečném státě

- Reforma Policie ČR
- Reforma justice
- Zlepšení dopravní infrastruktury
- Zvyšování vnější bezpečnosti (NATO, zahraniční politika)

- Ochrana spotřebitele (zdravé a bezpečné potraviny)
- Ochrana životního prostředí a ekologie (včetně protipovodňových opatření)

Odstranění bariér

- Prorodinná politika
- Politika zaměstnanosti
- Dostupnější zdravotnictví
- Integrace seniorů
- Integrace sociálně vyloučených
- Rozvoj venkova
- Protikorupční opatření
- Liberalizace vnitřního trhu EU reforma Společné zemědělské politiky

Podpora vědy a vzdělanosti

- Projekt VIVAT, reforma podpory vědy a výzkumu
- Reforma terciárního vzdělávání
- Reforma školství

Za každým z těchto stručných bodů jsou konkrétní opatření, která zlepší kvalitu života občanů. Opatření, která přinesou výsledky, jež budeme moci právem prezentovat před příštími volbami. Výsledky, které jsou skutečné, viditelné, nikoli jen na papíře.

Co jsme zatím dokázali

Naše fungování ve vládě ale má už nyní praktické, měřitelné výsledky.

- V oblasti daní z příjmu dosud přijaté reformní kroky snižují daňovou zátěž do roku 2010 o cca 35 mld. Kč.
- V oblasti sociálních výdajů se snižuje zatížení veřejných rozpočtů celkem o cca 94 mld. Kč do roku 2010.
- Úspěšně jsme modifikovali Konvergenční program ČR, který respektuje naše dlouhodobé fiskální závazky vůči EU a byl přijat EK jako věrohodný.
- Zlepšili jsme podmínky pro podnikání, snížili administrativní zátěž na začátku podnikání a zajistili pohodlnější kontakt s úřady.
- Zahájili jsme proces racionalizace a zprůhlednění nákladů ve zdravotnictví a zkvalitnění zdravotní péče, který už přináší miliardové úspory a zlepšuje kvalitu péče omezením jejího nadužívání. Zavedení poplatků to už teď naprosto průkazně dokazuje.
- Nezaměstnanost klesá k 5 % oproti skoro 8 % v roce 2005 (podle evropské metodiky je to už 4,8 %).
- Složená daňová kvóta klesá pod 37 %, což je o 1 procentní bod méně než v roce 2005, jinými slovy, v peněženkách občanů a podniků zůstává na úkor státu dodatečných cca 40 mld. Kč.
- Deficit veřejných rozpočtů vykazovaný v metodice EU klesl v roce 2007 na 1,58 % oproti vládou ČSSD předpokládaným 3,4 % HDP.
Zcela prokazatelně a měřitelně se zkrátila délka soudních projednávání...

Co chceme ještě dále udělat

Aby těch výsledků bylo ještě více, musíme do konce funkčního období této vlády prosadit:

- II. etapu reformy zdravotnictví
- I. a II. etapu reformy penzijního systému
- zjednodušit a racionalizovat správu daní a pojistného
- snížit složenou daňovou kvótu pod 34 %
- dále posilovat rozpočtovou disciplínu a zastavit tempo nárůstu podílu mandatorních výdajů
- a mnoho dalších priorit našeho programu

Poslední hodnocení OECD jenom potvrzuje má předešlá slova a správně nastoupenou cestu. Doporučení této prestižní organizace se téměř bez výjimky kryje s kroky naší vlády, ať už těmi realizovanými, nebo těmi připravovanými. Bráníme se pochvale? Proč? Nemáme jediný důvod!

OTÁZKA TŘETÍ: KAM CHCEME JÍT

Dosud jsem mluvil o naší přípravě v opozici a o plnění našich cílů a dlouhodobého programu ve vládě. Jaké poučení si odneseme z obou těchto etap života ODS? Co podle našeho ověření platí, jaké chyby jsme udělali, kam půjdeme dál? Začnu u těch chyb.

O té hlavní už jsem se zmínil. Byli jsme v naší přípravě, ale ještě spíše v prezentaci až příliš pečliví, příliš podrobní, příliš konkrétní. Umožnili jsme tak našim protivníkům lacinou kritiku už před volbami a samozřejmě i dnes, kdy je sice nekorektní, ale účinná. A také jsme se sami svázali řadou těžce plnitelných představ a požadavků. To není „jen“ chyba plánovačů, to není špatně zvolená taktika. Omyl je přímo v základní úvaze, ve zvolené strategii. Nic není proměnlivější než politika. Rigidní plány a akademické formulky neumožňují reagovat na reálné problémy, na měnící se aktuální potřeby. To neznamená naskočit do paroubkovského vlaku průzkumů veřejného mínění, těch reálných i vlastních účelových, populismu, názorové prostituce a nepredikovatelného chování. Margaret Thatcherová správně říkala, že je hezké mít srdce na dlani, ale mnohem lepší je mít ho v hrudi, tam daleko lépe funguje.

Naše schopnost pracovat už v opozici na velmi konkrétních, detailních a kvantifikovaných receptech, se nám nyní vyplácí. Díky tomu zvládáme velice dobře vládní administrativu a nezačínáme z ničeho, mnoho jsme si už odpracovali. Ale přesto sklízíme nezaslouženou kritiku – zevnitř i zvnějšku. Jak je to možné? Dokonce i od médií, která před naším vládním angažmá po dnes realizovaných krocích volala. Nejenom proto, že nejsme a z principu nikdy nemůžeme být tak dobří jako naše ideální a podrobně prezentované představy. To je na hlubokou analýzu a totální přehodnocení mediální strategie, taktiky i nástrojů prezentace našeho programu.

Udělalí jsme chybu, když jsme jakoby nepočítali s realitou koaličního vládnutí. Přece jsme věděli, že nezískáme 51 procent hlasů.

Chybovali jsme, když jsme nepočítali s tím, že se během našeho vládnutí mohou změnit typy a priority problémů, které budeme muset řešit, nebo vyvstanou zcela nové.

Ale zejména jsme si neuvědomovali, že se mohou měnit podmínky a parametry pro hledání nejlepších řešení. A to buď kvůli objektivnímu vývoji, nebo proto, že jsme neměli nebo ani nemohli mít úplné informace, nebo jsme měli informace někým záměrně zkreslené.

V důsledku těchto chyb:

- Musíme čelit situacím, kdy v reálných podmínkách mohou být naše konkrétní recepty nereálné, neboť se mohou dostávat do konfliktu s prioritami a recepty v jiných oblastech.
- A v těchto situacích pak nezbytně musíme seřazovat priority podle jejich důležitosti a funkčnosti a na jejich úkor potlačovat priority a recepty druhé.
- To může přinášet zklamání jak pro nositele konkrétních receptů v jednotlivých oblastech, tak i pro naše voliče.

Z těchto chyb se musíme poučit:

- Pro příště je nezbytné, abychom při tvorbě našich programů měli vyjasněnu hierarchii priorit a cílů, které na sebe budou navazovat, resp. se vzájemně pružně přizpůsobovat.
- V tomto kontextu si zároveň musíme znovu připomenout, že politika je zejména soutěží idejí a konceptů, a proto se nesmíme příště nechat – ani soupeři ani médiu – vmanipulovat do izolovaných, kategorických, účelových, zjednodušených a často populismem zavánějících nebo přímo motivovaných receptů.

Co jsme si naopak ověřili jako správné a stále platné a kam máme dále směřovat? Ověřili jsme si:

- Že naši vládní odpovědnost – i přes všechny problémy – úspěšně zvládáme.
- Že naši obrovskou výhodou je naše ideologické, ideové a myšlenkové ukotvení, které – na rozdíl od jiných – nemusíme měnit.
- Že se vyplácí spoléhat se na naši osvědčenou filozofii, že „na budoucnost bychom si měli zkusit vydělat, nikoliv na ni pouze ušetřit“.
- Že stále platí a funguje teze, že pouze výkonná ekonomika postavená na zdravých růstových faktorech je schopna vyprodukovat dostatek zdrojů pro racionální potřeby veřejného sektoru.
- Že se stále vyplácí spoléhat na naši osvědčenou strategii, která říká, že „nízká daňová zátěž a rozumné veřejné výdaje jsou dlouhodobým řešením“.
- Že stále musí platit, že naší prioritou bude zejména povzbuzování nabídkové strany ekonomiky. Tzn. motivovat ekonomické subjekty ke zvýšení vlastní výkonnosti.

- Že permanentním úkolem je usilovat o nízkou daňovou zátěž, zjednodušování a zprůhledňování daňového systému, odstraňování daňových výjimek – což bohužel v některých případech naráží na odpor nejen u koaličních partnerů, ale i v ODS.
- Že musíme trvat na našem dlouhodobém cíli, tj, že “hospoření soustavy veřejných rozpočtů bude nejpozději do sedmi let po zavedení našich reforem vyrovnané“. A musíme tedy permanentně provádět racionalizaci rozpočtové a výdajové soustavy státu.

A na závěr:

Že musíme všech pět prstů z úvodu mé řeči sevřít v pěst odvahy, trpělivosti, tvrdostí, pracovitosti a pokory.

Kam tedy chceme jít? Jsem přesvědčen, že právě tam, kam směřujeme od samého počátku. Naše hodnoty, naše vize, náš dlouhodobý program nemusíme měnit. Naší základní hodnotou stále je a zůstane SVOBODA. Stále dlouhodobě usilujeme o přátelský stát, na který budou moci být občané hrdí, který budou brát za svůj a budou se v něm dobře cítit. Stát, který:

- občany nezatěžuje zbytečnými zásahy do jejich života
- byrokracii omezuje jen na nejnужnější míru
- nepotřebuje tolik prostředků k vlastnímu provozu
- může si dovolit udržovat nízkou míru zdanění
- podněcuje lidi k aktivitě a k ochotě platit daně
- může občanům garantovat kvalitní sociální služby
- může občanům garantovat udržení rozumného životního standardu i v době, kdy se jim nedaří, a ve stáří dává jim jistotu a bezpečí doma i v zahraničí čitelnou, konzistentní bezpečnostní politikou zařazuje je do euroatlantického civilizačního okruhu svobody, lidských práv, bezpečí a prosperity

Pokud chceme těchto cílů dosáhnout, musíme ale především obhájit náš vládní mandát v příštích sněmovních volbách. Jinak ztratíme jakoukoli možnost ovlivňovat další dění. V opozici možná budeme moci zajít programově i dál – ale jen v představách.

Abychom se neocitli jen v opozici, ale dokonce izolaci, nesmíme také zůstat mimo kulturní a civilizační okruh našich partnerských stran a politických hnutí. Doba přináší celou řadu nových témat a výzev, které politické myšlení 20. století neznalo a neumělo liberálně-konzervativně pojmenovat a uchopit. Tento pohyb a změny lze sledovat ve světovém i evropském kontextu. I nám nejbližší političtí přátelé, britští toryové, reflektují například ekologická a klimatická témata. I oni připravili svůj „green package“ – zelený balíček. Tak jako jsme nenechali socialistům monopol na témata sociální, pokusme se, prosím, v našich úvahách ubrát se i tímto směrem. Nová témata samozřejmě nemohou znamenat změny axiomatické, musíme trvat na naší hodnotové hodnověrnosti, nicméně strana s naším záběrem a ambicemi nemůže rezignovat na reflexi a korektury politického programu v čase.

Proto vás žádám, mějte při debatě v sekcích na mysli především příští volební úspěch ODS. Chystejte programové nástroje s vědomím, že musejí být zejména pružné a aplikovatelné v každé situaci. Kladte si srozumitelné a realistické cíle. Buďte maximálně praktičtí a pragmatičtí, sledujte cíl a naše základní hodnoty, ale vyvarujte se zbytečného sektářství a ideologické předpojatosti v konkrétnostech. Nepřipravujte koncepty a doporučení pro tuto vládu, ale pro tu příští. Úmyslně jsem nepředložil žádné konkrétní programové návrhy, abych vás nijak nelimitoval a neomezoval. Přesto si dovoluji na závěr, abych také přispěl do tohoto ideového tříbení, přednést tři konkrétní cíle, tři závazky naděje pro Českou republiku jako příklad nových vizí ODS pro 21. století. Naplňte je prosím konkrétním programovým obsahem.

Pokud zvítězíme v příštích volbách, pak bychom měli garantovat a realizovat:

- Dosažení vyrovnaných veřejných rozpočtů nejpozději do konce roku 2014.
- Podstatné zvýšení životní úrovně našich občanů. Do deseti let dosažení na průměr HDP zemí EU (měřeno paritou kupní síly na obyvatele). Letos tato hodnota bude činit 82 procent.
- Náš cíl dostat se ve stejném čase mezi prvních deset zemí EU v rámci hodnocení kvality života.

Přeji dnešnímu jednání úspěch a děkuji vám za pozornost.

B) DISKUSE V SEKČÍCH

1. SEKCE

EKONOMIKA A HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

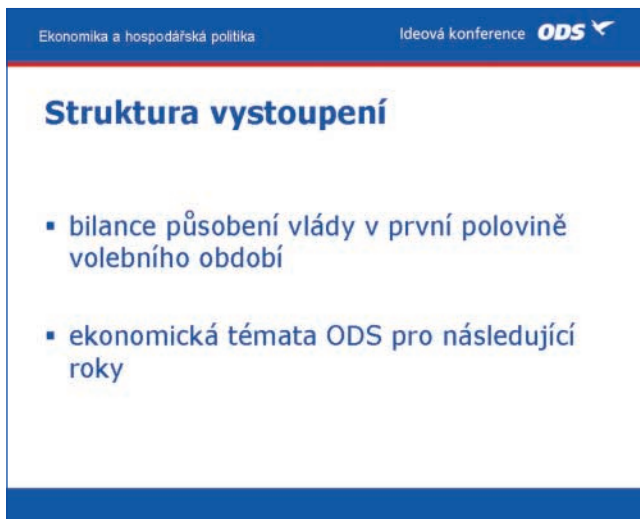
Garanti: Martin Říman, Ivan Fuksa, Michal Doktor, Ivo Strejček

Martin ŘÍMAN

ministr průmyslu a obchodu

Přepis zvukového záznamu vystoupení (powerpointové prezentace)

Dobrý den, dámy a pánové,
dovolím si uvést rámec, ve kterém by se mohlo jednání sekce pohybovat. Mys-
lím, že nejprve by bylo dobré si říct, co bude cílem našeho dnešního jednání.

Ekonomika a hospodářská politika

Ideová konference ODS

Struktura vystoupení

- bilance působení vlády v první polovině volebního období
- ekonomická témata ODS pro následující roky

Bylo to už řečeno panem předsedou a dovolil bych si to zopakovat. Jsou to tři věci – za první – zhodnotit plnění našeho programu, tedy kam jsme šli, za druhé – stanovit priority do konce volebního období, to je to, kam jdeme, a za třetí – co chceme dělat po roce 2010. Z hlediska úkolů naší sekce bych to přetransformoval tak, abychom se shodli na úplně základních parametrech programu pro volby 2010 a pro – v případě vítězství – případné funkční období naší vlády do roku 2014.

Tzn. nikoliv program jako takový, ten by měl a musí být formulován někdy v průběhu příštího roku 2009, ale připravit jakési základní mantinely, základní teze, vycházející z dlouhodobého programu ODS pro volby 2010 a volební období 2010–2014. To je ten základní rámeček.

Dovolil bych si pár vět ke všem těm třem blokům, tedy **čeho jsme dosáhli, čeho ještě chceme dosáhnout krátkodobě a čeho chceme dosáhnout středně- a dlouhodobě**. Myslím, že co se týče zhodnocení, co se podařilo za necelé dva roky, kdy máme vládní odpovědnost v oblasti ekonomiky a hospodářské politiky, tak samozřejmě jako člen vlády nebudu říkat, že jsme toho dosáhli málo. Myslím si, že v prostředí koaliční vlády, ve kterém se pohybujeme, která je navíc determinovaná poměrně velmi složitou situací v poslanecké sněmovně, se nemáme za co stydět.

Ekonomika a hospodářská politika

Ideová konference ODS

První poločas vlády

- snížení celkového daňového zatížení
- zjednodušení a zpřehlednění daňového systému
- zavedení stropu pro odvody sociálního a zdravotního pojištění
- zjednodušování prostředí pro podnikání
- podpora malých a středních podniků
- snížení nezaměstnanosti

Já za sebe konstatuji, že se **podařilo dosáhnout uzákonění rovné daně u daně z příjmu fyzických osob**. To považuji za obrovský úspěch, o kterém, nechci říct, že snily generace politiků ODS, ale ODS o tomto cíli snila poměrně dost dlouho. Vlastně poprvé se rovná daň jako programový cíl objevila ve volebním programu pro rok 1998. To pro ty, kteří nejsou pamětníky. A to, že v roce 2008 vlastně poprvé žijeme ve světě rovné daně a je nám zdaňována mzda nebo výdělek prostřednictvím systému rovné daně, po deseti letech úsilí, já považuji za obrovský úspěch. Troufnu si říct, že ten úspěch je velký sám o sobě. A je úplně jedno, jestli ta rovná daň je 15 %, 17 %, 12 %, 19 %. Důležité je, že Česká republika a její hospodářství začaly žít v systému rovné daně. A jak vidíme na Slovensku, kde po Dzurindově vládě nastoupila poměrně populistická vláda Ficova Smeru (ve

smyslu levicových a socialistických projektů), tak ani tam si nedovolili sáhnout na princip rovné daně. A já myslím, že to je i záruka, že v ČR, i kdybychom nebyli garanti vládní odpovědnosti, rovná daň už zůstane.

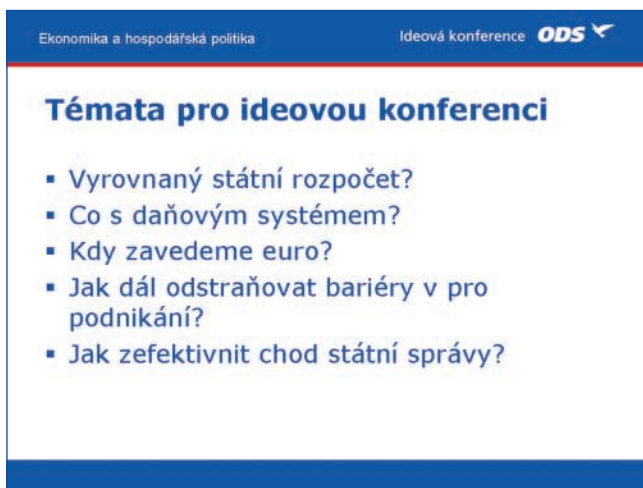
Druhou věcí, která se podařila, je přiblížení sazeb DPH. Samozřejmě, že naším cílem, a o tom tady dnes chceme a budeme mluvit, je integrovaná rovná daň. To znamená, že my se nespokojíme s tím, že jsme sblížili o čtyři procentní body základní a sníženou sazbu DPH. Nicméně je to největší jednorázové přiblížení od doby, kdy vznikla v České republice nebo v Československu daň z přidané hodnoty. Zvyšovat základní sazbu je politicky velmi nepříjemné a nepopulární, takže ten krok čtyř daňových procentních bodů je podle mého soudu úspěch. Zastropování sociálního pojištění – také o tom se diskutovalo léta, a my jsme to dokázali. Někdo může říct, že čtyřnásobek je příliš vysoký, že v mnoha zemích je to nižší, ale zase platí to samé co u DPH.

Prosadili jsme postupné snižování daně z příjmu právnických osob na 19 % v roce 2010. Myslím, že ve smyslu rovné daně to nemůže být z dlouhodobého hlediska pro nás konec. Jako první vláda jsme dodrželi střednědobé výdajové limity, a tady se dostávám k veřejným financím. Samozřejmě, že výraznému snížení schodku na 1,58 % HDP v loňském roce pomohl 6,5% ekonomický růst a vyšší výběr daní, než se očekávalo. Nicméně faktem je, že kdybychom pokračovali v trajektorii vlády sociálních demokratů, tak bychom toho výsledku nedosáhli, protože jejich návrh rozpočtu tak, jak nám ho zanechali předpřipravený, počítal se schodkem podstatně vyšším. Deset let jsme kritizovali investiční pobídky, v loňském roce byly redukovány na minimum, pouze na daňové prázdniny po dobu 5 let. V předminulém týdnu vláda schválila návrh na další redukcii, spočívající ve vymazání investičních pobídek do zpracovatelského průmyslu úplně. Snažíme se zjednodušovat byrokracii, myslím, že o tom svědčí i počet zákonů, které vláda do sněmovny předkládá. Zejména poslanci, kteří tam jsou déle a pamatují období vlády ČSSD, to prostě musí vidět. Tehdy byly schůze, které měly 260 bodů, protože v rámci bláznivé politiky legislativní smršti – na tom není nic pozitivního – posílali jeden zákon za druhým tak, jak jim přišel pod ruku, do sněmovny. Zahlcovali, měnili a znehledňovali náš právní řád a vytvářeli další regulace. Dnes je to daleko střídmější. Platí to, co jsme říkali – po legislativní smršti musí přijít legislativní střídmost. Já sám za sebe mohu říct, že jsem některé zákony a novely zákonů, které byly v legislativním plánu ministerstva, prostě zrušil, a nebudou předloženy do poslanecké sněmovny. Předpokládám, že takto činí i ostatní ministři, protože pokles bodů ve sněmovně a v senátu je evidentní.

Splnili jsme, co jsme slibovali: zrušení minimální daně pro živnostníky, zrušili jsme povinnost registračních pokladen. To jsou věci, které se berou jako samozřejmost, ale kdybychom nevládli my, mediálně nejdůležitějším tématem ledna a února letošního roku by byla likvidace drobných živnostníků na vesnicích

prostřednictvím registračních pokladen. My jsme tomu zabránili, a skoro nikdo o tom neví. A tak bychom mohli pokračovat.

Není to předmětem této naší sekce, ale samozřejmě ekonomiky se to také bytostně dotýká, a to byly změny v sociálním a zdravotním pojištění. To jsou věci, které jsou z hlediska veřejných financí, zdravých veřejných financí, udržitelnosti růstu, i když to slovo z jiných důvodů nemám rád, ale v tomto případě je zcela na místě, nezbytné. To znamená, že jdeme správným směrem a jakkoliv je vládnutí v koalici komplikované a složité a každý den mnozí s hrůzou otvíráme noviny, co tam zase bude, tak ODS může říct, že koalici drží. To, že koaliční partneři se, podle mého soudu, toho úspěchu až trochu lekli a začínají couvat, začínají zpochybňovat to, co před rokem schválili, to je prostě fakt. Ale to je na debatu v jiné sekci.

Ekonomika a hospodářská politika

Ideová konference **ODS**

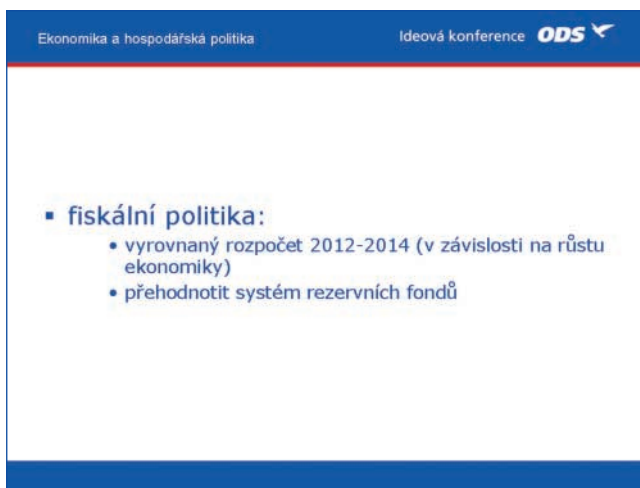
Témata pro ideovou konferenci

- Vyrovnaný státní rozpočet?
- Co s daňovým systémem?
- Kdy zavedeme euro?
- Jak dál odstraňovat bariéry v pro podnikání?
- Jak zefektivnit chod státní správy?

Co udělat ve střednědobém horizontu do roku 2010, do konce volebního období?

Je evidentní, že koaliční partneři nás teď budou brzdit už ve všem, vždy a všude. Nicméně, musíme se minimálně dohodnout na daňových změnách na příští rok. A to i my. Měli bychom se dohodnout na novém daňovém zákonu z příjmu právnických a fyzických osob. Naším cílem by mělo být zásadní nebo velké zjednodušení a zpřehlednění dnes milionkrát novelizovaných zákonů, ve kterých se opravdu vyznají jenom dobře placení daňoví poradci. Jako ODS bychom měli mít na paměti, že nesmí dojít ke zhoršení situace a k poškození významných sociálních skupin. Teď mám na mysli, že nemůžeme připustit zhoršení postavení drobných živnostníků a osob samostatně výdělečně činných. Což může hrozit např. tak, že při sjednocení daňové a sociální správy je nakročeno k tomu, že OSVČ už nebudou platit sociální pojištění z 50% vyměřovacího základu jako doposud, ale sto-

procentního vyměřovacího základu. Kdybychom toto připustili, tak všechny naše řeči a sliby o tom, jak budeme podporovat drobný živnostenský stav, jsou prostě rázem vymazány a nepomůže nám ani poukazování na to, že jsme zrušili registrační pokladny. A to je jenom jeden příklad, takových nebezpečí, takových pastiček tam může být více. Máme v programu zrušení daní z dividend a kapitálových výnosů, je to i v programovém prohlášení vlády, a chceme dále snižovat veřejné rozpočty. Jestli je, jak řekl premiér, vyrovnaný rozpočet naším cílem, je to dobře. Otázka je kdy! Premiér řekl v roce 2014.

Ekonomika a hospodařská politika

Ideová konference ODS

- **fiskální politika:**
  - vyrovnaný rozpočet 2012-2014 (v závislosti na růstu ekonomiky)
  - přehodnotit systém rezervních fondů

Já myslím, že to je otázka na diskusi, jestli nejsme schopni toho dosáhnout o něco dříve. Bude to samozřejmě do značné míry záviset na výkonu ekonomiky. A tady bychom zase mohli debatovat na téma vnějších a vnitřních vlivů. Co udělá americká krize, jak se přelije do Evropy, jaký to bude mít vliv na český obchod, český export. 85 % exportu směřuje do EU. Poškodí ho to hodně, nebo málo? Protože je tady teorie Petra Macha, a nejenom jeho, že když se Němcům nedaří dobře, tak kupují levnější české zboží. Když to zjednoduším, nemuselo by to být tak ohrožující. Je to složitá debata, ale zásadní teze je, že chceme jít po trajektorii snižování, kterou jsme nastavili těmi 1,58 % v loňském roce, dost vysoko a výrazně nad programové prohlášení vlády. A samozřejmě, že ekonomiky se týká, kam chceme dojít v reformě zdravotnictví, penzí a v redukci byrokracie. Jestli jsme toho schopni a jestli na to máme politickou odvahu a chuť. Protože to je o redukci byrokracie o 20 %, jak vyhlásila vláda.

Myslím, že vedle radaru jsou veřejné finance smyslem existence této vlády. A že zdravé veřejné finance a skutečně dramaticky nižší schodek, než jak jej předvádějí sociální demokraté, jsou i politickým ospravedlněním těch do jisté míry ne-

populárních opatření na druhé straně. Jak ale říct lidem, budete platit poplatek ve zdravotnictví 30,- Kč a zároveň mít stejný schodek jako vlády sociální demokracie? To nedává smysl, s tím nemůžeme vyhrát, s tím nemůžeme jít do voleb. Můžeme jít do voleb s tím, že řekneme, ano, toto jsme sice udělali, ale má to takové a takové dopady. Na druhé straně ale ekonomika a veřejné finance se ozdravily, a to je to ospravedlnění, to jen ten výnos z toho, že tu je nějaký náklad.

Poslední věc, a to je to nejdůležitější, to jsou teze programu pro rok 2010. Tedy to, kam chceme jít. Dokončit ozdravení veřejných rozpočtů.

Ekonomika a hospodářská politika

Ideová konference **ODS**

- **daně 3 x 15:**
  - DFPO = 15 %
  - DPPO = 15 %
  - DPH = 15 %
- **32 % = daňová kvóta v roce 2014**

Ekonomika a hospodářská politika

Ideová konference **ODS**

- **zrušení daní:**
  - daň dědická
  - daň darovací
  - daň z převodu nemovitostí
  - daň z dividend a podílu na zisku
  - příspěvek na státní politiku nezaměstnanosti

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

- **zdravotní a sociální pojištění:**
  - Snižování zdravotního pojištění
  - další snížení stropů na sociální pojištění (3 x do 2014)

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

- **zavedení eura:**
  - po slnění „domácích“ úkolů
  - po sladění hospodářského cyklu s eurozónou

Chceme opravdu integrovanou rovnou daň? To si musíme vyjasnit. Co s Eurem? Obrovské téma, které musíme uchopit v našem volebním programu. Jak chceme snižovat daně? Daňová kvóta 34 % je v programovém prohlášení, chceme jít níž? Chceme další, druhou a třetí fázi penzijní reformy? Chceme například redukovat byrokracii i tím, že snížíme počet ústředních orgánů státní správy, kterých za posledních 15 let spíše přibývá, než ubývá? Je naším programem – i když o tom budou mluvit v jiné sekci, ale má to výrazné ekonomické konotace – je naším pro-

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

- **odstranění bariér pro podnikání:**
  - o 20 % méně byrokracie do 2010
  - o dalších 15 % méně byrokracie do 2014

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

- **efektivnější státní správa:**
  - snižování počtu státních zaměstnanců o 3 % do roku 2014
  - konkurence do státní správy

gramem reforma vysokého školství spojená se školným? A je v mikroekonomické oblasti naším programem plán, že chceme do roku 2014 zahájit dostavbu Temelína? Chceme do roku 2014 nebo 2015 dokončit a kompletovat dálniční síť v ČR?

Myslím si, že to jsou teze, které bychom měli diskutovat, stejně jako mnohé další, se kterými přijdete vy, v průběhu letošního roku je rozpracovávat a v příštím roce z nich sestavit program pro volby roku 2010.

Děkuji.

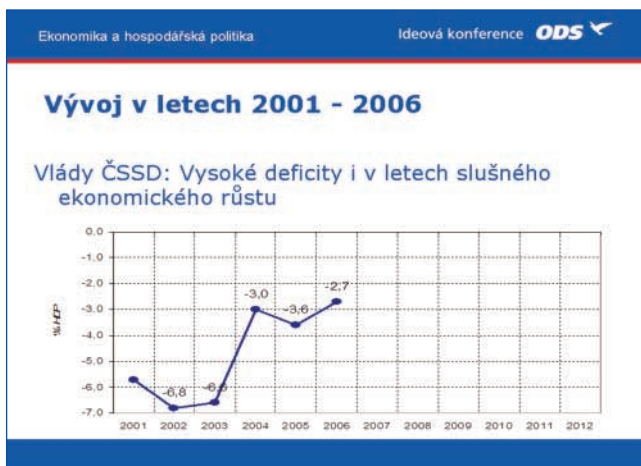
Ivan FUKSA

náměstek ministra financí

Přepis zvukového záznamu vystoupení (powerpointové prezentace)

Dobré dopoledne, dámy a pánové,

začnu tím základním tématem, které vychází z jednoho z Poděbradských artikulů, a to je nezadlužená budoucnost. Jak řekl pan premiér na závěr svého vystoupení, rok 2014 představuje mezní rok, kdy bychom se měli dostat se saldem státního rozpočtu na nulu. Je zapotřebí si připomenout, z čeho jsme vycházeli. V roce 1996, kdy končila vláda ODS, jsme měli deficit státního rozpočtu 1,6 miliardy, v poměru k HDP zcela zanedbatelný. Budoucí premiér Zeman hovořil o vytunelované zemi, spálené zemi. My jsme po druhé socialistické vládě převzali hluboké deficity veřejných rozpočtů, které byly asi nejkritičtější v roce 2002, kdy dosáhly minus 6,8 % HDP, přičemž státní rozpočet končil ve schodku i přes 100 mld. Kč. Jestliže minus 1,6 miliardy byla vytunelovaná země, tak co jsou tedy potom tato čísla?

V okamžiku, kdy se sestavovala koaliční vláda, která získala loni touto dobou důvěru, připravoval se rozpočet na následující rok, kdy se vycházelo z odhadu deficitu veřejného rozpočtu minus 4 % v roce 2007.

Takovýto byl první nástřel zděděného hospodaření předešlé vlády, za který jsme sklídili velkou kritiku Evropské unie. Komisař Almunia na jednání někdy v květnu řekl, že to absolutně nepřichází v úvahu a že je zapotřebí provést korekci tohoto zadlužování. Jednalo se o důsledek populistické politiky ČSSD, různé volební balíčky, různé sliby, různé zvyšování poplatků, příspěvků, prostě další mandatorní výdaje. Přistupovali k tomu způsobem po nás potopa. Ta potopa se tak rysovala v čísle 4 % HDP.

V průběhu roku 2007, kdy ODS už mohla korigovat státní rozpočet a zároveň už se připravoval první balík jednotlivých reformních kroků v oblasti daňové, sociální a zdravotní, šli jsme do Bruselu i do poslanecké sněmovny s úpravou tohoto výhledu na následující čtyři roky. Konvergenční program už v režii ODS byl upraven do následující podoby:

Zavázali jsme se, že se skutečně deficit bude pohybovat pod hranici 3 % HDP, což nám limituje zadání konvergenčního programu. Měli jsme představu zhruba něco okolo 2,3–2,9 procent. Nicméně skutečnost loňského roku 2007 byla taková, že deficit státního rozpočtu dosáhl 1,58 procenta. Pro všechny strašně moc dobrá zpráva, můžeme to prodávat jako velký úspěch této vlády, nicméně laťka se nastavila velmi vysoko.

Především výdajové rámce byly schváleny tak, že bychom deficit veřejných rozpočtů začali plnit v roce 2008 na hranici minus 2,9 % HDP. To však nyní nepřichází v úvahu, pokud deficit v roce 2007 byl „jen“ minus 1,58 %. Z toho důvodu musela vláda přehodnocovat původní a připravovat další velmi těžká rozhodnutí, která mají dopad na jednotlivé rozpočtové kapitoly. V minulém týdnu vláda schválila střednědobé výdajové rámce do roku 2011, které garantují permanentní snižování deficitu veřejných rozpočtů.

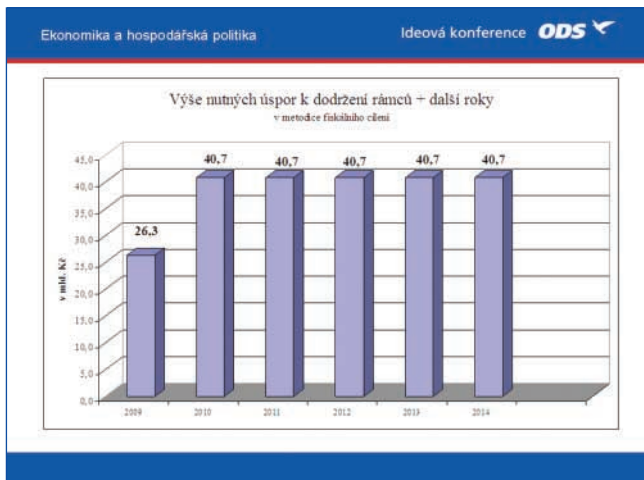
Zavázali jsme se k tomuto meziročnímu snižování: rok 2008 minus 1,5 % až po výhled do roku 2011 minus 1,2 %. Samozřejmě, že hovoříme o vyrovnaném rozpočtu, diskutovali jsme, k jakému datu, jestli skutečně rok 2011 už by měl být na nule, rok 2012, či případně rok 2014. Propočty, které jsme zatím předložili a předkládáme i vám, směřují k tomu, abychom se skutečně v roce 2014 dostali na nulu.

Nyní se podívejme, jak by měl vypadat deficit státního rozpočtu v miliardách v jednotlivých letech.

Rok 2013 by už měl skončit jen s mírným deficitem, je to už de facto klausovské číslo minus 4,6 mld. a rok 2014 už konečně by měl být v plusu. Jaké to má dopady?

V roce 2009 budeme muset nad rámec aktuálních opatření ještě snížit výdaje o 26 miliard, Pro období 2010–2014 (což je za rok 2010 poměrně přesné číslo, ovšem pro roky 2011, 2012, 2013 už poměrně těžko predikovatelné) musíme v každém roce snížit výdaje o 40 mld. To už jsou čísla, na která musíme najít odvalu, a o takovéto částky se rozpočty jednotlivých rezortů musí v rámci celého státního rozpočtu snížit.

Diskutujeme s Českou národní bankou a dalšími institucemi, jak reálné jsou predikce hospodářského růstu. Víte, že predikce byla 4,7 % na rok 2008, vývoje

jsou však natolik pozitivní, že ČNB a ministerstvo financí přehodnotily odhad na letošní rok, a to ve výši 4,9 % růstu HDP. Všichni také věříme tomu, že by růst HDP v příštím roce měl překročit hranici 5 %.

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

Závěr

- Nepromarněme dobré časy růstu ekonomiky
- Na „nepopulární“ opatření nebude již nikdy příznivější doba
- Je třeba dále pokračovat v hlubších reformách penzijního systému, financování zdravotní péče a dalších segmentech veřejných financí

Sledujeme cíl, a to je skutečně vyrovnaný rozpočet v roce 2014. To je závazek. Jak říkal premiér, připravte nám dnes závazky pro příští vládu, ne pro tuto vládu. Mohli bychom se bavit o tom, co vláda odsouhlasila v rámci střednědobého výdajového rámce, to jsou ta sympatická čísla, která se pohybovala těsně nad hranicí 1% deficitu. Bavme se o tom, zda bychom v roce 2014 měli být na nule, zda najdeme politickou odvalu, zda tu odvalu najdou i naši koaliční partneři. Abychom nedopadli jako sociální demokraté, kteří připravili své střednědobé výdajové rámce, už to vypadalo, že to Špidlova vláda bude plnit, pak ale Špidlovi podtrhli židli sami straničtí kolegové, všechno se jim zhroutilo a dostali se do ohromujících deficitních čísel. My bychom měli v trendu snižování deficitu pokračovat, ale znovu říkám, bude to bolestivé a o tom bychom tady měli dnes diskutovat.

Děkuji za pozornost.

Michal DOKTOR

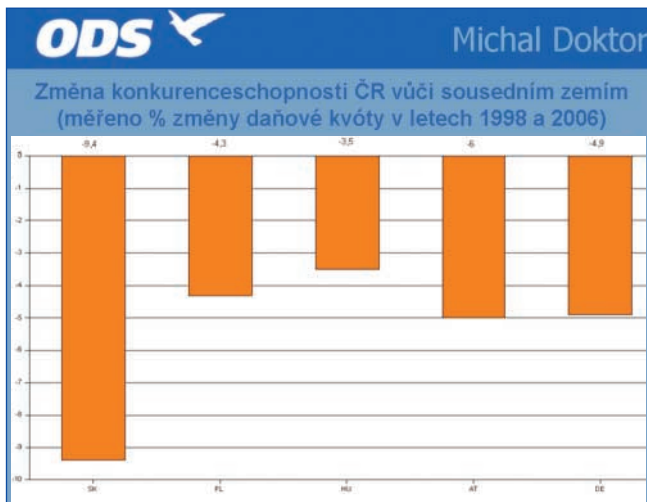
*poslanec PČR, předseda Stálé komise pro bankovníctví,
člen Rozpočtového výboru PSPČR
Přepis zvukového záznamu vystoupení (powerpointové prezentace)*

Hezké dopoledne, dámy a pánové,
připravil jsem si prezentaci, která se v první části zabývá srovnáváním dvou zásadních parametrů. Parametru složené daňové kvóty a celkového dluhu, přepočtených k HDP. Základem srovnávání je porovnání vývoje ČR s okolím.

Jak už zaznělo v úvodním slově pana předsedy Občanské demokratické strany, velkou konkurenční výhodou ODS je mnohovrstvý lidský potenciál, který máme v našich zvolených zástupcích na úrovni měst a obcí, na úrovni krajů i centrální vlády respektive centrálního parlamentu. Zároveň je však určitou efektivní nevýhodou, že tyto tři vrstvy, tyto v různém čase a v různé politické periodě volené reprezentativní sbory s rozdílnou citlivostí reagují na zásadní politická témata. Krátkodobé priority mohou být upřednostňovány nad dlouhodobým programem, sledování cíle v parlamentu se může křížit se zájmy (např. volebními) našich kolegů v krajích a obcích, ale i naopak. Snižování deficitu veřejných financí, celkové ozdravení veřejných financí i snižování daní, to jsou témata, u nichž je výše uvedený střet přímo založen. Není možné nevidět slábnoucí ochotu našich zástupců na úrovni obcí a krajů ke zvyšování tempa ozdravování veřejných financí a naplňování závazku snižování daní. Já jsem z toho důvodu připravil **srovnávání a měření změny konkurenceschopnosti české ekonomiky z pohledu našeho nejbližšího okolí**. A měli bychom dostat odpověď na to, jak si Česká republika v současné době stojí ve smyslu tohoto srovnávání právě s okolními zeměmi. Výsledek není vůbec lichotivý.

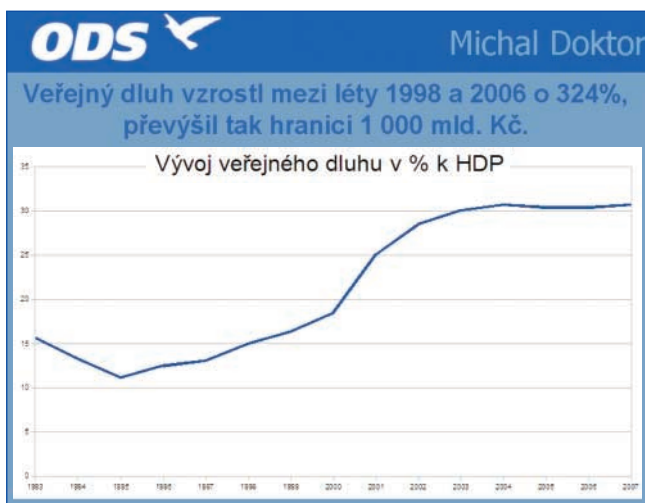

Ta mapka, kterou máte před sebou, už ODS posloužila v několika prezentacích. Číslo před lomítkem je složená daňová kvóta přepočtená k hrubému domácímu produktu na začátku měřeného období, tedy v roce 1998, a číslo za lomítkem je složená daňová kvóta přepočtená k HDP v roce 2006. To, že tou periodou je právě období vládnutí ČSSD, je samozřejmě náhodné, nicméně důležité je to měření, které bude vyjádřeno na grafu, který následuje.

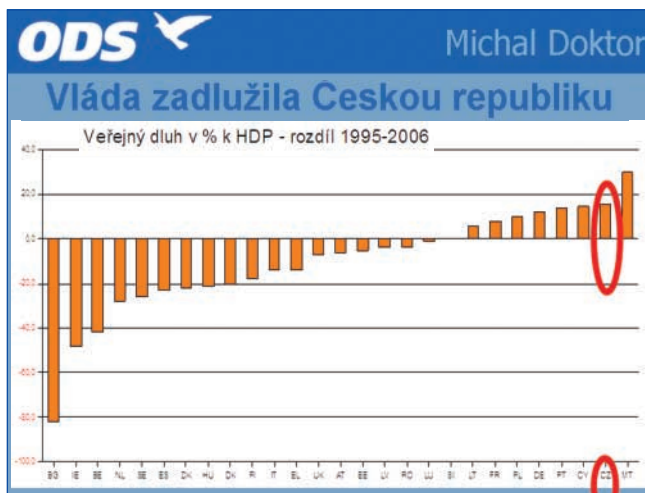
Tato tabulka ukazuje naše měření ve smyslu konkurenceschopnosti s naším nejbližším okolím, s našimi nejbližšími sousedy a konkurenty – Slovenskem, Polskem, Maďarskem, Rakouskem, na konci je srovnávání s Němci. Vezmu-li to odzadu, zatímco v roce 1998 nás od Německa dělilo 7 % bodů výhod, tak v roce 2006 už nás dělila pouhá 2 % a Němci se našemu daňovému prostředí přiblížili o 4,9 %. A podíváte-li se na samotný začátek, tak Slovinci nám utekli, respektive stali se zajímavější ve smyslu měření s námi o 9,4 %.

Druhé téma – téma veřejného dluhu – bylo velmi často zlehčováno a náš atak ve smyslu zabrzdění zadlužování a výtka vůči bývalým vládám byla zlehčována tím, že ČR patří k nejméně zadluženým zemím v Evropě.

Já si při pohledu na křivku vyjadřující růst zadlužení nemohu odpustit jednu zmínku, malý štulec. Jakkoliv můžeme a musíme odpracovat to břemeno a nést voličské náklady vyplývající z ozdravení veřejných financí a zamezení zadlužování, musíme si být vědomi toho, že jeden z našich koaličních partnerů, KDU-ČSL, v období 2002–2006 byl ve vládě. Nepochybně velká část, snad ne všichni, nebo doufám, že ne všichni lidovci, si ve vládě a v parlamentu prostě zvykli svou politiku projektovat skrze veřejný dluh, a podíváte-li se na dluh, který vznikl mezi lety 2002 a 2006, vidíte, že je to období největšího růstu dluhu. Já to říkám proto, abychom si byli vědomi toho, že návrhy a ataky ve smyslu korekcí některých věcí, které jsme přijali v prvním kole reformy, nejsou náhodné a že nás v tomto ohledu čekají spíše složitější než jednodušší období.

V dalším grafu vám chci přinést odpověď na to, jak je to s měřením zadlužování České republiky ve srovnávání s okolními zeměmi.

V grafu jsou uvedeny všechny členské země, období je téměř stejné, rok 1995–2006, a podívejte, jak je na tom Česká republika. Ve smyslu měření konkurenceschopnosti, její ztráty, zachování či posílení jsme na tom po Maltě nejhůř! Dole pod osou označenou jako 0, všichni šetřili, respektive míru svého dluhu k HDP zmenšovali a jsou na tom v tomto ohledu s konkurenceschopností i atraktivitou lépe. My jsme na místě předposledním. Tolik tedy neveselá realita.

Dovolte tedy, abych přešel k další části prezentace. Sestává ze čtyř bloků.

Prvním je **snížování daňové zátěže**, druhým **omezování role státu**, třetím **odstraňování bariér v podnikání** a čtvrtý blok je **prosazování zásad spravedlivé daňové správy**. Dovolte tedy, abych se věnoval první části témat, a to je snížování daňové zátěže.

ODS Michal Doktor

Dramatický růst veřejného dluhu snížil konkurenceschopnost ČR

- veřejný dluh deformuje ceny
- veřejný dluh deformuje trh
- veřejný dluh přispívá v současné fázi ekonomiky ke kurzovému napětí

ODS Michal Doktor

Zvyšujeme konkurenceschopnost České republiky

- Snižujeme daňovou zátěž
- Omezujeme roli státu
- Odstraňujeme bariéry v podnikání
- Prosazujeme zásady spravedlivé daňové správy

Myslím si, že není možné slevovat z konceptu integrované patnáctky respektive 3 x 15. Pokusil jsem se uvést jakýsi časový rámec naplňování tohoto konceptu.

Patnáctka týkající se daně z příjmu fyzických osob je zde uvedena a je potřeba říci dovětek, který s tím souvisí. Nemůžeme zmenšit tlak na snížení ještě jiných komponent odvodové zátěže, ty jsou v oblasti sociálních a zdravotních odvodů. Patnáctka v tuto chvíli platná jako sazba daně z příjmu je jen jedním z kroků na cestě k cíli. Časové cílení přibližování se 15 % v oblasti daně z příjmu právnických osob je možná v očích někoho až příliš ambiciózní, v očích jiných zase může být

ODS Michal Doktor

Snižujeme daňovou zátěž

3 x 15%

ODS Michal Doktor

3 x 15%

- Daň z příjmu fyzických osob 15%
- Daň z příjmu právnických osob
  - 21% pro rok 2008
  - 20% pro rok 2009
  - 19% pro rok 2010
  - 17% pro rok 2014
  - pro rok 2016 15%
- DPH 15%

odvážné málo. Já jsem po zralé úvaze a při vědomí určitých fiskálních vazeb označil cílení, které je uvedeno. Myslím si, že snížit daň o další 2 % v průběhu dalšího volebního období je cíl docela slušný a pro rok 2016 je ta patnáctka vepsána tak, jak je. Jakoukoliv časovou ambici v oblasti daně z přidané hodnoty jsem vynechal zcela záměrně. Všichni zde víme, že tady daleko více záleží na naší schopnosti a síle, jakou budeme mít po dalším volebním měření, a že naprosto zásadním limitem sbližování sazeb od 19 nahoře a 9 dole je postoj našich koaličních partnerů.

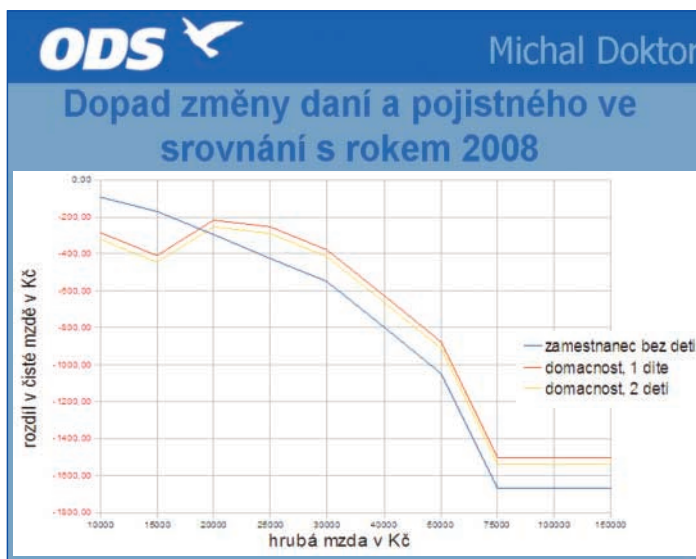
Dovolte, abych se nyní zmínil o věci, kterou jsem avizoval i v médiích. Toto je návrh modelu, který byl odprezentován panu ministrowi financí, toto je také model, který má k dispozici většina členů komise, respektive ministrů, porady ekonomických ministrů vlády, a sestává se z těchto komponent.

 Michal Doktor	
Model daně z příjmu fyzických osob 2009	
sazba daně	15%
základní sleva	22 400 Kč
sleva na manželku	22 400 Kč
bonus na dítě	11 100 Kč
pojištění zaměstnavatel	35%
pojištění zaměstnanec	10%
max. vyměřovací základ	1 057 000 Kč

Sazba daně z příjmu nadále 15 %, přičemž podotýkám dnes 15 %. Základní sleva na poplatníka snížena z dnešních 24 840 Kč na 22 400, sleva na manželku stanovena stejně z 24 840 snížena na 22 400, bonus na dítě zvýšen z 10 600 na 11 100, pojištění zaměstnavatele zůstává stejné, tedy 35 %, pojištění zaměstnance sníženo z 12,5 na 10 % a maximální vyměřovací základ lehce zvýšený z dnešních 1 034 000 na 1 057 000. Tato tabulka s tím souvisí a je velmi důležitá.

 Michal Doktor										
Dopad změny daní a pojistného ve srovnání s rokem 2008										
hrubá mzda	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000	40 000	50 000	75 000	100 000	150 000
zaměstnanec bez dětí	-91,67	-171,67	-296,67	-421,67	-546,67	-796,67	-1046,67	-1671,67	-1671,67	-1671,56
domácnost, 1 dítě	-285	-410	-218,33	-253,33	-378,33	-628,33	-878,33	-1503,33	-1503,33	-1503,22
domácnost, 2 děti	-320	-445	-253,33	-288,33	-413,33	-663,33	-913,33	-1538,33	-1538,33	-1538,22

V jednotlivých příjmových pásmech zde máte vyjádřeny efekty týkající se jednotlivých zaměstnanců, respektive příjmových skupin a modelových skupin tak, jak je ve svých dokumentech uvádí ministerstvo financí, a tak, jak jsme s nimi konfrontováni v médiích. Že těch příjmových a různých rodinných situací je daleko více, to je zjevné, ale toto jsou základní tři modelové situace. Kritickým měřeným bodem je zaměstnanec bez dětí, příjem 10 tisíc, a tady na rovinu říkám, že návrh ministra financí je o 9 Kč výše. V žádném jiném prostoru už něco takového nenajdete, všude jinde je tento model z pohledu efektů štedřejší vůči daňovému poplatníkovi. Výhodou modelu, jak je navržen, je, že srovnáte-li efekty v nižších a středních příjmových skupinách, tak vidíte, že pro vyšší příjmové skupiny ten efekt tak zajímavý není. Domnívám se, že z hlediska projektového cílení je správné soustředit se především na efekty v oblasti nižších a středních příjmových skupin a rodin s dětmi. Toto je graf vyjadřující průběh slev v jednotlivých příjmových pásmech.

Vidíte na konci ten efekt, na nějž jsem se odvolával při stanovení čísla 1 057 000 jako na stanovení stropu pro sociální a zdravotní pojištění. Byla-li v tom původním systému rovnoběžka s osou 0 tak, aby nedošlo k efektu, který by vracel průběh v grafu zpět k nule, bylo třeba najít bod – a projektování a jeho cena ve smyslu stanovení slev byla zaměřena spíše na nižší příjmové skupiny –, který by byl neutrální. Prostou matematikou vyšel takovýto strop. Ten bod se nachází na úrovni zhruba 1 500 respektive 1 450 Kč.

Součástí modelu samozřejmě musí být i fiskální dopad a vyjádření, jaké nároky to představuje na soustavu veřejných rozpočtů.

 Michal Doktor	
Fiskální dopad modelu DPFO 2009	
v mld. Kč	
28	pokles výběru pojistného
- 10	již schválené dorovnání systému „12,5%“
- 10	snížení zákl. slevy = zvýšení výběru daně
+ 3	podíl obcí na zvýšeném výběru daně
+ 0,5	zvýšení bonusu na dítě
- 0,15	zvýšení max. vyměřovacího základu
11,35	SALDO OPERACE

My máme v tomto ohledu jednu metodickou potíž. V některých situacích pan ministr financí Kalousek používá k ataku jakýchkoliv požadavků ODS metodu salda, to znamená porovnávání výnosů a výdajů. Tohle je tedy metoda, která uvádí saldo, sčítání a odečítání efektů, přísně tedy kopírujeme metodu, kterou používá pan ministr financí. On uvádí, že snížení odvodové zátěže odvodu zaměstnance o jeden procentuální bod, tedy z 12,5 na 11,5, znamená zhruba 3 miliardy. Tak takto měřeno znamená pokles ve výběru pojistného, respektive snížení té sazby z 12,5 % na 10 % 28 miliard korun. Minus deset, nebo-li úspora v systému je schována v penězích, které už dnes má pan ministr financí jako peníze vyrovnávající schválenou sazbu 12,5 %, například na dorovnávání výpadku výběru daně pro starosty obcí, respektive obecní a městské a krajské rozpočty. Dalších 10 miliard úspor znamená zvýšení výběru daně z titulu snížených slev na poplatníka. Jestliže jsou sníženy o 2 400 Kč na poplatníka a z těch poplatníků na tu slevu dosáhnou zhruba 4,2 miliony lidí, tak těch 10 miliard systém pro státní pokladnu vybírá. Zároveň ovšem z těch 10 miliard, které se takto nadvyberou, rovnou 3 miliardy odcházejí do rozpočtů obcí a krajů, neboli říkám, že tato metoda zvyšuje pro rok 2009 výběr daně pro obecní a krajské rozpočty o 3 miliardy korun. Pro státní rozpočet je to ovšem výdaj. Plus 0,5 miliardy je zvýšení bonusu na dítě a zvýšení maximálního vyměřovacího základu, to vybere státní pokladně zhruba 150 milionů navíc. Saldo té operace činí zhruba 11,35 miliardy korun a v metodě toho měření je konzervativní rezerva 10 %.

Nyní už se dostávám k návrhu konceptů, které, myslím si, stojí za úvahu z pohledu budoucího ideového směřování. A nikoli náhodou jsem si vybral daň z nemovitosti.

Dnešní situace vypadá zhruba takto:

ODS Michal Doktor

Daň z nemovitosti

- Situace dnes:
- náklady na výběr daně převyšují její výnosy
- tyto náklady nese stát, ale výnosy obce
- existuje poptávka po zvýšení pravomocí obcí a možnosti výnos daně ovlivňovat

Náklady na výběr daně převyšují její výnosy, to je notoricky známý fakt. Náklady ovšem nese stát a výnosy jsou příjmem obcí. Existuje však poptávka po zvýšení pravomocí obcí a možnosti výnos z daně ovlivňovat. Proto navrhuji změnu konstrukce daně, respektive její zrušení a nahrazení něčím, co bych nazval infrastrukturálním poplatkem.

ODS Michal Doktor

Daň z nemovitosti

- změna konstrukce daně, resp. její zrušení a nahrazení „infrastrukturálním poplatkem“

Musí platit:

- vyšší správní autorita – kraj má data a kontroluje
- sdílený výnos
- Parlament určuje pouze krajní parametry

Myslím si, že v této věci jsem ve shodě s koncepty, které v minulosti představoval například pan poslanec Oldřich Vojtíš, a jenom chci podotknout, že terminologická změna z daně na poplatek je naprosto žádoucí. Jenom připomenu, že základním atributem daně je neadekvátnost a jakékoliv odvozování daně, ale de facto poplatku, od jakékoliv zátěže musí být tímto doprovázeno. Nazývat to daní s tím, že napříště by to mělo být daleko více ovlivňováno z pohledu obcí, by bylo minimálně politicky nešikovné. Musí však platit institut vyšší správní autority, to znamená schopnost celý systém kontrolovat. Obávám se, že je nutné zachovat vnitřní kontrolní systémy způsobem, kdy kraj bude tím, kdo bude mít data a celý ten systém bude kontrolovat, a výnos budoucí daně, respektive budoucího poplatku, by bylo potřebné stanovit jako sdílený výnos. Parlament by neměl jinou roli, než určovat krajní parametry, respektive určit tu nulu a nejvyšší možné zvýšení. Můj návrh k debatě, kterou zde musíme vést, se týká systému zjednodušení správy a výběru daní. Daně a pojistné pod jednou střešou.

ODS Michal Doktor

Zjednodušení správy a výběru daní

- daně a pojistné
- celníci a finanční úřady
- rejstřík dlužníků státu
- nový daňový řád

Chci jenom zdůraznit, že v tomto ohledu návrh ministra financí není žádnou novou věcí. S tímto konceptem přišel před rokem a půl do vlády Vlastimil Tlustý. Ministr Kalousek poté, co ho „dal k ledu“, jej akorát oprášil a dnes ho prezentuje jako svůj. Celníci a finanční úřady pod jednou střešou. Zdůrazňuji v bodě třetím, že stát dodnes nemá rejstřík dlužníků státu. Je naprosto nepochopitelné, jak můžeme efektivně spravovat své dluhy, když každá samostatná instituce, každý samostatný systém, ať už z pohledu represí, nebo výběru daní, nebo výběru poplatků, čehokoliv jiného, má samostatný rejstřík, a stát neumí najít data o svých dlužnících. Nový daňový řád je uvedený v závěru.

Tolik všechno ode mne, děkuji za pozornost.

Ivo STREJČEK

poslanec Evropského parlamentu

Přepis zvukového záznamu vystoupení (powerpointové prezentace)

Dobrý den, dámy a pánové,

když jsem poslouchal své předřečníky, tak se velmi obávám, že mám připraveno pouze velmi banální téma. Ale pokusím se ho nějak vypointovat, aby zapadlo do této sekce, do sekce ekonomika a hospodářský rozvoj České republiky, eventuelně jakési zadání pro budoucí volební program ODS.

Ekonomika a hospodářská politika   Ideová konference **ODS**

STRUKTURA VYSTOUPENÍ

- LISABONSKÁ SMLOUVA
- HLAVNÍ ZTRÁTY
- LISABONSKÉ OBDOBÍ
- DŮSLEDKY
- POSTLISABONSKÉ OBDOBÍ
- VELKÉ TÉMA PRO ODS

Z mnoha mailů, z mnoha SMS a z mnoha telefonátů od senátorů nebo poslanců vím, že se ptají na praktické znění a dopady Lisabonské smlouvy.

Ekonomika a hospodářská politika   Ideová konference **ODS**

LISABONSKÉ A POSTLISABONSKÉ OBDOBÍ

- Lisabonská smlouva bude zřejmě ratifikována ve všech čl.státech EU
- Výrazně ovlivní samostatnou hospodářskou politiku ČR
- **JAK BY MĚLA ODS REAGOVAT?**

Myslím, že Lisabonská smlouva bude ratifikována. To je zřejmě ve všech 27 členských státech rozhodnuto. Chci vás ubezpečit, že debata o 15, 16, 17 nebo 19 procentech daně se stane tak trochu politicko-akademickou debatou, protože budeme vázáni chomoutem, který se nazývá Lisabonská smlouva. Budeme žít v lisabonském období, ve kterém mnoho věcí ztratíme, a já se pokusím některé z nich definovat.

Nebudu mluvit o nadřazenosti evropského práva, nebudu mluvit o výjimečném postavení Evropské centrální banky, nebudu mluvit o eurojustu nebo o dalších věcech, jako je společná zahraniční politika. Budu mluvit pouze o dopadech na hospodářství a finance. Z toho plyne něco, co nazývám postlisabonským obdobím, a vidím to jako velké téma pro volby 2010 v České republice. Co kdy za 15 let ODS řekla o EU, to se vždy do puntíku splnilo, přestože jsme za to byli peskováni. Proto téma postlisabonského období, myslím si, patří do naší hardwarové předvolební přípravy. Jak by měla ODS reagovat?

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

LISABONSKÁ SMLOUVA - DŮSLEDKY

- **Nové pravomoci EU na úkor členských států**
- **Možnost EU získávat nové kompetence bez další ratifikace**
- **Zmenšení váhy hlasu českého zástupce v Radě ministrů**
- **Dvouletá výpovědní lhůta pro vystoupení**

Povšimněte si, prosím, bodu číslo 2. Kromě bodu 1, který je notoricky znám, Lisabonská smlouva umožňuje něco nepředstavitelného. Od chvíle, kdy bude Lisabon ratifikován, nebude třeba žádné mezivládní konference, která bude jakoukoliv novou změnu smluv předkládat k ratifikaci v každém členském státě. Lisabon umožňuje evropským orgánům, aby automaticky převáděly kompetence národních států na nadnárodní úroveň. To bude mít velký dopad pro hospodářskou politiku ČR.

Zmenšení váhy českého hlasu budu definovat vzápětí, tam vás jenom poprosím, abyste si zapamatovali tři čísla do svého argumentačního vybavení. Několik tváří ze senátu tady vidím. Dovolte mi, senátoři, abych vám poděkoval za práci, kterou jste v senátu odvedli. To, jakým způsobem jste uchořili projednávání Lisabonské smlouvy, s jakým výsledkem jste to udělali, je krok odvážný a je to krok velmi správný.

Z tohoto slidu je zřejmé, že tuto bitvu jsme už prohráli, toto je v Lisabonské smlouvě.

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

LISABONSKÁ SMLOUVA - DŮSLEDKY

„Unie...usiluje o udržitelný
rozvoj...založený na...**sociálně tržním
hospodářství** směřujícím k plné
zaměstnanosti a společenskému pokroku.“
(str. C306/11 LS)

PŘÍCHÁZÍME O TRH BEZ PŘÍVLASTKŮ

Vycházím-li z předpokladu, že bude ratifikována, pak již není žádný trh bez přívlasku, už je jenom sociálně tržní hospodářství, které nás zavádí do německého systému Sociale Marktwirtschaft a které nás vede ke korporativistickému pojetí německého rýnského kapitalismu se silným postavením odborů, se silným postavením zaměstnaneckých rad, které budou mít právo mluvit do rozhodování managementu firem.

Síla českého hlasu se oproti současnému stavu sníží.

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

ZMENŠENÍ VÁHY HLASU ČR V RADĚ:

„Od 1.11.2014 je **kvalifikovaná většina** vymezena jako nejméně **55 %** členů Rady, tvořených nejméně **patnácti** z nich a zastupujících členské státy, které představují nejméně **65 %** obyvatelstva Unie.“
(str. C306/18 LS)

Kvalifikovaná většina = řádný legislativní postup

**POLITIKA ODS
STÁVAJÍCÍ HL. POMĚR PROSADIT AŽ DO ROKU 2017.**

**MEZITÍM HLEDAT MEZINÁRODNÍ PODPORU PRO
PROSAZENÍ JINÉHO HLASOVACÍHO POMĚRU**

Zapamatujte si, prosím, trojici čísel 55, 15 a 65. Důležité pravomoce dnes podle stávajícího evropského pořádku, podle smlouvy z Nice, náleží do práva veta. Když pan ministr Říman přijede na radu ministrů průmyslu a obchodu a některý z návrhů, který přednáší Evropská komise, je v přímém rozporu se zájmy České republiky, tak jej může vetovat. Když pan exministr financí Tlustý byl v Bruselu, využil práva veta na změnu sazby spotřební daně na pivo. To se mění a na základě čísel 55, 15, 65 bude pro Českou republiku velmi komplikované dávat dohromady blokační menšinu.

Když mi dovolíte, udělám tady jednu odbočku. Celý spor kolem toho, že si Česká republika vyjednala samostatně s USA svá víza, je fundamentálním sporem o tom, že České republice se poprvé v historii EU podařilo vytvořit blokační menšinu států proti rozhodnutí většinové vůle a rozhodnutí Evropské komise. Z toho na ně v Bruselu padá hrůza, že by se toto mohlo opakovat. Nicméně, kdybyste si náhodou chtěli někdy číst některý z textů v Lisabonské smlouvě, tak abych vás uvedl do reality, hlasování *kvalifikovanou většinou* se tam nazývá evropsky korektně *řádný legislativní postup*. Kdybychom si udělali seznam toho, co přechází do řádného legislativního postupu, tak bychom zjistili, že jsou to klíčové hospodářské věci.

Energetika spadala do této doby do práva veta. Pan ministr Říman bude mít velmi komplikovanou situaci, protože po ratifikaci Lisabonské smlouvy se energetické problémy dostávají do většinového hlasování.

Ekonomika a hospodářská politika

Ideová konference ODS

VĚTŠINOVÉ HLASOVÁNÍ O ENERGETICE

- Odst. 1 „...Politika Unie [má] za cíl...podporovat energetickou účinnost a úspory energie jakož i rozvoj nových a obnovitelných zdrojů energie“ (str. C306/88 LS)
- Evropský parlament a Rada [přijmou] tato opatření **řádným legislativním postupem** (kvalifikovanou většinou)

POLITIKA ODS:
JADERNÁ ENERGIE = EKOLOGICKÁ ENERIE

V situaci, kdy se EU celkově řítí do deficitu elektrické energie, tak toto je poměrně důležitá informace pro Českou republiku. Myslím si, že politikou ODS by měla být statečná obhajoba jaderné energetiky jako ekologické energie. Využijme francouzského předsednictví, které bude začínat 1. července. Sarkozy naznačuje,

že by chtěl prosadit v rámci tohoto předsednictví tezi, že jaderná energie je zelená energie. My bychom v tom mohli pokračovat. Měla by to být, pane ministře, a já vím, že takové signály přicházejí, měla by to být naše priorita, měli bychom ji zakomponovat do našeho programu.

Daňové harmonizace – už ve stávajícím evropském pořádku mají evropské instituce právo harmonizovat nepřímé daně.

Ekonomika a hospodářská politika

Ideová konference ODS

NEBEZPEČÍ DAŇOVÝCH HARMONIZACÍ

- „Rada přijímá...opatření ohledně harmonizace nepřímých daní v míře, v níž je tato harmonizace nezbytná pro fungování vnitřního trhu a zabránění narušení hospodářské soutěže“

(C306/70 LS)

POLITIKA ODS

PRÁVO VETA U PŘÍMÝCH DANÍ = „ŽIVOT NEBO SMRT“

To se Lisabonskou smlouvou posiluje. Ale je tu ještě jedno velké nebezpečí. Z textu Lisabonské smlouvy vyplývá, že Evropská komise může navrhnout, dochází-li k porušení hospodářské soutěže, i jiná opatření. Tato tzv. jiná opatření se už dnes v Evropském parlamentu a v Evropské komisi nazývají tzv. konsolidovaný základ daně právnických osob. Smrtelné nebezpečí pro, pane kolego Doktore, pane kolego Tlustý, pane ministře Římane, smrtelné nebezpečí pro všechna vaše čísla, jestli 12,5 nebo 15 procent. Projde-li konsolidovaný základ daně právnických osob, tak jsme skončili jakékoliv akademické debaty o výši daňových sazeb. Přímé daně prozatím patří do práva veta, pozice ODS musí být zcela zřejmá. Přímé daně musí zůstat v právu veta, „nebo smrt“, nemáme žádnou jinou variantu, to je skutečně velmi vážné.

Vzhledem k tomu, že Lisabonská smlouva zavede povinnost koordinovat hospodářské politiky, žádná soutěž hospodářských politik už zřejmě nebude.

Politiky se budou koordinovat. Ti, kteří jsou součástí Eurozóny a používají euro jako svou měnu, na tom budou ještě hůř. To je, myslím, velké téma. Pochopil to mimochodem i Jiří Paroubek, jestli jste četli rozhovor v Respektu. Paroubek tam řekl: „K zavedení eura si my, sociální demokraté, myslíme, že by mohlo být někde kolem roku 2019“. Je to jasné, sociální demokraté si možná udělali svůj průzkum

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

KONEC SAMOSTATNÉ HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY

„Členské státy koordinují své hospodářské politiky v rámci Unie. Za tímto účelem přijme Rada opatření, zejména hlavní směry těchto politik. **Zvláštní ustanovení se vztahují na ty členské státy, jejichž měnou je euro.**“
(str. C306/48 LS)

POLITIKA ODS:
ČÍM DÁL OD EURA, TÍM BLÍŽ K PRAZE

veřejného mínění, možná sem tam taky zajdou mezi lidi a i mezi svými lidmi musí vědět, že k euru je v Čechách velký odpor.

Já jsem byl před týdnem nebo před 14 dny, když mi pan ministr dovolí tuto odbočku, na jedné vyšší odborné škole, kde v aule bylo asi 80 studentů. Před debatou o přijetí eura jsem jim dal takový úkol, ať zkusí hlasovat o euru: ano, nebo ne. Přátelé, pouze 9 jich euro chtělo. Mladí lidé, to nejsou senioři, to nejsou penzisté, to nejsou lidé, kteří se bojí o své úspory, to jsou lidé, u kterých bychom předpokládali, že mají sklon k experimentům a vše nové a revoluční jim bude blízké. Eu-

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

KONEC SAMOSTATNÉ SOCIÁLNÍ POLITIKY

- „Unie přijímá opatření ke koordinaci politik zaměstnanosti členských států, zejména vymezováním směrů těchto politik. Unie může dávat **podněty pro zajištění koordinace sociálních politik členských států.**“
(str. C306/48 LS)

POLITIKA ODS:
**REFORMOVAT DOMÁCÍ SOCIÁLNÍ SYSTÉM
V MÍŘE, JAKOU EU DOVOLÍ**

ro je velmi vzdálený koncept a já jsem přesvědčen, pane ministře, že souboj o euro a s tím, že 15 let o EU něco říkáme, je vážným volebním tématem v roce 2010.

Pana ministra Nečase bude zajímat, že se budou harmonizovat i sociální systémy. Jedinou odpovědí na to je modernizovat sociální systém co nejrychleji.

Co dělat s postlisabonským obdobím?

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

POSTLISABONSKÉ OBDOBÍ
velké téma pro ODS

- Lisabonská smlouva je tak špatná, že politikám členských států nebude vyhovovat
- Západoevropský hospodářský růst bude nadále stagnovat, což bude vytvářet tlak na změnu LS
- Ústavní soud ČR (jaro 2006): "originálním nositelem suverenity a z toho plynoucích pravomocí je i nadále ČR, dle čl.1, odst.1, Ústavy ČR" (Pl. ÚS 50/04, resp. Pl. ÚS 66/04)

Lisabonská smlouva je tak špatná, že určitě nebude vyhovovat politikám jednotlivých členských států – za prvé. Za druhé, hospodářská stagnace západoevropského prostoru bude Lisabonskou smlouvou prohloubena, a tudíž bude vytvářen tlak na její změnu. ODS by měla být připravena a schopna zformulovat svoji politiku pro toto období.

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

POSTLISABONSKÉ OBDOBÍ
velké téma pro ODS

PREMIÉR ODS
VŽDY V RADĚ BRÁNIT DALŠÍMU
ROZŠÍŘOVÁNÍ KOMPETENCÍ EU

ODS VE SNĚMOVNĚ A SENÁTU
ZŘÍDIT VÝBOR PRO HLÍDÁNÍ SNAH DLE
ČLÁNKU 48 („ŽLUTÁ KARTA")

Premiér ODS, vycházím z představy, že premiér ODS je na dlouhou dobu neměnný, by měl v Evropské radě vždy bránit dalšímu rozšiřování jejích kompetencí.

ODS ve sněmovně a v senátu by se měla pokusit zformovat něco, jako je hlídací výbor, který bude hlídat všechny kompetence, které se předávají nahoru, a zároveň bude tlačit podle článku 48 na to, aby se kompetence, u nichž není nutné, aby byly vykonávány Bruslem, vrátily zpět.

Promiňte mi teď slovo, které tady řeknu.

Ekonomika a hospodářská politika   Ideová konference   **ODS**

POSTLISABONSKÉ OBDOBÍ
velké téma pro ODS

POLITIKA ODS
Formulovat **VLASTNÍ** podmínky a
kritéria pro **SUVERÉNNÍ** vstup ČR do
EMU

- ekonomické
- politické
- společenské

Ignorujme prozatím to, že existují nějaká Maastrichtská kritéria pro přijetí eura. To je nám úplně jedno. To jsou kritéria, která si vymysleli jiní proto, aby dnes například Slováci natahovali na skřipci, a Slovinci si to nechávají líbit. Zformulujme svá vlastní česká ódéasácká suverénní pravidla, principy pro to, kdy, za jakých podmínek vstoupit do Eurozóny, pakliže vstoupit do Eurozóny.

A toto je, myslím, poslední slide.

Ekonomika a hospodářská politika   Ideová konference   **ODS**

POSTLISABONSKÉ OBDOBÍ
velké téma pro ODS

POLITIKA ODS
Udržet ČR co nejdéle mimo
EMU a eliminovat tak nejhorší
důsledky LS

Myslím, že dlouhodobým úkolem a cílem, o který bychom se mohli pokusit v roce 2010, je nabídnout lidem, že se pokusíme udržet Českou republiku a její ekonomiku co nejdál od Eurozóny, abychom co nejvíc eliminovali důsledky Lisabonské smlouvy.

Vy, kteří jste až do této chvíle vydrželi mne poslouchat, si zasloužíte odměnu a oživení.

Ekonomika a hospodářská politika

Ideová konference ODS

Zdroje informací

- **Lisabonská smlouva**
Úřední věstník EU, C 306, svazek 50,
<http://eur-lex.europa.eu>
- **Consolidated Version of the Treaty Establishing the European Community**
www.europa.eu.int/comm
- www.open-europe.co.uk
- www.cepin.cz

V uvedených zdrojích informací vidíte, že je tam zmíněn jeden text anglicky. Zvláštním neuvěřitelným paradoxem je, že v České republice není konsolidovaný text Lisabonské smlouvy v češtině k dispozici. Něco, co dramaticky ovlivní rozvoj České republiky a omezí její suverenitu, není v České republice k dispozici v českém jazyce.

Děkuji velmi pěkně za pozornost.

2. SEKCE

MODERNÍ STÁT, PRÁVO A BEZPEČNOST

Garanti: Ivan Langer, Pavel Bém, Jiří Pospíšil

Ivan LANGER

místopředseda ODS, ministr vnitra

Přepis zvukového záznamu vystoupení (powerpointové prezentace)

Přeji dobrý den,

dovolím si na úvod vrátit se zpátky k základním principům, tezí a východiskům, z nichž by se z mého pohledu měla i nadále odvíjet politika ODS v oblasti budování moderního státu, práva a bezpečnosti. Možná vám to připadne jako klišé, nicméně já si myslím, že naši předkové dobře věděli proč, když říkali, že opakování je matka moudrosti a že správná metoda, jak postupovat, je, vždy nejprve vymezit základní teze a principy a od nich posléze odvíjet konkrétní návrhy, konkrétní řešení. Mluvíme-li o státu, právu, bezpečnosti, myslím, že je zcela namístě si připomenout, že pro ODS vždy byly základními hodnotami, ze kterých vycházela, **svoboda a odpovědnost**.

Moderní stát, právo a bezpečnost Ideová konference ODS

Východiska

- **Svoboda a odpovědnost** - základní hodnoty ODS
- Zásah státu jen tam, kde si jedinec či jiné lidské společenství nedokáží sami poradit
- **Právo a bezpečnost** = oblasti, kde je naprosto legitimní silné postavení státu

Svoboda ve smyslu dát maximální prostor lidem pro jejich konání a zásah státu směřovat pouze tam, kde si buď člověk jako takový nebo celé společenství nedo-

káže poradit. Oproti tomu je naprosto legitimním požadavkem, aby stát měl i nadále svoji dominantní pozici v oblasti práva a bezpečnosti, neboť to jsou věci, které jsou součástí jakýchkoliv liberálněkonzervativních hodnot směrem k této oblasti.

Stát by měl mít silné postavení jako tvůrce a vymahatel práva, v oblasti legislativy, správních úřadů, fungování policie, soudů apod.

Moderní stát, právo a bezpečnost

Ideová konference ODS

Stát v pojetí ODS

- Jako **tvůrce a vymahatel práva**
  - legislativa
  - správní úřady, policie, soudy
- Jako **garant bezpečnosti**
  - vnější (diplomacie, armáda)
  - vnitřní (policie, hasiči)

Současně by měl mít schopnost v oblasti bezpečnosti garantovat svým občanům bezpečnost, ať již v té vnější dimenzi, což je problematika diplomacie, vnější obrany státu, tak také v oblasti vnitřní bezpečnosti, což je postavení policie a úmyslně zde zmiňuji také hasiče, neboť součástí bezpečnosti v tom širším slova smyslu je nepochybně ochrana zdraví a majetku občanů. **Moderní stát by v obecných tezích měl být silný, přátelský, respektive efektivní a měl by plnit tři role – měla by to být role pomocníka, role služebníka a role ochránce.**

Role pomocníka tam, kde si člověk skutečně sám pomoci nedokáže a potřebuje od státu podanou ruku. Nechci extendovat směrem k sociálnímu systému, důchodovému apod., nicméně věřím, že si rozumíme v tom, co se může skrývat pod pojmem pomocník. Stát jako služebník je podle mne role státu v podobě administrativy, moderního výkonu veřejné správy, v servisu postaveném na klientském principu. Vše, co stát dělá, musí dělat optikou člověka, kterému slouží a který si stát financuje ze svých daní. A stát jako ochránce, ať již v podobě vymahatelnosti práva, rozhodování soudu, jeho rychlosti, nebo v efektivní práci jak policie, tak jednotlivých složek integrovaného záchranného systému. A myslím si, že je dobře, když problematiku bezpečnosti nezužujeme jen na otázku fungování či nefungování Policie ČR, ale otázku vnitřní bezpečnosti vnímáme v tom širším slova smys-

Moderní stát, právo a bezpečnost Ideová konference **ODS**

Moderní stát

malý, ale silný a přátelský – neboli **efektivní**

- *stát pomocník*
- *stát služebník*
- *stát ochránce*

lu tak, jak to nabízí například integrovaný záchranný systém se všemi složkami, které jsou v něm umístěny. Tam je velký potenciál pro zlepšení. To jsou ty každodenní problémy, se kterými se občan setkává, a podle způsobu jejich řešení potom nahlíží na funkčnost či nefunkčnost, schopnost či neschopnost státu či státní administrativy.

Já vím, že pohled ODS na stát je vždy rezervovaný, ostražitý. Pro nás je důležitý člověk a stát je zbytečná přítěž. Nicméně každý stát, aby mohl fungovat, potřebuje efektivní správu, efektivní výkon své moci, a já zde nabízím skutečně komplexní přístup k tomu, jak pojmout efektivní fungování státu a státní administrativy.

Je to šest vrcholů efektivní správy státu, které podle mě přesně popisují jednotlivé souvztažnosti. Chceme-li řešit efektivní stát v té podobě, jak si ho představujeme, nemůžeme se zaměřit pouze na jeden z těch vrcholů, neboť to by vedlo k deformaci šestiúhelníku, ale je třeba přesně popsat všechny, které tam jsou. Je tam **legislativa**, to je základ, neboť nemůžeme zničit úředníka, pokud bude existovat jeden jediný paragraf, který odůvodňuje jeho existenci. Je tam **organizace**, tzn. organizační struktura státu tak, jak ji známe a jak víme, že je ne úplně efektivní. Je tam **kvalita fungování a také postavení úředníka** a já se vydám na tenký led, když budu tvrdit, že slovo úředník není sprosté slovo. Jsou tam **technologie**, obrovská výzva pro nás pro všechny, jak ve třetím tisíciletí doopravdy využít výzvy, které informační a komunikační technologie přinášejí. Ti z vás, kteří fungují v samosprávě, vědí, že jsme se pokusili nově definovat rozvoj e-Governmentu v podobě Egonu – 4 klíčových projektů, z nichž ten prvotní, Czechpointy, je přesně tím konkrétním prostředkem, jak ukázat lidem, že jim může stát poskytovat služby lépe, přátelsky, efektivněji. Jsou tam nepochybně **finance** – dostatek financí na fungování státu, nicméně nikoliv prostřednictvím natažené ruky. A nepochybně tím posledním vrcholem šestiúhelníku je **občan**, pro kterého se toto všechno musí dělat, neboť on je zákazník a on je ten, který za to všechno platí.

Moderní stát, právo a bezpečnost

Ideová konference ODS

- „čím méně paragrafů, tím méně problémů“
- „obíhají informace, nikoliv občan“
- „úředník není sprosté slovo“
- „dobrý úředník = vzdělaný a motivovaný úředník, který ví, že nevládne, ale slouží“
- „občan platí a je tedy zákazník, je-li zákazník, je také pán“

Čím méně paragrafů, tím méně problémů, čím méně paragrafů, tím méně nákladů pro fungování státu a tím větší obezřetnost pro každého z nás, kdo se podílí na legislativě. A tady budu šťouřavý nejenom na úrovni vlády, parlamentu, ale také na úrovni územní samosprávy, obecní samosprávy.

Druhá teze, tu jsme slyšeli po dobu deseti let nekonečně mnohokrát. Obíhají informace, nikoliv občan, a tady já bych si dovolil odkázat právě na vizi, kterou máme a kterou nabízíme v podobě Egonu a nového pojetí e-Governmentu.

Úředník – úředník není podle mě sprosté slovo. Každý stát potřebuje mít kvalitní administrativu, dobře vzdělané, dobře motivované úředníky, nicméně nesmí jich být příliš mnoho. Bohužel reforma veřejné správy dopadla jako ta pověstná Cimrmanova metoda dopravování horníků do dolu. Na horní plošinu se dalo o jednoho horníka víc, ten sjel dolů a fungovalo to všechno do té doby, než Cimrman zjistil, že se mu v dole hromadí horníci. Tak nějak to bohužel dopadlo s reformou veřejné správy. Tak jsme reformovali, respektive naši předchůdci reformovali, až se nám nahromadili úředníci. Nicméně, chceme-li moderní, efektivní stát, musíme se zaměřit mimo jiné také na vzdělaného motivovaného úředníka, který ví, co má dělat, a současně také důsledně aplikovat klientský princip.

Moderní stát, právo a bezpečnost Ideová konference **ODS**

Cíle do roku 2010

- Rozvoj elektronické komunikace mezi občanem a úřadem i úřady navzájem
- Boj proti korupci
- Zeštíhlení ministerstev
- Zajištění finančních prostředků na projekty modernizace státu (zj. Smart Administration)

K největším výzvám, které by měly být reálně dosažitelné a měly by být dobrým výchozím bodem pro volby v roce 2010, patří rozvoj elektronické komunikace mezi občanem a úřadem a mezi úřady navzájem.

Nepochybně cíl do konce roku 2010 je omezení všudypřítomné rakoviny zvané korupce. Nicméně způsobem, který přísluší státu a politické straně, jež vychází ze svobody a odpovědnosti. Nikoliv tedy jen zaměřením na represí a posilování pravomocí represivních složek státu, ale prostřednictvím zprůhlednění a prevencí při výkonu některých agend.

Cíl do roku 2010 a dobrá nástupní pozice dál by měla být další redukce aparátu na jednotlivých ministerstvech. Víte, že vláda přijala závazek do konce volebního období minus 12 %. Některým, kteří mají větší štěstí a možná více dobrých spolupracovníků, se může podařit to, co chceme na vnitru, minus 20 %, téměř 500 lidí půjde pryč. Pamatujeme si asi všichni známý výrok Margaret Thatcherové směrem k Evropské unii: „I want my money back – Chci zpátky své peníze.“ Teď máme mimo jiné tuto pří-

ležitost i v oblasti budování moderního efektivního státu v rámci projektu Smart Administration. A já myslím, že musíme chtít ty peníze zpátky a musíme je umět využít tak, abychom dokázali, že stát v našem pojetí dokáže fungovat jinak než předtím.

Druhá oblast, které se chci věnovat, je otázka bezpečnosti.

Moderní stát, právo a bezpečnost

Ideová konference **ODS**

Bezpečnost = prvořadá priorita ODS

Základní princip **POMÁHAT a CHRÁNIT**

3 jistoty:

- jistota policisty či hasiče, že „ví a umí a může“
- jistota postiženého či poškozeného, že se dovolá ochrany
- jistota pachatele či chybuujícího, že neunikne trestu

Princip „Pomáhat a chránit“ je dobrou tezí, srozumitelnou tezí, dokonce se dá říct i dobrým marketingovým produktem. Jsou to tři jistoty – zaprvé jistota policisty a hasiče, že ví, umí a může zasáhnout, zadruhé jistota postiženého nebo poškozeného, že se dovolá ochrany, je-li to potřeba, a zatřetí jistota pachatele, že neunikne trestu.

Klíčová je v této oblasti **reforma policie**. Musíme docílit viditelných změn, a to jak z pohledu vybavenosti, tak i kvality výcviku Policie ČR. Vedle spousty práce, která není až tak moc viditelná, musíme v této souvislosti umět ukazovat to viditelnější – nová technika, nové policejní služebny, nové stříkačky pro hasiče, včera nejčerstvěji prezentovaný projekt pro dobrovolné hasiče, kdy 33 330 dobrovolných hasičů dostane od premiéra, respektive prostřednictvím ministra vnitra, nové speciální oděvy a obuv. Politika se dá v tomto smyslu pojmout jako dobrý marketingový produkt, kterým lze přesně oslovit cílovou skupinu.

Modernizace integrovaného záchranného systému, systém prevence, lepší vybavenost, kvalita výcviku hasičů, záchranného sboru dobrovolných hasičů. To je přesně ten potenciál, který se musíme snažit uchopit. Nikdo z nás neví, kdy se ocitne v nouzi, kdy bude potřebovat pomoc těchto lidí. Každý dokáže pomoc ocenit v okamžiku, když přichází včas a je profesionální. Prostřednictvím své životní situace pak občan hodnotí vládu, zda je schopná nebo neschopná zajistit mu včasnou pomoc. Prostřednictvím tohoto tématu můžeme velmi dobře oslovit i potenciální cílovou skupinu lidí, kteří zůstávají nebo jsou částečně ještě stranou naší pozornosti. Můžeme

Moderní stát, právo a bezpečnost

Ideová konference **ODS**

Cíle do roku 2010

- Nová policie
- Lepší vybavenost a kvality výcviku Policie ČR
- Modernizace Integrovaného záchranného systému a systému prevence
- Lepší vybavenost a kvalita výcviku Hasičského záchranného sboru i dobrovolných hasičů
- Zvýšení bezpečnosti na silnicích
- Boj proti terorismu

jim říci: „My, narozdíl od našich předchůdců, se o vás umíme postarat, my jsme schopni nabídnout vám něco lepšího.“

Nepochybně otázka bezpečnosti, a teď se nechci vměšovat do působnosti dopravy a problematiky infrastruktury, je i **bezpečnost na silnicích**. To jsou přesně životní situace, na které se musíme snažit najít konkrétní odpověď. I v této oblasti platí, stejně jako jsem to zmínil u integrovaného záchranného systému, podle toho, zda ta či ona životní událost je řešena rychle, profesionálně, nebo pomalu, špatně, zda jsme otrávení, naštvaní, nebo naopak spokojeni se službou, kterou stát poskytuje, podle toho si na nás lidé dělají názor.

Největší výzvou, před kterou stojíme, je **boj proti terorismu**. Musím to tady zmínit. Žádná politická strana, žádná státní administrativa ve třetím tisíciletí nemůže tento fenomén pominout. Klíčovou otázkou je, a byl bych rád, kdybychom se společně pokoušeli hledat na ni odpověď, jak posílit bezpečnost lidí, aniž bychom přespřiliš zasahovali do jejich soukromí a do jejich práv. Je to nekonečný soubor a já ho беру jako velkou výzvu.

Děkuji.

Pavel BÉM

1. místopředseda ODS, primátor hl. m. Prahy

Přepis zvukového záznamu vystoupení (powerpointové prezentace)

Vážené dámy, vážení pánové,

nejsem ministrem naší současné vlády, který by nesl exekutivní zodpovědnost na té nejvyšší úrovni, nicméně přes 12 let se pohybuji ve veřejné správě v různých funkcích, v rámci kterých mám možnost získávat zkušenosti se zaměstnáváním

ním desetitisíců úředníků. Snad i proto nevnímám slovo úředník jako něco, co by si zasloužilo odsudek, ale naopak – úřední stav dělá stát dobrým státem. Pokusím se ve svém projevu dostat se na maximální možnou úroveň obecnosti a podívat se na moderní stát optikou základních ideových pravidel. Opuštěte, pokud budete mít pocit, že sledujete něco, co již důvěrně znáte.

Moderní stát, právo a bezpečnost
Ideová konference **ODS**

Vize moderního státu:

Stát malý, levný a efektivní

- **Z jakých ideových kořenů těžíme:**
  - Výzvou je návrat ke kořenům liberálního státu
  - Stát má být malou, levnou a efektivní servisní organizací
  - Malý neznamená slabý
- **Méně moci státu, více svobod občanům**
  - Hra s nulovým součtem: čím více moci má stát, tím méně svobody má občan (a naopak)
  - Je nutné systematicky redukovat státní moc
- **Stát jako služebník občanů, nikoliv naopak**
  - Rozhodující je zájem jednotlivce, nikoliv tzv. „veřejný zájem“
  - Je nutné zajistit ochranu jednotlivce před státní zvlí

(Hayek: „Stát má sloužit plnění cílů jednotlivce, kolektivismus hovoří opačně – jednotlivci mají sloužit státu“)

Začněme několika otázkami: Co to vlastně je moderní stát? Jaký má být? Jaký je ten dnešní stát? Troufnu si tvrdit, že určitě dnešní stát není ani malý, ani efektivní, ani levný. Přesto to jsou základní 3 parametry, které je nezbytné hledat ve všem, co ve státní správě děláme. Z jakých kořenů vycházíme? Nepochybně tím základním algoritmem našeho myšlení i konání ve veřejné správě by měla být obecná východiska liberálního státu, státu, který je skutečně efektivní servisní organizací, státu, který zasahuje do života občanů v pokud možno co nejmenším rozsahu. Určitě platí základní ideová teze, že ve veřejné správě, ať už na té centrální úrovni, nebo na regionální či obecní, hrajeme hru, která má nulový součet. Platí to, že čím více moci má stát, tím méně svobody má občan. Jsem přesvědčen, že na veřejnou správu lze nahlížet různě, a určitě je odlišný přístup k výkonu státní moci na kterékoliv úrovni z pozice opozičního politika, či politika, který je obdarován exekutivní mocí a řídí jemu demokraticky svěřenou instituci. Přesto si myslím, že základní algoritmus našeho myšlení musí být postaven na slově redukce, tedy omezení vlivu státu, státní moci. Stát má být služebníkem občanů, nikoliv naopak. ODS to tvrdí od svých prvopočátků a staví výkon veřejné moci na ochraně zájmů jednotlivce, ochraně jeho občanských svobod, jeho rozhodování, a nikoliv na skrývání partikulárních zájmů za tzv. veřejný zájem.

Je nutné zajistit ochranu jednotlivce před státní zvlůlí, a to by měl být další základní algoritmus našeho myšlení i našeho konání. Mimochodem Friedrich August von Hayek již hodně dávno říkal, že stát má sloužit k plnění cílů jednotlivce, a varoval před tím kolektivistickým násilím, které říká pravý opak, že totiž jednatel ve státním zřízení slouží státu. Varoval, že existuje cosi, co známe jako „cestu do administrativního otroctví“, kdy jakýkoliv státní zásah a jakákoliv státní intervence vytváří chaos v tržních vztazích, a ten zpětně vytváří potřebu další státní intervence nebo další regulace a postupem času generuje poptávku po centrálním, dirigistickém a zcela centralizovaném uspořádání a řízení správy věcí veřejných. A já jsem přesvědčen, že je třeba si tuto banalitu neustále připomínat a že tou jedinou cestou z onoho otroctví je mít na všech úrovních výkonů veřejné správy a manifestace veřejné moci v hlavě to jediné a základní – chceme redukovat výkon státní moci jako takové.

Moderní stát, právo a bezpečnost
Ideová konference **ODS**

Zakázané ovoce Leviathanu

- **Veřejný zájem: nebezpečný mýtus**
  - Není součtem individuálních zájmů jednotlivců
  - Je zneužit k privilegování jedněch a znevýhodnění druhých

- **Regulace: trh chybuje, stát více**
  - Regulace zpravidla stojí více než nečinnost
  - Informační asymetrie regulátora a rozptýlená znalost znemožňují efektivní regulaci

- **Náklady: kalkulační chaos (Mises, Rothbard)**
  - Byrokracie veřejné správy neumí měřit náklady a výnosy
  - Důsledkem je plýtvání a neefektivita

Dle mého názoru existuje v té nejobecnější rovině poměrně dlouhý seznam „zakázaného ovoce“. To zakázané ovoce, se kterým jsme byli konfrontováni 8 let a 8 let jsme ho v opozici kritizovali, je tzv. veřejný zájem. Veřejný zájem ODS vždy považovala za nebezpečný mýtus. Veřejný zájem není a nemůže být žádným součtem individuálních zájmů jednotlivců, protože takový součet neexistuje. Zájmy jednotlivců jsou nesčítatelné. Naopak je pravdou, že za veřejný zájem se schová leccos, ale ve finále je využit a zneužit k privilegovanému postavení jedné skupiny, jednotlivce nebo zájmového uskupení, partikulárního uskupení, které má své zájmy, a vede ke znevýhodnění těch druhých. Zakázané ovoce je tedy veřejný zájem a musíme si toho být vědomi na každé úrovni a během každého dne našeho konání.

Dalším druhem zakázaného ovoce je regulace. Platí teze, že trh chybuje, ale stát chybuje více. Regulace zpravidla stojí v odhadu nákladů více než vlastní nečinnost. Navíc v procesu zavádění jakékoliv regulace (a nevnímejte ode mne jako kritiku regulačních poplatků, které zavádíme ve zdravotnictví, ale v obecné rovině) regulace stojí víc než nečinnost. Druhým aspektem je vznik významné informační asymetrie mezi regulátorem na jedné straně a mezi regulovaným na druhé straně.

Stejným zakázaným ovocem je i kalkulační chaos, který vzniká nemožností byrokracie měřit své náklady a postavit je proti možným ziskům, vyhodnocovat svou přínosnost na základě racionální ekonomické rozvahy, kterou před svým vstupem na trh a během svého působení tamtéž provádí každý standardní ekonomický subjekt. Důsledkem je plýtvání a neefektivita. To platí, ať se snažíme o seberacionálnější přístup ve veřejné správě na jakémkoliv místě našeho konání.

Moderní stát, právo a bezpečnost
Ideová konference **ODS**

Cíle

- **Stát silný v definovaných oblastech:**
  - **Bezpečnost, spravedlnost, obrana, finance, zahraničí (s jasně vymezenými pravomocemi)**
  - **Omezení přesahu státu do oblastí, jež mu nenáleží**
- **Stát efektivní, otevřený, uživatelský:**
  - **Přiblížení státu uživatelům (občanům), likvidace bariér**
  - **Zavedení standardů převzatých ze soukromých subjektů**
  - **Decentralizační mýtus**
- **Stát zodpovědný:**
  - **Nastavení srozumitelných pravidel a mechanismů, které zneumožní plýtvání, zadlužování a zneužívání státní moci**

Co je vlastně naším cílem v budování moderního státu? A opět připomínám banalitu – je jím silný stát definovaný v několika nezbytných oblastech – bezpečnost, spravedlnost, finance, zahraniční politika, obrana. Vzpomínám si na řadu diskusí, které se vlastně táhnou už od roku 1996, kdy jsme vedli na nejrůznějších fórech debatu o tom, kolik vlastně Česká republika potřebuje ministerstev. Vzpomínáte na naši Modrou šanci, kde jsme navrhovali slučování některých ministerstev a rušení jiných? Samozřejmě, na začátku jsem řekl, že pozice toho obdarovaneho exekutivní mocí a toho, který teoreticky plánuje v opozici, je velmi rozdílná, koneckonců se o tom zmínil i Mirek Topolánek ve svém úvodním projevu. Prostě a jednoduše: možné a chtěné, to jsou dvě odlišné kategorie. Přesto tu otázku kladu jako teoretickou a myslím si, že je možné o ní tady svobodně disku-

tovat. Je to tak, že skutečně potřebujeme všechna ministerstva a všechny státní úřady, které dnes máme? Ano, nebo ne? Já odpovídám, že ne, a v tuto chvíli neodpovídám na to, které bychom měli zrušit, a těším se, že to bude předmětem diskusních příspěvků.

Nepochybně má stát být efektivní, otevřený, uživatelský, jak o tom ostatně hovořil již Ivan Langer. Výzvou je zavádění standardů převzatých ze soukromých subjektů. Otázka zní, jestli to je možné, nebo to není možné, jestli to je ikona, kterou se zaštiťujeme, jestli je možné aplikovat fungování algoritmů privátního byznysu do veřejné správy. Praxe na některých úřadech ukazuje, že možné to alespoň do určité míry je.

Dalším cílem je mnohokrát skloňovaná decentralizace. Často se zaštiťujeme potřebou dostat výkon státní moci co nejlíže k občanovi a máme pocit, že to je ta správná cesta. Ve skutečnosti decentralizace není zmenšení prostoru výkonu státní moci, jde jen o přesun z jedné úrovně, v tomto případě „horní“, na druhou úroveň, tedy „spodní“. Decentralizace v sobě skrývá řadu parametrů, některé z nich mohou být pozitivně vnímány, jiné kritizovány. Decentralizační hypotéza například říká, že mezivládní konkurence je prospěšná, že je dobré, když se v rámci decentralizace rozdělí výkon státní moci a dochází k jakési konkurenci mezi obcemi, kraji a vládou. Naopak námitka proti decentralizaci říká, že decentralizace způsobí fragmentaci a že se zbavujeme možnosti těžit z úspor, zbavujeme se možnosti efektivní koordinace. Decentralizace často přináší vyšší odpovědnost a vyšší míru flexibility na místní úrovni. Decentralizace je tedy složitý fenomén, ale rozhodně si nemůžeme myslet, že decentralizace automaticky snižuje rozsah výkonu státní moci.

Zodpovědný stát – to je nastavení srozumitelných pravidel, která znemožňují plýtvání a zadlužování, která definují parametry na ose výdaje a náklady. Cesta k zodpovědnému státu je vlastně ve své podstatě velmi jednoduchá. Je založena na tom, že nechceme udělat nic jiného, než dát na výkon státní moci méně peněz, omezit, redukovat přerozdělování. Redukovat přerozdělování můžeme dvojím způsobem. Můžeme být zásadoví nebo kategoričtí a měnit kvantitu výkonu státní moci. Znamená to likvidovat státní úřady jeden za druhým v případech, kdy zasahují do života občanů více, než je to nezbytně nutné. Nebo můžeme zeštíhlovat státní administrativu procesními, personálními, organizačními audity a zaštiťovat se počtem propuštěných úředníků a objemem finančních prostředků, které jsme takto uspořili. Co je správně? Správné je samozřejmě obojí. Jak ta dramatická redukce, která omezí výkon státní moci, tak vyšší hospodárnost, vyšší efektivita, vyšší pružnost veřejného aparátu nebo administrativního aparátu. K tomu se musíme dostat přes racionální analýzy, které právě vycházejí z personálních a procesních auditů a následných nemilosrdných škrťů.

Dovolím si zmínit jednu svou zkušenost. Já sám vycházím z výše uvedených teoretických konceptů a mnozí úředníci mě za to nemají rádi, protože mě vnímají ja-

Moderní stát, právo a bezpečnost

Ideová konference **ODS**

Case study: Praha

- **Úspora nákladů**
  - Personální a procesní audity (roční úspory přes 1,5 mld, snížení objemu pracovních míst na magistrátním úřadu o téměř 25%, počáteční stav 2118 úředníků, zrušeno 531 míst)
  - Stěhování úřadu na jedno místo, prodej a pronájem zbytných budov.
- **Profesionalizace služeb**
  - Provedení personálních a procesních auditů a nemilosrdných škrťů v návaznosti na ně.
  - Supermarket veřejných služeb – vše na jednom místě.

ko toho, který nebezpečně zasahuje do jejich často přespříliš šťastných a pokojných životů. I přesto si ale myslím, že jsme málo odvážní v té první cestě, která se opírá o dramatické zásahy do počtu úřadů. Ale jsme poměrně odvážní v tom druhém, a to jsou zmíněné organizační, procesní a personální audity a následné snižování počtu zaměstnanců. Jenom pro zajímavost, samozřejmě je to jenom číslo a zas tak moc neříká, ale hlavní město Praha zaměstnává nebo zaměstnávalo zhruba 18 000 úředníků. Může vám to připadat hrozné, ale je to tak. Počítám do toho nejen přímý výkon správy ve městě, ale všechny možné organizace, instituce, které hlavní město Praha zřizuje, nebo akciové společnosti, obchodní společnosti, kde má hlavní město Praha stoprocentní nebo majoritní podíl. Za posledních přibližně 2,5 roku nebo 3 roky se nám podařilo těch přesně 17500 zaměstnanců organizací vlastněných či zřizovaných městem snížit o 2000. Je to jenom údaj, který mě vede k jednomu závěru – v každé organizaci, za každé situace je vždy možné propustit nějakou formou optimalizace nejméně 10 % zaměstnanců. V případě Magistrátu hlavního města Prahy jsme učinili dramatičtější zásah, který se opíral o sofistikované studie a data. Povedlo se nám nastavit trend s dramatickým číslem zhruba 22 % snížení stavu. Velké úspory se projeví v oblasti provozních nákladů, v meziročním srovnání je to 1,5 miliardy.

A nakonec je vhodné říci si, jaká jsou vlastně rizika na naší cestě k modernímu státu. Jsem přesvědčen, že největší rizika spočívají v nás samotných, v podvědomém odmítání základních ideových konceptů. A to třeba tak, že v okamžiku, kdy do rukou dostaneme exekutivní moc, se lekneleme možných nepopulárních opatření, a daleko jednodušší cesta pro nás je dělat opatření líbivá a populistická. Tím

Moderní stát, právo a bezpečnost Ideová konference **ODS**

Cesta k modernímu státu

- **Omezení rozsahu přerozdělovaných prostředků**
  - Vázání výdajů na příjmy
  - Omezení přerozdělování
- **Zeštíhlení státní administrativy: 2 formy**
  - Zahraničí, obrana, vnitro, spravedlnost, finance...
  - Personální a procesní audity a nemilosrdné škrty v návaznosti na ně
- **Zjednodušení složitého právního systému**
  - Provedení legislativního auditu a zjednodušení právního rámce (rozsah omezení či zásahu, rychlost, vymahatelnost...)

Moderní stát, právo a bezpečnost Ideová konference **ODS**

Jak jsme na tom?

- **Omezení byrokracie vs. posílení svobodného rozhodování občana**
  - Vláda
  - Kraje
  - Obce
- **Zjednodušení složitého právního systému**
  - Provedení legislativního auditu a zjednodušení právního rámce
  - Vláda, kraje, obce

druhým rizikem je dle mého soudu fakt, že politické cykly se začínají slévat do jednolitého proudu. Dříve jsme mohli pozorovat jistou sinusoidu mezi fiskální expanzí těsně před volbami a kolem voleb, kdy se slibuje „modré z nebe“, a období mezi volbami, kdy dochází k tzv. utahování opasků. Dnes téměř každý rok máme nějaké volby, takže těch příležitostí k utahování opasků je daleko méně, což nám brání naplňovat základní koncept liberálního státu.

Moderní stát, právo a bezpečnost
Ideová konference **ODS**

Vývoj našich názorů

- **1992:** *„...soustředit se na koncepční makroregulaci, která je pravou funkcí moderního státu“* (Programové prohl.)
- **1996:** *„...racionalizace veřejné správy, decentralizace rozhodování, výrazné omezení byrokracie v úřadech“* (Programové prohlášení)
- **1997-1998:** Čtyři poděbradské artikuly (Levný stát)
- **1999:** *„...inventura všech vztahů na ose stát-občan, zrušení každé zbytné státní instituce“* (Ideová konference, Praha)

Pro zajímavost jsem se podíval na několik zásadních dokumentů, které vypovídají o tom, jak jsme vnímali heslo „moderní stát“ a cesty k jeho naplnění v průběhu času. V programovém prohlášení vlády z roku 1992 se zásadní důraz kladl na „koncepční makroregulaci, která je pravou funkcí moderního státu“. O čtyři roky později už je programové prohlášení výrazně tvrdší a verbálně odvážné, až nakonec nebylo úplné praktické uplatnění. V roce 1996 vláda říkala, že bude dbát na to, aby byl stát silný v oblastech, v nichž je jeho funkce nenahraditelná, naopak aby nezasahoval do sfér, jež náleží svobodnému rozhodování občanů. Vláda hodlala věnovat zvýšenou pozornost i aparátu veřejné správy s cílem zlepšit jeho profesionalitu, obnovit jeho prestiž. Ale to nejpodstatnější je, že toto programové prohlášení říká, že vláda chce racionalizovat veřejnou správu, chce decentralizovat rozhodování, výrazně omezit byrokracii v úřadech. Upřímně řečeno, moc se to nepovedlo. Pak přichází 4 Poděbradské artikuly a jejich zcela zásadní kapitola „Levný stát“, o které si myslím, že je opravdu nejkompaktnějším teoretickým konceptem i praktickým návodem, jak má stát fungovat. Promítá se do všech dalších ideových dokumentů ODS, a to zcela správně. Pak přichází rok 1999, Mirek Macsek tehdy říká, že je nezbytné udělat inventuru všech vztahů na ose stát – občan a zrušit každou zbytečnou státní instituci. A my se k těmto slovům vlastně vracíme posléze při přípravě Modré šance pro léta 2004–2006.

A nakonec současné programové prohlášení, které nejspíš všichni známe a které je opět kompaktním překladem toho nejpodstatnějšího, z čeho asi naše ideové zakotvení v oblasti veřejné správy vychází.: „Česká republika učiní zásadní krok ke zvýšení své konkurenceschopnosti mimojiné zvýšením efektivity výkonu stát-

Moderní stát, právo a bezpečnost

Ideová konference **ODS**

Vývoj našich názorů

- **2007:** „Česká republika musí učinit zásadní krok ke zvýšení své konkurenceschopnosti mimo jiné zvýšením efektivity výkonu veřejné správy. Kompetence státu na centrální úrovni i na pověřených samosprávních úřadech musí být vykonávány transparentně a hospodárně. Veřejná správa musí být skutečnou službou občanům.
- *Vláda bude důsledně usilovat o snižování nadbytečných regulací a byrokratické zátěže..., prosazovat zavádění nástrojů elektronické komunikace...*
- *...sjednotí pravidla pro realizaci veškerých výdajů z veřejných rozpočtů..., jež budou důsledně omezovat prostor pro korupci, klientelismus a protekcionismus.“*

Programové prohlášení vlády, 2007

ní správy, bude důsledně usilovat o snižování nadbytečných regulací byrokratické zátěže...“ Vývoj je zřejmý a nepochybnitelný, ale respektující základní hodnoty svobody a zodpovědnosti.

A v tuto chvíli si dovoluji už opravdu ukončit svůj projev a snad jen v rychlosti zopakovat to nejdůležitější – rozsah veřejné moci se zeshlíhne a redukovat dá, ale vyžaduje to nekonečnou obhajobu základního ideového konceptu. Občanská demokratická strana hájí a bude hájit svobodné rozhodování občanů a bude se bránit kolektivistickým, dirigistickým, paternalistickým funkcím státu, tedy tomu kolektivistickému násilí, které se tak často skrývá za „veřejný zájem“.

Děkuji za vaši pozornost

Jiří POSPÍŠIL

ministr spravedlnosti

Přepis zvukového záznamu vystoupení (powerpointové prezentace)

Dámy a pánové,

dovoluji mi několik stručných slov k tématu, které jako ministr spravedlnosti považuji za svůj hlavní úkol a cíl a za své poslání. Tím tématem je reforma justice. Vzhledem k tomu, že jde o značně rozsáhlou oblast, na jejíž popis by nestačila celá kniha, natož několik stránek, omezím se jen na některé body, které považuji za klíčové.

Použiji tabulky, které jsem používal na Ideové konferenci ODS, protože na nich chci dokázat kontinuitu našich reformních kroků a jejich postupné naplňování.

Moderní stát, právo a bezpečnost

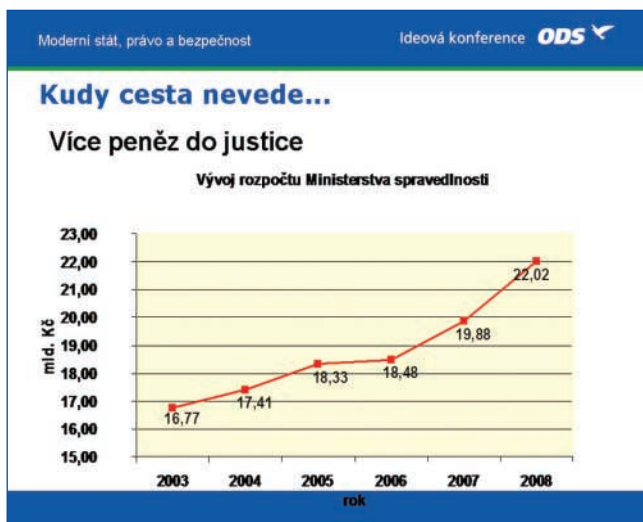
Ideová konference ODS

Kudy cesta nevede...

Více soudců

Jen Slovinsko, Srbsko, Chorvatsko a Andora mají více soudců v přepočtu na sto tisíc obyvatel*.

K 1. 4. 2008 je v ČR 3 014 soudců
(*srovnání z roku 2004, kdy bylo v ČR 2 878 soudců).

Tabulka č. 1 a tabulka č. 2 ukazují původní stav, z něhož jsme vycházeli při úvahách, zda navyšovat počty soudců a zda navyšovat finanční prostředky. Navyšování soudců se podle našich analýz ukázalo jako neefektivní – Česká republika je ve srovnání s jinými zeměmi na předních místech v počtech soudců na 100 000 obyvatel. Ani více peněz do justice neřeší zdaleka vše. V médiích se často vede diskuse, je-li justice dostatečně financována. Dovedli bychom si pochopitelně před-

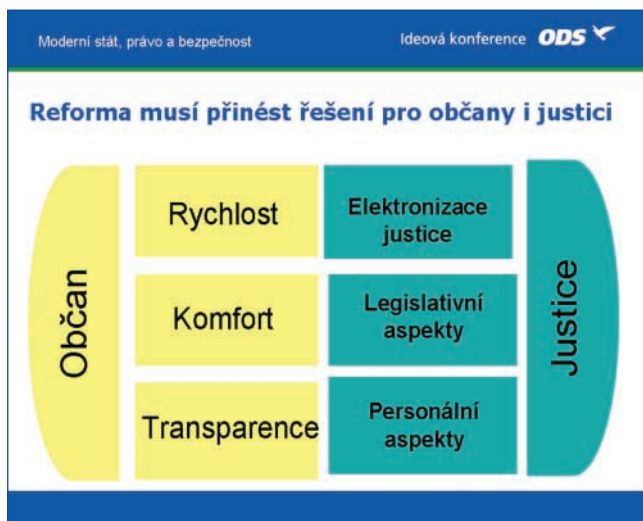
stavit více peněz, zcela mylná je však představa, že vláda Mirka Topolánka justici financuje nedostatečně. Podíváte-li se na vzestup výdajů v rezortu, jasně uvidíte, že příjma poskytovaných financí narůstá výrazněji než za předchozích vlád. Jinak řečeno – reforma zdaleka nezávisí jen na penězích nebo na počtech soudců. Chceme-li občanovi poskytovat kvalitní služby moderního a silného státu, pak jednou z klíčových záruk je rychlá a kvalitní justice. A to je cíl našich reformních kroků.

O reformě můžeme uvažovat ve dvou rovinách – na jedné straně se snažíme o kvalitní zázemí pro pracovníky v justici (nejsou tím pochopitelně myšleny justiční paláce pro soudce apod., ale odpovídající technické podmínky a především podpora administrativního aparátu s příslušným vzděláním), na straně druhé chceme občanovi zaručit rychlé a spravedlivé rozhodování ve sporech, chceme, aby se pro něj stalo soudnictví přátelským prostředím.

Reforma musí přinést občanům tři kritéria – rychlost, komfort, transparentci. U každého opatření, které na ministerstvu vzniká, musí příslušný úředník zdůvodnit, zda zvyšuje rychlost řízení, nebo přináší vyšší komfort. Pro ilustraci to znamená, že občan-účastník řízení komunikuje se soudem skrze internet, aniž by fyzicky navštívil soudní budovu. Stejně tak poskytuje služba Infocentrum koncentraci všech informací v rámci daného soudu na jednom místě. To jsou příklady pohodlnější komunikace občana s justicí a také příklady transparency.

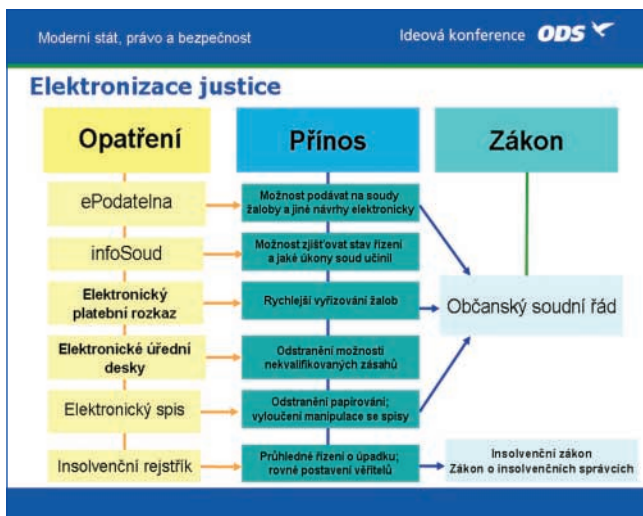

Všechny kroky, které děláme, musí v neposlední řadě vést i k potlačení nebezpečí korupce kabinetní justice. To je jedním z mnoha cílů např. elektronického soudního spisu, který zabraňuje ztrátě dokumentů ze spisu.

Reformní kroky můžeme rozdělit do tří základních částí: eJustice, legislativní změny a personální změny.

EJustice je stěžejní projekt, který realizujeme společně s ministerstvem vnitra v rámci eGovernmentu. Málokterý projekt dvou ministerstev je podle mého názoru tak úspěšný jako tento. Díky eJustici už budou moci účastníci řízení komunikovat prostřednictvím internetu, což povede k významné úspoře času nejen těmto občanům, ale i soudům.

V tabulce Elektronizace justice vidíme ve sloupci Opatření příklady, na čem pracujeme. Prostřední sloupec je vyhodnocení přínosu konkrétního opatření a na závěr případné legislativní změny, které s daným opatřením souvisí. Příklady projektů, na nichž pracujeme, ukazují, že jdeme cestou konkrétních kroků, konkrétních posunů, které v horizontu dvou volebních období povedou k plné elektronizaci české justice. Je třeba říci, že už dnes jsme v zásadě v průměru Evropy, v žádném případě nejsme outsideři. V rámci Visegradu jsme na tom o trochu lépe než ostatní země.

V minulém roce jsme spustili tzv. ePodatelny. Každý účastník může doručovat podání na soudy elektronickou formou. Spustili jsme Infosoud, projekt, který úspěšně běží od 1. dubna na okresních soudech. Každý občan si nyní může na internetu najít informace o svém soudním řízení – stačí jen zadat spisovou značku a příslušný soud. Tato služba tedy občanovi umožňuje rychle a komfortně zjistit informace o tom, kdy bude hlavní líčení, jaký byl proveden důkaz, jaká byla provedena procesní rozhodnutí atd.

Úkolem letošního roku je Elektronický platební rozkaz. Tento projekt zaručí, že téměř čtvrt milionu kauz, které každý rok řešíme v rámci písemných platebních rozkazů, budeme vyřizovat elektronicky, bez zásahu člověka. V žádném případě nenahrazujeme soudce počítačem nebo strojem, jak psali někteří novináři, neboť vydávání platebního rozkazu není rozhodovací činnost, ale pouze jeden z administrativních úkonů.

Od 1. ledna jsme spustili Insolvenční rejstřík. Třebaže modality rejstříku zatím vylepšujeme, už teď je zřejmé, že systém funguje dobře a že je o oblast nového insolvenčního práva mezi našimi občany velký zájem. Pro příští rok chceme připravit takovou novelu, která předpis ještě více přiblíží občanům.

Zprovoznění elektronických úředních desek chystáme na podzim letošního roku.

Elektronický spis, vrchol celé elektronizace, je nyní v plném proudu příprav. Je korektní říci, že ho nelze kompletně završit v tomto volebním období, je to proces na „dlouhou trať“. Rádi bychom spustili některé části trestního elektronického spisu, uvažujeme o elektronickém spisu ve správním soudnictví. Obecný elektronický soudní spis pro všechna soudní řízení je však otázka přibližně poloviny příštího volebního období. Máme-li si tedy už nyní udělat poznámku do volebního programu v oblasti justice pro příští parlamentní volby, pak je to dokončení projektu eJustice, dokončení Elektronického soudního spisu.

Legislativní aspekty mohou jen hrubě nastínit, protože v tomto volebním období připravujeme kolem 65 předpisů, a to je zkrátka takové množství, že je těžko ho vtěsnat do několika řádků. Zcela zásadní je příprava a schválení nových kodexů, tzn. trestního zákoníku, občanského zákoníku, obchodního zákoníku, trestního řádu a občanského soudního řádu. ODS stála u toho, když se v první polovině 90. let tyto zastaralé komunistické kodexy výrazně novelizovaly. V rámci tehdejší transformace však nebyl prostor, aby se tyto kodexy vytvořily úplně znovu a aby

se odstranily veškeré problémy, které obsahují. Po dvaceti letech nastal čas přijmout nové a očistěné zákoníky. Jsme poučení zkušenostmi ze zahraničí i z vývoje u nás. Pokud budeme úspěšní, pak vláda Mirka Topolánka bude mít v učebnicích právní teorie významné postavení. Žádná jiná vláda totiž nepředložila do parlamentu všechny klíčové kodexy a žádné vládě se nepodařilo, aby byly schváleny.

V oblasti procesních předpisů pracujeme na dvojici klíčových kodexů, na občanském soudním řádu a na trestním řádu. Příprava obou zákonů je intenzivní, nicméně vzhledem k tomu, že ji minulé vlády zanedbaly, nejsme schopni v tomto volebním období dokončit úplně nové procesní kodexy.

I přesto jsme učinili řadu významných změn těchto procesních předpisů, které povedou k rychlejšímu soudnímu řízení. Jmenoval bych např. povinnou doručovací adresu v civilním řízení, změnu protokolace aj. Jde o úpravy v zásadě revoluční, nicméně už teď je mi jasné, že je budou sociální demokraté populisticky vysvětlovat jako omezování práv. Povinná doručovací adresa však funguje v mnoha okolních zemích. Například v Německu funguje už třicet let úspěšně. Bez povinné doručovací adresy není zkrátka možné zaručit efektivní doručení zásilky „soud–občan“. Naše stávající úprava bohužel umožňuje vyhýbat se doručení.

Co se profesní legislativy týče, jsou komplexně zpracovány novely zákona o soudech a soudcích, exekuční řád, notářský řád, zákon o znalcích a tlumočnících.

Rozsáhlá novela exekučního řádu má za cíl odbřemenit justici a zabránit excesům, které se ze strany exekutorů mohou stávat. Pro ilustraci: formální exekuce bude přenesena na samotné exekutory. Není pravda, že to znamená posilování exe-

kutorů, jak tvrdí některá média. Dnes soudy nařizují kolem 400 tisíc exekucí ročně. Jde o formální povolení exekuce, kdy soud pouze vydá usnesení, podepíše ho a odešle účastníkům. Do budoucna chceme, aby toto formální rozhodnutí učinil exekutor poté, co mu je věřitelem poslána informace o dluhu. Exekutor tuto informaci o zahájení exekuce zaregistruje u soudu a pokud s tím dlužník nesouhlasí, podá námitku, exekuce je zastavena a soud rozhoduje. Jinými slovy, my chceme, aby soudy rozhodovaly sporné záležitosti, nikoli aby formálně řešily půl milionu věcí ročně.

Stejným způsobem se mění předpisy i v jiných oblastech – notáři, advokáti. Klíčový je zákon o znalcích a tlumočnících. Takové množství nejasností, které jsou spojeny s výkonem znalecké a tlumočnické profese, v jiné oblasti justice těžko najdeme.

Dále jsou tu ostatní novely, zabezpečovací detence, bezplatná právní pomoc a mnoho dalších věcí. Před nedávnem jsme s premiérem otevírali první detenční ústav v České republice, a to v Brně. Společnost stále víc řeší složité problémy s osobami, které páchají závažnou trestnou činnost pod vlivem své duševní poruchy – jde o různé sexuální devianty, agresory atd. Je to důležité politické téma – vláda Mirka Topolánka jako první vláda v ČR systémově řeší problém, co s těmito pachateli závažné trestné činnosti. Upozorňuji, že zde doháníme zpoždění asi 30 let. V Německu zřídili detenční ústavy již v roce 1971. Otevřením detenčního ústavu v Brně doháníme to, co zde už mělo být.

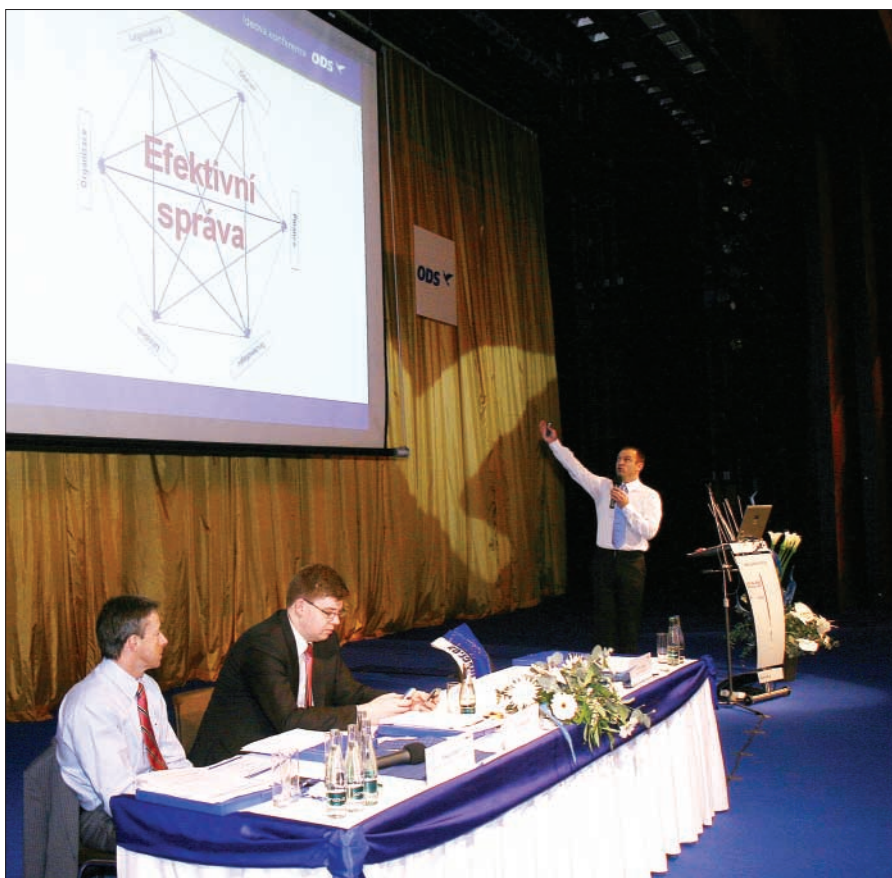
Co se týče personální politiky, jejím klíčovým motivem je zavedení minitýmů. Podle odborných analýz je to v současnosti jedna z neúčinnějších cest ke zefek-

tivnění a zrychlení práce soudů. Při jednání s předsedy krajských soudů jsme se domluvili, že letos zřídíme prvních 200 justičních minutýmů, aby na každém soudu v ČR vznikl alespoň jeden, ideálně dva. Chceme tak dát soudcům čas a příležitost, aby si na nový styl práce zvykli. Rádi bychom, aby do konce volebního období měly dvě třetiny až tři čtvrtiny soudců justiční minutěmy. K tomu je důležité dodat, že tato transformace nebude vyžadovat zvýšené finanční nároky, ani příliv nových zaměstnanců.

Dámy a pánové, tolik snad ve velmi hrubém náčrtu reforma justice. Snad jsem vám alespoň částečně dokázal, že cílem reformy justice je rychlé a spravedlivé soudní rozhodování při vyšší míře právní jistoty všech občanů a že se snažíme tyto změny provést při maximální možné úspoře veřejných prostředků.

Děkuji.

3. SEKCE

**VĚDA, VÝZKUM, VZDĚLÁNÍ
A INOVACE***Garanti: Mirek Topolánek, Walter Bartoš***Mirek TOPOLÁNEK***předseda ODS, předseda vlády**Přepis zvukového záznamu vystoupení (powerpointové prezentace)*

Všechny vás zdravím,

je příznačné, že sekce, která má podle mne největší důležitost ze všech šesti, je nejméně obsazena. Proč si myslím, že je nejdůležitější, je celkem evidentní. Reforma veřejných rozpočtů je úklid, který musíme provést, protože pokud bychom neuklidili po socialistech, nejsme schopni dělat vůbec nic. Reformy, jak zdravotní, tak důchodovou, děláme proto, že nás k tomu nutí demografická situace. Změny ve struktuře společnosti, nárůst seniorů. Jestli existuje nějaká oblast – kromě toho, že budeme odstraňovat bariéry a motivovat lidi –, která je pro budoucnost rozhodující, je to právě oblast, které se věnuje tato sekce. Je to diskuse, jakým způsobem má liberálněkonzervativní strana pracovat s tímto tématem a jakým způsobem do něj může ingerovat se svojí vizí, že každý si má víceméně pomoci sám. Samozřejmě je to oblast primárního, sekundárního a terciárního vzdělávání, inovačního cyklu, inovačního řetězce, tedy toho, co může naplnit ony tři cíle, které jsem zmínil ve svém zahajovacím projevu. Bez této sekce a bez naplnění závěru této sekce nebudeme mít šanci tři cíle, které jsem definoval, naplnit.

Zkusme si říct, kdo by měl být ve státní správě garantem této oblasti. Myslím si, a diskuse o tom stále pokračuje, že by měl být dokončen proces převodu primárního a sekundárního školství z hlediska zřizování a dalších funkcí na kraje a obce. Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy by tady příslušela funkce metodiky, legislativy a centrální inspekce. Ta musí být samozřejmě důslednější. Ministerstvo bude mít přímo na starosti terciární vzdělávání. Nicméně budeme požadovat daleko větší autonomii vysokých škol, jejich větší zodpovědnost, ale také kofinancovatelnost. Co nám na ministerstvu zůstane? Zůstane tam výzkum, protože státní rozpočet bude vždy ingerovat do základního výzkumu. Zůstanou tam věci, které se týkají inovací. Všechno ostatní by mělo být redukováno. Do budoucna by se ministerstvo mohlo jmenovat ministerstvo výzkumu a vzdělávání nebo něco podobného. Není třeba tvořit nové ministerstvo výzkumu, jak mi někteří říkají, toto je dle mého soudu správná cesta.

Naši úvodní prezentaci jsme si s kolegy rozdělili do tří částí. Walter Bartoš se ujal části základního a středoškolského vzdělávání plus vysoké školy a pan rektor Fiala vysoké školy a výzkum. Já pak bych téma měl nějakým způsobem zastřešit.

Když se podíváme na příklady ze světa, je evidentní, že ekonomiky tažené inovacemi jsou nejdál, určují směr, určují tempo.

Věda, výzkum, vzdělání a inovace

Ideová konference **ODS**

Co nezměníme !

- Ekonomiky tažené inovacemi jsou nejdynamičtější, určují směr globálního vývoje.
- Prosperita a konkurenceschopnost – a tudíž i životní úroveň obyvatel - v čím dál větší míře závisí na tom, jak se vládám daří vytvářet podmínky pro vědu, která zvyšuje inovační potenciál.

Víceméně i životní úroveň ve všech zemích našeho civilizačního okruhu závisí na tom, jakým způsobem jsou tyto země schopny vytvořit podmínky pro vědu, jak rychle tu probíhá inovační cyklus. Rychle rostoucí ekonomiky – Čína, Indie a další – už dnes všechno dělají nejenom levněji, ale někdy taky lépe, protože tam studuje velké množství lidí jak doma tak v zahraničí. Jsou to statisíce, miliony lidí. Pokud v globálním měřítku budeme chtít čelit tomuto náporu, tak musíme být inovativní a musíme mít schopnost být rychlejší a efektivnější.

Je evidentní, že země, které jsou pouze pasivními příjemci nových technologií, se ocitají v globální ekonomické soutěži v nevýhodné pozici.

Věda, výzkum, vzdělání a inovace

Ideová konference **ODS**

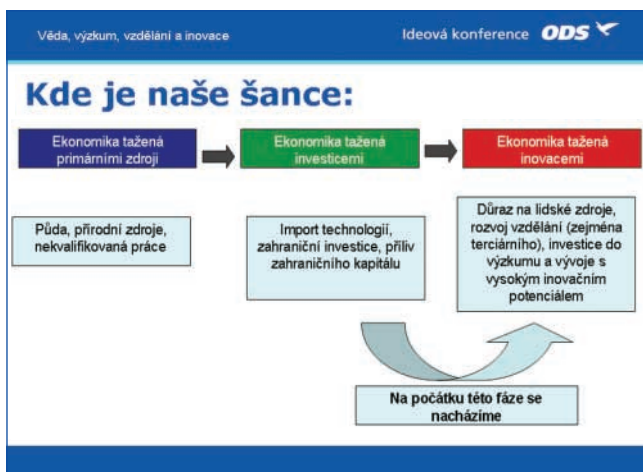
Co nezměníme !

- Země, které se stávají pouze pasivními příjemci nových technologií, se v globální ekonomické soutěži dostávají do stále nevýhodnějších pozic.
- Vlády, které tento trend ignorují, nebo vytváření podmínek pro růst inovačního potenciálu jen předstírají, ve skutečnosti budoucnosti své země škodí !

A ten propad se bude dramaticky zvětšovat. Pokud včas nezachytíme správný trend, budeme mít velké problémy.

Nastartovaná ekonomika, která nyní jede velmi slušně, se v čase, který neumíme přesně definovat, začne zpomalovat a může se zastavit. Abychom uspěli, máme několik možností. Víím, že teze o posílení vědecké a technologické základny zní skoro jako z minulé doby, ale fakticky je pravdivá. Úkolem pro ODS je dokončit tento proces a vnést do něj daleko výraznější spolupráci a stimulaci privátních investic.

Nejsme země, která by měla nějaké významné přírodní zdroje.

Nicméně v počátku transformace, začátkem 90. let, jsme opravdu měli několik uměle vytvořených anebo historicky daných polštářů – mj. dobře zvládnutou devalvací a levnou pracovní sílu. Nikdy jsme nebyli ekonomikou taženou pouze primárními zdroji. Dnes jsme jednou z nejúspěšnějších zemí z hlediska přímých zahraničních investic. Za přímými zahraničními investicemi – řekl bych montážního charakteru – přicházejí subkontraktory, kteří s sebou přinášejí vyšší podíl přidané hodnoty, větší míru know-how. Začínají se u nás etablovat výzkumné společnosti jako IBM, Honeywell, NHL, DHL a další. Je třeba urychlit tento proces a opravdu být ekonomikou taženou inovacemi, která má úspěšný základní výzkum a ještě úspěšnější specifický, technologický nebo aplikovaný výzkum, jakkoli ho budeme definovat.

Naše šance je učinit centry inovačního potenciálu univerzity.

Ony to dnes už zase dělají. Jsou tahounem celé řady výzkumných projektů. Například Masarykova univerzita v Brně je dobře připravená. Má vybudovaný nebo částečně vybudovaný campus a postupně do něho přitahuje aktivity jak v základním, tak aplikovaném výzkumu. Je schopna realizovat celou řadu projektů, o kterých tady hovoříme. Podobně jsou na tom pracoviště některých pražských univerzit.

Věda, výzkum, vzdělání a inovace Ideová konference **ODS**

Kde je naše šance:

- Centry růstu inovačního potenciálu učinit univerzity propojené s firmami zajišťujícími transfer znalostí a úspěch na trhu.
- Na základě spolupráce univerzit a firem zvýšit podíl soukromých prostředků proudících do vědy a současně zvýšit efektivitu využívání prostředků investovaných z veřejných rozpočtů.

Nezapomínejme ale na ty regionální. Liberecká univerzita a zdejší speciální výzkum nanotechnologií je přece absolutní špička. Pokud nebudeme schopni využít, patentovat a komercializovat tento výzkum, tak jsme někde udělali zásadní chybu.

Na základě spolupráce, která je zaprvé přirozená a zadruhé stimulovaná, musíme jednoznačně pro financování vědy, výzkumu a vývoje zabezpečit zdroje. Můžeme jednak zvyšovat zdroje z rozpočtu, což se i děje, a musíme samozřejmě umět alokovat – alespoň průměrně, když ne dobře – strukturální fondy. To je 130 miliard korun, což není vůbec málo peněz, a je to neopakovatelná příležitost. Co je ale naprosto klíčové, to je stimulace privátních investic do výzkumu.

Věda, výzkum, vzdělání a inovace Ideová konference **ODS**

Kde je naše šance:

- Spoluprací univerzit a firem vnést do akademického světa konkurenci a usnadnit tak přechod od „akademického socialismu“ k „akademickému kapitalismu“.
- Investovat do univerzit - ale prosté navyšování rozpočtů z veřejných zdrojů není dobrým řešením.

Věda, výzkum, vzdělání a inovace Ideová konference **ODS**

Kde je naše šance:

- **Zavést nový systém financování univerzit a vědy, který:**
  - odhalí předstíranou vědu a badání nad vybadaným
  - umožní alokovat více prostředků do výzkumu a vývoje, který přináší měřitelné efekty (excelence v základním výzkumu, inovace a technologie v aplikovaném výzkumu)

Aby privátní investoři zadávali výzkum v našich univerzitách, v našich centrech excelence a nezadávali ho venku. Aby byli schopni se sdružit na investici do výzkumu nebo do technologického výzkumu, aby z toho měli efekty a aby mohli ovlivňovat výuku ve školách. A také, jak je v zahraničí běžné (bohužel se to do reformy výzkumu a vývoje nedostalo), aby si mohli koupit profesuru. To znamená zřídit na univerzitě pracoviště, které dělá výzkum speciálně pro zadavatele. Tím se vytvoří vlastně nová katedra, a zadavatel si její činnost platí. U nás to bohužel stále nejde, stále se tomu některé univerzity brání.

Věda, výzkum, vzdělání a inovace Ideová konference **ODS**

Co musíme udělat !

- 1) **Snížit počet rozpočtových kapitol VaV - navrženo**
- 2) **Zjednodušit podporu VaV - navrženo**
- 3) **Podporovat excelenci a vazbu na inovace – připravuje RVV**
- 4) **Zpružnit organizační strukturu VaV - navrženo**
- 5) **Podpořit mladé výzkumné pracovníky – nový systém financování za výsledky, nikoli za „odsezená“ léta**
- 6) **Rozvinout zapojení ČR do mezinárodních programů – usnadnili jsme zákonem o DPH**

Je evidentní, že investovat do univerzit bez toho, že by se změnila evaluace, že by se nedala vyhodnotit úspěšnost (která je někdy velmi pofiderní), bez toho je investování a navyšování rozpočtu nesmyslné.

Reforma by měla jednoznačně oddělit takové to hraní si na vědu, vynalézání už stokrát vymyšleného, od skutečného výzkumu. Nedovedete si představit, nebo dovedete, protože jste většinou z oboru, jaký byl křik, když jsme snížili počet impaktů, kde byly i mezirezortní věstníky, já tomu říkám impaktové ohníčky. V každém oboru musí být měřítkem pro citaci a uznanou citaci opravdu jenom špičková periodika, která zabezpečí měřitelnost základního výzkumu.

Ve vládě jsme po velké diskusi reformu schválili. Je tam zhruba 16 exekutivních i legislativních kroků, které je třeba vykonat, aby se reforma realizovala.

Věda, výzkum, vzdělání a inovace Ideová konference **ODS**

Co musíme udělat !

- Po letech diskusí konečně prosadit větší diversifikaci vysokého školství a vytvořit segment výzkumných univerzit (research universities)
- Po vzoru jiných zemí (např. Estonsko) vyřešit institucionální oddělení základního výzkumu a výuky na vysokých školách (ústavy AVČR postupně transformovat na „graduační školy“ opírající se o špičkový výzkum).

Věda, výzkum, vzdělání a inovace Ideová konference **ODS**

Co musíme udělat !

- Ve financování základního výzkumu brát jako kritérium úspěšnosti zejména citační ohlasy a to zejména v mezinárodním měřítku.
- Ve financování aplikovaného výzkumu zvýhodnit ty, kteří dokáží výsledky rychleji proměnit v inovace (transfer technologií).

Věda, výzkum, vzdělání a inovace Ideová konference **ODS**

Co musíme udělat !

- Změnami v daňových zákonech motivovat firmy ke spolupráci s vysokými školami (připravuje se)
- Dokázat využít příležitostí, které nám dává EU v podobě Operačních programů
  - Vzdělání pro konkurenceschopnost
  - Výzkum a vývoj pro inovace
  - Podnikání a inovace
  - Lidské zdroje a zaměstnanost

Samozřejmě že toto musí korelovat s reformou vysokých škol. Bílá kniha terciárního vzdělávání je v podstatě hotová. Jenže papír je jedna věc a realizace věc druhá. Aby to dobře dopadlo, musí jít oba projekty souběžně. Nepodařilo se mi snížit počet kapitol z 22 na 7, jak jsem měl v úmyslu. Je jich 11. Bylo to těžší, než tušíte, protože každý resort si chce držet nějaké peníze a pak z nich zadává studie à la „Výskyt bobra v Severních Čechách“, což já nepokládám za výzkum. Nakonec se podařilo alespoň to, že bude zřízena technologická agentura. Grantová agentura se bude zabývat výzkumem základním, Technologická agentura výzkumem technologickým nebo aplikovaným, s povinným kofinancováním firmy, která je nositelem výzkumu. Ke zjednodušení podpory jsme navrhli podporovat excelenci a vazbu na inovace.

Vzal jsem to opravdu osobně. Po Martinovi Jahnovi, který některé procesy nastroval – i když to bylo v té minulé vládě – a neprosadil je, práce víceméně pokračuje. Řekl bych, že máme ještě rok na realizaci, pak už by to bylo složité.

Máme se od koho učit, ale přesto vždycky tvrdím, že recepty, které fungovaly včera, nás nezajímají. Recepty, které fungovaly dnes, ty si můžeme přečíst. My ale hledáme recept pro zítřek. Nevím, kdo z vás měl možnost například navštívit výzkumné středisko u Stockholmu, kde jsou technologické firmy, kde je univerzita, kde jsou jednotlivá výzkumná centra. Nevím, jestli je toto cesta do budoucna – vytváří to pro mě těžce přijatelné elitářství, vydělení ze společnosti – ale funguje to.

Otázka základního výzkumu a citací, to jsou věci, které je třeba řešit. Jakým způsobem pomoci patentovatelnosti a vůbec patentové ochraně. U aplikovaného výzkumu je to otázka úspěšnosti, tam žádné jiné kritérium není a být nemůže. Odmítám diskutovat na téma, jestli u aplikovaného výzkumu je nějaký jiný parametr než úspěšnost, čas, transfer technologie nebo transfer výzkumu do jednotlivých aplikací.

130 miliard není vůbec málo peněz. My všichni, kteří to můžeme ovlivnit, bychom měli zabezpečit když ne optimální, tak alespoň slušnou alokaci. I tak se ale bojím, že

50 % těch peněz přijde vniveč. Nejvíc se bojím toho, abychom nenastavili kapacity tak, že po roce 2015 nám zůstanou neschopny samostatného života bez dotací. To znamená delší životnost projektů, než je ukončení programovacího období. Financování je kritériem, které je velmi důležité při posuzování, protože jinak bychom tady nastavili lisabonské pomníčky. Zajedte si do Lisabonu, strukturální fondy jsou tam vidět. Ale ty mimoúrovňové křížovatky zejí prázdnotou, nikdo po nich nejedí.

Věda, výzkum, vzdělání a inovace

Ideová konference ODS

Co musíme udělat

- Nejen opakovat, ale důsledně se v naší politice řídit tezí:

**Věda dělá z peněz znalosti,
inovace dělají ze znalostí peníze...**

Věda dělá z peněz znalosti, inovace dělají ze znalostí peníze. ODS by se neměla stydět za to, že bude podporovat vzdělávání a výzkum nástroji, které jsou efektivní. Když vynaložíme veřejné peníze, tak musíme vědět proč, kam a jaký je z toho efekt a výsledek.

Myslím si, že to je na úvod dostatečné a předávám slovo kolegovi Bartošovi.

Walter BARTOŠ

poslanec PČR

Přepis zvukového záznamu vystoupení (powerpointové prezentace)

Dobrý den, dámy a pánové,

budu dnes sice mluvit o vysokých školách, nicméně než začnu hovořit k vlastnímu tématu, rád bych se zmínil o jedné věci, která je důležitá a o které mluvil pan předseda už v úvodním projevu.

Některé programy, které máme, tzn. Modrá šance, jsou programy stabilní, velmi propracované. V Modré šanci máme rovné příležitosti ve vzdělávání pro všechny, protože mluvíme-li o otevřené společnosti, tak každý musí mít šanci se v té otevřené společnosti prosadit. Proto také Modrá šance hovoří o zrušení byrokratických

regulací omezujících možnost volby. S tím souvisí například možnost ucházet se o přijetí na více středních školách nebo svobodná volba pro kraje a pro obce z hlediska struktury vzdělávací nabídky. V Modré šanci jsme také navrhovali prosadit různé formy podpory studentů, včetně speciálního produktu studijního spojení. Nenechme si to ukrást sociálními demokraty, spojení na studium je náš projekt, se kterým jsme přišli v roce 2002 už v Modré šanci. Již tam jsme hovořili o možnosti využití nástroje sociálního stipendia nebo v souvislosti se studentskými brigádami o ekonomických motivacích pro zaměstnavatele i studenty.

Důležitý bodem v Modré šanci byl požadavek na provedení takových změn, aby bylo možné získat novou kvalifikaci kdykoliv v průběhu života, a to velmi rychle a pružně. Další téma, které je důležité a které vyšlo před 14 dny v novinách, poskytnout občanům tzv. poukázky na vzdělávání. Máme propracovaný model, kdy z evropských peněz budou občané moci dostávat na celoživotní vzdělávání vouchery, čili klasický Friedmanovský voucherovský model.

V Modré šanci je rovněž požadavek, aby kvalitní práce učitele mohla být dobře oceněna.

I učitelé, hlavní aktéři pozitivních změn ve školství, byli tedy již v Modré šanci důležitou prioritou ODS. Jinou, neméně důležitou prioritou, byla a je podpora zavádění informačních technologií ve školství. A to jak pro výuku, tak pro poskytování informací. Dnes už se pracuje v působnosti náměstka za ODS na ministerstvu školství, a to v součinnosti s ministerstvem vnitra, například na projektu elektronické třídnice, jsou rozpracovávány projekty na využití eLearningu pro vzdělávání učitelů i samostudia žáků, pracuje se na smysluplnějším využití existujících vzdělávacích portálů apod. Tím jsem jenom chtěl v úvodu říct, že na Modré šanci opravdu nemáme příliš co měnit. Hledejme jenom detailní vize v konkrétních oblastech. Základní principy podle mého názoru, platí.

Nyní ale ke třem základním okruhům, o kterých bych rád promluvil:

- jaké jsou problémy v oblasti terciárního vzdělávání
- jaké si máme klást cíle
- jakou reformu potřebujeme a jaké jsou největší problémy k řešení

Největší problémy k řešení

Systém terciárního vzdělávání je stále málo efektivní.

Jednotliví aktéři mají tendenci maximalizovat vstupy bez dostatečné odpovědnosti za výstupy. Co je tím myšleno? Aktéři mají především zájem na penězích, to znamená získat co nejvíce studentů, získat peníze na vědu a výzkum a rozvojové programy. To je základní motivace. Vysoké školy jsou málo zainteresované na kvalitě poskytovaného vzdělání a uplatnění absolventů – poznámka pod čarou, Česká republika v rámci OECD má největší úmrtnost studentů na vysokých školách, což je docela zásadní problém.

Největší problémy k řešení

- **Systém terciárního vzdělávání je stále málo efektivní, jednotliví aktéři mají tendenci maximalizovat vstupy bez dostatečné odpovědnosti za výstupy**
  - Vysoké školy jsou málo zainteresované na kvalitě poskytovaného vzdělávání a uplatnění absolventů
  - Studenti často upřednostňují „komfort“ před studijním výkonem
  - Financování výzkumu a vývoje stále umožňuje přežívat podprůměrným, excelentní výkony se doma nevyplácí, hrozí nejen odliv nápadů, ale i mozků
  - Celý systém je málo ovládaný principy konkurence, která by zvyšovala efektivitu a kvalitu
  - Systém je málo diverzifikovaný, všichni dělají všechno (nebo mají pocit, že mají dělat všechno)

Druhý bod, studenti často upřednostňují komfort před studijním výkonem. Zabydlují se na vysokých školách, využívají svého postavení, které jim umožňuje režim člověka připravujícího se na budoucí výkon povolání, mají měkčí podmínky než jejich nestudující vrstevníci. To je podle mého názoru špatně. Vysoké školy tomu trošku pomáhají, protože pokud studenti studují třeba dvě vysoké školy, respektive přetáhnou studium o jeden rok, tak podle vysokoškolského zákona je možné, aby školy už vybíraly poplatky. Mnohdy se tak ale neděje a vysoké školy raději stojí s nastavenou rukou a chtějí ty peníze po státu.

Co se týká výzkumu, o tom mluvil už pan premiér, financování výzkumu stále umožňuje přežívat lidem, kteří si hrají na výzkum. Výzkum a vývoj dnes nejsou diferencovány podle kvality a podle skutečného výstupu. V základním výzkumu by měly být hodnotícím kritériem zejména citační indexy. Pokud jste citováni v opravdu kvalitních časopisech, které mají vysoký citační impakt, pak je to nepochybně známka kvalitního výzkumu. U aplikovaného výzkumu samozřejmě platí, že výsledky přenášíte okamžitě do inovací. Tyto konkrétní věci je třeba dělat. Rada vlády už chtěla zavést financování podle výstupu, ale bohužel jsme narazili na odpor u některých lidí, kteří argumentují tím, že základní výzkum nebude zachován atd.

Jiný problém v oblasti vědy ve vazbě na univerzitní prostředí. Systém je málo řízený principy konkurence. Je málo diverzifikovaný, všichni dělají všechno. Myslíím, že do budoucna bychom měli uvažovat o více typech univerzit. Jeden typ univerzity, který by se dal nazvat univerzitou výzkumnou čili Research University, a druhý typ, což by byla univerzita typu Teaching. Tím nechci říct, že taková univerzita je horší. Nikoliv, ona bude jen jiným způsobem zaměřena.

Systém terciárního vzdělávání je stále řízen metodami, které neodpovídají nové roli vysokoškolského vzdělávání ve společnosti.

Největší problémy k řešení

- **Systém terciárního vzdělávání je stále řízen metodami, které neodpovídají nové roli terciárního vzdělávání ve společnosti a v ekonomice**
  - V řízení vysokých škol s miliardovými rozpočty se jen ojediněle prosazují prvky manažerského řízení, samospráva je uplatňována tam, kde se má uplatňovat "management"
  - Pro posílení manažerských prvků v řízení vysokých škol není vytvořeno dostatečné parametrické prostředí (předvídatelnost, pravidla konkurence, financování)
  - Hlavní klienti systému (studenti) mají na výkon vysokých škol malý vliv, reprezentace studentů často hájí své vlastní zájmy
  - Vysoké míře autonomie vysokých škol neodpovídá míra jejich odpovědnosti za vlastní rozvoj

V řízení vysokých škol, kam jdou miliardové částky, se jen ojediněle prosazují prvky manažerského řízení. Vysokoškolský zákon je nastaven tak, že samospráva je dominantnější. Pokud ale chceme, aby školy efektivně fungovaly, je třeba posílit pravomoci managementu vysokých škol, tedy zejména rektorů a děkanů. Vždyť v principu je i vysoká škola firmou, která nabízí svůj vzdělávací program, jejími klienty jsou studenti. Na to bychom neměli zapomínat. Pro posílení manažerských prvků řízení vysokých škol je pak potřeba vytvořit dostatečné parametrické prostředí. Školy se musí pohybovat v předvídatelném prostředí, musejí vědět, jaká budou pravidla financování, protože řízení školy vyžaduje plánovat minimálně s několikaletým předstihem.

Jaké největší problémy v terciárním vzdělávání bychom měli řešit a se kterými se potýkáme?

Největší problémy k řešení

- **Systém terciárního vzdělávání je stále velmi selektivní přispívá k růstu mezigeneračních nerovností**
  - Individuální ekonomická návratnost VŠ vzdělání v České republice prudce vzrostla a dnes patří k největším v OECD
  - Za posledních 15 let ale u nás vzrostly i sociální nerovnosti v šancích na dosažení VŠ vzdělání
  - To znamená, že systém, který má fungovat jako „výťah“ (nástroj sociální mobility), funguje opačně, tj. sociální rozdíly spíše petrifikuje
  - To vše vede k paradoxu: „zadarmo“ (bez školného) studují častěji děti „bohatších“, zatímco děti chudších si za VŠ vzdělání musí platit (plné školné na soukromých školách)

Stávající systém je velmi selektivní a bohužel přispívá k růstu mezigenerační nerovnosti. Myslím, že to není žádná levicová věta, je to jen normální konstatování faktu. Podle sociologických výzkumů to takto v České republice opravdu funguje. Individuální ekonomická návratnost vysokoškolského vzdělání v ČR prudce vzrostla. Chci říci, že jsme vysoko nad průměrem OECD. To znamená, že vysokoškolské vzdělání se u nás vyplatí. Lidé, kteří dosahují vysokoškolského vzdělání, dosahují mnohem vyšších platů než ti, kteří toto vzdělání nemají. Za posledních patnáct let u nás však vzrostla sociální nerovnost v přístupu k vysokoškolskému vzdělání. Pokud tedy mluvíme o otevřené společnosti ve smyslu, že každý musí dostat šanci a záleží jen na tom, jak pracuje a prosazuje se, potom by mělo platit, že každý, kdo se chce prosadit a chce studovat, musí mít rovnou šanci být ke studiu přijat. Dnes tomu tak bohužel stále není. Naopak, díky tomu, že u nás není na veřejných vysokých školách zavedeno školné, platí jistý paradox. Zadarmo studují spíše studenti z bohatších rodin, zatímco na soukromých školách studují spíše lidé, kteří se na vysoké školy nedostali a musí si studium platit. Samozřejmě to neplatí úplně, ale tak z 50 ze 60 % určitě.

Jaké bychom si měli v této souvislosti klást cíle?

Jaké si máme klást cíle?

- **Cílem není „úřad“ ale dynamika: méně řízení – více konkurence**
  - Systém terciárního vzdělávání se musí více diverzifikovat, aby uspokojil různorodou poptávku uchazečů po oborech i zaměstnavatelů po absolventech;
  - Vysoce diversifikovaný systém nelze řídit úředníky – školy musí dostat více autonomie i odpovědnosti;
  - Proto musí růst role transparentních finančních nástrojů – každý musí vědět, jaký efekt přinese určité rozhodnutí a že kvalita se vyplácí;
  - Kvalita poroste, bude-li hlavním aktérem student jako klient
  - Veřejné financování vzdělávací činnosti VŠ se musí uskutečňovat důsledně přes studenty a to bez ohledu na to, na jakou školu jdou;
  - Soukromé financování musí mít povahu investice s potenciálně vysokým výnosem, na kterou si lze vypůjčit a splácet až z jejího výnosu (odložené školné)

Systém terciárního vzdělávání se musí více diverzifikovat. A to tak, aby uspokojil různorodou poptávku. V grafickém vyjádření by měl připomínat jakousi pyramidu. Vespod je široký základ bakalářského studia, pak se pyramida zužuje, tam jsou magistři, a na špičce by pak měli být doktoři.

Setkal jsem se v ODS s názory, že pokud chceme vychovávat nějakou špičkovou elitu, tak je potřeba, aby se ten systém příliš neotvíral. Já jsem přesvědčen o tom, že úzký trychtýř nebo komín k tomuto cíli nevede. Je mým přesvědčením, že elita se bude přirozeněji konstituovat právě z té široké a více profesně orientované

bakalářské základny, kde větší počet lidí dostane šanci projevit své schopnosti pracovat se až k „akademickým výšinám“. Podle mého názoru je podobný model pyramidy, stojící na široké základně, lepší než administrativně selektivní systém, který je určen jen pro některé a je zaměřen výlučně akademicky.

Vysoce diverzifikovaný systém však nelze řídit úředníky.

O tom už mluvil pan předseda. Proto také ministerstvo školství má být koncipováno jinak. Nemají to být jeho úředníci, kdo rozhoduje i v otázkách operativních. Koneckonců podobný požadavek není nic jiného než klasický thatcherovský princip z 80. let, kdy školy ve Velké Británii dostávaly vysokou míru autonomie. Margaret Thatcherová byla ministryní školství v roce 1970 v jedné z konzervativních vlád, takže ten model je už vyzkoušený. Již tehdy v praxi potvrdil, že školy, které mají větší autonomii, jsou na trhu vzdělávání mnohem efektivnější, než když je řídí úředníci z centra. Mimochodem, platí to nejen v případě vysokých škol.

Financování a ekonomické nástroje řízení musí být transparentní. Každý musí vědět, jak způsob financování funguje a jaké důsledky je možné očekávat od určitého rozhodnutí. Pokud někdo bude pracovat kvalitně, musí se mu to vyplatit i finančně.

Mimochodem, já jsem si tady udělal takovou malou poznámku k vysokoškolskému vzdělání public good a private good. Souvisí s tím, že peníze mají být určeny cíleně na úhradu vzdělávací činnosti nikoli primárně na financování existence vzdělávací instituce. A rovněž souvisí s určením veřejných prostředků na úhradu toho, co je považováno za veřejnou službu. S poznámkou souvisí požadavek, aby financování bylo uskutečňováno důsledně přes studenty, a to bez ohledu na to, na jaké škole studují. V takové úvaze, požadavku, je však skryt jistý námět k přemýšlení. A to, zda a jak financovat z veřejných prostředků studium na soukromých vysokých školách. Má i soukromou vysokou školou poskytované vzdělávání charakter veřejné služby? Pokud obecně uvažujeme o soukromých a veřejných statcích, tak v případě základního vzdělávání se zdá být věc jasná. Míra public good je jednoznačně rozhodující. U středních škol se to láme, zejména v profesně zaměřeném vzdělávání podíl soukromého statku roste. V terciárním vzdělávání je podle mého soudu situace poněkud jiná. Podíl private good je zde nepochybně vyšší. A mělo by to být zohledněno i v přijatých principech financování podpory vysokoškolského vzdělávání z prostředků státního rozpočtu. Podíl ceny public good by potom měl jít za studentem na školu, která vzdělávací služby, mající charakter veřejného statku, poskytuje. A zbytek, tedy tu část, která je hodnotou privátní, má hradit student. Takto pojaté spolufinancování vlastního studia přece není nic asociálního. Zvláště, je-li provázáno již zmíněnými nástroji podpory studentů. Navíc se jedná o investici s potenciálně vysokým výnosem. Už jsme řekli, že i ve srovnání se zeměmi OECD jsme na tom dobře, investovat do vzdělání se u nás vyplatí.

Jaké si máme klást cíle?

Jaké si máme klást cíle?

- **Cílem není škola, ale student a vynikající absolvent**
  - Systém je třeba otevřít všem, kteří projeví zájem o studium, budou mít pro studium základní předpoklady a ponесou za rozhodnutí studovat určitý obor více osobní odpovědnosti než dnes (diverzifikace, spoluúčast, racionalizace poptávky)
  - Do systému terciárního vzdělávání je třeba pomoci více těm, kteří to potřebují (sjednotit systém sociální pomoci, zacílit přímo na studenty, granty, stipendia, půjčky, spoření na vzdělání)
  - Školy musí být více než dříve hodnoceny podle výsledků (úspěšný absolvent, vynikající výsledky výzkumu, inovace) než podle vstupů (přijetí studenti, výzkumné záměry, podíly docentů a profesorů)

Cílem není škola, ale student a vynikající absolvent. Platí teze z Modré šance, že stát podporuje vzdělání občanů, nikoliv školy. Systém je třeba otevřít všem, kteří projeví zájem, to je ta pyramida, nikoliv jen úzký trychtýř. Pokud mají lidé předpoklady pro studium, tak se na vysokou školu prostě musí dostat. A ani sociální důvody nesmí být překážkou. Aby se tak ale mohlo stát, musí být systém terciárního vzdělávání dostatečně diverzifikovaný.

A pokud bude zavedena finanční spoluúčast studenta na vlastním vzdělávání, tak to nepochybně, mimo jiné, povede i k racionalizaci poptávky.

Zavedení finanční spoluúčasti studentů na vlastním vysokoškolském vzdělávání, má-li splnit očekávání, musí být doprovázeno zavedením nástrojů pomoci těm, kteří to potřebují. Znamená to sjednotit systém sociální podpory, zacílit jej přímo na studenty ve smyslu grantů, stipendií, půjček, spoření na vzdělání. Ještě jednou opakují, studijní spoření je projekt ODS z období před pěti lety, nikoliv objev pana Havla z ČSSD.

Školy musí být více hodnoceny podle výsledků, tzn. vynikající absolventi, vynikající výsledky výzkumů a inovace. Dnes tomu tak bohužel není. Dnes se školy hodnotí podle vstupu výzkumných záměrů, což mnohdy mohou být slohová cvičení, a nikdo už nekontroluje, jak ty výzkumné záměry dopadly.

Jakou reformu potřebujeme?

Pan premiér v úvodu řekl, že nám naši voliči neodpustí, pokud budeme málo odvážní a pokud se budeme bát do některých věcí jít trochu „natvrdo“. Pokud reformy, které jsou v pracovní verzi připraveny například v Bílé knize terciárního vzdělávání, jejíž vznik ODS ovlivnila, budeme dělat dílčím a kosmetickým způsobem, tak zklameme spoustu lidí a očekávané efekty se nedostaví. Za realizaci potřebných zásadních změn

Jakou reformu potřebujeme?

- **Konzistentní:** dílčí a kosmetické úpravy vyvolají stejné tenze jako hluboké změny, k cíli ale nepovedou
- **Konsensuální:** o nutnosti reformy musíme být schopni věcnými argumenty přesvědčit většinu aktérů, koaliční partnery i opozici
- **Kontinuální:** nový systém musíme nastavit tak, aby se na nové podmínky a vnější konkurenci dále adaptoval sám a trvale (minimalizovat vliv politiky)
- Jen tak se nám podaří systému terciárního vzdělávání vtisknout naše atributy, tj. aby byl **otevřený, dynamický a spravedlivý**

sice rovněž, minimálně zpočátku, nesklidíme potlesk, ale jen tak se lze posunout správným směrem a posléze získat i politické body za pozitivní změny a odvahu o ně usilovat. Reforma, která nás v oblasti terciárního vzdělávání čeká, však musí být konsensuální. To je docela důležitá věc, protože vzdělávací systém není něco, co je možné měnit podle toho, kdo zrovna vyhrál volby. Proto musíme pro námi navrhované změny získat širší politické spektrum. Prosazovat ve sněmovně tak důležité věci rozdílem jednoho hlasu není rozumné. Navíc celý reformní proces nesmí být jednorázovou akcí. Musí to být kontinuální proces, nastavený tak, aby se systém na nové podmínky a vnější konkurenci dále adaptoval sám a aby už nebylo nutné zasahovat do něj z vnějšku.

Nakonec bych si dovolil ještě říci jednu zajímavost. Ten náš model odpovídá přesně písmenům ODS.

Jakou reformu potřebujeme?

- Jen **otevřený, dynamický a spravedlivý** systém terciárního vzdělávání má šanci uspět ve světové konkurenci;
- **Otevřenost, dynamika a spravedlnost** jsou principy, na kterých stojí vysoké školství nejvyspělejších zemí s vysokou konkurenceschopností;
- **Otevřenost, dynamika a spravedlnost** vede k excelenci a současně snižuje nerovnosti v šancích na vzdělání
- Proto **O**tevřenost, **D**ynamika a **S**pravedlnost jsou principy, na kterých stavíme reformu vysokého školství

Má být Otevřený, tzn., že každý do něj musí mít možnost vstoupit, má být Dynamický, tzn., že se bude přizpůsobovat přáním, očekáváním, potřebám těch, kteří se vzdělávají, i těch, kteří to vzdělávání nějakým způsobem užívají, tzn. zaměstnavatelů, a má být Spravedlivý, tzn., že šance dostat se do toho systému by měla být rovná pro všechny.

Dámy a pánové, děkuji vám za pozornost.

Petr FIALA

rektor Masarykovy univerzity

POLITIKA TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, VÝZKUMU A VÝVOJE

Politika terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje je stále důležitější politickou agendou. Její význam pro ekonomický a společensko-kulturní rozvoj jednotlivých národních států ji v řadě zemí nově řadí k politickým prioritám. Současně platí, že se jedná o oblast významně internacionalizovanou a že soutěž ve výzkumu a v terciárním vzdělávání má již nejen evropský, ale v mnoha směrech i globální rozměr. Tyto skutečnosti významně mění roli státu při formování a uskutečňování vzdělávací a výzkumné politiky a také způsob realizace národních zájmů v této oblasti. Klíčovými aktéry vzdělávací a výzkumné politiky se dnes stávají jednotlivé instituce, které se účastní „globální soutěže“. Stát musí především vytvářet vhodné podmínky (legislativní, ekonomické atd.) pro konkurenční chování vzdělávacích a výzkumných institucí, jež spolu musejí soutěžit i na národní úrovni. Bez této podmínky nelze dosáhnout úspěchu v mezinárodním srovnání.

Konkurenční chování vzdělávacích a výzkumných institucí je nemyšlitelné bez adekvátního systému jejich vnitřního řízení, jasně stanovených kritérií a racionálně vymezené odpovědnosti vůči společnosti. Odpovědnost instituce terciárního vzdělávání nebo výzkumné instituce však musí být chápána jako odpovědnost za výsledek. Nesmí se zaměřit za snahu státu kontrolovat všechny možné aspekty jednání a interních procesů těchto institucí. Takový svazující a byrokratický přístup, který stále ještě bývá v České republice uplatňován, nemůže vést ke zlepšení kvality vzdělávání a výzkumu, ani k vyšší efektivitě institucí nebo lepšímu nakládání s veřejnými prostředky.

Systém terciárního vzdělávání a výzkumu a vývoje založený na konkurenci vyžaduje vhodně nastavený vztah mezi jednotlivými institucemi a státem. Tento vztah do značné míry nabývá povahy „smlouvy“, v níž stát individuálně sjednává s institucemi jejich úkoly a prostřednictvím těchto vztahů usměrňuje systém jako celek. Existence takového mechanismu je nezbytnou podmínkou diferenciací systému terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje. V České republice jej však zdaleka

nebylo dosaženo a stát při formulaci strategických cílů v terciárním vzdělávání a výzkumné politice přehnaně spoléhá na různé „reprezentace“, v nichž instituce splňující parametry excelence (nebo se jim blížící) jsou přirozeně v menšině. To vede k prosazování zájmů „průměru“, ke snaze zachovat nediferencovaný, státem zcela zajištěný a rovnostářství podporující systém. Jeho slabinou je navíc trvalý nedostatek financí (a nízký podíl soukromých prostředků včetně absence prostředků od studentů) a především dosavadní způsob jejich rozdělování, který nedostatečně zohledňuje kvalitativní kritéria a cíle, jichž má být pomocí vložených prostředků dosaženo.

Pro úspěšnou politiku terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje je rovněž podstatné správné a udržitelné nastavení poměru mezi terciárním vzděláváním a výzkumem. Vztah mezi oběma typy akademických činností je oboustranný: kvalitní výzkum je předpokladem dobré úrovně terciárního vzdělávání a současně kvalita výstupů terciárního vzdělávání ovlivňuje jak samotné výsledky výzkumu a vývoje v zemi, tak i schopnost pracovních sil nakládat s poznatky a technologiemi světové úrovně. Tento faktor má stejnou důležitost jako celková ekonomická výkonnost státu. V podmínkách relativně malé země se silnými vazbami na okolí (sousední státy, Evropská unie) proto vyniká důležitost těch institucí terciárního vzdělávání, které jsou současně výzkumnými institucemi, tedy univerzit. Jedním ze závažných problémů, který také brání lepším výsledkům českých univerzit (např. v různých světových žebříčcích), je oddělení významné části výzkumných kapacit země do podoby fakticky autonomního státního resortu s jiným modelem financování a s tím související malý podíl univerzit (v evropském i mezinárodním srovnání) na celkových veřejných prostředcích pro výzkum a vývoj. Bez korigování této strukturální nevýhody českého výzkumného prostoru bude obtížné dosáhnout potřebné konkurenceschopnosti.

Terciární vzdělávání musí být diverzifikované. To není fráze, ale také nelze tento požadavek interpretovat tak, že má být vytvořena nějaká složitá struktura programů terciárního vzdělávání včetně členění na „akademické“ a „profesní“ programy. Naopak struktura a typy programů terciárního vzdělávání musejí být srozumitelné všem aktérům – uchazečům o studium, studentům i zaměstnavatelům. Diverzifikace v terciárním vzdělávání vyžaduje jasné vymezení jednotlivých úrovní terciárního vzdělávání (vyšší odborná příprava, bakalářské studium, magisterské studium, doktorské studium) a respektování faktu, že k získání téže úrovně terciární kvalifikace mohou vést různé cesty. Systém terciárního vzdělávání musí být diverzifikovaný především z hlediska uživatele (student a trh práce) a musí podporovat individuální svobodnou volbu vzdělávacích příležitostí.

V oblasti výzkumu a vývoje již byla zahájena tolik potřebná reforma. Pro budoucnost České republiky je důležité, aby politická sféra nepodlehla jednostranným zájmům a krátkodobým cílům a z nich vyplývající tendenci podporovat především výzkumné činnosti orientované na přímé užití v praxi (tzv. aplikovaný

výzkum). Zájmem každé země a podmínkou jejího úspěchu je existence silného základního výzkumu. Oba „typy“ výzkumu se navíc prostupují (v některých státech se proto vůbec mezi základním a aplikovaným výstupem nerozlišuje) a každý dobrý výzkum směřuje k transferu znalostí a dovedností. Efektivní aplikovaný výzkum, vývoj a inovace nejsou myslitelné bez kvalitního základního výzkumu, který se zase neobejde bez veřejné podpory (včetně finanční). Naopak pro veřejnou finanční podporu aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací by měla být rozhodující schopnost instituce realizující takové aktivity získat soukromé financování (ochotou aplikační sféry do projektu investovat se prokáže skutečný význam dané aktivity pro praxi). Český výzkumný prostor musí být také více integrován a potřebuje jasná pravidla veřejné podpory. V souladu s dobrými zahraničními zkušenostmi musí systém směřovat především k rozvíjení excelentního univerzitního výzkumu, na nějž budou napojeny další výzkumné instituce, a také podnikatelé a jiné subjekty, které jeho výsledky dokáží uplatnit v praxi.

Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj mají dnes ve společnosti významnější úlohu než kdykoli dříve, současně se však ocitají v prostředí komplexnějším a komplikovanějším. Jedním z klíčových problémů je „smíření“ tlaku světové soutěže v terciárním vzdělávání, výzkumu a vývoji s požadavky společnosti – nejen státu jako celku, ale také regionu, města a sítě společenských aktérů. Excelentní vzdělávací a výzkumné instituce by měly být zdrojem jejich rozvoje.

Diferencovaný systém terciárního vzdělávání provázaný s efektivním výzkumem a vývojem je klíčovým předpokladem atraktivity a konkurenceschopnosti státu a regionů. Platí to z hlediska investorů domácích a zahraničních, pro něž je kvalita terciárního vzdělávání jedním z hlavních indikátorů vyspělosti daného prostředí (a úroveň pracovních sil). Především to však platí z hlediska občanů, jimž terciární vzdělávání a výzkum přinášejí kulturní, ekonomický a sociální rozvoj a v okolí dobrých institucí terciárního vzdělávání vytvářejí kvalitní „místo pro život“.

Věda, výzkum, vzdělání a inovace

Ideová konference **ODS**

Politika terciárního vzdělávání

- Nová politická priorita v každé vyspělém státě
- Je založena na dohodě mezi státem a institucemi terciárního vzdělávání (*social compact*), která vymezuje
  - ✓ úkoly v terciárním vzdělávání
  - ✓ odpovídající podmínky, které stát pro terciární vzdělávání vytvoří

Výzvy pro terciární vzdělávání v 21. století

- Tradiční formy terciárního vzdělávání byly orientovány na zvládnutí látky předepsané studentům ze strany institucí a jejich akademických pracovníků
- Moderní instituce terciárního vzdělávání musí koncipovat vzdělávací programy založené na jasné definici cílového profilu absolventa
  - = výstupní kompetence: schopnosti, dovednosti a přístupy
- Výstupní kompetence v programech terciárního vzdělávání musí kromě odborných znalostí zahrnovat také schopnost celoživotně se učit a obecné kompetence (*soft-skills*) pro život ve společnosti založené na vzdělání a komunikačních technologiích
- Terciární vzdělávání současné doby se postupně stává univerzálním systémem, kterým prochází podstatná část populace. Tento fakt vyžaduje nalezení nové rovnováhy mezi vzdělávacími a výzkumnými činnostmi na institucích terciárního vzdělávání

Struktura programů terciárního vzdělávání

- Terciární vzdělávání musí vytvořit ucelený a sjednocený, ale diverzifikovaný a přístupný systém vzdělávacích programů
  - **Národní soustava kvalifikací v terciárním vzdělávání:**
- ✓ programy odborné přípravy (vyšší odborné vzdělání)
- ✓ studijní programy vysokoškolského typu (bakalářské, magisterské a doktorské)
- Struktura terciárního vzdělávání musí být vytvářena ve spolupráci institucí terciárního vzdělávání a zaměstnavatelů za podpory státu

Co změnit v terciárním vzdělávání

- ČR má poměrně dobře rozvinutou strukturu bakalářských, magisterských a doktorských programů na vysokých školách, avšak:
  - ✓ Bakalářské programy je třeba postupně adaptovat na základní vysokoškolské studijní programy, které bude absolvovat převážná část středoškolsky vzdělané populace.
  - ✓ Diverzifikace (odborná specializace) vysokoškolského vzdělávání je vhodná spíše na úrovni magisterského studia - ale také doktorského studia, které dnes přestává plnit funkci pouze přípravy na vědeckou dráhu.
  - ✓ Vytvořit programy krátkého cyklu v terciárním vzdělávání (trvání 1 – 2 roky), s oboustrannou vazbou na bakalářské vzdělávání (obdobá *associate's degree* v USA)
  - Výsledný systém terciárního vzdělávání bude efektivní
  - ✓ v přípravě populace na pracovní kariéru a celoživotní učení
  - ✓ v nakládání s finančními zdroji (role programu krátkého cyklu a magisterských programů orientovaných na specializovanou profesní přípravu).

Postavení institucí terciárního vzdělávání

Instituce terciárního vzdělávání má být

- ✓ **odpovědná** státu a veřejnosti za dosažený výsledek
- ✓ **vnímavá** k názorům různých společenských aktérů na problémy terciárního vzdělávání
- ✓ **autonomní** ve vnitřní organizaci, procesech a při rozhodování o svých strategiích při dosahování společností žádaného výsledku
- ✓ **soutěživá** ve vztahu k ostatním poskytovatelům terciárního vzdělávání v ČR a ve světě

Vztah státu a institucí terciárního vzdělávání

- Rolí státu je formulovat očekávání společnosti vůči jednotlivým institucím terciárního vzdělávání
- Vztahu mezi státem a jednotlivými institucemi terciárního vzdělávání je žádoucí dát právní základ (*performance agreement* – formální vyjádření průniku strategie státu a jednotlivé instituce terciárního vzdělávání)
- Dohoda státu a instituce o cílech a strategických prioritách by zároveň sloužila jako nástroj hodnocení vzdělávací instituce státem
- Každá instituce v terciárním vzdělávání je a má být svým profilem a potenciálem jedinečná - formulovat očekávání společnosti vůči systému terciárního vzdělávání jako celku je málo efektivní

Financování terciárního vzdělávání a podpory studentů

- Určení způsobu financování terciárního vzdělávání je věcí **státu**
- Stávající model plně veřejně financovaného veřejného vysokého školství z řady důvodů (nastupující univerzalita systému apod.) není udržitelný
- Vícezdrojové financování je nutné, ale hlavními investory terciárního vzdělávání jsou vždy stát a jednotlivec (student, případně jeho rodina)
- Role zaměstnavatelů a dalších aktérů ve financování terciárního vzdělávání bude vždy spíše doplňková
- Sociální podpora studentů je rolí státu. Instituce terciárního vzdělávání nejsou dobrými a efektivními sociálními agenturami

Vztah výzkumu a vývoje k terciárnímu vzdělávání

- Oblast výzkumu, vývoje a inovací má zásadní ekonomický význam a je také prostorem ekonomické soutěže, již se účastní nejen instituce terciárního vzdělávání
- Potenciál země ve výzkumu, vývoji a inovacích determinuje především
  - ✓ celková kapacita ekonomiky
  - ✓ úroveň vzdělanosti v zemi.
- Kvalitní aplikovaný výzkum (orientovaný na užití v praxi) potřebuje
  - ✓ silný základní výzkum
  - ✓ vysoce vzdělanou pracovní sílu schopnou provádět inovace na základě jinde vzniklých poznatků.
- S ohledem na velikost ČR a její ekonomiky je v národním zájmu existence silných univerzit jako klíčových institucí výzkumu a vývoje (synergie výzkumu a vzdělávání)
- V mezinárodní konkurenci nemůže ČR jako celek uspět, bude-li významná část výzkumu a vývoje nadále organizována jako de facto autonomní resort oddělený od terciárního vzdělávání

Základní výzkum a jeho důležitost

- Základní výzkum předurčuje všechny aktivity ve výzkumu, vývoji a inovacích
- Efektivní provádění základního výzkumu předpokládá autonomii univerzit pokud jde o směřování výzkumu (základní výzkum se vymyká plánování)
- Základní výzkum má být financován z podstatné části institucionálně
- Avšak na institucích vybraných podle rámcových záměrů základního výzkumu a po vyhodnocení dříve dosažených výsledků výzkumu a vývoje

Aplikovaný výzkum a vývoj

- Aplikovaný výzkum uplatňuje poznatky základního výzkumu pro vývoj nových výrobků, postupů atd.
- Financování aplikovaného výzkumu má být založeno na principu účelového financování s významným podílem soukromých zdrojů financování (kontrahovaný výzkum).
- Současným problémem je nízká efektivita aplikovaného výzkumu
- Legitimním kritériem pro přidělování veřejných prostředků na aplikovaný výzkum má být schopnost výzkumné instituce získat prostředky soukromé (hledisko praktické relevance výsledků výzkumu)

Věda, výzkum, vzdělání a inovace Ideová konference **ODS**

Inovace a transfer znalostí

- Inovace (tvorba nových řešení v aplikační sféře) a transfer znalostí se týkají nejen technických a přírodovědných oborů (ale také zdravotnictví, učitelství na základních a středních školách, sociální práce apod.)
- Stát musí v zájmu společnosti vytvořit dobré podmínky pro všechny druhy inovací a transferu znalostí
- Pro využití potenciálu institucí terciárního vzdělávání jsou rozhodující vhodná legislativní pravidla (např. liberálnější možnosti zakládání dečejných společností univerzit)

Věda, výzkum, vzdělání a inovace Ideová konference **ODS**

Jakou politiku v terciárním vzdělávání a výzkumu potřebuje česká společnost

- Česká společnost potřebuje
- ✓ diverzifikovaný systém terciárního vzdělávání, který každému poskytne svobodnou volbu vzdělávacích příležitostí dle jeho schopností
- ✓ efektivní a dynamický systém výzkumu a vývoje založený na podstatné roli institucí terciárního vzdělávání a základního výzkumu
- Stát není schopen terciárního vzdělávání ani výzkum a vývoj plánovat, ale může vytvářet systémové podmínky pro jeho rozvoj
- Pokusy rozvíjet celý systém terciárního vzdělávání/výzkumu a vývoje z úrovně státu rovnoměrně vedou k jeho zaostávání jako celku
- České instituce terciárního vzdělávání mohou být konkurenceschopné v Evropě a ve světě pouze za předpokladu, že český systém terciárního vzdělávání bude fungovat na principu vzájemné konkurence jednotlivých institucí a jejich odpovědnost za výsledek vlastní činnosti

4. SEKCE

ZAHRA NIČNÍ POLITIKA*Garanti: Petr Robejšek, Alexandr Vondra, Aleš Černík, Jan Zahradil***Petr ROBEJŠEK***politolog***EUROATLANTICKÝ PROSTOR V NADCHÁZEJÍCÍ DEKÁDĚ****Charakteristika globální scenerie a mezinárodních vztahů**

1. Hlavním tématem zahraniční politiky dnes není boj o teritorium, nýbrž boj o blahobyt. Hospodářská konkurence je moderní formou teritoriální agrese.
2. Nikoliv velikost, nýbrž hospodářská síla je klíčovým kritériem moci státu. Schopnost pružně a rychle jednat je v politice a hospodářství (až na výjimky) důležitější než velikost politického nebo hospodářského celku.
3. Globalizace neznamená, že bude přibývat velkoprostorových řešení. Velké hospodářské a politické organizace mají obtíže se svou ovladatelností, přizpůsobivostí a výkonností.
4. Národní státy plní nezastupitelné úlohy při hledání specifických cest k dosažení blahobytu a zajišťování bezpečnosti vlastní země.
5. Všechny státy mají ve své podstatě stejné přirozené zájmy; ty se stávají rozdílnými národními zájmy v okamžiku, kdy jsou převáděny do konkrétních politických kroků k jejich dosažení.
6. Ještě pořád zažíváme normalizaci mezinárodních vztahů po implozi komunismu. Dnes a v nejbližších letech dochází a bude docházet k dočasně definitivnímu rozdělení mocenských sfér ve světě po zániku komunismu.
7. Mezi rokem 1990 a dneškem ovládalo světovou politiku několik vln, v nichž postupně krystalizovala její dnešní podoba. Po zániku komunismu stály mezinárodní vztahy ve znamení solidarity s dosud utlačovanými Východoevropany, míru s bývalými nepřáteli a vítězného tažení demokracie po celém světě.
8. V současnosti se vítězná tažení demokracie zastavilo a omezuje se na upevnění dobytých pozic. Mír se jako klíčový faktor mezinárodních vztahů vytratil; možnost války je reálná všude na světě – strach se stává jedním z motivů zahraniční politiky.
9. Ekonomizace vzájemných vztahů je nejsilnější současný trend na mezinárodní scéně. Ve světové ekonomice se prosazují tři vývojové tendence:
  - Tendence k přerozdělování bohatství;
  - Tendence ke vzniku ochranných kartelů bohatých států
  - Tendence k fragmentaci globální ekonomiky

Evropská scenerie

10. Nadnárodní spolky NATO a EU charakterizuje tendence k oslabení.

11. S přijímáním dalších a dalších členů se NATO stává stále méně obranným spolkem a stále více paktem o neútočení.
12. Členské země NATO odlišuje vůle a schopnost plnit cíle spolku a spolek samotný charakterizuje bezradnost ohledně definice jeho cílů a zajištění jejich plnění. Důsledkem je to, že vojensky jednají pouze ti, kteří se cítí ohroženi, kteří jsou dostatečně vojensky vybaveni a mají politickou vůli jednat.
13. EU se v minulých letech rozšířila o nové členy za cenu ztráty právě těch přitažlivých vlastností, které je kdysi lákaly ke vstupu. Negativní tendence a vlastnosti tohoto spolku (dirigismus a centralismus) tak relativně posilují.
14. EU se nachází na svém vývojovém zenitu a dosažení jejích původních cílů celoevropské nadnárodní integrace je velice nepravděpodobné. Totéž platí i o společné bezpečnosti a zahraniční politice.
15. EU je úspěšná a funkční jako společný ekonomický prostor; volný obchod uvnitř, protekcionistické tendence navenek.
16. Nejdůležitější evropské státy začínají přenášet těžiště své zahraniční politiky od integrační politiky na prosazování svých národních zájmů. Dochází k renesanci klasické evropské mocenské architektury.
17. Rusko je náhle zbohatlá rozvojová země, která se snaží mocensky kontrolovat svoje předpolí. Nemusí je nutně obsadit, ale musí je ovlivňovat tak, aby neohrožovalo vnitřní stabilitu Ruska samotného.
18. V budoucnosti je třeba počítat s ještě robustnější ruskou politikou vůči Evropě. Přitom je představa Evropanů o tom, že Rusko patří k Evropě, ruskými elitami odmítána. Podle jejich názoru patří Evropa k Euroasii a má být, ku svému prospěchu, ovlivňována z Moskvy.
19. Německo se v důsledku rozšíření EU a renesance klasické evropské mocenské architektury „posouvá“ mocensky a geograficky do centra kontinentu a prosazuje v přibývajícím míře své národní zájmy.
20. Na základě kompatibilních hospodářských zájmů Německa a Ruska je pravděpodobný i mocensko-politický soulad mezi oběma zeměmi a vznik (jimi dominované) regionální hegemoniální osy Moskva–Berlín.
21. Spojené státy jsou pravděpodobně na vrcholu své hegemoniální fáze a pokouší se udržet globální projekci své moci. To se jim v budoucí dekádě pravděpodobně podaří, zejména v důsledku slabosti jejich možných následníků (EU, Čína, Rusko apod.).
22. V rámci tohoto snažení se budou Spojené státy v Evropě snažit (bilaterální spoluprací s některými spojenci) posilovat svou mocenskou pozici na úkor EU.

Zahraněčnėpolitické možnosti malého státu

23. Dosavadní organizační rámec vztahů evropských států, tvořený EU a NATO, se uvolňuje. Budoucnost evropského kontinentu se proto bude v mnoha ohledech podobat jeho minulosti.
24. Naše země není zodpovědná za budoucnost evropské integrace ani za osud kontinentu; k tomu nemáme dost sil. Naše země a její politická reprezentace je zodpovědná za osud a prospěch vlastního národa.

25. Úlohou naší zahraniční politiky je zvládnout nastávající turbulence na evropské scéně tak, aby prospěla našim národním zájmům. K tomu je třeba:
- realisticky a „nediplomaticky“ definovat konkrétní „znění“ našich národních zájmů v dané vývojové fázi;
  - lokalizovat operativní cíle a měřítka úspěšné zahraniční politiky;
  - uznat a důsledně domýšlet konfliktnost národních zájmů a z toho plynoucí důsledky pro kooperaci a konkurenci s ostatními státy
24. U vědomí těchto skutečností potřebuje česká diplomacie zásadní debatu na téma rovnováha a stabilita v Evropě. Jejím výsledkem by mělo být pojmenování pravděpodobných tendencí v politice rozhodujících hráčů, analýza rizik a šancí, které z toho pro naši zemi vyplývají a vyčíslení možností a metod, jak s těmito výzvami zacházet.

Alexandr VONDRA

místopředseda vlády pro evropské záležitosti

ČESKÉ PŘEDSEDNICTVÍ V EU

České předsednictví EU – ideový rámec

1. Snaha definovat ideologický rámec českého předsednictví co nejvíce liberálně.
2. České předsednictví bereme jako příležitost odděmonizovat liberalismus v EU – liberalismus pochází od slova libertas = svoboda.
3. Vláda při diskusích na půdě evropských institucí vystupuje vůči silně integračnímu proudu reprezentovanému některými členskými státy a Evropskou komisí kriticky. Základní premisou vládní evropské politiky je, že evropské sjednocování má být nástrojem k naplňování určitých cílů.
4. Politický realismus jako nástroj prosazování priorit CZ PRES (české předsednictví)

České předsednictví EU – prezentační rámec

1. Propagace a zviditelnění ČR i regionů v zahraničí
2. Vláda ČR v čele s ODS jako vykonavatel úspěšného předsednictví = kompetentnost
3. Využití při krajských a senátních volbách 2008 a volbách do EP 2009
4. Zvýšení povědomí české veřejnosti o EU

Priority českého předsednictví

1. Evropa konkurenceschopná a otevřená
2. Energetika udržitelná a bezpečná
3. Rozpočet pro budoucnost Evropy
4. Evropa jako globální partner
5. Evropa bezpečná a svobodná

1. Evropa konkurenceschopná a otevřená

Jen konkurenceschopná Evropa bude do budoucna schopna zajistit svým občanům ekonomický a sociální standard, na který jsou zvyklí.

Konkurenceschopnost může být prohloubena jen odstraňováním překážek, které brzdí potenciál ekonomického rozvoje EU.

Prioritami CZ PRES je proto bourání bariér:

- volného pohybu služeb a osob, které v sobě skrývají nevyužitý potenciál hospodářského růstu pro celou EU
- bariér dopravního, energetického a telekomunikačního propojení, které je klíčové pro hospodářskou výměnu i pro výměnu informací (transevropské sítě)
- bariér obchodního otevření se světu prostřednictvím WTO (liberální obchod. politika)
- bariér aktivní účasti na trhu práce v souvislosti s
  - a) měněním se demografickým vývojem („zelená/modrá“ karta)
  - b) měněními se požadavky na kvalifikaci (vzdělávání, výzkum, vývoj)
- zlepšení regulatorního prostředí a debyrokratizace – regulace na úrovni EU je sice podmínkou pro využívání 4 svobod, musíme ale zabránit, aby tento účel sama popírala
- eHealth – digitální integrace zdravotnických služeb a interoperabilita zdravotnických infosystémů

2. Energetika udržitelná a bezpečná

EU je dnes závislá z 50 % na dovozu energie a bez reformy se tato závislost do roku 2030 zvýší na 70 %. S nástupem hospodářských obrů jako Indie a Čína budeme čelit stále větší konkurenci o energetické zdroje.

Většina dovážené energie přitom pochází ze zemí s nestabilními a autoritářskými režimy.

17 z 27 (převážně nových) členských zemí je z 80–100 % energeticky závislých na jediné zemi: Rusku

• to vše má strategické implikace, a prioritou CZ PRES proto je:

Společná strategie pro oblast energetiky, která by zajistila energetickou bezpečnost EU prostřednictvím:

- snižování závislosti na dovozu energie
- diverzifikace zdrojů
- zvyšování energetické účinnosti zaváděním nových technologií
- bezpečného fungování vnitřního trhu s energiemi
- vnější energetické politiky, která zajistí stabilní vztahy s dodavateli
- klimatické a energetické politiky EU – „bez jádra to nejde“

3. Rozpočet pro budoucnost Evropy

Bez reformy rozpočtu, která by podpořila růstové politiky, si nemůže EU v globální ekonomice udržet konkurenceschopnost.

Prioritami CZ PRES proto je:

- snaha o udržení daňové suverenity jednotlivých členských států EU versus snahy o daňovou harmonizaci
- nenavyšování rozpočtu EU
- reforma zemědělské politiky a postupné snižování podílu SZP na rozpočtu, které umožní přesunout zdroje do oblastí stimuluje hospodářský růst a zaměstnanost – např. do vzdělání, výzkumu a vývoje. Zároveň diskuse o nových cílech a hodnotách SZP

4. Evropa jako globální partner

EU chce převzít svůj díl odpovědnosti za světové dění (vojenská odpovědnost v součinnosti s NATO, ne na její úkor)

Prioritami CZ PRESS proto je:

- rozvoj SBZP nesmí být stavěn jako konkurence k NATO
- podpora Transatlantické ekonomické rady
- podpora evropské perspektivy zemí Západního Balkánu
- východní politika EU
- připoutání východních sousedů k EU prostřednictvím Evropské politiky sousedství
- pragmatická politika vůči Rusku – zásobování energ. surovinami a energ. bezpečnost
- podpora demokratizačních a transformačních procesů

5. Evropa bezpečná a svobodná

Z otevření vnitřních hranic v EU (Schengen) vyplývá potřeba společně řešit externalitu – kriminalitu, migraci atd.

V agendě CZ PRESS proto je:

- justiční spolupráce v civilních i trestních věcech – i. e. elektronická síť národních rejstříků trestů, uznávání soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech atd.
- společná migrační a azylová politika – dokončení Společného azylového systému, odstranění bariér mobility atd.
- schengenská spolupráce a vízová politika – dohled nad SIS II a Vízovým informačním systémem

České předsednictví EU – ideový rámec

Evropa bez bariér:

- Snaha definovat ideologický rámec českého předsednictví liberálně.
- Příležitost oddémonizovat liberalismus v EU – liberalismus pochází od slova libertas = svoboda
- 20 let od pádu „Železné opony“
- Politický realismus jako nástroj prosazování priorit CZ PRES

České předsednictví EU – prezentační rámec

- Vláda ČR v čele s ODS jako vykonavatel úspěšného předsednictví=kompetentnost
- Využití při krajských a senátních volbách 2008 a volbách do EP 2009
- Propagace a zviditelnění ČR i regionů v zahraničí
- Zvýšení povědomí české veřejnosti o EU

PRIORITY ČESKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ

1. Evropa konkurenceschopná a otevřená
2. Energetika udržitelná a bezpečná
3. Rozpočet pro budoucnost Evropy
4. Evropa jako globální partner
5. Evropa bezpečná a svobodná

+ jednání o mocenském a personálním rozložení sil v EU

Evropa konkurenceschopná a otevřená

Jen konkurenceschopná a otevřená Evropa zajistí občanům ekonomický a sociální standard, na který jsou zvyklí

Prioritami CZ PRES je proto bourání bariér:

- volného pohybu služeb a osob
- bariér dopravního, energetického a telekomunikačního propojení (transevropské sítě)
- aktivní účast na trhu práce v souvislosti s
  - a) měnícím se demografickým vývoje („zelená/modrá“ karta)
  - b) měnícími se požadavky na kvalifikaci (vzdělávání, výzkum, vývoj)
- zlepšení regulatorního prostředí a debyrokratizace
- E-Health a interoperabilita zdravotnických infosystémů

Energetika udržitelná a bezpečná

1. EU je závislá z 50% na dovozu energie, do roku 2030 se závislost zvýší na 70%.
2. Nástup Číny a Indie = soutěž o zdroje a cenový šok
3. Většina dovážené energie přitom pochází ze zemí s nestabilními a autoritářskými režimy.
4. 17 z 27 členských zemí je z 80-100% energeticky závislých na jediné zemi : Rusku
4. Závazky EU na ochraně klimatu (Kodaň 2009)

= **prioritou CZ PRES proto je energetická bezpečnost**

- snižování závislosti na dovozu energie
- diverzifikací zdrojů a dodavatelů
- zvyšováním energetické účinnosti zaváděním nových technologií
- bezpečného fungování vnitřního trhu s energiemi

Závěr: klimatická a energetická politika EU – „bez jádra to nepůjde“

Rozpočet pro budoucnost Evropy

Zahájení diskuse o reformě rozpočtu (2009)

Prioritou CZ PRES je :

- Snaha o udržení daňové suverenity jednotlivých členských států
- Nenavyšování rozpočtu EU
- Reforma zemědělské politiky a postupné snižování podílu SZP na rozpočtu

Evropa jako globální partner

Cílem CZ PRES je:

- rozvoj SBZP nesmí být stavěn jako konkurence k NATO
- podpora evropské perspektivy zemí Západního Balkánu
- Východní politika EU (x Středomoří)
- pragmatická politika vůči Rusku
- podpora demokratizačních a transformačních procesů

Evropa bezpečná a svobodná

Z otevření vnitřních hranic v EU (Schengen) vyplývá potřeba společně řešit externalitu – kriminalitu, migraci, atd.

V agendě CZ PRESS proto je :

- Justiční spolupráce v civilních i trestních věcech – i.e. elektronická síť národních rejstříků trestů, uznávání soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, atd.
- Společná migrační a azylová politika – dokončení Společného azylového systému
- Schengenská spolupráce a vízová politika – dohled nad SIS II a Vízovým informačním systémem

Na závěr

„Půjdeš-li krajinou plnou strží tiše a obezřetně a budeš-li dbát na každý krok, můžeš postoupit až tam, kde se souhlas stává možným.“

Roger Scruton

Aleš ČERNÍK

*Ministerstvo zahraničních věcí ČR
ODS Pardubice*

OBCHODNĚ-EKONOMICKÁ DIPLOMACIE A PREZENTACE ČESKÉ REPUBLIKY V ZAHRANIČÍ

I. Obchodně-ekonomická diplomacie

Toto téma je specificky obsaženo v důležitých dokumentech ODS a vlády (Modrá šance pro českou diplomacii, programové prohlášení vlády). ODS je de facto jedinou politickou stranou, která se předmětné problematice dlouhodobě a systematicky věnuje.

Agenda obchodně-ekonomické diplomacie patří k jednomu z hlavních pilířů české zahraniční politiky, i když zatím spíše pouze v rovině slovní, a proto je nutné přikročit od slov k činům. Ambicí je vybudování efektivního modelu obchodně-ekonomické diplomacie, což je pro ODS nemalou politickou výzvou.

Hlavním cílem je zefektivnění a racionalizace stávajícího stavu, tj. sjednocení kapacit a rozpočtů. V obchodně-ekonomické agendě a v oblasti vnějších ekonomických vztahů působí na poměry ČR příliš mnoho vládních institucí (ministerstva zahraničí, průmyslu a dopravy, místního rozvoje a jejich agentury Česká centra, CzechTrade, CzechInvest a CzechTourism). Tato vícekolejnost a rozříštěnost v praxi způsobuje, že systém a jeho mechanismy nejsou plně efektivní (tj. s řadou disfunkcí a duplicit), což je z pravicového pohledu a podle pragmatického přístupu stavem špatným. Firmy a podnikatelé potřebují fungování pouze jedné vládní instituce sídlící na jedné adrese, kde získají veškeré požadované informace a kde bude k dispozici ucelená nabídka „balíku“ služeb.

Obchodně-ekonomická diplomacie je zahraniční dimenzí služeb státu v české firemní a podnikatelské sféře. Proto vše s ní spojené musí být zcela komplementární se systémem a mechanismy poskytování vládní asistence (podpory a pomoci) českým firmám a podnikatelům při jejich obchodně-ekonomických aktivitách na zahraničních trzích a vůči zahraničním subjektům. Důležité tedy je, aby v praxi došlo k vybudování skutečně efektivního fungování uceleného systému a mechanismů účinného poskytování vládní asistence, které budou funkčně propojeny s poskytováním vládní podpory a pomoci v dalších oblastech a sektorech (rozvoj malého a středního podnikání, regionální ekonomický rozvoj nebo věda, výzkum a vývoj).

Klíčovým faktorem všeho je důsledný respekt k zájmům, potřebám a požadavkům českých firem a k podnikatelům ze strany vládních institucí, které s představiteli naší firemní a podnikatelské sféry (profesní a oborové asociace, obchodní a hospodářské komory) musí trvale a pravidelně komunikovat a spolupracovat. Jen tak totiž ministerští úředníci získají přehled a konkrétní vstupy pro svoji činnost, tj. jaké obchodně-ekonomické zájmy mají prostřednictvím české diplomacie prosazovat a hájit. Významným aspektem je také to, že úředníci musí být experty s patřičnou kvalifikací a erudicí, aby mohli být firmám a podnikatelům důstojnými partnery. Rovněž je nepřijatelné, aby úředníci seděli „v ulitě“ za stěnami svých ministerských kanceláří a nepotkali se s firmou

či podnikatelem, jak je rok dlouhý. Praxe musí vyjít z kanceláří ven do terénu, tj. být blíže firmám a podnikatelům.

Vedle určité politické citlivosti a popravdě řečeno i nedostatku odvahy učinit zásadní politická rozhodnutí je hlavní překážkou v napravení současných poměrů tradiční setrvačnost v činnosti příslušných ministerstev a jejich agentur a s tím spojený nemalý odpor úřednického aparátu mající „přirozenou“ nechuť k realizaci čehokoliv nového a jakýchkoliv změn jejich leta zaběhnutého pracovního režimu. I když určité posuny vpřed v činnosti příslušných ministerstev a jejich agentur lze zaznamenat, tak z praktického hlediska je existující praxe dlouhodobě neudržitelná a politicky vůči našim daňovým poplatníkům neobhajtelná.

Stávající stav věcí ohledně obchodně-ekonomické diplomacie neodpovídá tomu, co před volbami ODS zamýšlela realizovat, jaká opatření chtěla zavést a jaké kroky chtěla učinit. Proto případná zásadní náprava situace vyžaduje řešení v podobě politicky nominovaných expertů do příslušných řídicích postů na příslušných institucích veřejné správy. Nabízí se myšlenka ustavit expertní tým pod vedením zkušeného politika ODS, který zreviduje současný stav a příp. navrhne opatření a kroky vedoucí ke zlepšení.

II. Prezentace ČR v zahraničí

Toto téma je dlouhodobě předmětem diskusí. Klíčovou otázkou je vytvoření jednotného systému a mechanismů prezentace ČR v zahraničí tak, aby mohl být v praxi efektivně a účinně využíván (příslušný koncepční materiál byl schválen již za vlád vedených ČSSD). V rámci veřejné správy je gestorským rezortem MZV, které prezentační aktivity v zahraničí koordinuje.

Hlavním cílem je prostřednictvím prezentačních aktivit v zahraničí šíření povědomí o ČR ve světě, tj. cílené budování dobrého jména (renomé) a pozitivního obrazu (image) v očích zahraniční veřejnosti. Ambice efektivní koordinace prezentačních aktivit v zahraničí je pro ODS velkou politickou výzvou. Praktickým naplněním této výzvy pak je institucionální sjednocení (vč. sjednocení rozpočtů) a racionalizace fungování příslušných vládních institucí a jejich účinná spolupráce se zainteresovanými nevládními a neziskovými subjekty.

Existuje značný prostor pro zefektivnění kapacit a rozpočtů věnovaných ve prospěch cílené a účinné prezentace ČR v zahraničí. V praxi jde o široký pojem a v rámci agendy zahraniční prezentace se angažuje řada vládních institucí a subjektů veřejného i neveřejného sektoru. V širším slova smyslu lze v praxi nalézt mnoho spojitostí s apelem na řádné fungování obchodně-ekonomické diplomacie.

V současnosti se MZV snaží realizovat kroky vedoucí ke sjednocení agendy zahraniční prezentace a určit tak této problematice správný směr. Prvním krokem je snaha o sjednocení vizuálního stylu dokumentů a písemností institucí veřejné správy (loga, vizitky, tiskopisy, hlavičkové papíry apod.). Další výzvou je etablování prvků a zejména aktivit veřejné diplomacie („public diplomacy“) v rámci struktury a fungování MZV. Záměrem je prezentačními aktivitami jednak pozitivně působit vůči české veřejnosti, jednak vůči té v zahraničí, což je v praxi daleko náročnější (vč. finančních prostředků za tímto účelem vynakládaných).

Zahraniční politika Ideová konference **ODS**

Zachycení problematiky ve významných dokumentech

- „S ohledem na rostoucí význam ekonomické diplomacie je třeba znovu **sjednotit zodpovědnost v oblasti vnějších ekonomických vztahů**. Ekonomická diplomacie v podmínkách tržního hospodářství neplní státní dirigistické úkoly jako v minulosti, právě proto však vyžaduje (aby byla úspěšná) jednotné vystupování a prezentaci.“ - **Modrá šance pro českou diplomacii**
- „**Odstranit roztržitést propagace ČR v zahraničí** - Příspěvkové organizace zabývající se oblastí ekonomické, kulturní a turistické prezentace ČR v zahraničí jsou dnes řízeny 3 různými ministerstvy (MZV-Ceská centra, MPAO-CzechTrade a CzechInvest, MMR-CzechTourism). **Takový stav je neudržitelný**. Tuto síť je nutno **racionálně zredukovat a sjednotit** (např. do podoby jediné organizace s 3 silnými pilíři pro všechny aktivity propagující ČR v zahraničí).“ - **Modrá šance pro českou diplomacii**
- „Vláda se soustředí na **vybudování efektivního modelu ekonomické diplomacie** jako jednoho ze základních prostředků české zahraniční politiky. V tomto rámci také **jasně vymezí a sjednotí kompetence** v oblasti marketingu a prezentace ČR, podpory exportu, investic a cestovního ruchu.“ (tzv. úkol vlády č.140) - **Programové prohlášení vlády**

Zahraniční politika Ideová konference **ODS**

Vymezení pojmů obchodně-ekonomická diplomacie a zahraniční prezentace

- **Obchodně-ekonomická diplomacie** - cílené a účinné **prosazování a hájení obchodně-ekonomických zájmů** ČR a českých firem při jejich obchodních, podnikatelských a investičních aktivitách na zahraničních trzích a vůči zahraničním partnerům.
- **Prezentace ČR v zahraničí** - cílené aktivity, jejichž realizaci dochází k šíření a budování **dobrého jména** (renomé) ČR v zahraničí, cílené šíření povědomí o ČR a budování jejího **pozitivního obrazu** (image) v očích zahraniční veřejnosti, tj. prezentace ČR jako moderní a vyspělé země s bohatou historií, jako země s vyspělou ekonomikou a s rozvinutou infrastrukturou, jako místo vhodné pro podnikatelské a investiční aktivity, jako zemi s bohatým kulturním dědictvím a s řadou historických a kulturních památek, s mnoha atraktivními pamětihodnostmi a jako místo ideální pro strávení mimořádné dovolené.

Zahraniční politika Ideová konference **ODS**

Prezentační aktivity - současný stav

- **Množství aktivit** směřujících k prezentaci ČR v zahraničí prováděné resorty a jejich agenturami s působností do zahraničí.
- Díky **rozmanitosti** jednotlivých institucí je ČR prezentována **nejednotně, často i duplicitně a neefektivně**.
- Žádoucí, aby prezentace vůči zahraničí byla **lépe koordinována**, tj. řízena po obsahové stránce a sjednocena po stránce vizuální - **vybudování jednotného systému** a jeho efektivně fungujících mechanismů prezentace ČR v zahraničí je **velkou politickou výzvou**.
- Dokument schválený vládou v r. 2005 „**Koncepce jednotné prezentace ČR**“ umožňuje kroky vedoucí ke sjednocení všech komunikačních aktivit vládních institucí vůči zahraničí.
- Na bázi Koncepce ustavena meziresortní Komise pro jednotnou prezentaci, kterou podle stanov svolává a řídí ministr zahraničních věcí, protože **MZV je gestorem** za tuto problematiku.

Prezentační aktivity - cíle a výzvy

- Zavést **jednotný vizuální styl** (korporátní design) státní správy používaný k oficiálním účelům státními institucemi a **příslušné logo** na základě státních symbolů - **vytvořit grafický manuál pro státní správu** (vizitky, hlavičkové papíry, logo na tiskopisech a mediální prezentaci např. web)
- Vytvoření a aplikace **marketingové značky ve vizuálním stylu** (t.č. známá jako „bubliny“ existující od r. 2006 - praxi prověřena její neidálnost a nedostatečná účelnost).
- Nutnost **vytvořit marketingovou značku**, která bude srozumitelná pro všechny cílové skupiny a využitelná pro různé účely jako **prezentace v oblasti obchodu, cestovního ruchu, kultury i jako prezentační značka pro ryze komerční účely**.
- Realizace **kroků vedoucích k postupnému sjednocení institucionálního (racionalizace) a rozpočtů zainteresovaných vládních institucí (zefektivnění)**.
- Na MZV nyní realizovány aktivity vedoucí ke sjednocení vizuálního stylu resortu a na posílení prvků „**public diplomacy**“ - **cíleného působení na veřejnost v zahraničí** (kultura, školství, věda a akademická obec, krajská komunita, sportovci, apod.).

Zásady obchodně-ekonomické diplomacie - I

- **Respektovat** zájmy, potřeby a požadavky firemní a podnikatelské sféry (tj. daňového poplatníka).
- Vládní instituce musí trvale **komunikovat a spolupracovat** s firemním a podnikatelským sektorem.
- **Aktivní získávání znalostí** o zájmech, potřebách a požadavcích firem a podnikatelů, tj. podnětů a impulsů pro to, co se má na zahraničních trzích a vůči zahraničním subjektům prosazovat a hájit.
- Podstatou je **účinný servis** firmám a podnikatelům (tj. obchodně-ekonomická diplomacie je jeho zahraniční dimenze).
- Nárok na asistenci (podporu a pomoc) ze strany vládních institucí mají především **malé a střední podniky (SMEs)**.

Zásady obchodně-ekonomické diplomacie - II

- Zajistit **efektivní systém a mechanismy účinného poskytování vládní asistence** (podpory a pomoci) českým firmám a podnikatelům při jejich obchodním, podnikatelském a investičním působení na zahraničních trzích a vůči zahraničním ekonomickým subjektům.
- Je nezbytné, aby vládní asistence v obchodně-ekonomické oblasti byla **účinně propojena** se systémem a mechanismy poskytování vládní podpory v oblasti **rozvoje SMEs**, v oblasti **regionálního hospodářského rozvoje**, v oblasti **vědecko-technického výzkumu a rozvoje (R&D)**, aplikovaný výzkum, nové technologie, inovace), jakož i v rámci poskytování **zahraniční rozvojové spolupráce a humanitární pomoci**.

Zahraníční politika Ideová konference **ODS**

Stávající stav obchodně-ekonomické diplomacie a hlavní instituce (aktéři)

- **Ministerstvo zahraničních věcí** a agentura **Česká centra**
- **Ministerstvo průmyslu a obchodu** a agentury **CzechTrade** **CzechInvest**
- **Ministerstvo pro místní rozvoj** a agentura **CzechTourism**

- **Představitelé firemní a podnikatelské sféry - profesní svazy a oborové asociace** (Svaz průmyslu a dopravy ČR, Hospodářská komora ČR, Agrární komora, aj.) a **bilaterální teritoriální komory** (Česko-arabská obchodní komora, Britská obchodní komora, Kanadsko-česká obchodní komora, aj.)
- **Představitelé regionů - krajské obchodní a hospodářské komory, regionální rozvojové agentury**

Zahraníční politika Ideová konference **ODS**

Aktivity obchodně-ekonomické diplomacie

- **sponzorované účasti na veletrzích a výstavách v zahraničí**
- **obchodní a podnikatelské mise**
- **oborové a sektorové prezentace v zahraničí (katalogové výstavy)**

- MZV realizuje **projekty na podporu a posílení obchodně-ekonomické diplomacie (velká výzva pro regiony, komory a asociace** - možnost zapojení se do obchodních a podnikatelských misí nebo účast na veletrzích a výstavách v zahraničí, např. organizace mise firem vybraných sektorů z jednotlivých regionů do konkrétního teritoria).
- Myšlenka cíleně zorganizovat **sérii obchodních a podnikatelských misí zaměřeně na trhy prioritně stanovených teritorií** (sponzorovaná účast firem v misích vedených prezidentem nebo premiérem).

Zahraníční politika Ideová konference **ODS**

Nedostatky současného stavu obchodně-ekonomické diplomacie

- Z veřejných zdrojů je financováno **mnoho samostatných vládních institucí** působících v systému poskytování asistence v obchodně-ekonomické oblasti, tj. existuje **značný prostor pro sjednocení a tím zefektivnění** systému a jeho parametrů - politická výzva k vybudování efektivního modelu vládní asistence (podpory a pomoci) firmám a podnikatelům při jejich obchodně-ekonomických aktivitách se zahraničím.
- Očima firemní a podnikatelské sféry jde o **nepřehledný a „chaotický“** stav, tj. firmy nevědí přesně, na kterou instituci se mají obracet se žádostí o asistenci a na jaký typ asistence mají nárok - platí zásada, že **nikdo firmy nebudě „vodit za ruku“** a dělat za ně reálný byznys (tj. musí být aktivní a jsou to čistě jejich obchodní rozhodnutí).
- Zásadní je **nedostatek kvalifikovaných a v dané problematice erudovaných odborníků**, v příslušných řídicích pozicích uvedených vládních institucí **působí klišéti úředníci** (aparátčící a technokraté), a to mnohdy napojení na struktury ČSSD či předlistopadový aparát - náprava situace vyžaduje **politicky nominované experty (ze strany ODS podceněno)**.
- Zmínovaný **vládní úkol č.140** - nedávno vládou schválený materiál z dílny úřednického aparátu MPAO a MZV je velmi všeobecný (vágní), neresí podstatu věci a neobsahuje konkrétní kroky ani zásadní rozhodnutí - tj. **zaměřen se vyhýbá problematickým otázkám**.

Politické souvislosti a dopady existujícího stavu

- Vedle čisté zahraničně-politických témat patří zmiňovaná problematika spolu s agendou rozvojové spolupráce a pomoci mezi **priority ODS v oblasti zahraniční politiky.**
- Významným tématem ODS je **reforma fungování veřejné správy** s cílem jejího zefektivnění a racionalizace tak, aby její výkon financovaný z veřejných prostředků byl řízen potřebami a požadavky daňového poplatníka - kritickým momentem je **zaběhnutá setrvačnost (rigidita) činnosti a odpor úřednického aparátu ke změnám.**
- **Komplementární s tím, co vláda dělá pro firemni a podnikatelskou sféru, která je významnou cílovou skupinou (elektorátem) politiky ODS - kroky vedoucí ke zjednodušení a zkvalitnění podnikatelského prostředí, redukce administrativní a daňové zátěže, zjednodušení podmínek a pravidel pro živnostníky, zjednodušení daňových pravidel (příznání), apod.**
- ODS je vůbec první, kdo má tuto problematiku **explicitně zachycenu** ve volebním programu a tato je vůbec poprvé konkrétně obsažena mezi cíli vlády - firmy a podnikatelé a všichni aktéři v systému mají **velké naděje, že se situacelepší a že věci budou fungovat jak mají,** tj. nerealizace nápravy stavu věci znamená pro firmy a podnikatele zklamání.
- **Riziko vnímání v očích veřejnosti a retorika ze strany ČSSD, že ODS neví co s tím, nedisponeje potřebnými experty, tj. že jsme si na této problematice „vylámali zuby“ a že jsme neschopni a neumíme vládnout - riziko ztráty kredibility a politických bodů.**

Resumé a návrhy případných opatření

- V současnosti probíhá reforma fungování a stylu práce MZV a **obchodně-ekonomická dimenze naší diplomacie a zahraniční prezentace patří mezi 4 hlavní prioritní agendy činnosti resortu.** Na MZV nyní působí lidé mající odhodlání posunout věci správným směrem - **šance pro změnu právě teď, ale nesmí zůstat jen prázdným heslem - nutná politická podpora této ambice.**
- **Firmy a podnikatelé velmi ocení fungování jediné vládní instituce na jedné adrese** nabízející jim komplexní „balík“ služeb a typů asistence (tj. aby věděli, na které dveře mají klepat a co vše mohou nárokovat).
- **Důsledné respektování toho, co daňový poplatník chce** (tj. firmy a podnikatelé) - tedy nikoliv léty zavedená praxe, kdy jim ministerský úředník od stolu vnucuje, co mají dělat a jak se mají chovat.
- **Primárně se vládní asistence (podpora a pomoc) naší firemni a podnikatelské sféře musí odehrávat v místě jejich působení** (tj. v regionech na lokální úrovni) - především s cílem obstát v mezinárodní konkurenci (tj. aby jejich výrobky a služby byly konkurenceschopnými na zahraničních trzích) a **teprve v další fázi se „aktivuje“ obchodně-ekonomická diplomacie** (tj. až v momentě, kdy se firma rozhodne realizovat aktivity na zahraničních trzích nebo s partnery ze zahraničí).

Výstup a návrh tezí k této problematice do závěrů ideové konference

- **Stávající stav a praxe v oblasti obchodně-ekonomické diplomacie vůbec neodpovídají záměrům a představám, jaké ODS před volbami této agendě zamýšlela realizovat.**
- **S cílem zrevidovat existující stav věcí a identifikovat možnosti dalšího postupu (vč. případných konkrétních kroků) v oblasti obchodně-ekonomické diplomacie s výhledem do konce tohoto volebního období bude vytvořena „ad hoc“ expertní skupina ODS, která do konce června předloží Výkonné radě alternativní návrhy případného dalšího postupu a kroků, které by měly na úrovni vlády být realizovány.**

Jan ZAHRADIL

*předseda europoslaneckého klubu ODS,
vedoucí české národní delegace v EPP-ED*

Powerpointová prezentace výzkumu

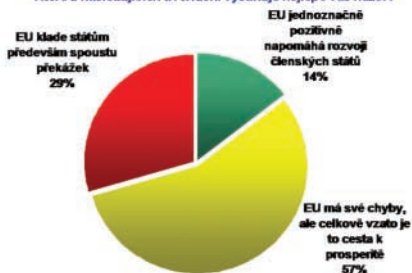
Evropská unie 2008

Názory na směřování směřování Evropské unie

- Každý sedmý občan je přesvědčen, že EU jednoznačně pozitivně napomáhá rozvoji svých členů.
- Nadpoloviční většina občanů má k EU své výhrady, ale celkově hodnotí EU pozitivně.
- Jen 3 občané z 10 mají významné výhrady k fungování EU.

Které z následujících tří tvrzení vystihuje nejlépe váš názor?

Osobní postoje k Evropské unii

- Osobní postoj více než třetiny občanů k EU je pozitivní. Nejčastěji zaujímají pozitivní postoj voliči SZ v 55% a ODS v 53%. Voliči ČSSD mají pozitivní postoj v 38%, KDU-ČSL ve 28%, KSCM jen v 16%.
- Negativní postoj k EU má jen o málo více než pětina občanů, nejvíce - v nadpoloviční většině - se vyskytuje u voličů KSCM, nejméně pak u voličů ODS - v 9% a u voličů ČSSD v 10%.

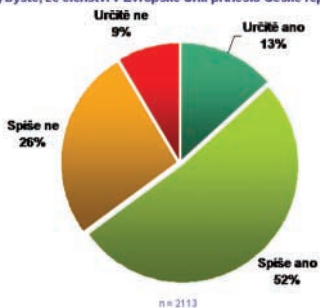
Jaký je váš celkový osobní postoj k Evropské Unii?

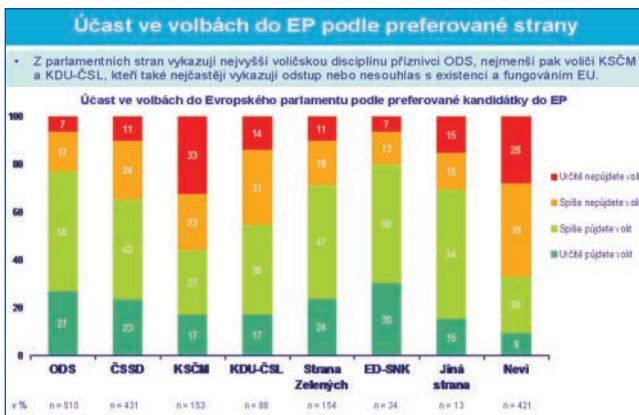
Hodnocení členství ČR v Evropské unii

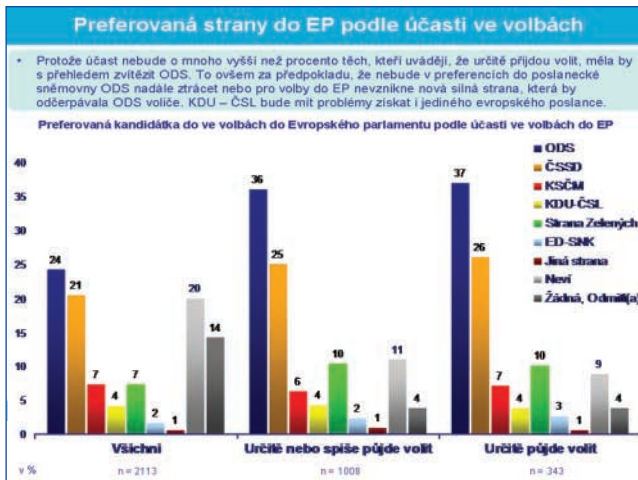
- Dvě třetiny občanů (84% voličů ODS a 81% voličů SZ) je přesvědčeno, že členství v EU přineslo ČR prospěch o opaku jen třetina, shodně jako je rozděleno přesvědčení o správném směřování EU.

Rekl(a) byste, že členství v Evropské Unii přineslo České republice prospěch?

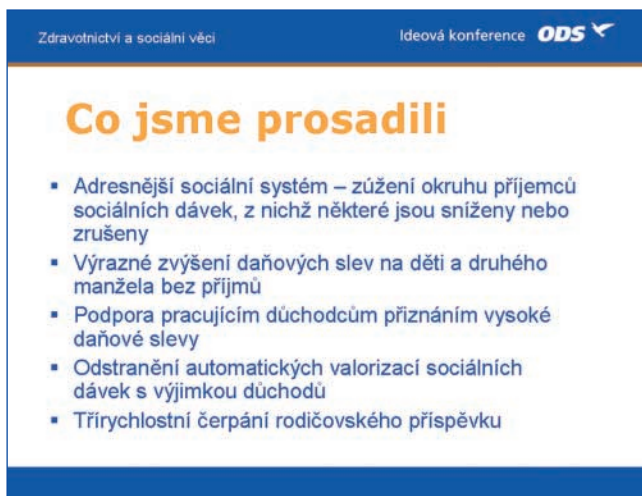

5. SEKCE

ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ VĚCI*Garanti: Petr Nečas, Tomáš Julínek***Petr NEČAS***místopředseda vlády a ODS, ministr práce a sociálních věcí**Přepis zvukového záznamu vystoupení (powerpointové prezentace)*

Dobrý den, dámy a pánové,
na úvod si neodpustím krátkou rekapitulaci toho, co vláda za poslední rok a čtvrt prosadila v sociální oblasti.

Co jsme prosadili

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Co jsme prosadili

- Adresnější sociální systém – zúžení okruhu příjemců sociálních dávek, z nichž některé jsou sníženy nebo zrušeny
- Výrazné zvýšení daňových slev na děti a druhého manžela bez příjmů
- Podpora pracujícím důchodcům přiznáním vysoké daňové slevy
- Odstranění automatických valorizací sociálních dávek s výjimkou důchodů
- Třírychlostní čerpání rodičovského příspěvku

Prosadili jsme adresnější sociální systém, zúžili jsme okruh příjemců sociálních dávek, až o 44 % u státní sociální podpory. Výrazně jsme zvýšili daňové slevy na děti a druhého manžela bez příjmu, zvýšili jsme podporu pracujícím důchodcům. Odstranili jsme automatická valorizační schémata s výjimkou penzí, což je jedno z klíčových opatření, protože právě to způsobovalo riziko nebezpečného nárůstu mandatorních výdajů. Zavedli jsme třírychlostní rodičovskou dovolenou. V této souvislosti bych si dovolil upozornit na tento týden zveřejněnou zprávou OECD, která kritizuje Českou republiku, a teď cituji: „za příliš velkorysý systém rodičovské“. Pokud nás opozice kritizuje, jak jsme zlí v oblasti rodičovské, tak OECD říká, že jsme příliš velkorysí a že bychom ji měli zkrátit na 2 roky.

Zdravotnictví a sociální věci

Ideová konference **ODS**

Co jsme prosadili

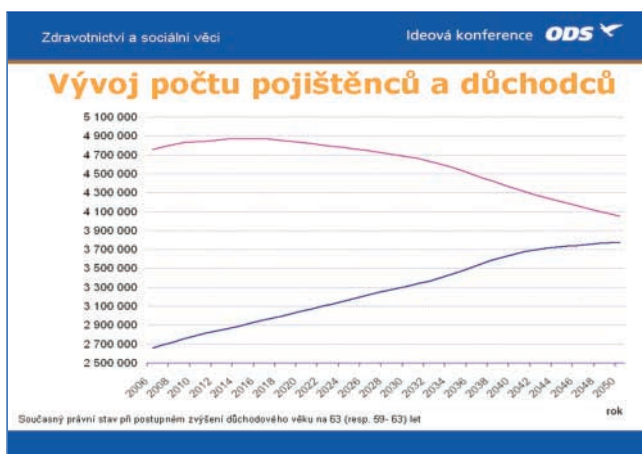
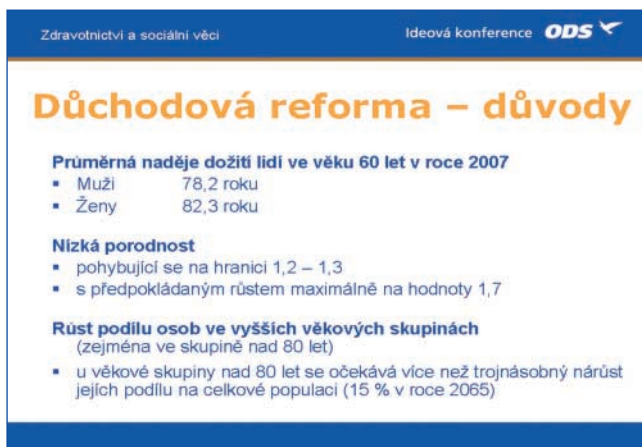
- Dlouhodobě nezaměstnaní s nízkou aktivitou po 12 měsících obdrží existenční minimum
- Uchazeč o zaměstnání, který zároveň nelegálně pracuje, bude vyřazen z evidence nezaměstnaných
- Podporu v nezaměstnanosti neziská uchazeč, který hrubě porušil pracovní povinnosti
- Změny v systému nemocenské
- Maximální vyměřovací základ pro zaměstnance ve výši 4násobku průměrné měsíční mzdy

Dále jsme prosadili celou řadu opatření, která se týkají zpřísnění na trhu práce a která jsou zaměřená především proti černým pasažérům, kteří jsou účelově vedeni v evidencích úřadů práce bez toho, aby práci hledali, a spíše spoléhají na kombinaci sociálních dávek a občasné práce načerno. Zavedli jsme velmi důležité opatření, tzv. maximální vyměřovací základ pro zaměstnance ve výši čtyřnásobku průměrné mzdy. Byli jsme poslední zemí v EU, která toto zastropování sociálních a zdravotních odvodů neměla.

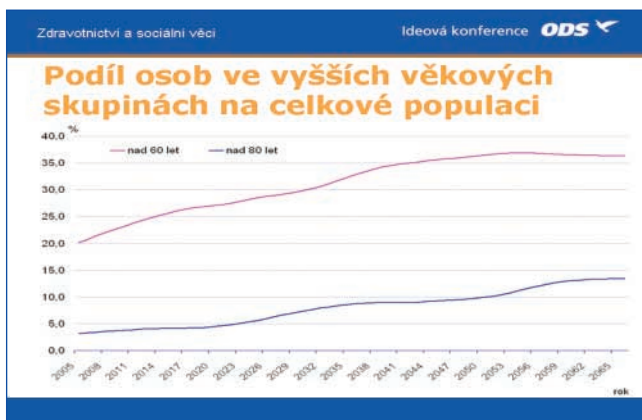
A poslední věc – prosadili jsme změny v systému nemocenské. Bohužel, Ústavní soud nám ji začal bourat. Začal nám bourat opatření, které je běžné takřka v celé západní Evropě. Zavedení karenční lhůty je standardní záležitostí ve dvanácti zemích z patnácti starých členských zemí EU. Karenční lhůtu nemá ve starých zemích EU pouze Holandsko, Lucembursko a Dánsko. Všechny ostatní státy mají karenční lhůtu; například sociální Finsko devítidenní. Rozhodnutí Ústavního soudu je překvapující zvláště ve světle údajů, které máme za 1. čtvrtletí tohoto roku, které jednoznačně odpovídají na otázku, zda nemocenská je zneužívanou sociální dávkou, nebo není. Za první čtvrtletí letošního roku proti loňskému prvnímu čtvrtletí poklesl počet ukončených pracovních neschopností o 29 %, o 11,2 % se snížil počet pronesaných dnů a výdaje klesly o jednu čtvrtinu. Čili toto je věc, která se jednoznačně osvědčila a ukázala, že naše reformy fungují.

Důchodová reforma

Začnu prvním klíčovým tématem – důchodovou reformou. Důchodová reforma není žádná svévole současné vládní garnitury, s kterou bychom chtěli posílat občany později do důchodu. Je reakcí na objektivní demografický vývoj. Průměrná naděje dožití je u mužů 78 let a u žen 82 let. A to za situace, kdy průměrná doba odchodu do důchodu, díky předčasným penzím a díky obrovskému počtu částeč-

ných invalidních a úplných invalidních penzí, je u mužů 58 let a u žen 56 let. To znamená v průměru dvacetiletý pobyt v důchodu u mužů a 26 let u žen. Toto důchodový systém utáhnout nemůže. Je zjevné, že k změnám musí dojít, demografická situace je evidentní. Upozorňuji na obrovský nárůst skupiny našich občanů nad 80 let, kde se očekává více než trojnásobný nárůst jejich podílu na celkové populaci. Až 15 % budou tvořit v roce 2065 a po roce 2050 to bude jeden milion osob. Jenom do roku 2030 v této zemi ve věkové skupině 25–64 let ubude fyzicky 750 000 osob, které jsou plátcí daní a plátcí pojistného. Dokonce v následujících sedmi letech, tzn. do roku 2015 fyzicky ve věkové kategorii 25–64 let ubude 100 000 osob. 100 000 poplatníků, kteří platí pojištění, kteří platí daně. Opět nezvratný důvod k reformě.

Co navrhujeme?

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

I. etapa důchodové reformy

Hlavní navrhovaná opatření

- Postupné prodloužení potřebné doby pojištění z 25 na 35 let
- Pokračování ve zvyšování důchodového věku na 65 let pro muže, 62 – 65 let pro ženy v závislosti na počtu vychovaných dětí (postupně stejným tempem jako doposud, tj. o 2 měsíce pro muže a 4 měsíce pro ženy)
- Přehodnocení definice invalidity
- Rozšíření možnosti souběhu důchodu a výdělku (kromě „přesluhování“ i poloviční důchod a zvyšování důchodu při pobírání důchodu)

Toto opatření je koaliční kompromis. V původním vládním návrhu byla jednotná věková hranice pro muže a ženy. Mimochodem, toto opatření bude kritizováno právě OECD. Způsobuje, že ženy nadále budou mít v průměru nižší důchody. Tím, že jsou pod společenským tlakem jít dříve do penze, mají kratší dobu pojištění, a tím pádem i celkově nižší vyměřovací základ. Velmi důležité opatření je přehodnocení definice invalidity a přechod na třístupňovou invaliditu. V naší zemi je v evropském kontextu rekordně vysoký počet invalidů, za posledních 12 let narostl počet částečných invalidních důchodů o 66 %. Nejčastější diagnóza na částečný invalidní důchod je diagnóza M51, což zjednodušeně řečeno znamená bolest zad. Tím trpí skoro každý. Chceme také rozšířit možnost souběhu důchodu a výdělku, protože je nezbytné motivovat lidi, aby pracovali déle, motivovat starší pracovníky, aby se déle udrželi na pracovním trhu. Zavádíme možnost souběhu plné penze a pracovního poměru, kde se nadále bude zvyšovat vy-

měřovací základ penze a ruší se ona ponižující podmínka pro penzisty, že je možné uzavřít pouze pracovní poměr na dobu určitou. Zavádíme novinku, kdy bude možné pobírat poloviční penzi, dále pracovat a zvyšovat si penzi ještě vyšším tempem, než v předchozím případě, nemluvě o možnosti nevyzvednout si penzi, tzv. přesluhovat a rychle si zvyšovat vyměřovací základ.

Zaměstnanost ve věkové kategorii 55–64 let v posledních šesti letech velmi výrazně vzrostla ze 37 % na 45 %, tzn., že i trh práce, který má nedostatek pracovní síly, nyní přitahuje i starší pracovníky. Stává se dnes už překonaným klišé, že o lidi nad 50 let není zájem, dokonce u žen ve věkové kategorii 55–64 let vzrostla zaměstnanost o 50 %. Je vidět, že trh práce generuje větší poptávku. Zde je v rámci koaličního kompromisu popsáno, jak se bude postupně zvyšovat věková hranice odchodu do důchodu.

Druhou etapu důchodové reformy chceme provést ještě v tomto volebním období.

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

II. etapa důchodové reformy

- Vytvoření rezervy pro důchodovou reformu
- Změny v oblasti soukromých důchodů
  - Oddělení majetku účastníků a akcionářů
  - Povinné zachování garance nezáporného meziročního výnosu u jednoho (bezpečného) produktu,
  - Rozšíření portfolia fondů zrušením této garance u dalších produktů s možností získat vyšší výnos

Úkol vytvořit rezervu pro důchodovou reformu je splněný. Nyní následují změny v oblasti soukromých důchodových fondů. Nesmírně důležité opatření je oddělení majetku účastníků akcionářů. To znamená, že se stávající fondy důchodového připojištění změní ve správcovské společnosti, které budou moci nabízet několik produktů. V současné době mohou nabízet pouze produkty s tzv. nezápornou nulou, tedy produkty, kde buď musí vykazovat pozitivní úroky, anebo nejhůře nulu. To samozřejmě deformuje investiční strategii těchto fondů. 75 % svého kapitálu investují do státních obligací a 5 % do státních pokladničních poukázek, čili 80 % do relativně velmi bezpečných cenných papírů, ale s velmi nízkým výnosem. To je důvod, proč české penzijní fondy mají rekordně nízké výnosy, zhruba na úrovni 2–3 %. Vytvořením systému správcovských společností umožníme, aby každá tato správcovská společnost vedle povinného dosavadního produktu s nezápornou nulou mohla nabízet i jiné produkty s více agresivní, nebo chcete-li dynamickou investiční strategií. Například s větší možností investovat do akcií sice s větším rizikem, ale v dlouhodobém horizontu také s větší možností výnosu a klient se bude moci rozhodnout, jaký poměr mezi jednotlivé fondy rozdělí. Chceme tímto velmi výrazným způsobem motivovat k větší účasti na penzijním připojištění.

V současné době máme 3,8 milionu pojištěnců a myslím si, že by naší ambicí mělo být rozšířit toto připojištění na veškeré ekonomicky aktivní obyvatelstvo. Především lidé středního a mladšího věku by měli vědět, že již od raného věku se musí důchodově pojišťovat. Čeští pojištěnci jsou extrémně závislí na státě organizovaném průběžném pilíři. 95 % čistých příjmů důchodcovských domácností v průměru pochází ze státě organizovaného průběžného pilíře. To je v evropském kontextu neuvěřitelně vysoké číslo.

U nás díky dvěma produktům k důchodovému připojištění a kapitálovému životnímu pojištění ročně investují Češi zhruba 2 % hrubého domácího produktu do těchto komerčních instrumentů na zabezpečení ve stáří. V západní Evropě je to dvojnásobek, tzn. 4 % ročně. Tady je vidět obrovský rezervoár, musíme skutečně vytvořit stimulační podmínky pro to, aby se lidé delší dobu ucházeli i v soukromých spořicíh fondech s tím, že je musíme také motivovat k větší částce. Dnes je průměrná částka, která se ukládá, zhruba 490 Kč, to je naprosto nedostatečné. Je třeba zavést motivace, aby se stalo standardním 1.000 nebo 1.500 ne-li 2.000 Kč.

Třetí etapa důchodové reformy – to bude otázka složitého politického kompromisu a zuřivého odporu levice. Ale jsem přesvědčen, že se do toho musíme pustit.

Podstata spočívá v možnosti, a to chci zdůraznit, dobrovolného, nikoliv povinného vyvedení části procent pojistného z průběžného důchodového systému, kam platíme 28 %, do soukromých spořicíh instrumentů na soukromé bázi. Zdůrazňuji, že v žádném případě nechceme jít cestou slovenského vyvedení typu 8–9 %. My mluvíme o nižším procentu, o zhruba 3–4 % z těchto 28 %. Proč tento krok? Náš systém důchodů je extrémně solidární. Díky existenci dvou redukčních hranic, kdy nad prv-

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

III. etapa důchodové reformy

- Možnost dobrovolného přesměrování části příspěvků na důchodové pojištění na individuální účet u penzijního fondu (tzv. opt out)

ní redukční hranici se vám příjem, který je ve výši zhruba 10000–11000 korun, každý rok mění, tak vám započítávají do vyměřovacího základu 30 % a nad druhou redukční hranici, která je zhruba ve výši 105 % průměrné mzdy, se započítává pouze 10 %. Máme tak téměř rovný důchod s minimálním rozptylem. Ale pozor, tento systém, který je výhodný pro nízkopříjmové kategorie, je krajně nevýhodný pro kategorie vysoce kvalifikovaných profesí s nadprůměrnými platy, ale i s platy kolem 40 000 Kč, což je průměrný plat vysokoškoláka. Tito lidé tvrdě doplácí na stávající důchodový systém. Musíme proto pro ně vytvořit možnost, aby více platil tzv. princip ekvivalence, aby více celkový důchod odpovídal jejich mzdě. Vezměte si tři lidi, kteří platí důchodové pojištění 40 let, čili stejnou dobu. Ten první má plat, který odpovídá dnešním 10.000 Kč, a když jde po 40 letech do důchodu po dosažení penzijního věku, tak dostane po přepočtení 7.000 Kč čistý důchod, tzn., dosáhne na 70 % svých hrubých příjmů. Ten, kdo měl zhruba 20.000 Kč, v podstatě průměrný plat, tak už dosáhne jenom na 8.400 Kč, čili na pouhých 44 % svých předchozích příjmů. A ten, kdo měl 40.000 Kč hrubého, dosáhne na 10.000 Kč čistého, což je pouhých 25 % jeho předchozích hrubých příjmů. Musíme mít instrumenty, které umožní zavést princip ekvivalence, zásluhovosti, tedy možnosti vyvedení části procent. Ta procenta musí být stanovena tak, že výpadek z příjmů průběžného důchodového systému musí být kompenzován jinými příjmy. Buďto zavedeme substituci prostřednictvím některých, především nepřímých daní, jako jsou spotřební daně na energie, možná zvýšená sazba DPH, kdy půjdeme z 9 % na 11 %, anebo z některých kapitalizovaných privatizačních výnosů či dividendových programů, například dividendový program ČEZu, kdy by dividendy, které dostává stát jako majoritní vlastník ČEZu, šly do důchodového systému a kryly výpadek, který by vznikl možností vyvedení těchto prostředků ven. Chceme tuto etapu zkusit prosadit ještě v tomto volebním období, protože bude záležet i na postoji koaličních partnerů. Konkrétní návrh budeme mít ve

druhém čtvrtletí letošního roku a chceme ho předložit poradě ekonomických ministrů a vládě. Pokud by nastala koaliční shoda, pokud bychom se nelekli, což já doporučuji, abychom se nelekli zuřivého odporu opozice a především odborů, tak já osobně budu doporučovat, abychom zkusili tuto etapu prosadit ještě v tomto volebním období v podobě legislativního návrhu platného od roku 2010.

Vedle těchto opatření připravujeme analýzy, které se týkají společného pojištění manželů. Některé prvky budou více motivovat a oceňovat rodiny s dětmi, protože není pravda, že u nás nejvíce na ekonomiku nebo na sociální situaci doplácí důchodci. Pokud se podíváme na statistiku čistých příjmů jednotlivých typů domácností za rok 2007, tak důchodcovská domácnost na hlavu dosahuje 81 % čistých příjmů zaměstnanecké domácnosti, tzn. pouze o 19 % méně. Ale těch 19 % jsou v podstatě náklady na to, že chodíte do práce, že tam musíte jezdit, stravovat se, oblékat se apod. Je to srovnatelné. Zatímco když si porovnáte statistiku čistých příjmů rodin s dětmi a rodin bez dětí, tak zaměstnanecké rodiny s dětmi dosahují na hlavu pouze 58 % příjmů zaměstnaneckých rodin bez dětí. Rodiny s dětmi doplácí dvakrát. Mají sníženou úroveň v době, kdy mají děti, a pak vlastně ještě produkují budoucí plátce důchodového systému. Tito budoucí plátcí pak budou platit nejenom svým rodičům, ale i těm, kteří děti neměli. Musíme najít v důchodovém systému bezprostřední vazbu mezi počtem dětí a důchodovým systémem. Jednou z možností, kterou budeme zpracovávat, je přesměrování části výnosu v podobě třeba 1–2 % pojistného přímo na rodiče, pěstouny apod. Tyto peníze by člověk nedostával a neposílal, ale prostě by se o určitou částku zvýšila penze jeho rodiče. To jsou všechno věci, které souvisejí s třetí etapou důchodové reformy. Nezděkám se ambice uskutečnit ji tak ještě v tomto volebním období. Ale musíme naleznout koaliční shodu.

Změny na pracovním trhu

Zdravotnictví a sociální věci

Ideová konference **ODS**

Pracovní trh

Motto navrhovaných změn:

- „Ten, kdo pracuje, se musí mít lépe, než ten, kdo nepracuje.“
- „Ten, kdo se snaží, se musí mít lépe, než ten, kdo je pasivní.“
- „Rychleji vyřešit životní situaci se vyplatí.“

Další klíčovou oblastí, kterou jsme začali rozpracovávat a chceme ji koncepčně přesáhnout do dalšího volebního období, jsou změny na pracovním trhu, založené na těchto třech základních sloganech motivujícího sociálního systému.

Bonifikace aktivity, malifikace pasivity a penalizace zneužívání systému. Chceme více motivovat lidi k rekvalifikacím, vzdělávání. Chceme také motivovat k rychlejšímu přechodu z jednoho pracovního místa na druhé. Pokud si srovnáte dva statistické soubory, první je evidence na úřadech práce a druhý je výběrové šetření pracovních sil, které provádí ČSÚ, tento druhý statistický soubor reálně zjišťuje, kdo skutečně chce pracovat, a kdo je v evidenci jen proto, aby bral dávky. Ukazuje se, že v současné době je rozdíl v počtu lidí, kteří jsou evidováni u úřadu práce a kteří jsou nezaměstnaní, podle výběrového šetření pracovních sil 98 000 osob. Z toho lze logicky usuzovat, že mezi těmi zhruba 340 000 nezaměstnanými je přibližně 100 tisíc lidí, kteří ve skutečnosti až tak moc pracovat nechtějí a pouze využívají sociální dávky.

Musíme zvýšit zaměstnanost

Upozornuji především na dvě důležité kohorty, tj. na ženy a starší spolupracovníky. Zde musíme mít ambici dosáhnout zaměstnanosti alespoň 50 %. Nedostává se nám pracovní síly a nemějme iluze, že ji nahradí cizinci, přestože zavádíme zelené karty. Na zelené karty jich přijde padesát, možná šedesát tisíc. Dnes jdou spíše tam, kde dostanou ještě vyšší mzdy – do Německa, Rakouska, Irska, Británie apod. Ony dvě základní kohorty, které máme ještě k dispozici, aby doplnily výpadek pracovní síly, jsou především starší pracovníci, případně rodiče dětí, především ženy. Tam musíme zaměřit celou řadu opatření, protože Česká republika naráží na stropy svého růstu mimo jiné proto, že již není disponibilní pracovní síla.

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Pracovní trh

Cíle v míře zaměstnanosti do roku 2010:

▪ Ženy + muži	15 – 64 let	-	70 % (dnes 65,8 %)
▪ Ženy	15 – 64 let	-	60 % (dnes 57,5 %)
▪ Ženy + muži	55 – 64 let	-	50 % (dnes 45,6 %)

Během dvou let narazíme na absolutní strop dostupné pracovní síly a v té chvíli, i kdyby byla poptávka po českém zboží, ekonomika začne narážet na strop svých možností díky nedostatečnosti pracovní síly. Proto musíme zavést zelené karty, ale znovu opakují, že to nebude zázračné opatření. Pokud nebudeme mobilizovat své vnitřní zdroje pracovní síly, nebude to fungovat.

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Pracovní trh

Cesty k cílům:

- Sociální systém nesmí být mucholapka
- Sladění rodinného a pracovního života
- Větší počet částečných a flexibilních úvazků
- Předsudky (zvláště vůči starším pracovníkům a rodičům malých dětí)
- Liberalizace trhu práce

Pracovní trh musí pracovat podle cílů, které chceme realizovat v tomto i v příštím volebním období. Sociální systém nesmí být mucholapka. Především u lidí s nižší kvalifikací je to nesmírný problém. 80 % dlouhodobě nezaměstnaných jsou lidé, kte-

ří mají základní vzdělání nebo střední vzdělání bez maturity, čili vyučení. Tento kvalifikační deficit velmi motivuje k tomu, aby člověk zůstal v sociálním systému.

Musíme přinést prvky harmonizace rodinného a pracovního života. To ale znamená, že budeme vyhánět rodiče, především maminky do práce, nebo je budeme tlačít k tomu, aby pracovali. Jako pravicová konzervativní strana musíme respektovat autonomii rodiny, jejího vlastního rozhodování, svobodu volby. Je naší povinností vytvořit systém, kde bude realizovatelná tato svoboda volby. Jestliže rodina bude klást důraz na větší počet dětí, někdo z rodičů s nimi bude chtít déle zůstat doma, tak musíme vytvořit systém – a my ho máme – třírychlostní rodičovské dovolené, který jim to umožní. Jestliže je naopak někdo, kdo chce po dvou, třech letech jít do práce a pracovat například ze začátku na částečný pracovní úvazek, opět máme vytvořit systém, kdy bude možné tuto svobodu volby realizovat. Naším cílem není preferovat některý konkrétní druh rodiny, ale naopak konzervativně respektovat autonomii rozhodování rodiny a vytvořit podmínky pro svobodu volby. Aby si každá rodina mohla vybrat podle svých konkrétních možností, podle svých konkrétních příležitostí.

Zákon o zaměstnanosti

Zákon o zaměstnanosti, který jsme předložili, se ubírá cestou, kterou chceme pokračovat i do budoucna. Především se zkracují podpůrní doby, zavádí se více degresivní podpora v nezaměstnanosti, a především se zavádí systém, kdy po pěti měsících již nezaměstnaného nenecháme v klidu. Naší ambicí je každému do pěti měsíců buď nabídnout pracovní místo, a pokud není pracovní místo, tak rekvalifikaci, kterou nebude moci odmítnout, nebo veřejně prospěšné práce, společensky účelné pracovní místo apod. Bude mu vypracován individuální akční plán, jaký kurz absolvovat, kde si zvýšit kompetenci, kde se pokoušet najít zaměstnání apod.

Zdravotnictví a sociální věci

Ideová konference **ODS**

Zákon o zaměstnanosti

Zprostředkování zaměstnání

- Uchazeč o zaměstnání může požádat úřad práce o vypracování individuálního akčního plánu
- Úřad práce povinně vypracuje individuální akční plán všem uchazečům o zaměstnání, kteří jsou vedeni v evidenci déle než 5 měsíců
- Uchazeč o zaměstnání, který bez vážných důvodů nesplní povinnost spolupracovat na plánu s úřadem práce, bude vyřazen z evidence
- Z evidence bude vyřazen ten, kdo po 5 měsících odmítne bez vážných důvodů nabízenou rekvalifikaci
- Za znevýhodněnou skupinu na trhu práce již nadále nebudou považováni absolventi vysokých škol a mladí lidé do 25 let věku

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Zákon o zaměstnanosti

Podpora v nezaměstnanosti

- Změna procentní sazby poskytování podpory v nezaměstnanosti a s ní související zkrácení podpůrčí doby, po kterou je poskytována
  - po dobu prvních dvou měsíců bude poskytována podpora v nezaměstnanosti ve výši 65 % průměrného měsíčního výdělku dosaženého v posledním zaměstnání
  - po dobu dalších dvou měsíců ve výši 50 %
  - po zbytek podpůrčí doby ve výši 45 %
- Podpůrčí doba se zkracuje o 1 měsíc pro všechny

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Zákon o zaměstnanosti

Podpora v nezaměstnanosti

- Podpora v nezaměstnanosti nebude přiznána uchazeči o zaměstnání, který v posledních šesti měsících před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání bez vážných důvodů opakovaně, tj. nejméně dvakrát, sám ukončil vhodné zaměstnání, které mu zprostředkoval úřad práce

Zpřísnění postihu nelegální práce

- Zvýšení pokuty za umožnění výkonu nelegální práce ze 2 mil. Kč na 5 mil. Kč.

Ve chvíli, kdy nezaměstnaný bude odmítat jakoukoliv spolupráci, odmítne requalifikaci, odmítne plnit individuální akční plán, bude vyškrtnut z evidence a přijde o sociální dávky. Obdobně se mění podpora v nezaměstnanosti do regresivního systému. Nebude přiznána uchazeči, který v posledních šesti měsících dvakrát opakovaně opustil místo zprostředkované úřadem práce. Zabraňujeme spekulativnímu jednání, zpřísníme postihy pro nelegální práci.

Zavádíme zelené karty

To je nutný krok. Jako konzervativně-liberální strana, ale musíme říci jednu věc, neřešíme tím demografický problém v České republice. Ambicí programu zelených karet je řešit aktuální situaci na trhu práce. Na druhé straně bychom si měli být vědomi, že přítomnost cizinců není jednoduchý sociální problém. V současnosti jsou 4 % našeho obyvatelstva cizí státní příslušníci. Znamená to dramatický

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Zelené karty

- Nový druh povolení k dlouhodobému pobytu cizinců na území ČR za účelem zaměstnání
- **Jeden doklad - zároveň povolení k zaměstnání i povolení k pobytu**
- Smyslem je odstranění administrativních překážek bránících operativnímu přístupu cizinců na trh práce v profesích, které nejsou v době **30 dnů** od nahlášení volného pracovního místa obsazena českým občanem, občanem jiného členského státu EU nebo jejich rodinnými příslušníky
- MPSV povede centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných držiteli zelené karty
- Data do této evidence budou automaticky přenášena z evidence všech volných pracovních míst po 30 dnech od jejich nahlášení
- Ministerstvo průmyslu a obchodu zařadí do evidence místa vhodná pro klíčový personál

nárůst během posledních patnácti let na desetinásobek. Je to ale i dobrá zpráva a jasný důkaz, že Česká republika je dobré místo pro život, když sem cizinci chtějí přijít. Alfou a omegou všech našich opatření, které děláme v oblasti zelených karet a přístupu cizinců na náš pracovní trh, je, že sem mohou přijít pracovat. Mají právo za rovných podmínek se ucházet o práci, pracovat, dostávat stejnou mzdu, být stejně sociálně zabezpečeni, když pracují. Musíme mít intenzivní integrační programy pro cizinecké komunity, nechceme paralelně vznikající uzavřená ghetta nebo komunity s vlastním systémem hodnot, s vlastním systémem skrytého rodinného práva, s vlastními postupy v oblasti trestního práva apod. Chceme cizince, kteří se budou plnohodnotně integrovat v české společnosti.

Zákon o pomoci v hmotné nouzi

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Zákon o pomoci v hmotné nouzi

Výše příspěvku na živobytí

- Částka živobytí osob, které budou pobírat příspěvek na živobytí děle než šest měsíců a musejí si zvyšovat příjem vlastní prací, přitom nejsou účastny „běžného trhu práce“ či programů aktivní politiky zaměstnanosti, a které vykonávají dobrovolnickou službu:
  - alespoň **30 hodin** měsíčně, odpovídá částce životního minima zvýšené o polovinu rozdílu mezi životním minimem osoby a existenčním minimem
  - alespoň **20 hodin** měsíčně, odpovídá částce životního minima
  - méně než **20 hodin** měsíčně, odpovídá výši existenčního minima
- Dobrovolnickou službu budou moci za výrazně zjednodušených podmínek organizovat i obce

Změny zákona o pomoci v hmotné nouzi znamenají, že i nezaměstnaný bude pracovat – samozřejmě dobrovolně – protože nemůžeme podle mezinárodních závazků zavést nucené práce. Vyše sociálních dávek po půl roce pobytu v hmotné nouzi se bude odvíjet od pracovní dobrovolné aktivity. Kdo odpracuje méně než 20 hodin dobrovolnických prací, bude dostávat pouhé existenční minimum, kdo více než 20 hodin, dostane životní minimum, a kdo více než 30 hodin, získá k tomu ještě bonus spočívající v rozdílu mezi existenčním a životním minimem, tedy zhruba o 800 korun navíc.

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Zákon o pomoci v hmotné nouzi

Způsob výplaty dávky

- Způsob výplaty dávky pomoci v hmotné nouzi určuje plátce dávky
- Budou stanovena vodítka pro plátce dávky, která musí brát v úvahu při zvažování, zda bude dávka pomoci v hmotné nouzi vyplacena v hotovosti, na účet, ve formě poukázky apod.
- Zpřesnění situací, v nichž je plátce dávky povinen ustanovit zvláštního příjemce (z ochranných či sankčních důvodů)
- Pokud by hrozila ztráta bydlení, musí plátce dávky stanovit vždy zvláštního příjemce
- Prohloubení spolupráce mezi orgány poskytujícími dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky státní sociální podpory

Dále zavádíme možnosti kuponového plnění, institut náhradního příjemce apod. Sociální systém musí být více adresný, více zaměřený na skutečně potřebné a musí zabraňovat používání finanční částky dané v sociálním systému na jiné účely.

Zákoník práce

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

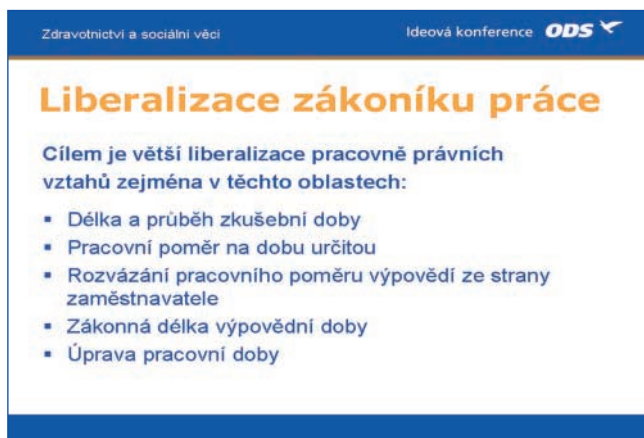
Liberalizace zákoníku práce

Změny budou vycházet mj. z rozhodnutí Ústavního soudu:

- Zaměstnavatel už nemusí uzavírat kolektivní smlouvu jen s nejsilnější odborovou organizací ve firmě
- Odbory už nemohou zastavit výrobu při případném ohrožení bezpečnosti práce
- V situacích, které zákoník práce neupravuje, je možné na pracovní právo uplatnit občanský zákoník

Připravujeme liberálnější zákoník práce, protože platí jednoznačně poučka, že čím více liberální je trh práce, čím více je flexibilní, tím je v dobách ekonomické recese nižší nezaměstnanost. Není to svévolné opatření v neprospěch odborů, zaměstnanců a ve prospěch zaměstnavatelů, ale logická pragmatická ekonomická kalkulace. Liberální trh práce znamená nižší nezaměstnanost.

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS** ✓

Liberalizace zákoníku práce

Cílem je větší liberalizace pracovně právních vztahů zejména v těchto oblastech:

- Délka a průběh zkušební doby
- Pracovní poměr na dobu určitou
- Rozvázání pracovního poměru výpovědí ze strany zaměstnavatele
- Zákonná délka výpovědní doby
- Úprava pracovní doby

Ústavní soud přijal jedno klíčové rozhodnutí, a sice že mezi zákoníkem práce a občanským zákoníkem neplatí tzv. delegační princip, ale princip subsidiarity. Jinými slovy, co neupravuje zákoník práce, to upravuje občanský zákoník. To je velmi významné ve chvíli, kdy ministr spravedlnosti Jiří Pospíšil zpracovává nový občanský zákoník. Jakmile bude přijat, napíšeme nový, skutečně liberální pracovní kodex, který bude mít poloviční rozsah proti stávajícímu, protože co nebude uvedeno v zákoníku práce, bude automaticky upraveno občanským zákoníkem. To je nesmírně liberální opatření vedoucí právě k onomu liberálnímu a flexibilnímu trhu práce.

Podpora rodiny

Musíme zavést moderní prorodinnou politiku. Nedostávají se nám místa ve školkách, protože se momentálně rodí každý rok zhruba 115 000 dětí, poslední rok školky je zdarma a také proto, že je dnes běžný odklad školní docházky. Tím roste tlak na mateřské školky. Otevřeně říkám, že si nemůžeme dovolit jít cestou zvýšení veřejných výdajů například tím, že bychom začali stavět mateřské školky. Stát to jednak nemůže obcím a městům nařídít, a zároveň by to vedlo k extenzi veřejných výdajů. Musíme jít cestou mobilizace soukromých zdrojů, soukromých peněz, liberací podmínek pro živnosti. Rozšířili jsme kvalifikační požadavky, které jsou na vázanou živnost, o péči na děti do tří let. Dosud to mohla být pouze akreditovaná zdravotní sestra s terciárním vzděláním a nikdo jiný nemohl soukromě jako živnostník pečovat o dítě do tří let. Nyní tuto živnost může provozovat každý, kdo má jakoukoliv akreditaci, která souvisí se zdravotnictvím.

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Moderní flexibilní prarodinná politika

- **Moderní prarodinná politika - rozšíření nabídky rodinných služeb především v oblasti alternativních možností hlídání dětí a lepšího skloubení práce a péče o děti**
- **Už dnes došlo novelou živnostenského zákona k liberalizaci kvalifikačních požadavků u vázané živnosti péče o děti do tří let, v další novele se vázaná živnost omezí na péči o děti do dvou let věku**

V další novele uskutečníme původní vládní návrh, tzn., že snížíme tuto vázanou živnost na péči o děti pouze do dvou let, stejně jako je tomu ve většině zemí EU.

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Navrhovaná prarodinná opatření

- **Vzájemná rodičovská výpomoc**
- **Motivace k vytváření částečných pracovních úvazků, především ve prospěch znevýhodněných skupin cestou slevy na sociálním pojištění a zrušení minimální platby zdravotního pojištění**
- **Motivace zaměstnavatelů pro vytváření podmínek pro hlídání dětí zaměstnanců, které by doplnilo nedostatečnou kapacitu předškolních zařízení**

Chystáme se zavést nový institut tzv. evidovaného poskytovatele vzájemné rodičovské výpomoci. Velmi zjednodušeně to znamená, že jedna maminka na rodičovské hlídá tři až čtyři další děti za přesně stanovených podmínek. Což se dnes stejně načerno děje. Toto chceme legitimizovat a ve vazbě na vytváření částečných pracovních úvazků také vytvářet lepší podmínky pro zapojení rodičů malých dětí do práce. Celková bilance bude jednoznačně přínosná pro veřejné rozpočty, zvýší se výnosy pojištění i daní, bude to jednoduchý a levný systém. Především ve venkovských oblastech, kde dnes ani obce nemohou zřízovat mateřské školky, to nabídne rodinám řešení.

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Vzájemná rodičovská výpomoc

Evidovaný poskytovatel vzájemné rodičovské výpomoci

- umožní širší zapojení především matek na pracovní trh – bilance pro veřejné rozpočty bude plusová
- jednoduchý a levný systém se snadnou administrací
- hlídání max. 4 dalších dětí nerodičovskou osobou
- garance finanční dostupnosti (zastropování plateb na 5.000 Kč na jedno dítě)

Krátkodobé pracovní úvazky

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Podpora vytváření částečných pracovních úvazků

Poměr částečných úvazků
 ČR má velmi nízký počet částečných pracovních úvazků, pro srovnání:

Nizozemí	34,5 % všech pracovních úvazků
Rakousko	27,9 %
Velká Británie	23,3 %
Dánsko	19,6 %
ČR	3,5 %
EU 25	19,0 %

Velkým problémem je nízký počet částečných pracovních úvazků. V celé republice máme ze všech pracovních úvazků pouze 3,5 % částečných pracovních úvazků. Průměr EU je 19 %. Některé země typu Nizozemska, což je jedna z nejliberálnějších zemí v Evropě, mají až 34 % všech pracovních úvazků částečných. Podobně je na tom Rakousko s téměř 28 %. Zvláště markantní je to u statistické kategorie žen 20–49 let alespoň s jedním dítětem mladším 12 let.

Nízkou zaměstnanost v této kategorii máme třeba i v porovnání s Německem, kde mají 54 % – u nás 3,9 % – a v porovnání s Nizozemskem. U nás prakticky částečné pracovní úvazky neexistují.

Samozřejmě je to problém zaměstnavatelů, protože existují určité fixní náklady na jedno pracovní místo bez ohledu na úvazek. Musíme je proto stimulovat, motivovat, aby vytvářeli částečné pracovní úvazky.

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Podpora vytváření částečných pracovních úvazků

Zaměstnavatel bude moci uplatnit slevu na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (do výše 1500 Kč měsíčně) se zaměstnancem, který:

- pečuje o dítě do 10 let věku
- je zdravotně postižený
- pečuje o osobu, která je závislá na péči osoby ve stupni II. až IV.
- je řádným studentem denního studia střední, vysoké či vyšší odborné školy

Zrušení minimální platby zdravotního pojištění pro krátkodobé pracovní úvazky

Cestou je sleva na sociálním pojištění. Kdo vytvoří částečný pracovní úvazek do 0,8 celkového úvazku pro vybrané kategorie (rodiče s dětmi do 10 let, zdravotně postižení, osoby starší 55 let, studenty nebo pečující o jiné osoby), tak bude mít slevu na pojistném 1.500 Kč měsíčně. Čili pracovní síla bude levnější. Na základě našich analýz nehrozí hromadný přechod od plných úvazků na částečné, ale naopak se začne vytvářet celá řada nových částečných úvazků a v konkrétních specifických ob-

lastech to zvýší zaměstnanost. Chceme také více motivovat zaměstnavatele, aby vytvářeli vstřícné podmínky pro své zaměstnance, a to tak, aby se vynaložené náklady staly daňově uznatelnými.

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Motivace zaměstnavatelů k podpoře péče o děti zaměstnanců

- Příspěvek zaměstnavatele na mateřskou firemní školu, dětský koutek, mikroškolku či individuální příspěvek zaměstnanci k zajištění hlídání dětí by měl být součástí daňové uznatelných nákladů zaměstnavatele.

Sociální služby

Závažným problémem je oblast sociálních služeb. Zde je velká extenze výdajů. V loňském roce byl příspěvek na péči 14 miliard, v letošním roce bude někde mezi 17–18 miliardami. Je zřejmé, že peníze odcházejí ze systému. Především příspěvek na péči I. stupně je naprostým hitem. Máme zaevidované dokázané případy, že si v jeden den celé ulice důchodců podaly žádost o příspěvek na péči I. stupně, který se stal vítaným přilepšením čistých příjmů. Systém je třeba změnit tak, aby příspěvek byl adresný a opravdu věnovaný na sociální služby.

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Sociální služby

Výdaje na sociální služby jsou nejdramatičtější rostoucím mandatorním výdajem

- V roce 2006 vydáno 13 mld. Kč
- v roce 2007 místo plánovaných 16,5 mld. Kč o 6 mld. Kč více
- v roce 2008 až 25 mld. Kč

Připravované změny zákona o sociálních službách:

- Zaměřit se na větší efektivitu vynaložených peněz
- Zamezit úniku peněz ze systému
- Dotace nasměrovat do služeb, které jsou bezplatné – tj. do rané péče, sociální prevence a poradenství
- "Sít" bezplatných služeb" ve spolupráci s kraji, na ni by navázaly služby placené

Péče o ohrožené děti

V České republice žije 18 000 dětí v ústavech, což je nesmírně vysoké číslo. V současné době máme u nás zároveň pouze 4 500 pěstounských rodin. Je proto třeba vytvořit systém, který rozšíří počet pěstounských rodin, protože jedině tyto pěstounské rodiny jsou alternativou k dětským domovům.

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Péče o ohrožené děti

- Ochrana dětí v ČR nedosahuje úrovně odpovídající úrovni vyspělých evropských států, a to zejména s přihlédnutím k vysokému počtu dětí v ústavní péči a nedostatečné nabídce alternativních forem práce s ohroženým dítětem a jeho rodinou
- **Hlavní problém - roztržštěnost agendy péče o ohrožené děti, a to na úrovni vertikální i horizontální**
- Doposud nebyla dostatečně vymezena ani role jednoho koordinujícího orgánu odpovědného za propojování rezortních aktivit

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Péče o ohrožené děti

Rámcové kroky

- Vytvoření **mezirezortní koordinační skupiny** složené ze zástupců všech odpovědných rezortů, která bude ze své činnosti odpovědná ministři práce a sociálních věcí
- Vytvoření akčních pracovních skupin za účasti zástupců všech rezortů, budou koordinovány mezirezortní koordinační skupinou
- Zpracování Návrhu opatření k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti do 31. 12. 2008, na jeho základě bude vypracován zákon ke sjednocení a transformaci systému péče o ohrožené děti

Musíme vytvořit moderní systém péče o ohrožené děti. V současnosti je systém péče o ohrožené děti nesmírně komplikovaný a roztržštěný. Je rozdělen mezi pět resortů – ministerstvo práce a sociálních věcí, ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ministerstvo spravedlnosti, ministerstvo zdravotnictví a ministerstvo vnitra. Orgány sociálně-právní ochrany dítěte jsou přetížené, v průměru na jed-

noho pracovníka připadá 350 případů, v některých regionech až 500. Na Mostecku dokonce až 1.000 případů na jednoho pracovníka sociálně právní ochrany dětí. To vše musíme změnit a kroky k řešení už připravujeme.

Děkuji všem za trpělivost a za vyslechnutí mého výkladu.

Tomáš JULÍNEK *ministr zdravotnictví*

Přepis zvukového záznamu vystoupení (powerpointové prezentace)

Dobré dopoledne, dámy a pánové,
nechal jsem pro vás z webu ministerstva zdravotnictví vytisknout aktuální věc, která se jmenuje „Jak se věci mají“.

viz <http://www.mzcr.cz>

Je to materiál o poplatcích, který by vám měl sloužit pro vaši argumentaci, jaké byly motivy zavedení poplatků, a také odpovědi na nejčastější otázky, které se k poplatkům objevují. Upozorňuji vás také na prezentaci o poplatcích, která je rovněž na webu ministerstva zdravotnictví, a týká se předběžných výsledků za I. čtvrtletí.

viz <http://www.mzcr.cz>

Dále tu mám záležitost, která slouží v konečném důsledku pro argumentaci zisku zdravotních pojišťoven. Je zde napsáno, proč má mít zdravotní pojišťovna zisk a co musí splnit, aby toho zisku dosáhla „Deset podmínek a jeden zisk pro pojištěnce“.

viz <http://www.mzcr.cz>

Jsou tu vyjmenovány všechny stupně, kterými musí zdravotní pojišťovna projít a které musí splnit, aby si mohla nechat peníze. Bylo by nesmyslné, aby pojišťovna nebyla motivovaná pro splnění těchto deseti zásadních podmínek nějakou odměnou na konci. To je jednoduchý princip k tomu, aby vše dělala důsledně, dobře a kvalitně. Navíc většina z těch podmínek je samozřejmě ve prospěch pojištěnců, ale i lékařů. Zároveň je to i deset zámků, deset bariér, aby peníze nezmizely z českého zdravotnictví. Všechny tyto materiály jsou k dispozici na ministerských stránkách, není to nic nedosažitelného.

Na úvod prezentace bych rád připomněl, že jsme do voleb šli s tím, že jako pracicová strana máme také sociální rozměr. Ve svém projevu to připomínal i Mirek Topolánek. Chtěl bych, abychom si to uvědomili, protože někteří, když zjistí, že se opravdu bude měnit zdravotnictví, tak mají pocit, že jsme to raději neměli dávat do vládního programu. Upozorňuji, že jsme ve volbách přesvědčili voliče, že máme svůj sociální rozměr a že nejsme strana, která se stará jenom o ekonomiku, protože to nám dávalo nálepku tvrdých ekonomů z volné ruky trhu atd. Proto jsme se také do reformy pustili. Není to nějaká svévole Julínka, ale plním volební program.

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Východisko: Program ODS z r. 2006

- Silnější postavení pacienta, aby se stal vážným zákazníkem
- Limit celkové výše doplatků na léčbu i léky za rok
- Občan si bude moci vybrat rozsah zdravotního pojištění
- Levné léky si může každý zaplatit sám - vážně nemocní nedoplácí
- Osobní účty
- Změna financování vzdělávání ve zdravotnictví ...

Co se týče zdravotnictví, měli jsme výhodu, že koaliční kolegové neměli vůbec žádnou alternativu a prosadili jsme v podstatě téměř všechno, co jsme navrhovali už v koaličních jednáních. Prosazujeme reformu zdravotnictví podle ODS s některými malými ústupky při jednání. I ve vládním programovém prohlášení máme jasně napsáno, že zdravotní pojišťovny budou transformovány na akciové společnosti. Odkazují na usnesení sjezdu KDU-ČSL, kde toto bylo reflektováno, a usnesení sjezdu není vůbec špatné z hlediska dalšího postupu. Co se týče prodeje zdravotních pojišťoven, to je věc další debaty. Týká se to transformačního procesu, nikoliv samotné reformy. Jak dospějeme ze současného stavu do budoucna, je téma, o které se ještě svede koaliční bitva a politická jednání.

K poplatkům

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Poneseme politické náklady nebo benefity?

- **Dostali jsme od voličů důvěru pro reformy**
- Jako reformní vláda **máme reformy v programovém prohlášení i koaliční smlouvě**
- Bez reformy nemáme kontrolu **nad zdravotním pojištěním ani poskytováním zdravotních služeb**
- Dlouhodobě neřešené agendy – **časované bomby (nefunkčnost ZP, vzdělávání, neefektivita FN,...)**
- **Návrhy mají výhradně pozitivní efekty pro občany**
- **Máme odpovědnost pro příštím generacím**

Tvrdím, že náklady byly poplatky a nové zákony jsou benefity. Dokonce si troufám říci, že po půlročním vyhodnocení poplatků budou benefity známy i z poplatků. Poplatky provází totiž statistika, která nikdy v českém zdravotnictví nebyla udělána, která odhalí konkrétní spoluúčasti pacientů, která jasně řekne, jaké diagnostické skupiny mají špatně nastaveny např. úhrady některých svých životně důležitých léčiv a my je můžeme na základě tohoto přenastavit, odhalí podvádění, odhalí polypragmázií, tudíž velké množství předepsaných léků. Statistika nám dá možnost, abychom získali výstupy ze zdravotního systému a poskytli informace systému sociálnímu, odhalili regionální rozdíly v dostupnosti drahé péče a pod. Solidní data budou, abych byl opravdu reálný, tak v září. To je dobrý čas, abychom byli schopni dát hejtmanům noty jak na obranu, tak samozřejmě i na pozitivní kampaň, takže ani poplatky nemusí být v konečném důsledku negativní. Ony samozřejmě nejsou negativní, ony jsou jenom negativně a populisticky zneužívány. Poplatky jsou velice pozitivní, protože jenom podle předběžných výsledků za 1. čtvrtletí se ušetřilo z veřejného zdravotního pojištění 2,6 miliardy a na poplatcích se vybralo 1,3 miliardy. Odpovídá to naší prognóze, že by se mohlo vybrat 4,5–5 miliard na poplatecích, pokud se samozřejmě politicky něco dramatického nestane a nebudou ani členové ODS tlačit na to, abychom poplatky odpouštěli a dělali výjimky. Bylo by to kolem 5 miliard, když si vezmete úspory, můžeme hovořit třeba okolo 10 miliard, to máte 15 miliard k dobru. To už jsou peníze, které jsou v rámci dnešních zdravotněpojistných plánů okamžitě využitelné ve zdravotnictví na zlepšení kvality a péče.

Máme ovšem problém se zdravotními pojišťovnami, které takovouto úsporu, kromě jiného, neumějí vůbec administrovat a využít. Neumějí udělat ani běžný nákup péče, ony neumějí ani ekonomicky myslet, protože ony to vlastně nemají vůbec uloženo zákony. Nemají vůbec povinnosti vůči pojištěnci, mají udržovat pouze vyrovnanou bilanci a co se děje mezitím, je jim úplně jedno. A to je vlastně předmětem druhé fáze reformy, která je tak rozsáhlá, protože tady nikdo 8 let nic nedělal. Bez toho, aniž bychom opravili právní rámec, se nemůžeme pohnout ani v zdravotním pojištění. Kdyby tady byly hotovy už některé dílčí kroky, vězte, že bych se nepouštěl do tak široké fronty, ale mně nic jiného nezbyvá. Všechny ty zákony jsou provázány natolik, že bez jednoho prostě nelze udělat druhý. Když si neudělám novou terminologii ve zdravotnictví, nejsem schopen pojmenovat výkony, které mám hradit ze zdravotního pojištění, když dám práva pojištěnců do veřejného zdravotního pojištění, musím uložit povinnosti zdravotním pojišťovnám, a když uložím povinnosti zdravotním pojišťovnám, tak se musím dívat, zda je plní. To znamená, že musím vytvořit zákon o kontrole zdravotních pojišťoven. A už jsme jich napočítali pět. A když zjistíte, že nemáte zákon o zdravotnické záchranné službě, že je to jediná složka IZS, která nemá zákon pro krizové situace, tak musíte přidat zákon o zdravotnické záchranné službě. Poté zjistíte, že je také špatně financovaná. Pokud chcete, aby byla dobře financovaná, musíte mít zákon o veřejném

zdravotním pojištění, protože pouze v něm můžete zakotvit smluvní povinnost pro zdravotní pojišťovny, aby platily záchranným službám. A takto je to provázané jak právně, legislativně, tak věcně.

Jestliže se zdravotní reformě významně ulomí jedna noha, na které stojí, nebo ji vůbec nedokončíme, nemůžeme považovat naše vládnutí za úspěšné.

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Jaká jsou rizika neprovedení reformy?

- Nesplnění programu strany a opakovaných slibů
- Částečné přijetí provázaných zákonů = trhliny v právním rámci = negativní vnímání celé reformy
- Eskalace požadavků lékařů = finanční krize
- Omezování nabídky služeb hrazených z v.z.p.
- Zůstávají všechny kritizované jevy včetně korupce
- Bariéry přístupu k péči

Ať chceme, nebo nechceme, zdravotnictví se stalo součástí hodnocení, do jaké míry je naše vláda doopravdy reformní. Pokud změny neprosadíme, tak budeme vypadat jako vláda, která neprosadila velkou část reform. A třebaže ostatní kolegové udělali obrovský kus práce, tak opticky, mediálně je na zdravotnictví vždy cíleno. Je to tak všude v Evropě, protože zdravotnictví je citlivá oblast, která se dotýká všech a vždy se dostane do popředí.

Musíme si uvědomit, že ve všech resortech, snad kromě školství, proběhlo v 90. letech zásadní reformní úsilí, a bylo úspěšné. Zdravotnictví zůstalo na možná čtvrt cesty, ani ne na půl cesty, a my teď vlastně řešíme totéž, co jsme řešili v jiných resortech v roce 92, 93 a 94. Mezitím se všechny zájmové skupiny usadily ve svých zákopech, zvykly si na tento systém, zjistily, jak je neprůhledný, a žijí si v něm. To je samozřejmě hlavní zdroj odporu různých mediálních pŭtek a nahrává to opozici, aby mohla hrát svou populistickou roli. Bez toho, že bych chtěl někoho urážet, bych rád zvlášť jmenoval akademickou obec, která si zvykla na prostředí, ve kterém se dobře orientuje. Jsou to chytří lidé, mají obrovské kontakty ve světě, v Evropě, a naučili se získávat si zdroje v rámci paralelních aktivit. Ono to pořád vypadá dobře, máme kvalitní lékaře, ale procesy, výchova mladých lékařů, standardizace medicíny při obrovském rozvoji medicíny, který už nazýváme zdravotním průmyslem, jdou České republice spíše dolů. Vidím to jako signály, které možná nevidí ještě ani statistika, ale já je vidím ze zkušenosti, a je to i logický důsledek toho, že není ve zdravotnictví pořádek.

Zde jsou návrhy zákonů a jejich hlavní cíle

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Provázané reformní zákony

- Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování
- Zákon o specifických zdravotních službách
- Zákon o zdravotnické záchranné službě
- Zákon o veřejném zdravotním pojištění
- Zákon o zdravotních pojišťovnách a Úřadu pro dohled
- Zákon o univerzitních nemocnicích

Jenom připomenu, že v zákoně o zdravotních pojišťovnách nenajdete vůbec povinnost zdravotních pojišťoven zajistit pacientům zdravotní péči, zdravotní služby. V zákonu o veřejném zdravotním pojištění nenajdete kromě negativního vymezení alespoň obecnou definici toho, na co má pacient z veřejného zdravotního pojištění nárok.

Pokud to tam není, pak zdravotní pojišťovna, která je neodpovědná, si jenom posílá se zdravotnickým zařízením peníze, a my nevíme, co za ně to zdravotnické zařízení poskytne klientům. Pacient stojí absolutně mimo. Nezná svá práva, neví, kam má jít. Dělalí jsme průzkum a zjišťovali jsme, co udělá pacient, když se ocitne v nějaké situaci a potřebuje zdravotní péči, a zdravotnické zařízení mu řekne, že ho nevezme, odmítne ho, nebo mu řekne, že na to nemá kapacity. Co udělá náš český pacient? Mohu vás ujistit, že asi ze 60 % je odhodlán bloudit po zdravotní péči. Hledá další zdra-

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Zdravotní pojištění a zdravotní pojišťovny - dnešní problémy

- Zdravotní pojišťovny **nemají motivaci k hospodárnému chování** – nikomu nepatří a nemají jasně stanovenou zodpovědnost
- Zdravotní pojišťovny **nemohou účinně nakupovat** zdravotní péči
- Zdravotní pojišťovny **nemohou nabízet různé pojistné produkty** a motivovat pojištěnce ke zdravému životnímu stylu a účelné spotřebě zdravotních služeb
- **Neexistují jasná pravidla** pro určení a vymáhání nároku pojištěnce (tedy i pro konstrukci standardů)
- Občané si **nemohou legálně připlatit** na nadstandardní péči, což vede k rozvoji korupce
- Dohled nad zdravotními pojišťovnami je rozdělený a **nedostatečně vymezený v zákoně** (viz nucená správa VZP)

votnické zařízení, až ho najde, pokud se mezitím nezhorší jeho stav a neumře. To je opravdová realita. Další se obrací na hejtmany, starosty a ministra, ani jeden z nich nemá kompetence mu pomoci, ani jeden z nich. Nemluvím o protekci, mluvím o obyčejném občanovi. A jenom 5 % pacientů by se obrátilo na svou pojišťovnu. Přitom pojišťovna má péči zaplatit a zajistit. Pojišťovně pacienti dali svých 200 miliard. Jim to strhli z platu, a nemají žádnou identifikaci, že jsou pojištěnci pojišťovny. To jsou další důsledky toho, že rozdíl mezi pojišťovnami je minimální. Jedním z velkých cílů je tedy zavedení konkurenčního principu mezi zdravotními pojišťovnami.

Dalším chudákem je ministr zdravotnictví, který absolutně nemá žádný nástroj jakýmkoliv způsobem zdravotnictví řídit. Připomenu sociálnědemokratické ministry, kteří bez znalosti reality vstoupili do úřadu, něco slíbili a pak velmi rychle odešli, protože zjistili, že nemohou zajistit, co slíbili. Jediný ministr, který začal něco zařizovat, byl David Rath. Ten to ovšem zařizoval svérázným způsobem. Vzal si ku pomoci pana Drymla, kterého posílal po správních radách zdravotních pojišťoven a který jejich členům vyhrožoval, že na ně zavede nucenou správu. To byla jediná metoda, jak ministr zdravotnictví zkusil dramatictější způsobem řídit zdravotnictví. Vyhrožování nucenou správou ale není žádný nástroj. Proto zavádíme Úřad pro dohled na zdravotními pojišťovnami, abychom je mohli kontrolovat, abychom měli nástroje včetně sankcí.

Zdravotnictví a sociální věci
Ideová konference **ODS**

Změny zákonů a jejich cíle

- Stanovení vymahatelného nároku pojištěnce a zlepšení možností zdravotních pojišťoven řídit náklady – **návrh zákona o veřejném zdravotním pojištění**
- Zavedení profesionálního dohledu nad finančním zdravím pojišťoven a plněním jejich povinností při zabezpečování dostupnosti zdravotních služeb – **návrh zákona o Úřadu pro dohled nad zdravotními pojišťovnami**
- Zlepšení řiditelnosti, výkonnosti a transparentnosti zdravotních pojišťoven a zajištění jejich motivace k řízení nákladů – **návrh zákona o zdravotních pojišťovnách**

Jediná sankce v současném právní řádu je pokuta za nepředložení zdravotně pojistného plánu. Pak až je nucená správa, nic mezi tím. Takže když zdravotní pojišťovny předloží špatný zdravotněpojistný plán včas, nedostanou pokutu a tím je to skončeno. To je jediné, co má ministr za nástroj. Návrhovaný úřad pro dohled není jen úřad pro úřad. Přeskupení úředníci z ministerstva zdravotnictví a z ministerstva financí budou na jedné straně dohlížet na provedení a zajištění nároku pojištěnce, který bude v zákonech nově definován. Na druhé straně na fungování zdravotních pojišťoven, aby plnily to, co jim jasně ukládá zákon.

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Podoba zdravotních pojišťoven

- Základem pro právní vymezení a základní strukturu organizace je **vyzkoušená a transparentní** forma akciové společnosti
- Podmínky vzniku zdravotní pojišťovny, její povinnosti a dohled nad její činností jsou stanoveny zcela specificky pro účely veřejného zdravotního pojištění
- Mezi nejvýznamnější odchylky od obchodního zákoníku patří **specializovaný dohled, omezení provozních nákladů** a významná **regulace tvorby zisku**, navrhuje omezit podíl pojišťoven na stejnou úroveň jako u penzijních fondů

Zdravotní služby – máme zákon z roku 1966

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Zdravotní služby + Záchraná služba – Hlavní problémy

- Nejasná práva pacientů a jejich obtížná vymahatelnost – **malá role pacienta v procesu poskytování zdravotních služeb; nedostatečná úprava práv pacienta u výkonů trvale ovlivňujících jeho život**
- Malý důraz na kvalitu a bezpečnost zdravotních služeb – **není v legislativě vůbec obsaženo**
- Nedokonalý systém řešení stížností pacientů (**neexistence zákonné úpravy**)
- Nerovnost mezi jednotlivými zdravotnickými zařízeními v přístupu na trh zdravotních služeb (**státní x nestátní; nestátní x státní v jednotlivých krajích**)
- Nízká informovanost veřejnosti o poskytovatelích zdravotních služeb, **neexistence přehledného registru poskytovatelů zdravotních služeb**

Myslím, že není pochyb o tom, že potřebujeme nový právní rámec, že potřebujeme vyměnit lid za lidi a že potřebujeme jasnou definici, kdo je pacient, a musíme zakotvit jeho práva a povinnosti. Totéž se týká nastavení povinností a práv poskytovatelů, zdravotních pojišťoven tak, aby stály zrcadlově vůči sobě, aby byly vymahatelné, aby nebyly napsány jenom na papíře.

Jestliže někdo říká, že bezplatná péče je hlavní axiom, což říkal pan návrhovač Hašek a pan předseda Ústavního soudu, pak to znamená, že když dojdou peníze, tak se jenom ukrajuje z kvality a množství výkonů, které jsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. To je známá věc už z komunismu, a pánové to stále

chtějí. Ať je péče bezplatná, ale jaký má obsah, jakou má kvalitu, to je nám už jedno. Nikdo nemůže zaplatit 60,- Kč za dítě, které je v inkubátoru, protože péče je bezplatná. A pokud dojdou peníze z veřejného zdravotního pojištění, tak určíme hranici třeba 7 měsíců a například 1,5 kg u nedonošeného novorozence, jak to bylo za komunistů, a ušetříme za drahou péčí v inkubátoru. Jsme v 21. století nebo ve 20. století? Stejně to bylo v přístupu k dialýze. Když nebyly ve státním zdravotnictví peníze, tak se dialyzovalo jenom u pacientů do 50 let, pouze členové ÚV KSČ se mohli dialyzovat nad 50 let. Vážně se nechci vracet do 20. století, a do komunismu už vůbec ne.

Dobrou zprávu mám ke vzdělávání

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Hlavní problémy ve vzdělávání

- Neexistence kvalifikované analýzy potřeby jednotlivých profesí a důvodů nedostatku některých profesí - **nelze cíleně reagovat na hrozící nedostatky**
- Nesoulad se směrnicemi EU
- Komplikovaný a nepružný systém akreditací poskytovatelů zejména podle zákona o lékařích – **problémy pro ambulantní lékaře a malé nemocnice**
- Chybějící úprava stáže, resp. možnosti přeložit dočasně zaměstnance na akreditované pracoviště v rámci odborné praxe
- Financování vzdělávání lékařů i nelékařů – **doposud vůbec neřešeno**

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Novely „vzdělávacích zákonů“

- Financování specializačního vzdělávání a větší zapojení universit
  - Smlouva s univerzitou na zajištění některých činností ve specializačním vzdělávání
  - Stanovování počtu rezidenčních míst a výše dotace – kritérium kvality, lokální dostupnosti,... (zapojení akreditačních komisí); nástroj státu k obraně proti nedostatku některých profesí na trhu práce
  - Zajištění efektivního využití finančních prostředků – peníze jsou za školencem poskytovateli, kontrola
  - Práva a povinnosti akreditovaného pracoviště s rezidenčním místem a rezidenta, postup při zániku akreditace, poskytovatele apod.
  - Obsazování rezidenčních míst výběrovým řízením

Na příští rok by mělo být vyčleněno asi 500 milionů na podporu postgraduálního vzdělávání formou tzv. rezidenčních míst. Na tomto celkem bezproblémovém a pozitivním zákonu lze demonstrovat politickou nekulturu nebo stav v poslanecké sněmovně, kde sociální demokracie nehlasovala pro tento zákon. Prosím, zapamatujte si to, až budete mluvit s lékaři, sociální demokracie spolu s komunisty nehlasovala pro to, aby lékaři dostali 500 milionů na vzdělávání.

V zákonu o zdravotních službách je nová terminologie, jasná definice, co to je zdravotní služba, zdravotní péče.

Součástí tohoto zákona je původně zamýšlený zákon o zdravotnickém zařízení, s podmínkou, že přístup k poskytování zdravotní péče mají mít všichni rovný bez ohledu na to, jakého typu vlastnictví je konkrétní zdravotnické zařízení. Je pouze nutné splnit registrační podmínky, které dává zákon a podzákonné normy. S tímto

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Zákon o zdravotních službách

- Stejné postavení všech poskytovatelů, stejná práva a povinnosti, snížení administrativy, jednotná terminologie:
  - Stejné podmínky pro získání oprávnění pro státní i nestátní poskytovatele, volný výběr právní formy
  - Stejné podmínky pro udělení oprávnění pro všechny (minimální personální a věcné vybavení atd.)
  - Možnost samostatné zdravotnické praxe – zvýšení dostupnosti specializovaných služeb
  - Zjednodušená správní řízení při prodeji, pronájmu či dědictví (snížení administrativy – princip: dokládat jen změny)
  - Dědění praxí při úmrtí fyzické osoby – přechod oprávnění (význam pro pacienty a poskytovatele)

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Zákon o zdravotních službách

- Důraz na kvalitu služeb a bezpečí pacienta:
  - Revize povinností poskytovatele – důraz na kvalitu služeb (nové povinnosti), vymahatelnost stanovených povinností
  - Certifikace poskytovatele zdravotních služeb upravená zákonem – dobrovolný proces
  - V případě zjištění oprávněnosti stížnosti – možnost ukládat nápravná opatření a vymáhat jejich plnění, sankce
  - Zdravotnická dokumentace – požadavky na vedení – bezpečnost; důkazní materiál

Zdravotnictví a sociální věci

Ideová konference ODS

Zákon o zdravotních službách

- Posílení postavení pacienta, zvýšení spolurozhodování a odpovědnosti:
  - Jasně definovaná práva pacienta, která musí být vymahatelná; důraz na informovanost pacienta
  - Odpovědnost pacienta za svá rozhodnutí
  - Nový systém řešení stížností s důrazem na jednoduchost a nižší administrativu (poskytovatel, registrující orgán)
  - Revize zdravotnických registrů, nově registr zdravotnických poskytovatelů zdravotních služeb
    - posílení informovanosti občanů

certifikátem jdete na zdravotní pojišťovnu a ucházíte se o kontrakt. Platí pro všechna zdravotnická zařízení bez ohledu na vlastnictví. Zároveň jsou tam zakotveny požadavky na certifikace a bezpečnost těchto zdravotnických zařízení. Objevuje se nový fenomén, samostatný výkon povolání lékaře. Lékař nemusí být v zaměstnanecké poměru a pokud má dostatečnou zkušenost, erudici a know-how, které někdo na trhu chce koupit, tak ji může prodávat jako fyzická osoba v konkrétním zdravotnickém zařízení. Nemusí být tudíž v zaměstnaneckém poměru. Je to příležitost pro anesteziology, patology, profese, které nejsou přímo závislé jako ošetřující lékaři na lůžkách, tzn. z komplementu. Je to příležitost pro profesory, docenty, aby, když jsou velmi úzce specializovaní a něco dovedou, mohli sloužit pro více zdravotnických zařízení a nabízet své služby. To je důležitá věc, kterou si vezmete s sebou do diskusí s lékaři. Když si vzpomenu, jak jsme po tom toužili hned v 90. letech.

Je to možnost zvlášť pro ty, kteří dnes odcházejí do zahraničí, protože chtějí více peněz a nemají žádnou alternativu.

Zákon o specifických službách

Zastávím se jenom u umělého oplodnění a interrupce, protože jsou předmětem koaličních jednání. Do tohoto zákona jsme nezavedli nic nového, původní verze byla trochu liberálnější, samozřejmě jsme počítali s tím, že se dostaneme do diskuse s lidovci. Paradoxní bylo, že jsme je do diskuse museli vtáhnout my. Jejich dominantním tématem byl zisk zdravotních pojišťoven, akciové společnosti, bohužel tím dělají problémy při průchodnosti zákonů, ale strašně málo se soustřeďují na svá typická témata, jako jsou interrupce a umělé oplodnění. Ve vládě je vlastně zastupoval Petr Nečas, on se bil za tradiční pár, samozřejmě i nesezdaný. Všichni lidovci mlčeli, probudili se až po tom, co přišel pan monsignore Graubner, který byl naprosto in. Je zde velký prostor pro kompromis i pro tu část ODS,

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Zákon o specifických zdravotních službách

- Úprava práv a povinností pacienta a poskytovatele při poskytování zdravotních služeb, které dlouhodobě nebo trvale ovlivňují život pacienta :
  - Asistovaná reprodukce, kastrace, sterilizace, ochranné léčení, psychochirurgické výkony, změna pohlaví transsexuálních osob, genetické dědictví a klonování, umělé ukončení těhotenství
  - Na principu: na žádost pacienta, před zákrokem písemný souhlas; u nezletilých či nespěprávných – žádost zákonného zástupce, souhlas odborné komise a soudu, písemný souhlas zástupce před výkonem; respektování zvláštností některých výkonů (např. změna pohlaví, umělé ukončení těhotenství)

kteřá má křesťanské smýšlení. Lépe jsou nastavena práva nezletilých, a opět Petr Nečas se zastal osob, které nejsou svéprávné. Zákon zakotvuje rozhodování soudem v případech, že dojde k rozdílnému stanovisku dotyčného nespěprávného občana a jeho zákonného zástupce.

Zdravotnická záchranná služba zde je velice důležitý zákon o státním rozpočtu

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Zákon o zdravotnické záchranné službě

- Sjednocení dostupnosti ZZS na území ČR:
  - **Financování ZZS** – zvýšení podílu pojišťoven na financování; činnosti v krizové připravenosti budou činnostmi v přeneseném výkonu a hrazeny státem (pracoviště krizové připravenosti, operační středisko); sekundární činnosti v kompetenci kraje
  - **Plán plošného pokrytí** – zlepšení dojezdnosti oproti současnosti (cca 25 nových stanovišť); interval 5-20 min podle rizik oblasti, hustoty osídlení, četnosti výjezdů apod.)
- Úprava letecké ZZS:
  - výběr provozovatele vrtulníků a financování provozu v kompetenci státu

Chceme zásadně otočit poměr, kdy dnes je hrazena tato služba ze 30 % zdravotními pojišťovnami, aby byla hrazena ze 70 % zdravotními pojišťovnami, přibližně z 10 % státem a asi z 15 % krajem. Je to jenom poměr, který vychází ze současného financování. Kraji je samozřejmě dovoleno investovat podle své vůle

a libovůle a může tím dělat politiku, ale má jistotu, že 10 % od státu dostane na krizovou připravenost, především na fungování operačního střediska. Velice důležité je, aby prošel zákon o veřejném zdravotním pojištění, protože bude obsahovat smluvní povinnost pro zdravotní pojišťovny a mechanismus, jakým způsobem se bude zdravotnická záchranná služba platit. Chceme ho nastavit tak, aby se chudší záchranky mohly dotáhnout na ty bohatší a srovnaly se podmínky pro všechny občany v České republice. Když se podíváte na mapu, kterou si uděláte dnes, je plná bílých míst.

Zavedením tohoto zákona se bílá místa zaplní. Krásná zpráva pro využití do letáčku volebního kraje, regionu, ukázat, jak se nyní bílé místo zaplní do jednoho, dvou let. Samozřejmě to je třeba finančně podpořit, v nelehkých finančních limitech musíme na ministerstvu zdravotnictví udělat plno krvavých řezů. Ne, že by nebylo do čeho říznout, ale vždy, když do něčeho řízneme, když začneme něco racionalizovat, tak máme rakev před vchodem do ministerstva. Něco ve zdravotnictví racionalizovat, centralizovat, rozumně efektivizovat je velmi náročné, ale musíme bojovat.

Ještě pro doplnění k vzdělávání. Přeskolování lékařů bude daleko snazší a můžeme lépe ovlivňovat pracovní trh. Na ministerstvu zdravotnictví vzniká odbor, který analyzuje pracovní trh, budeme vysílat zpětnou vazbu do vzdělávací soustavy, abychom mohli daleko lépe nastavit podíl profesí na pracovním trhu. Vidíte, že toho je poměrně hodně, máme co dělat, ale doufám, že se většina podaří. Některé věci samozřejmě prohrát můžeme, ale některé prohrát nesmíme.

Univerzitní nemocnice – velká diskuse, boj s akademií

Zákon o univerzitních nemocnicích z hlediska statutu je jednoznačně prototyp not for profit organizace. Až bude ministryně Džamila Stehlíková psát zákon tak, jak to dostala uloženo vládou, bude opisovat z tohoto našeho zákona. Je tam nařízeno, že zisk se nemůže vyplácet akcionářům, ale musí se vyplácet do nemocnice, do jednotlivých fondů na vzdělávací výzkum, léčebnou péči. A teď si opravdu při-

Zdravotnictví a sociální věci Ideová konference **ODS**

Univerzitní nemocnice - dnešní problémy

- překonaná právní forma příspěvkových organizací a s tím související dosud nedořešené právní postavení fakultních nemocnic
- dvoukolejnost v řízení - neefektivní financování a hospodaření fakultních nemocnic
- nedostatečné podmínky pro kvalitní vzdělávání, vědu a výzkum ve fakultních nemocnicích

Zdravotnictví a sociální věci

Ideová konference **ODS**

Univerzitní nemocnice – věcné řešení

- **Právní forma UN – akciová společnost**
- využití existující a osvědčené formy právnické osoby podrobně upravené v obchodním zákoníku
- standardní řízení představenstvem
- kontrolní mechanismy upravené v obchodním zákoníku (dozorčí rada a společníci prostřednictvím valné hromady)
- z hlediska potřeb specifik univerzitní nemocnice nebude okruh odchylek od obchodního zákoníku rozsáhlý

sadím, protože vůbec není řídký jev, že pan profesor má úvazek 2,4; že o tom ředitel nemocnice neví, nedodržuje zákoník práce, že je tři týdny na kongresech od různých institucí, možná od fakulty, možná od firmy, a ředitel o něm neví, a není vůbec řídké, že si dělá ve svém oddělení, co chce, protože nese riziko jenom 0,2 úvazek. Když potom špatně odoperuje ledvinu, tak mu zaměstnavatel ani není schopen vyčíslit příslušný podíl na vzniklé škodě. Za poškození pacienta zaplatí nemocnice, on se může podílet jenom 0,2 vinou. To je realita. Nechceme žádným způsobem odříznout fakulty od univerzitních nemocnic, je to právě naopak. Chceme dát jasná pravidla smluvní a zákonná. Chceme průhlednost a pořádek. A to platí pro celé zdravotnictví.

Děkuji za pozornost.

6 SEKCE

ZEMĚDĚLSTVÍ, REGIONÁLNÍ ROZVOJ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Garanti: Petr Gandalovič, Miroslav Ouzký, Oldřich Vlasák,

Petr GANDALOVIČ

ministr zemědělství, místopředseda ODS

Přepis zvukového záznamu vystoupení (powerpointové prezentace)

Dobrý den, dámy a pánové,

vidím zde Mirka Tyla a Jirku Papeže a všechny ty, kteří se podíleli na budování programu pro zemědělství od prvních kroků, ať už to byly zákony, které položily základ transformace restituicím a potom v další etapě, kdy jsme byli v opozici, to byla komunikace se soukromými zemědělci, takové to první zakotvování ODS v oblasti venkova, v oblasti zemědělství a vztahu k půdě. Říkám si, že byste tady měli sedět spíše vy. Nicméně v současné etapě jsem za tuto věc zodpovědný já a musím samozřejmě také být odpovědný za to, jakým způsobem budeme formulovat své myšlenky pro následující období v této oblasti.

Co se týká ostatních dvou témat, dovolím si říci, že jsme na ně v minulosti trošku rezignovali, třebaže jsme vždy měli své odborníky. O oblast životního prostředí jsme se za Klausových vlád zasloužili více, než jsme dokázali prodat. I v oblasti regionální máme vlastně nejvyššího představitele svazu měst a obcí. Oldřich Vlasák je nejviditelnějším člověkem přes regionální politiku. Musím říci, že všechna tato tři témata, která jsou předmětem našeho panelu, bohužel nejsou a nebyla úplně v popředí zájmu ODS.

Zemědělství, regionální rozvoj a životní prostředí Ideová konference **ODS**

1989 – 2006 ODS neřídí zemědělství

- dobrovolná rezignace na posilování voličského potenciálu na venkově
- český, moravský a slezský venkov:
  - 1/3 voličů,
  - 1 mil vlastníků půdy
  - zemědělský rozpočet > 50% veřejných zdrojů EU

Možná je ODS neuměla prodat, neuměla skrz tato témata oslovit voliče a mnohdy, jak už jsem řekl, v oblasti životního prostředí dokonce náš obraz byl horší, než jaká byla skutečnost. Přitom lze velmi jasně dokázat, že právě za Klausových vlád se výdaje do životního prostředí zmnohonásobily, že byly přijaty zákony, které skutečně změnily kvalitu vod a ovzduší a životního prostředí obecně. Přitom je ODS v této oblasti neustále vnímána spíše v záporných znaménkách. To je věc, kterou musíme umět nějakým způsobem změnit. Samozřejmě je otázka, do jaké míry pojmem témata životního prostředí do svého programu, do jaké míry se nám podaří vyprázdnit program Strany zelených. Samozřejmě nemyslím ideologickou rovinu, s kterou procházejí oni, ale věčná témata nepochybně uchopit chceme.

Co se týče regionální politiky, tady je třeba jednoznačně říci, že to je politika, která je především o penězích. Musím připomenout etapu z minulého roku, kdy se připravoval nový zákon o rozpočtovém určení daní, kdy jsme tak trošku vyklidili pozici ministru financí Kalouskovi. Fakticky skoro ex post jsme toto téma uchopili a bylo to mimo jiné i díky Oldřichu Vlasákovi a díky řadě lidí, kteří tehdy na výkonné radě protestovali proti stávajícímu návrhu. Proč tomu tak je? Proč vlastně strana, která má starosty v mnoha velmi malých obcích, má všechny hejtmany kromě jednoho, nemá jasně formulovanou politiku regionálního rozvoje? Vždycky jsme říkali: „No, MMR, to se zruší...“, ale tady nejde o ministerstvo pro místní rozvoj. Měl jsem ho velmi krátkou dobu na starosti a vím velmi dobře, jak by se dalo de facto rozdělit do jiných rezortů. Ale tady nejde o ministerstvo, tady jde o politiku, tady jde o to, že všichni dennodenně ve své praxi cítíme, jak je důležité, jakým způsobem jsou rozděleny pravomoci a s tím samozřejmě související peníze mezi obce, města, mezi kraje centrum.

Tolik na úvod slova, kterými bych chtěl podtrhnout, že témata, která zde máme na tabuli, zemědělství, regionální rozvoj a životní prostředí, musíme umět prosadit do centra naší politiky a musíme je samozřejmě také umět dostatečně prodat.

Co se týká zemědělství, celou dobu se snažíme hovořit o tom, že nejde o zemědělství jako takové, ale jde o politiku pro venkov. Na druhé straně je třeba jednoznačně říci, že zemědělství je ekonomický obor. Zemědělství je velmi významný producent nejen části národního domácího produktu, ale také samozřejmě, a to si uvědomujeme čím dál tím více, že jde o otázku cen potravin, zemědělství jako producenta něčeho, co jsme brali doposud jako samozřejmost a o čem se v současné době začíná čím dál tím více hovořit. Politika ODS je politikou pro zemědělství a venkov. Zdůrazňujeme, že tyto dvě části spolu neodmyslitelně souvisejí. Co se týká zemědělství samotného, je třeba zdůraznit, že zemědělství je součástí evropského práva, je fakticky nejvíce komunitarizovanou oblastí Evropy. V zemědělství máme jenom velmi malý prostor k tomu, co můžeme udělat. Je to prostor malý svým rozsahem, nicméně důležitý v tom, jaký základ dává pro zemědělství, je to prostor vlastnických práv, výkonu těchto vlastnických práv, otázka úcty k soukromému vlastnictví. Pravidla EU nám naštěstí neříkají, jestli tady má-

me mít družstva nebo soukromé zemědělce, jak máme mít velké farmy apod. Tady je pro nás dostatečně velký prostor, a proto právě zde musíme hledat svou největší příležitost ke změně.

Zemědělství, regionální rozvoj a životní prostředí Ideová konference **ODS**

Základní principy úspěšné politiky pro venkov

- aktivní a čitelná politika, jasná vize pro konkrétní cílovou skupinu
- posílení vymahatelnosti práva
- dokončení restitučních a transformačních procesů
- odstranění stávající diskriminace vlastnických práv

ODS musí v čele rezortu zemědělství klást důraz na obnovení vlastnických práv a především na obnovení kvality výkonu vlastnických práv. Už se tady nebudeme o tom, že by někdo neměl zapsané něco na katastru, samozřejmě restituce naštěstí proběhly tak, jak proběhnout měly. Ale kvalita výkonu vlastnických práv je stále velmi špatná. Největší překážkou je způsob užívání půdy v České republice, způsob nebo stav, kdy vlastnická práva nelze vykonávat kvůli nedosažitelnosti příslušných pozemků apod.

Zemědělství, regionální rozvoj a životní prostředí Ideová konference **ODS**

Venkov - nejlepší místo pro život i podnikání

- přesun rozhodovacích kompetencí na regionální struktury všeho typu
- zaměření na podporu drobného a středního podnikání
- lepší a jednodušší podmínky pro rozvoj podnikatelských aktivit
- omezování byrokracie všeho druhu

Zemědělství a venkov spolu navzájem souvisejí. Pokud se nám podaří zlepšit kvalitu života na venkově, podporujeme tím současně zemědělství, na druhé straně podporujeme-li zemědělské podnikání, podporujeme tím venkov. Podpora zemědělského podnikání z pohledu ODS znamená podporu drobného a středního podnikání, snížení byrokratické zátěže, zlepšení podmínek pro ty, kteří chtějí podnikat.

Zemědělství, regionální rozvoj a životní prostředí Ideová konference **ODS**

Trvale udržitelné zemědělství

- podpora odpovědného přístupu k podnikání
- ochrana před důsledky klimatických změn
- cílená motivace ke snižování rostoucího rizika větrné a vodní eroze
- členitá krajina pro retenci vody a turisticky atraktivní krajinu na venkově
- národní podpory a prostředky EU pro konkurenceschopné produkty
- posilování prestiže zemědělství

Vztah zemědělství a životního prostředí byl celá léta vnímán jako antagonistický. Zemědělci jsou stále ještě považováni za jedny z největších škůdců životního prostředí. To je třeba změnit. Snažíme se celkem otevřeně hovořit o zemědělství, které je šetrné k životnímu prostředí, a říkáme, že pravidla, která jsou v současné době nastolena, politika, kterou vůči zemědělství zastáváme, způsobí, že zemědělství a životní prostředí nebudou navzájem v rozporu. Dokonce já s určitou nadšátkou tvrdím, že současné zemědělství je nejvíce ekologické, co doposud kdy bylo. Představy, že zemědělství ničí krajinu, ničí vodní režim, kazí půdu aplikací různých chemických látek či hnojiv apod., by se měly postupně začít měnit. Pravidla, která musejí zemědělci dodržovat, spolu s ekonomickými nástroji v současné době způsobují podstatné zlepšení péče o životní prostředí. Chvilku potrvá, než budou vidět výsledky, protože v krajině se věci mění daleko pomaleji než kdekoli jinde. Jestliže jsme v roce 1992, 1993 schválili zákony o ovzduší, o vodách, o odpadech, tak teprve za 10 let vidíte na grafech, že se kvalita ovzduší a vod zlepšila mnohonásobně. Pravidla, která jsou pro zemědělskou činnost nastavena, jsou pravidla, která nutí zemědělce chovat se udržitelným způsobem a motivují zemědělce k tomu, aby udržovali krajinu v dobrém stavu. Musíme samozřejmě udělat ještě celou řadu věcí právě v oblasti vlastnických práv, protože nejlepší ochránce životního prostředí je ten, komu na jeho konkrétním vlastnictví záleží, tzn. konkrétní vlastník, a ten, který se jako vlastník může chovat, může vykonávat reálné

a efektivně své vlastnické právo, kontrolovat, jakým způsobem se s jeho vlastnictvím zachází, nakládat se svým majetkem tak, aby jej případně buď obhospodařoval sám, nebo pronajal někomu, kdo se k němu dobře chová. Tady je největší rezerva, kterou máme.

Zemědělství, regionální rozvoj a životní prostředí Ideová konference **ODS**

Evropská politika

- důsledné omezování nových křivd mezi členskými státy EU
- maximální možná míra vyčerpání evropských finančních prostředků
- vyšší objem prostředků pro potřebnou restrukturalizaci našeho zemědělství

Jak už jsem řekl, zemědělství je v EU nejvíce komunitarizované, tzn., že větší na ekonomických pravidel pochází z Bruselu. Především to jsou dotační tituly, různé regulační mechanismy, kvóty, různé poplatky apod. Jedinou naší cestou je efektivní diplomacie v tom smyslu, že vždy při daném konkrétním opatření musíme najít země, které mají společný zájem s námi, musíme s nimi dokázat vytvořit účinný blok buďto v nějakém pozitivním, nebo naopak v nějakém negativním smyslu, abychom buďto něco prosadili, nebo něčemu zabránili. Samozřejmě musíme mít stanovenou určitou vyjednávací taktiku, kdy víme, že nedosáhneme optima, ale musíme vědět, že nějakým soustředěným tlakem se dostaneme aspoň tam, kde to bude co nejvíce v náš prospěch.

Co se týká ekonomických otázek, víte, že EU čeká velká úvaha na téma ekonomika, tzn. vlastně na téma objem finančních prostředků věnovaných na společnou zemědělskou politiku. Rád bych, abyste to brali spíše jako výzvu k diskusi. Musíme se rozhodnout mezi několika variantami. První otázka průměrného člena ODS, který se zemědělstvím tolik nepřijde do styku je: „Proč tam jsou ještě ty dotace?“, „Proč jste neudělali všechno pro to, aby dotace byly zrušeny?“ A já jako ministr zemědělství dělám vše pro to, aby dotace pro Českou republiku byly co největší. Dokonce dělám vše pro to, aby i tzv. národní doplňkové platby, což je ta část, kterou podle přístupových dohod může stát až do 30 % celkové výše dodat sám (teď v rozpočtu je to aktuálně 7,2 miliardy korun), byly vyplaceny v maximální míře. Proč to tak dělám? Protože dotační systém v EU nastavuje hladinu konkurence

mezi jednotlivými producenty. Evropský trh se zemědělskými výrobky a potravinami je naprosto volný. A to je, myslím, potřeba si uvědomit, jak volný je. Jestliže masokombinát chce surovinu, tzn. třeba půlky prasat, tak se podívá na internet, na internetu se podívá, jaká a odkud mu je nabízena nejlepší cena, a do dvou dnů nebo dokonce i méně tam má kamion. Pokud budeme nějakým způsobem např. právě tím, že bychom nevyplatili národní doplňkové platby, omezovat naše zemědělce v dotacích, tak tím možná můžeme být zásadovější, ale fakticky tím způsobíme neschopnost konkurence našich zemědělců a zavalení našeho trhu zemědělskými výrobky z jiných zemí, protože trh je naprosto likvidní, naprosto otevřený a nic nemůže zabránit dovozu ani vývozu. Otázka tedy není, zda my jsme pro dotace, otázka je, jestli celá Evropa je schopna dohodnout se na tom, že se plošně sníží dotace všem bez rozdílu. A na tom samozřejmě pracujeme.

Chtěl bych zdůraznit ještě další aspekt, který možná není tak známý. Zemědělské dotace jsou dvojího druhu. Jedny jsou zemědělské dotace, tzv. přímé platby, tzn. platby pro zemědělské podnikatele ať soukromé, nebo jakékoliv jiné, a druhé jsou platby v tzv. programu rozvoje venkova, což je jakoby ekvivalent evropských fondů, které známe z ostatních resortů: z oblasti životního prostředí, z oblasti průmyslu, podnikání, vzdělání apod. My jsme proto pro celkové snížení dotací, ale současně jsme pro významný přesun plateb z oblasti toho prvního pilíře, tzn. z přímých plateb pro zemědělce, do programu rozvoje venkova. V programu rozvoje venkova nejsou jenom platby pro rozvoj venkova, jak název napovídá, ale jsou tam samozřejmě i dotační tituly pro samotné zemědělské podniky. Jsou tam ale také významné finanční prostředky pro zemědělce, kteří se chovají ekologicky, kteří dělají něco navíc, kteří udržují krajinnotvorné prvky, kteří pěstují své plodiny v nějakém ekologickém režimu apod. Chceme, aby z plateb, které dostávají všichni jenom proto, že podnikají na zemědělské půdě, větší část přišla do programu rozvoje venkova, kde si to už musí příslušný zemědělec nebo obec zasloužit, protože má dobrý projekt.

Debata je o tom, zda chceme celkově snížit podíl společné zemědělské politiky a o kolik, tzn. financí na oblast zemědělství a venkova v rámci evropského rozpočtu, anebo jestli budeme usilovat o větší přesun do programu rozvoje venkova. Souvisí to totiž s kohezní politikou a s politikou, o které bude asi hovořit kolega Vlašák, a to je otázka, jakým způsobem bude ČR čerpat evropské peníze po roce 2013. Je velmi pravděpodobné, že díky vzrůstu domácího produktu už se nebudeme tolik kvalifikovat do kohezní strukturální politiky. Proto vždycky říkám, pojďme aspoň usilovat o peníze ze společné zemědělské politiky, které by byly právě v programu rozvoje venkova k dispozici pro ČR, pro české regiony, pro český venkov. Protože zatímco u kohezní strukturální politiky už asi tolik nebudeme příjemcem, u společné zemědělské politiky i po roce 2013 bychom mohli stále být příjemcem. A nám přeci jde o to, aby poměr peněz, které do EU dáváme a které z ní přijímáme, byl pro nás stále co nejvýhodnější.

Zde jsou závěry

Zemědělství, regionální rozvoj a životní prostředí Ideová konference **ODS**

Politika ODS pro venkov

- 1. vymahatelnost práva
- 2. rozvoj podnikání a regionální rozvoj
- 3. odpovědný přístup k životnímu prostředí.
- 4. rozumná podpora biopaliv a obecně diverzifikace podnikání na venkově
- 5. snižování dotací na zemědělskou produkci ve prospěch rozvoje venkova

Politika ODS pro venkov, vymahatelnost práva. Rozvoj podnikání a regionální rozvoj. Odpovědný přístup k životnímu prostředí. Ne všechno je zcela v pořádku, nicméně pravidla tady jsou a budeme-li trvat na dodržování těchto pravidel společně se zdůrazněním vlastnických práv a provedením pozemkových úprav, nastane nepochybně trend ve prospěch životního prostředí. Za čtvrté biopaliva – rozumná politika v oblasti biopaliv. Nemám rád jednu věc, a to je politika ode zdi ke zdi. Jestliže jsme byli, řekněme, zčásti EU, ale řekněme si upřímně, i zčásti nějakými vlastními úvahami, přinuceni, že zavedeme biopaliva, že schválíme zákon o povinném přimíchávání, vytvořil se zde podnikatelský obor a investovaly se poměrně velké finanční prostředky do tohoto sektoru. A mně vadí, že v okamžiku, kdy se zdrazí rohlíky a v Číně je velká poptávka po rýži, tak politici se najednou všeho leknu a řeknou: „Biopaliva ne.“ To mi připadá jako politika ode zdi ke zdi. Jasně jsme od začátku řekli, že biopaliva nebudeme podporovat ani dotacemi ani daňovými výhodami, že zavedeme pouze toto povinné přimíchávání do 5 %, což si myslím, že je politika, ve které bychom měli pokračovat. Diverzifikace podnikání na venkově – možná trochu klišé, nicméně zemědělské podnikání bude vždy dominantní podnikání na venkově. Nehrajme si na to, že všude na venkově bude agroturismus, že tam všude budou nějaké jiné obory. Zemědělství bude vždycky dominantní podnikání na venkově a takto ho musíme brát a nestydět se za to. Na druhé straně samozřejmě prostor pro diverzifikaci tam je. A o té páté prioritě už jsem hovořil, snižování dotací na produkci ve prospěch rozvoje venkova.

Zemědělství je rychle a významně se rozvíjející obor, zemědělství je pro ODS velká příležitost. Období, kdy zemědělec byl považován za produkt minulého období, za někoho, kdo neustále bere dotace a neustále pláče, už skončilo. Situace se mění, na zemědělství se znovu začínáme dívat jako na způsob produkce nejenom potravin, ale i ta-

kových dobrých věcí, jako je víno apod. Zemědělství je tématem, které by Občanská demokratická strana měla hrát podstatně silněji. Na venkově žije jedna třetina voličů, vlastníků půdy je jeden milion a zemědělský rozpočet představuje v evropském rozpočtu skoro polovinu. To je ten význam, to je ta karta, kterou v zemědělství hrajeme.

Děkuji vám za pozornost.

Miroslav OUZKÝ

poslanec Evropského parlamentu

Cílem tohoto materiálu je snaha nejen informovat o připravované legislativě v Evropském parlamentu, ale také upozornit na celkové směřování politických názorů a se znalostí připravovaných norem, rizik a výhod z nich plynoucích přispět k vytváření strategie ODS pro oblast životního prostředí.

Problematika ochrany životního prostředí je tématem poměrně kontroverzním. Proto bych chtěl hned v úvodu zdůraznit, že není úkolem mé prezentace polemizovat či jakkoli rozporovat jednotlivé přístupy a názorové proudy. Myslím si, že zde není prostor pro otevírání pseudoodborné polemiky zastánců a odpůrců klimatických změn. Chtěl bych vás seznámit s východisky současné politiky v oblasti životního prostředí a popsat připravovanou legislativu v této oblasti, která má často obrovské dopady na naši ekonomiku a může vést k fatálním následkům.

I. Úvod do problematiky ochrany životního prostředí

Na začátek si dovoluji vymezit dva pojmy. Ekologie je nový vědní obor, který vznikl od 50. a 60. let postupnou syntézou z mnoha technických, přírodovědeckých a ekonomických disciplín. **Environmentalismus** bych pak označil za politický až filozofický směr, který využívá ekologie jako politického nástroje k zavedení direktivního řízení společnosti s potlačením přirozených demokratických mechanismů k regulaci tržního prostředí. Jeho narůstání lze sledovat postupně od 70. let minulého století a často modifikuje či nahrazuje sociální a socialistické programy levicových stran (což ale není úplně případ české politické scény).

Silný impuls dostal (možná paradoxně) na začátku 90. let minulého století po pádu komunistických režimů ve střední a východní Evropě. Pro spoustu levicových radikálů, revolucionářů a intelektuálů zmizel nepřítel, problém či výzva, a tento prostor bylo nutno zaplnit. Zjednodušeně řečeno – protesty proti okupaci Československa se změnily na protesty proti oteplování klimatu. Lze najít jasné vazby, včetně personálních, mezi sociálně kohezní politikou 20. století a enviromentální politikou století 21. Např. předseda politické frakce zelených v EPP je Daniel Cohn-Bendit, nechvalně známý Rudý Danny z pařížských ulic roku 1968.

Tak, jako bylo před II. světovou válkou obtížné vystupovat proti sociální kohezi, a to napříč politickým spektrem, je nyní velmi obtížné až nepřijatelné jakkoliv

napadat enviromentální politiku. Pokud tak přeci jen učiníme, riskujeme obvinění z tmářství a nevědeckosti. Nezapomeňme ale, že vědou se oháněli např. i hlasatelé Marxova učení.

II. Současná témata ochrany životního prostředí

Pro zjednodušení mi je dovolte rozdělit na ta, která přímo souvisí s klimatickými změnami, a ostatní s lokálními či evropskými dopady. V souvislosti s probíhajícími klimatickými změnami se EU jako celek ztotožnila s převažujícím názorem Mezivládního panelu pro klimatické změny při OSN (IPCC) na čtyřech následujících bodech:

1. člověkem generovaná produkce tzv. skleníkových plynů má významný vliv na změnu klimatu,
2. bez rychlého zásahu vedoucího k výraznému omezení emisí skleníkových plynů (SP, GHG) dojde ke globální katastrofě,
3. EU chce být příkladem zbytku světa a ukázat řešení,
4. cestu vidí v legislativních a administrativně-regulačních nástrojích.

Evropská unie jako řešení zejména navrhuje:

1. snížení emisí CO₂ jako nejvýznamnějšího GHG o 20–30 % do roku 2020,
2. zvýšení podílu energie produkované z obnovitelných zdrojů na 20 % v roce 2020,
3. legislativní cestou nastartovat tzv. Třetí průmyslovou revoluci.

III. Legislativa:

• Tzv. “Klimatický balíček” je tvořen následujícími normami:

1. Směrnice EP a Rady na zlepšení a rozšíření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (ETS).
2. Jedná se zřejmě o nejdůležitější normu celého balíčku. Při nesprávném nastavení může dojít k podvázání hospodářského růstu. Důležitá kritéria – náběh normy, procenta aukcí, výchozí srovnávací období. Měla by nahradit neúspěšné tzv. národní alokační plány.

Rozhodnutí EP a Rady o úsilí členských států snížit emise skleníkových plynů. Rozdělení a regulace odvětví nespádajících do ETS.

3. Směrnice EP a Rady o geologickém skladování oxidu uhličitého (CCS). Z energetického hlediska se jedná o šílenost. 35 % energie vyprodukované na zdroji se spotřebuje na sequestraci! Pro ČR může být zajímavé z hlediska možných projektů ČEZu.

4. Směrnice o podpoře užívání energie z obnovitelných zdrojů.

Tato norma si klade za cíl naplnit cíl EU, spočívající v produkci 20 % energie z obnovitelných zdrojů v roce 2020. Pro ČR je takový cíl absolutně nereálný, protože nedisponujeme zdroji, které by něco takového umožnily. Součástí jsou také stále více kontroverzní biopaliva, kdy původní nadšení z nich je vystřídáno skepsí, zejména s ohledem na negativní uhlíkovou bilanci při jejich výrobě a využití.

5. Ke klimatickému balíčku bývá přiřazován také návrh směrnice o **závazném snižování emisí CO₂ z osobních a lehkých užitkových automobilů**.

- Příklady některých dalších norem upravujících oblast životního prostředí: ochrana půdy, nedostatek vody, nakládání s odpady, čistota ovzduší (tzv. IPPC). Směrnice o **nakládání s odpady** zvyšuje důraz na recyklaci odpadů, upravuje závazná procenta pro objem recyklovaných odpadů a podporuje energetické využití odpadů. Směrnice o **čistotě ovzduší (IPPC)** zavádí stanovení velikosti částic prachu, které je nutné sledovat (jedná se o částice do velikosti 2,5 μ a jejich obsah na m³ je 25 μg).

IV. Strategie

Potenciální pozitiva:

- tlak na zvýšení energetické efektivity
- snížení závislosti na fosilních palivech nedostupných v ČR
- šance na urychlení vývoje nových technologií

Hrozící negativa:

- extrémní zátěž evropského průmyslu
- hrozící ztráta konkurenceschopnosti
- zvýšení cen produkce pro spotřebitele
- zavedení netržních nástrojů (nové daně – přímé i skryté)
- nárůst byrokratických zásahů do podnikání a tržních procesů

Environmentalismus jako jeden z pilířů současné evropské politiky je rozjetým vlakem, který nelze zastavit. Je bláhové domnívat se, že ODS bude mít někdy sílu k rychlé a radikální změně tohoto trendu. Přesto je naší povinností využít všemožně existujícího prostoru k oddělení ekologie – tedy vlastní ochrany životního prostředí – od populistického a konjunkturálního tleskání všemu, co se touto ochranou zaštiťuje. K tomu je nutná znalost nejen vlastní problematiky, ale hlavně i znalost zavádějící politické argumentace našich oponentů.

Měli bychom se snažit pomocí vládních pozic maximálně zmírnit či případně eliminovat dopady na českou ekonomiku. Nepodlehnout vlně politického environmentalismu a zároveň se neobávat vědecké ekologie. Použít „klimatického šílensství“ k žádoucímu rozvoji nízkoemisních zdrojů energie, a to zejména jaderné energetiky, bez jejíhož posílení a rozvoje nelze požadovaných cílů dosáhnout. Podobně lze využít například normu o nakládání s odpady k podpoře a dalšímu využití spaloven nebo normu o čistotě ovzduší k odvádění dopravy mimo obydlené zóny (podpora výstavby dálnic).

V. Závěrem

Politika ODS v oblasti životního prostředí by měla být celkově laděna pozitivně a nastavena tak, aby bylo možné využít některých environmentálních cílů k potenci hospodářského růstu.

Cíle prezentace:

- informovat o připravované legislativě v EU
- seznámit s vývojem politických názorů
- přispět k vytváření strategie ODS pro oblast životního prostředí

Co cílem naopak není:

- akademická debata
- pseudoodborná polemika
- verifikace stávajících závěrů IPCC

Úvod do problematiky ochrany ŽP

- **Ekologie:**
  - nový vědní obor
  - vznik od 50. let
  - syntéza několika disciplín
- **Environmentalismus:**
  - politický až filozofický směr
  - direktivní řízení společnosti
  - nahrazuje sociální programy
  - ovládá evropské politické dění

Výchozí principy evropské politiky

Přijetí závěrů IPCC:

- **člověkem** generovaná produkce skleníkových plynů (SP, GHG) má **významný vliv na změnu klimatu**,
- bez rychlého zásahu k omezení emisí SP dojde ke **globální katastrofě**,
- **EU** chce být **příkladem** zbytku světa,
- EU vidí cestu v **legislativních a administrativně-regulačních nástrojích**.

Návrhy řešení:

- **Snížení emisí CO₂** o 20-30% do roku 2020,
- Zvýšení podílu **energie z obnovitelných zdrojů** na 20% v roce 2020,
- Legislativní cestou nastartovat tzv. **Třetí průmyslovou revoluci**.

Klimatický balíček

- Směrnice na zlepšení a rozšíření systému pro **obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (ETS)**,
- Rozhodnutí o úsilí členských států **snížit emise skleníkových plynů**,
- Směrnice o geologickém **skladování oxidu uhličitého (CCS)**,
- Směrnice o podpoře **užívání energie z obnovitelných zdrojů**,
- Směrnice o závazném **snížování emisí CO₂ z osobních a lehkých užitkových automobilů**.

Příklady dalších norem:

- ochrana **půdy**,
- nedostatek **vody**,
- nakládání s **odpady** (důraz na recyklaci, procenta pro objem recykl. odpadu ...)
- čistota **ovzduší** - IPPC (zavádí velikost částic 2,5 μ)

Potencionální pozitiva:

- tlak na zvýšení energetické efektivity,
- snížení závislosti na fosilních palivech nedostupných v ČR,
- šance na urychlení vývoje nových technologií.

Hrozící negativa:

- extrémní zátěž evropského průmyslu,
- hrozící ztráta konkurenceschopnosti,
- Zvýšení cen produkce pro spotřebitele,
- Zavedení netržních nástrojů (nové daně – přímé i skryté),
- Nárůst byrokratických zásahů do podnikání a tržních procesů.

Zemědělství, regionální rozvoj a životní prostředí Ideová konference ODS

Strategie

**To co nemůžeme zastavit se pokusme
aspoň využít!**

Zemědělství, regionální rozvoj a životní prostředí Ideová konference ODS

Strategie:

- neplýtvat silou ke změně trendu – není to v současnosti možné,
- rozlišovat ekologii od populistického zaštiťování se ochranou ŽP,
- zmírnit dopady na českou ekonomiku,
- využít „klimatického šílenství“ k rozvoji nízkoemisních zdrojů energie (jádro), využití spaloven, výstavbě dálnic...

Oldřich VLASÁK

poslanec Evropského parlamentu, předseda Svazu měst a obcí ČR

BUDOUCNOST OBECNÍCH SAMOSPRÁV V ČESKÉ REPUBLICĚ

Význam obcí

Úlohou a významem obcí se zabýval ve své práci již Aristoteles. Ten ve svém pojednání s názvem „Pojem, vznik, význam a složky obce“ konstatoval, **že obec je nejnižší úroveň společenství s již téměř dosaženým cílem soběstačnosti.** Obec v Aristotelově pojetí je koncipována hlavně na společných normách a hodnotách, na společném vnímání toho, co je dobré, a toho, co je zlé. Aristotelovo vni-

mání obcí je platné i v současnosti. Obce jsou doslovně první linií politiky. **Právě zde se vykonává politika nejbližší občanovi.** Obce a města jsou základním kontaktním místem řešení problémů občanů, které již nemohou být řešeny na úrovni rodin a domácností. Zkušenosti ukazují, že když prosperují obce a města, prosperuje i stát.

Počty místních samospráv

V České republice je **situace obecních samospráv** poněkud specifická. Na počátku 90. let došlo k osamostatnění celé řady obcí, které byly před rokem 1989 komunistickým režimem administrativně integrovány. Průměrná velikost obcí se proto zmenšila – v současné době dosahuje přibližně 1,6 tis. obyvatel na jednu obec (průměr EU je 5,253 tis. obyvatel). Vzhledem k tomu, že se osamostatňovaly především populačně menší obce, došlo také k nárůstu podílu obcí do 1000 obyvatel na celkovém počtu obcí; **malé obce do 1000 obyvatel dnes tvoří 79,3 % všech místních samospráv. Ve srovnání s většinou evropských států se tak ČR vyznačuje velkou územní rozdrobeností.** Je otázkou, do jaké míry je současná míra dezintegrace obcí ještě „zdravá“, a do jaké míry jsou právě nejmenší obce soběstačné. **V celé Evropě je přitom zřejmý trend minimálně ke slučování administrace místních samospráv,** a je proto otázkou, proč by Česká republika měla být výjimkou.

Územní rozdrobenost obcí a potřeba řešení tohoto problému v České republice má nesporně i svůj **politický rozměr.** V malých obcích převažují nezávislí starostové a zastupitelé, parlamentní strany jsou silnější především ve větších městech. **Občanská demokratická strana má v současných obecních zastupitelstvech na úrovni obcí necelých 6,2 % zastupitelů, na úrovni měst 26,5 %, ve statutárních městech pak již 38,5 % a v našem největším hlavním městě Praze rovných 60 %.** Je přitom skutečností, že zastupitelé ve větších městech reprezentují mnohem více občanů než jejich kolegové v malých obcích. Nezávislá hnutí a lokální politické strany využívají současné územní situace a usilují o zviditelnění na národní úrovni. To dokládá i nedávná iniciativa hnutí s názvem Nezávislí starostové pro kraj (NSK), které iniciovalo vznik Sdružení místních samospráv České republiky (SMS ČR) a zviditelnilo se bojem proti příjmům velkých měst v rámci diskuse o rozpočtovém určení daní a tvrdým odmítáním konání olympiády v Praze.

Kompetence

Klíčovou otázkou z hlediska budoucnosti obecních samospráv je **vymezení jejich kompetencí.** Reforma veřejné správy vtiskla obcím spojený model uspořádání státní správy a samosprávy. **Obce tak vedle celé řady kompetencí v samostatné působnosti vykonávají povinnosti v přenesené působnosti za stát.** Kompetence obcí byly v tomto procesu nastavovány nesystémově, bez jasné vize,

jakou roli mají obce hrát. Je skutečností, že celá řada aktivit, zejména těch realizovaných za stát, je administrativně zbytečně náročná. Jako příklad lze uvést rozsáhlé aktivity v oblasti přiznávání příspěvku na sociální služby nebo povinnosti v oblasti sociálně-právní ochrany dětí. **Právě administrativní zátěž a častou nadměrnou regulací obecního konání je třeba v budoucnu výrazně snížit.**

Je potřeba se dále zamýšlet nad otázkou, jaká by měla být **role obcí v budoucnu**. Technická infrastruktura obcí zahrnující nové vodovody a kanalizace, opravené chodníky a pozemní komunikace snad bude brzy dobudována. Služby v oblasti dopravy či odpadového hospodářství budou těž provozovány pomocí soukromých společností a obce budou pouze dohlížet na jejich kvalitu. Obce tak budou stát před otázkou co dalšího svým občanům nabídnout. Zda by to měl být především rozvoj podmínek pro podnikání, podpora kultury a sportu, či vědeckých a výzkumných aktivit, zvyšování dostupnosti dalšího vzdělávání, nebo rozvoj profesionálních sociálních služeb pro seniory, je však výlučnou rozhodovací doménou obecních společenství, a obce by neměly být v tomto rozhodování omezovány.

Financování

S kompetencemi a možnostmi místních samospráv realizovat obecní politiku úzce **souvisí plnění příjmové stránky rozpočtů obcí**. Bývalé vlády obcím **přidávaly nové kompetence bez navýšení finančních prostředků**. Naopak, často měly tendenci obcím přikazovat, na co mají své finanční prostředky vynaložit. Po relativně dlouhém období, kdy obce usilovaly o změnu, došlo **v letošním roce zejména díky současné vládě schválením nového rozpočtového určení daní k pozitivní změně ve financování obcí**. Výrazným způsobem se změní i dotační politika státu vůči obcím a bude zahájena účinnost zákonů z tzv. finanční reformy.

Přesto je teď na místě zamyslet se nad tím, jak dál s financováním obcí. Dosažení úplné finanční soběstačnosti obcí je nemožné, prosperita obcí nikdy nebude spočívat v tantiémách z vlastnictví a provozování obecního majetku. Obce vždy budou závislé na příjmech ze sdílených a svěřených daní a také na dotacích. **Podíl dotací je však třeba snižovat**, není totiž možné spokojit se se současným stavem, kdy daňové příjmy obcí tvoří 57,5 % obecních rozpočtů. **Je namísto také zvažovat postavení daně z nemovitosti či transformace místních poplatků do komunálních daní a případně umožnit obcím daňovou konkurenci.**

Regionální rozvoj a politika soudržnosti

Regionální rozdíly

Česká republika vykazuje poměrně **značné regionální rozdíly**. Výkonnost regionálních ekonomik je dána nejen strukturou osídlení a přírodními podmínkami, ale také historií a transformačními zátěžemi z komunistické

kého režimu. V ukazateli HDP na 1 obyvatele vysoce dominuje Praha, která v roce 2005 dosáhla 209 % průměru ČR); mezi bohatší regiony patří dále kraje Plzeňský (96 % průměru ČR), Středočeský (93 %) a Jihomoravský (92 %). Nejméně prosperující jsou pak kraje Olomoucký a Karlovarský (oba 78 %). Zásadní jsou také rozdíly v nezaměstnanosti; dlouhodobě nejvyšší je nezaměstnanost ve strukturálně postižených regionech – v kraji Ústeckém (v roce 2006 13,7 %) a Moravskoslezském (12,0 %), kde se v některých okresech registrovaná nezaměstnanost dlouhodobě pohybuje kolem 20 %. Naopak regionální rozdíly demografických ukazatelů nejsou ve srovnání s ekonomickými a sociálními ukazateli příliš výrazné. Nejvíce se vymyká Praha, která má podprůměrný podíl dětí (ve věku do 14 let je 12,2 % obyvatel, zatímco v ČR celkem činí tento podíl 14,4 %) a nadprůměrný podíl seniorů ve věku 65 a více let (15,7 % oproti průměru 14,4 % za ČR).

Vnímání regionálního rozvoje

Existence regionálních rozdílů tradičně vedla a vede sociální inženýry ke snaze rozdíly snižovat a vyrovnávat. **Tradiční regionální politika** upřednostňovala takřka výhradně finanční transfery alokované z centra; podporovány byly velké kapitálově silné státní podniky do značné míry závislé na místních nerostných surovinách. V poslední době se jednalo převážně o pobídky pro zahraniční investory. **Moderní regionální politika** upřednostňuje spíše dočasnou podporu lokálních inovačních strategií; přednostně se podporují malé a střední podniky a neziskové organizace. Preferuje se orientace na rozvoj moderních technologií, zejména takových, které šetří suroviny a energii a jsou šetrné vůči životnímu prostředí. **Důležitá role je přisuzována úřadům místní a regionální územní samosprávy, které samy nejlépe umí posoudit potřeby, vzniklé problémy a možnosti jejich řešení.** Samotné názory na **účinnost regionální politiky** se však stále odvíjejí od víry v existenci nebo neexistenci kauzálních závislostí vlivu nástrojů na zaměstnanost a hospodářský růst. Podle neoliberální teorie a teorie polarizovaného rozvoje se každá země vždy bude skládat z prosperujících míst (ostrůvků ekonomického růstu) a z prázdných stagnujících prostorů. Je potřeba si uvědomit, že **jakákoliv snaha o regulaci chování aktérů a uplatňování fiskálních nástrojů tak vede k distorzím.**

Dosavadní politika soudržnosti (kohezní politika)

V současné době je poskytována **finanční podpora regionálního rozvoje** jednak z národních zdrojů (například program obnovy venkova nebo programy podpory úprav bývalých vojenských areálů k obecnímu využití), a dále pak z evropských zdrojů cestou tzv. politiky soudržnosti, a to díky programům spolufinancovaným ze zdrojů EU. Právě politika soudržnosti je evropským intervencionistickým nástrojem, který usiluje o postupné odstranění rozdílů mezi jednotlivými regiony, a to především v ekonomické a v sociální oblasti. Regionální politika Evropské

unie je koncipovaná jako tzv. komunitární (koordinovaná), což znamená, že realizace samotné regionální politiky spočívá na členských státech, zatímco koordinace a harmonizace náleží do nadnárodní působnosti. Právě tímto prvkem je regionální politika EU naprosto originální a nemá ve světě obdoby.

Tato politika je založena na **regionech soudržnosti (NUTS II), které byly v ČR uměle vytvořeny, a pro čerpání prostředků tak představují vzhledem k nově vzniklým krajům nepřirozenou strukturu.**

V rámci **přestupního procesu** měla Česká republika možnost čerpat nástroje Evropské unie určené pro kandidátské země jako byl program Phare, ISPA a SAPARD. V období 1993 až 2003 bylo v rámci programu Phare alokováno 839,8 mil. euro, na SAPARD připadalo ročně 22 milionů euro a na ISPU 57,2–83,2 mil. euro ročně. V **programovacím období 2004–2006** jsme získali podporu fondů ve výši 1 671, 5 mil. euro. Ke konci loňského roku bylo z těchto prostředků vyčerpáno necelých 60 %. Ve stávajícím **období 2007 až 2013** můžeme čerpat z fondů EU přibližně 26,7 miliard euro, což je zhruba 752,7 miliard Kč.

Zajímavé je srovnání alokací fondů EU s národními veřejnými výdaji. Výše státního rozpočtu ČR pro rok 2007 byla 1 040,8 miliard Kč, podle údajů zpracovaných ČSÚ činil v roce 2007 vládní deficit ČR 56,1 mld. Kč, tj. 1,6 % HDP, a vládní dluh 1 019,4 mld. Kč – tedy 28,7 % HDP. **Podpora z fondů EU, kterou může Česká republika v období 2007–2013 čerpat, tak odpovídá 74 % státního rozpočtu ČR roku 2007.**

V následujícím období před námi leží klíčová otázka, zda tyto prostředky investujeme efektivně. Skutečnosti, že nám minulá socialistická vláda zanechala přebujelou implementační strukturu, že jsme schvalovali operační programy doslova na poslední chvíli, že jsou stále nedořešené problémy v některých oblastech, jako je vodohospodářství, jsou notoricky známé, a nemá smysl je dále rozebírat. Ostatně, jak by mohl celý systém dobře fungovat, když náš koaliční partner stále má/nemá odpovědného ministra pro místní rozvoj, které má celý systém řídit.

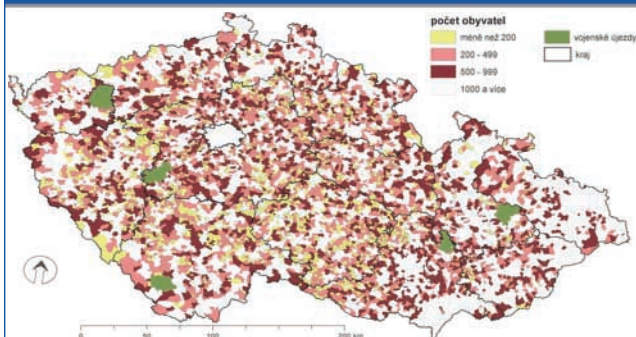
Budoucnost politiky soudržnosti po roce 2013

Přestože se u nás doma stále diskutuje o čerpání evropských peněz v tomto období, na evropské scéně již probíhá diskuse o budoucnosti politiky soudržnosti po roce 2013. Již dnes je zřejmé, že **Česká republika na rozdíl od Slovenska či Polska bude časem patřit spíše k těm bohatším státům; v roce 2007 již dosáhla více než 80 % průměrné úrovně vyspělých zemí EU.** Protože evropské peníze směřují spíše k chudším státům, je proto potřeba zvážit, zda **je současná výše rozdělovaných prostředků z našeho pohledu žádoucí.** Pokud se však budou nějaké prostředky rozdělovat, je logicky žádoucí získat co největších podíl pro Českou republiku. Vedle výše HDP je tak **potřeba prosadit další ukazatele,** na jejichž základě se peníze budou alokovat. Měli bychom se také zamýšlet nad tím, **jaké politiky a jaké programy preferovat** (prioritní by měla být modernizace dopravní infrastruktury, zlepšení životního prostředí, úspory v energiích a podpora informačních technologií). Lze očekávat, že z evropské úrovně budou jako globální výzvy identifikovány globální oteplování, nedostatek energií, demografický vývoj a zajištění bezpečnosti. V novém období by se také měl vytvořit **prostor pro vyšší uplatnění a podporu měst.** V dnešní společnosti jsou to právě města, která jsou zdrojem hospodářského růstu a zaměstnanosti, a regionální politika by proto měla akcentovat přednostní rozvoj velkých měst a jejich regionálního zázemí.

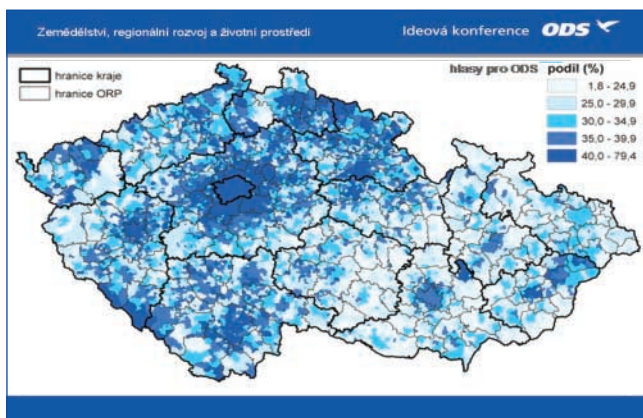
Budoucnost obecních samospráv Počty obcí

- Územní rozdrobenost obcí v ČR
  - Průměrná velikost 1,6 tis. obyvatel oproti 5,253 tis. obyvatel v EU
  - 79,3 % tvoří malé obce do 1 tis. obyvatel
- Soběstačnost a administrativní kapacita malých obcí
- ODS je silná především ve městech, volební výsledky ODS korelují s rostoucím počtem obyvatel obcí
- Trend ke spolupráci a „dobrovolnému“ slučování

Státy	Místní samosprávy	Regionální samosprávy	Státy federace
Belgie	589	10	6
Německo	12431	323	16
Rakousko	2358		9
Dánsko	270	12	
Francie	36784	100	26
Holandsko	458	12	
Slovensko	2891	8	
ČR	6248	14	
Maďarsko	3145	19	
EU 25	88002	1125	31

Zemědělství, regionální rozvoj a životní prostředí

Ideová konference **ODS**

Budoucnost obecních samospráv Kompetence obcí

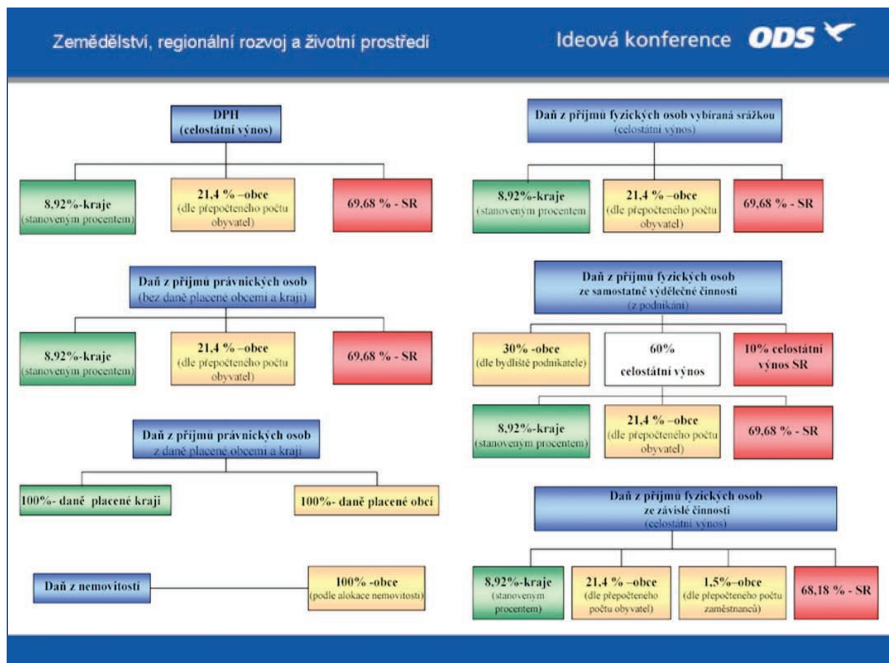
- Reforma veřejné správy v ČR
  - Spojený model
  - Obce vedle samostatné působnosti vykonávají povinnosti v přenesené působnosti za stát
- Nadměrná administrativní zátěž obcí a zbytečná regulace
- Dobudování technické infrastruktury a její předání soukromým společnostem k provozování
- Otázka co dalšího obce mají svým občanům nabídnout

Zemědělství, regionální rozvoj a životní prostředí

Ideová konference **ODS**

Budoucnost obecních samospráv Financování obcí

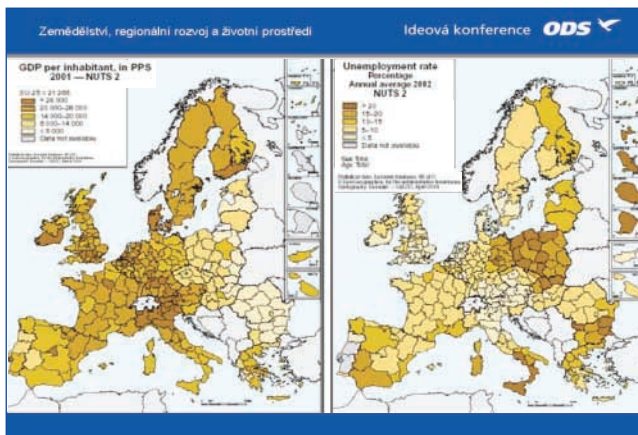
- Praxe přidávání nových kompetencí bez odpovídajícího navýšení finančních prostředků obcí
- Pozitiva finanční reformy, novelizace RUD
- Potřeba snižovat podíl dotací
  - Daňové příjmy obcí tvoří pouze 57,5 % obecních rozpočtů
- Otázka postavení daně z nemovitosti, transformace místních poplatků do komunálních daní a umožnění daňové konkurence

Regionální rozvoj a politika soudržnosti Regionální rozdíly

- ČR (a samotná EU) vykazuje značné regionální rozdíly
  - HDP: Praha 209 %, Olomoucký a Karlovarský kraj 78 %
  - Nezaměstnanost: Praha 2.2%, Ústecký kraj 13.7 %
- Tradiční regionální politika usiluje o snižování rozdílů dotacemi velkým státním podnikům a pobídkami zahraničním investorům
- Moderní se zaměřuje na lokální inovační strategie, podporu SME, obcí a místních iniciativ

C) ZÁVĚREČNÉ ZASEDÁNÍ

Závěry jednání sekce: „Ekonomika a hospodářská politika“

prezentuje

Martin ŘÍMAN

Klíčové krátkodobé úkoly – zejména změny v zákonu o dani z příjmu na rok 2009 – snížení odvodového zatížení je možno realizovat snížením daní nebo sociálního pojištění, případně kombinací. Většina diskutujících se shodla, že z mnoha důvodů je výhodnější snížení prostřednictvím sociálního pojištění.

Teze pro programová východiska dalšího volebního období:

- *ODS trvá na pokračování procesu ozdravení veřejných rozpočtů. Cílem jsou vyrovnané veřejné rozpočty nejpozději v roce 2014. Přitom je nutno se zaměřit především na výdajovou stranu rozpočtu.*
- Daňová soustava – cílem je integrovaná daň ve výši 15 procent, tedy stejná sazba daně DPPO, DPPF a DPH. Naší prioritou je snižování počtu výjimek a zjednodušení daňového systému.
- Dále pokračovat ve snižování daňové kvóty po roce 2010.
- ČR a euro: Co se týče termínu vstupu ČR do Eurozóny, je zapotřebí formulovat vlastní kritéria vstupu, která budou vyhovovat zájmům české ekonomiky.
- ODS nepodporuje společný konsolidovaný základ daně pro právnické osoby v rámci EU.
- ODS se vyslovuje pro konkurenci daňových, hospodářských a dalších systémů v rámci Evropy.
- Potvrzujeme snahu snižovat administrativní a byrokratickou zátěž.
- ODS chce pokračovat v diskusi o optimálním nastavení systému rozpočtového určení daní a stabilizovat jej.
- Jadernou energetiku považujeme za ekologický zdroj energie; dostavba jaderné elektrárny Temelín je nevyhnutelná a podporujeme ji.
- Do konce roku 2015 chceme dokončit výstavbu sítě dálnic.

Závěry jednání sekce: „Moderní stát, právo a bezpečnost“

prezentuje

Ivan LANGER

Principy, z nichž ODS vychází a bude vycházet

- svoboda a odpovědnost
- omezení zásahu státu na oblasti, kde si jedinec nedokáže sám poradit
- legitimní silné postavení státu v oblasti práva a bezpečnosti

1) Moderní stát

Současný stát není ani malý, ani efektivní, ani levný.

Základním algoritmem je systematicky redukovat státní moc.

Tři zakázaná ovoce

- veřejný zájem
- regulace
- náklady

Tzv. „veřejný zájem“ je nebezpečný mýtus, není součtem individuálních zájmů jednotlivců. Za veřejný zájem se schová leccos.

Tři role státu

- stát pomocník
- stát služebník
- stát ochránce

Cesta k modernímu státu

- omezení výdajů
- zeštíhlení administrativy
- zjednodušení legislativy

Efektivní veřejná správa a její změny musejí vycházet ze vzájemné provázanosti šesti klíčových oblastí:

- legislativa
- organizace
- úředník
- technologie
- finance
- občan

Při definici efektivní veřejné správy je důležité vycházet z klientského principu občan platí, a je tedy zákazník. Za velkou výzvu a příležitost pro moderní stát je považován rozvoj elektronické komunikace mezi občanem a úřadem. Máme schopnost a reálnou příležitost dosáhnout reálných změn ve prospěch občanů.

Moderní stát nemůže existovat bez cílevědomého promyšleného boje proti korupci, bez důsledného tlaku na snižování počtu zaměstnanců státu. Není možné rezignovat na tlak na snížení počtu centrálních úřadů včetně ministerstev.

Chceme-li deregulovat, musíme mít odvahu otevřeně říct, že řadu oblastí regulovat nebudeme a nechceme, musíme dokázat přesvědčit občany, že ne o všechno se má starat stát a posilovat v nich odpovědnost za svá rozhodnutí. Významnou část regulačních zásahů představují ty, které vycházejí z našeho členství v EU.

Zde ODS musí být ještě aktivnější a včas se zapojovat do přípravy tzv.evropské legislativy.

Vedle snahy omezit moc státu nelze rezignovat na roli státu jako ochránce těch, kdo tu potřebují. Tuto roli je třeba vnímat i v takovém kontextu, jako je ochrana ohrožených a týraných dětí. I zde je velká příležitost pro zlepšení, zejména v tvorbě funkčního a koordinovaného systému péče o ně.

S fungováním státu a jeho vnímáním občany souvisí i volební systém. Ten současný nutí strany představit před volbami maximalistický program, což může vést k jednoduchému závěru, že to, co strana před volbami slíbí, to po volbách také splní. Současný poměrný volební systém vede k tvorbě koalic a hledání mnohde složitých volebních kompromisů. Veřejnost pak snadno může logicky dospět k závěru, že to, co bylo slíbeno, není plněno. V této souvislosti stojí za to zvážit možnou změnu ústavy a volebního systému.

2) Právo

Vymahatelné právo a funkční justiční systém je důležitou prioritou ODS. Cestou k dosažení tohoto cíle je reforma justice.

Reforma justice je postavena na třech základních pilířích:

- 1) legislativní pilíř
- 2) e-Justice
- 3) personální pilíř

ad 1) V rámci legislativního pilíře je hlavním cílem přijmout nové klíčové kodexy hmotného práva – nový občanský zákoník, trestní zákoník a obchodní zákoník – a prosadit významné změny v procesních předpisech (občanský soudní řád, trestní řád). Cílem těchto změn je zkrátit soudní řízení skrze nové procesní instituty.

ad 2) e-Justice – globální projekt, který vede k celkové modernizaci justice a důstojnému vztahu mezi občanem soudem. Skládá se z dílčích projektů jako je např. e-Podatelná, infosoud, insolvenční rejstřík, elektronický platební rozkaz, elektronický soudní spis.

ad 3) Personální pilíř – povede k optimálnější skladbě zaměstnanců justice – více kvalifikovaných administrativních pracovníků, méně těch, kteří nejsou ochotni se requalifikovat. Cílem je v horizontu šesti let prosadit v justici tzv. soudní minitymy. Jen tento rok vznikne cca 200 minitymů.

3) Bezpečnost

Oblast bezpečnosti je prvořadou prioritou ODS, je nutné ji vnímat nejen z úzkého pohledu práce policie, nýbrž ze širšího kontextu fungování všech složek IZS podléjících se na záchraně a ochraně lidských životů a zdraví. ODS musí i nadále podporovat dobrovolné součásti integrovaného záchranného systému, zejména dobrovolné hasiče, kteří sehrávají nezastupitelnou roli při ochraně životů, majetku a zdraví občanů. Obdobně velký, ne zcela využitý potenciál představují i tzv. aktivní zálohy AČR.

Základem pro všechny bezpečnostní složky musí být princip Pomáhat a chránit:

- pro policisty a hasiče, že „ví a umí a může“
- jistota pro postiženého či poškozeného, že se dovolá ochrany
- jistota pro pachatele či chybuujícího, že neunikne trestu

Prostředky k dosažení cíle:

- reforma policie
- lepší vybavenost, kvalita výcviku a vzdělávání policistů
- modernizace integrovaného záchranného systému a systému prevence

Jako důležitý prvek posílení důvěry veřejnosti v policii je důsledek zavedení nezávislé kontroly policie.

Boj proti terorismu:

Velká výzva, místo, kde se nejvíc střetává svoboda jednotlivce, jeho soukromí s přirozenou snahou státu zajistit větší bezpečnost proti terorismu.

Závěry jednání sekce: „Věda, výzkum, vzdělání a inovace“

prezentuje

Walter BARTOŠ

ODS považuje oblast vzdělání, výzkumu, vývoje a inovací za svou prioritu

Obecně politické principy obsažené v předchozích programech:

- Rovné příležitosti ve vzdělávacím systému – Otevřený, Dynamický a Spravedlivý model
- Zrušení byrokratických regulací a překážek ve vzdělávacím systému, ve výzkumu a vývoji
- Šance získat novou kvalifikaci kdykoliv v průběhu života
- Možnost ocenit a odměnit skutečně kvalitní učitele

K terciárnímu vzdělávání:

- Posílení autonomie a odpovědnosti vysokých škol (posílení manažerských prvků)
- Diverzifikace terciárního vzdělávání
- Balíček podpory studenta – studijní spojení, podpora studentů, odložené platby
- Spoluúčast studentů

Výzkum, vývoj a inovace

- Klíčová role univerzit
- Spolupráce univerzit, dalších výzkumných institucí a podnikatelského sektoru
- Financování výzkumu odvozené od dosažených výsledků, spolufinancování aplikovaného výzkumu privátním sektorem

- Motivace privátních subjektů ke spolupráci ve výzkumu, vývoji a transferu poznatků s vysokými školami
- Výrazné snížení administrativy ve vědě

Závěry jednání sekce: „Zahraniční politika“

prezentuje

Jan ZAHRADIL

Hlavním referátem v zahraniční sekci ideové konference byl příspěvek známého politologa a spolupracovníka CEVRO Petra Robejška, který analyzoval soudobé globální politické trendy:

I. Charakteristika mezinárodních vztahů

1. Hlavním tématem zahraniční politiky dnes není boj o teritorium, nýbrž boj o blahobyt. Hospodářská konkurence je moderní formou teritoriální agrese.
2. Globalizace neznamená, že bude přibývat velkoprostorových řešení. Velké hospodářské a politické organizace mají obtíže se svou ovladatelností, přizpůsobivostí a výkonností.
3. Národní státy plní nezastupitelné úlohy při hledání specifických cest k dosahování blahobytu a zajišťování bezpečnosti vlastní země.
4. Ekonomizace vzájemných vztahů je nejsilnější současný trend na mezinárodní scéně. Ve světové ekonomice se prosazují tři vývojové tendence:
  - tendence k přerozdělování bohatství;
  - tendence ke vzniku ochranných kartelů bohatých států
  - tendence k fragmentaci globální ekonomiky

II. Evropská scenerie

1. EU se nachází na svém vývojovém zenitu a dosažení jejích původních cílů celoevropské nadnárodní integrace je velice nepravděpodobné. Totéž platí i o společné bezpečnostní a zahraniční politice.
2. Nejdůležitější evropské státy začínají přenašet těžiště své zahraniční politiky od integrační politiky k prosazování svých národních zájmů. Dochází k renesanci klasické evropské mocenské architektury.
3. Německo se v důsledku rozšíření EU a renesance klasické evropské mocenské architektury „posouvá“ mocensky a geograficky do centra kontinentu a prosazuje v přibývajícím míře své národní zájmy.
4. Na základě kompatibilních hospodářských zájmů Německa a Ruska je pravděpodobný i mocenskopolitický soulad mezi oběma zeměmi a vznik (jimi domínované) regionální hegemoniální osy Moskva–Berlín.

5. V rámci tohoto snažení se budou Spojené státy v Evropě snažit (bilaterální spoluprací s některými spojení) posilovat svou mocenskou pozici na úkor EU.

III. Zahraničněpolitické možnosti malého státu

1. Dosavadní organizační rámec vztahů evropských států, tvořený EU a NATO se uvolňuje. Budoucnost evropského kontinentu se proto bude v mnoha ohledech podobat jeho minulosti.
2. Naše země není zodpovědná za budoucnost evropské integrace ani za osud kontinentu; k tomu nemáme dost sil. Naše země a její politická reprezentace je zodpovědná za osud a prospěch vlastního národa.
3. Úlohou naší zahraniční politiky je zvládnout nastávající turbulence na evropské scéně tak, aby prospěla našim národním zájmům. K tomu je třeba:
  - a) realisticky a „nediplomaticky“ definovat konkrétní „znění“ našich národních zájmů v dané vývojové fázi
  - b) lokalizovat operativní cíle a měřítka úspěšné zahraniční politiky
  - c) uznat a důsledně domýšlet konfliktnost národních zájmů a z toho plynoucí důsledky pro kooperaci a konkurenci s ostatními státy

K Robejškovu referátu se konala oddělená diskuse, v níž vystoupilo 12 řečníků. Jedním ze závěrů této diskuse bylo, že pro ČR s její geografickou polohou je klíčovou záležitostí vyvážit zmíněné jevy silnou přítomností jiného strategického hráče ve střední Evropě, a tím mohou být jen USA. **Proto je tak důležité dokončit jednání a realizovat stavbu radarového zařízení v ČR. Toto stanovisko mělo v sekci naprosto jednoznačnou podporu.**

Pak pokračovala řádná diskuse, v níž vystoupilo dalších 11 diskutujících.

Místopředseda vlády Alexandr Vondra představil priority českého předsednictví EU:

1. Evropa konkurenceschopná a otevřená

Konkurenceschopnost může být prohloubena jen odstraňováním překážek, které brzdí potenciál ekonomického rozvoje EU.

Prioritami předsednictví je proto bourání bariér volného pohybu služeb a osob, které v sobě skrývají nevyužitý potenciál hospodářského růstu pro celou EU. Dále to je bourání bariér dopravního, energetického a telekomunikačního propojení, které je klíčové pro hospodářskou výměnu i pro výměnu informací (transevropské sítě). Chceme rovněž přispět k odstranění vnějších bariér – obchodní otevření se světu prostřednictvím WTO (liberální obchodní politika).

2. Energetika udržitelná a bezpečná

EU je dnes závislá z 50 % na dovozu energie a bez reformy se tato závislost do roku 2030 zvýší na 70 procent. Většina dovážené energie přitom pochází ze zemí s nestabilními a autoritářskými režimy. V současné době je 17 z 27 (převážně nových) členských zemí z 80–100 % energeticky závislých na jediné zemi: Rusku.

To vše má strategické implikace, na které chceme reagovat následujícími politickými prioritami:

- snižování závislosti na dovozu energie
- diverzifikací zdrojů
- zvyšováním energetické účinnosti zaváděním nových technologií
- bezpečného fungování vnitřního trhu s energiemi
- vnější energetické politiky, která zajistí stabilní vztahy s dodavateli
- klimatická a energetická politika EU – „bez jádra to nejde“

3. Rozpočet pro budoucnost Evropy

Bez reformy rozpočtu, která by podpořila růstové politiky, si nemůže EU v globální ekonomice udržet konkurenceschopnost. Českými prioritami proto jsou:

- Snaha o udržení daňové suverenity jednotlivých členských států EU
- Nenavyšování rozpočtu EU
- Reforma zemědělské politiky a postupné snižování podílu SZP na rozpočtu, které umožní přesunout zdroje do oblastí stimulujících hospodářský růst a zaměstnanost – např. do vzdělání, výzkumu a vývoje.

4. Evropa jako globální partner

EU chce převzít svůj díl odpovědnosti za světové dění. Nicméně stále pokládáme NATO za institucionální a politický pilíř euroatlantického prostoru, který je z toho hlediska nedělitelný. Jakákoliv vojenská odpovědnost či obranná iniciativa EU musí probíhat v součinnosti a komplementárně s NATO, ne na její úkor. Naše politika v oblasti vnějšího působení EU se bude proto řídit následujícími zásadami:

- rozvoj SBZP nesmí být stavěn jako konkurence k NATO
- podpora Transatlantické ekonomické rady
- podpora evropské perspektivy zemí Západního Balkánu
- Východní politika EU
- připoutání východních sousedů k EU prostřednictvím Evropské politiky sousedství
- pragmatická politika vůči Rusku – zásobování energ. surovinami a energ. bezpečnost
- podpora demokratizačních a transformačních procesů

5. Evropa bezpečná a svobodná

Z otevření vnitřních hranic v EU (Schengen) vyplývá potřeba společně řešit řadu vnějších problémů, jako je kriminalita, migrace atd. V agendě EU se tedy budeme muset zabývat následujícími otázkami:

- Justiční spolupráce v civilních i trestních věcech – elektronická síť národních rejstříků trestů, uznávání soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech atd.

- Společná migrační a azylová politika – dokončení Společného azylového systému, odstranění bariér mobility atd.
- Schengenská spolupráce a vízová politika – dohled nad SIS II a Vízovým informačním systémem.

Pracovník MZV Aleš Černík se zabýval ekonomickou diplomacií a chodem MZV, poslanec Jan Klas hodnotil energetickou bezpečnost, Jiří Payne mj. upozornil na rizika schengenského prostoru.

Senátor Luděk Seřizig představil podání Senátu k Ústavnímu soudu ve věci slučitelnosti tzv. Lisabonské smlouvy s Ústavou ČR. Zaznělo několik kritických příspěvků k obsahu této smlouvy, tři diskutující požadovali její zamítnutí. Byly kritizovány zahraničně-politické koncepce ČSSD a její neschopnost identifikovat národní zájmy – zaznělo dokonce, že ČSSD bude teprve zapotřebí v zahraniční politice „domestikovat“, aby bylo možno dosáhnout tolik potřebného konsensu.

Nepřímo se diskuse zúčastnil i čestný předseda ODS, prezident Václav Klaus, který zaslal v písemné podobě svůj nedávno přednesený příspěvek na téma EU (*k dispozici na www.klaus.cz*).

V závěru diskuse byli účastníci seznámeni s výsledky posledního průzkumu veřejného mínění ohledně názorů členské základny a voličů ODS na EU.

Závěry jednání sekce: „Zdravotnictví a sociální věci“

prezentují

Petr NEČAS

„Oblast sociální“

a

Tomáš JULÍNEK

„Oblast zdravotnictví“

Oblast sociální

- Sekce potvrdila, že zůstáváme na základních ideových východiscích sociální politiky ODS, kterými jsou individuální odpovědnost jednotlivce, vzájemná odpovědnost a pomoc v rodině a solidarita vůči těm, kteří se bez vlastní viny ocitnou v sociálních potížích či nesnázích.
- Sekce kladla velký důraz na penzijní reformu, která je naprosto nezbytným a nutným krokem, před kterým se nedá utéci.
- Důchodová reforma musí mimo vši pochybnost zahrnout další zvyšování věku odchodu do důchodu, prodloužení délky pojištění a reformu invalidních důchodů.
- Do důchodového systému musíme převést více privátních prostředků, musíme stimulovat vyplácení doživotních rent či anuit ze soukromých fondů.

- Musíme motivovat starší pracovníky pro delší setrvání na trhu práce a motivovat k pozdějšímu odchodu do penze. Cestou má být pestřejší nabídka možností souběhu práce a penze.
- Sociální systém musí být více individualizovaný a adresný, musí motivovat k aktivnímu chování, malifikovat pasivitu a penalizovat zneužívání. Obecně potřebujeme méně sociálního pečovatelského státu, který se stává zátěží pro veřejné finance. Rozhodně odmítáme pokusy o europeizaci sociální politiky. Ta musí zůstat dominantně v národních rukou.
- Naším cílem musí být flexibilní trh práce. Musíme rozšiřovat nabídku pracovní síly všeho druhu. Nutností je zavést systém celoživotního vzdělávání a zvyšování kvalifikace. Skončilo období nejenom jednoho pracovního místa na celý život, ale i jedné profese na celý život. Každý musí být připraven změnit svou profesi či kvalifikaci několikrát během své pracovní dráhy. Naším cílem musí být vyšší zaměstnanost.
- Jako liberálněkonzervativní strana musíme vytvořit podmínky pro respektování autonomie rodin při jejich rozhodování o způsobu výchovy dětí. Musíme vytvořit účinnou prorodinnou politiku, umožnit více částečných a flexibilních pracovních úvazků, rozšířit možnosti péče o děti v neinstitucionální formě.
- Sociální systém musí být více propojen s trhem práce. Musí jednoznačně platit, že ten, kdo pracuje, se musí mít lépe, než ten, kdo nepracuje, ten kdo se snaží, se musí mít lépe, než ten, kdo je pasivní a že rychlé vyřešení životní situace se vyplatí.
- Nutností je vytvořit vzhledem ke stárnutí populace moderní systém sociálních služeb, více propojit práci obcí, krajů, státu a NGO v této oblasti.
- Je naší povinností vytvořit moderní systém péče o ohrožené děti, včetně rozšíření péstounské péče, který bude odpovídat podmínkám 21. století.

Oblast zdravotnictví

- V sekci byl kladen hlavní důraz na fakt, že zdraví je soukromý statek a že je pro člověka velkou hodnotou.
- Sekce zdůrazňovala osobní odpovědnost v péči o zdraví a uvědomování si této hodnoty pro člověka.
- Základem fungování systému je vymáhání práv a povinností jednotlivých subjektů, průhlednost procesů a jejich kontrolovatelnost.
- Pro budoucnost je důležité pokračování reforem ve zdravotnictví, právě s ohledem na stárnutí populace, zvyšování náročnosti medicíny i požadavků občanů. V sekci bylo zdůrazněno, že ODS se nemá vzdávat tohoto důležitého tématu. Pro následující kampaň je důležitou součástí programu pravicové strany. Pravicová reforma znamená v 21. století moderní sociálně citlivou reformu zdravotnictví, která přináší reálný prospěch pro občany.
- V sekci byl systém poplatků hodnocen pozitivně, byli jsme vyzváni, abychom neustupovali snahám zavést neodůvodněné výjimky, aby systém zůstal přehledný a funkční.
- Lavírování některých členů ODS při hájení tohoto systému bylo označeno za ideovou vyprahlost.

Závěry jednání sekce: „Zemědělství, regionální rozvoj a životní prostředí“

prezentuje

Petr GANDALOVÍČ

Problematika zemědělství, regionálního rozvoje a životního prostředí jsou natolik provázané, že ODS považuje do budoucna za možné tato tři ministerstva sloučit.

Zájem našich vlastních voličů o oblast životního prostředí je velký, téma životního prostředí musí být o ochraně životního prostředí a nikoliv o -ismech.

Otázky regionálního rozvoje se dotýkají našich starostů a hejtmánů. Venkov je oblast, která pro ODS může tvořit významnou příležitost k rozšíření voličské základny.

Zemědělství a venkov:

- usilujeme o obnovu vlastnických vztahů, co nejrychlejší privatizaci státní půdy
- lepší podmínky pro zemědělské podnikání, odstranění byrokratické zátěže
- motivace k chování, které je šetrné k životnímu prostředí, především k půdě a vodě
- rozumná politika v oblasti biopaliv
- v EU odstranění regulací a bariér produkce, přesun prostředků do Programu rozvoje venkova
- ochrana před povodněmi, ale i potřeba zadržení vody v krajině, zajištění vody pro pitné účely
- vytvořit podmínky pro budoucí prodej části státních lesů

Životní prostředí:

- chceme dál vycházet ze „čtyř ekologických artikul“: antropocentrický princip, životní prostředí jako veřejný zájem, úloha státu jen tam, kde je nutná, ekologie a hospodářský rozvoj nemusí být v protikladu
- uvědomujeme si význam ochrany životního prostředí, za vlády Václava Klause došlo k největším výdajům do této oblasti a největšímu, téměř skokovému zlepšení ŽP
- odmítáme ideologizaci ochrany ŽP a snahy o omezování svobody ve jménu životního prostředí
- požadavky EU na obnovitelné zdroje jsou nadsazeny a představují riziko
- jadernou energetiku jako bezemisní zdroj považujeme za jedno z řešení ochrany klimatu
- nechceme krajinu před člověkem uzavírat a odmítáme kroky rezortu ŽP v NP Šumava

Regionální rozvoj:

- dokončit reformu veřejné správy
- v RUD zvýšit motivační prvky, podpora rozvoje venkova cestou rozvoje podnikání a služeb

- revize kompetencí obcí a zjednodušení administrativy
- chceme se aktivně podílet na formulaci evropské kohezní politiky pro období 2013
- daně z nemovitosti transformovat na obecní daň, nahradit dosavadní neprůhledný systém poplatků
- zvýšení významu vlastních příjmů obcí a snížení významu dotací
- majetkoprávní vypořádání

Mirek TOPOLÁNEK
předseda ODS, předseda vlády
přepis závěrečného vystoupení

Dámy a pánové,
děkuji všem za účast na dnešní ideové konferenci. Bylo důležité sejít se v kolektivu lidí, kteří se odborně věnují jednotlivým tematickým okruhům. Trochu se zastavit a pokusit se verifikovat některé naše dlouhodobé teze, některé naše programové závěry. Potvrdilo se, že ODS instrumentárium v celé řadě oblastí hledat vůbec nemusí, protože je má. Musíme je pouze naplnit. Nejenom programem, ale konkrétními legislativními a exekutivními akty, pokud jsme ve vládě. To, co jsem očekával já a co se v řadě případů podařilo, je posunout diskusi kousek dál dopředu, podívat se před sebe. A nemyslím tím jenom na příští funkční období. Měli bychom si ujasnit, kde vlastně ODS jako strana, jako politický subjekt stojí nejen v tuzemském měřítku, ale i v evropském a světovém kontextu. Kam se vlastně pohybuje svět, jak si v tom světě, ve kterém žijeme, vedeme, a jaké jsou naše úkoly, pokud chceme prosazovat liberálněkonzervativní program.

Některé ze sekcí dnešní ideové konference se zabývaly úklidem toho, co nám zanechali naši předchůdci. Diskuse o reformě, o stabilizaci veřejných rozpočtů je o úklidu. Další sekce se zabývala standardní správou státu, věcí veřejných, aby vše fungovalo, jak fungovat má. Celá řada sekcí se zabývala tím, co musíme udělat, protože vývoj je jednoznačný. Je to problematika související se stárnutím obyvatel, problematika reformy penzijního, zdravotního a případně sociálního systému. I když se v každé sekci účastníci zabývali budoucností, tak speciálně jedna sekce – byla to ta, které jsem se účastnil i já – se zabývala budoucností ze všech nejvíce. Byla to oblast vzdělávání, vzdělávacího systému, oblast výzkumu, vývoje a inovací. Nás přece nebudou za 15 let živit montovny. Pokud nás něco bude žít, tak to bude přidaná hodnota, kterou přidáme my, čeští občané, čeští zaměstnanci. To, co vytvoříme, to, v čem budeme lepší než ostatní a kde budeme mít případně před ostatními náskok. Jsem proto rád, že oblast vzdělávání získala takovou vážnost a že se zařadila mezi standardní oblasti, které projednáváme.

Informace z jednotlivých sekcí mám pouze kusé, protože jsem osobně byl přítomen a pracoval v sekci vzdělávání a výzkumu, kde jsem byl jedním z garantů. Ale ty informace jsou pozitivní. Diskuse byla velmi otevřená a někdy velmi bouřlivá. Kritika zaznívala zprava, kritika zaznívala i zleva. Závěry jsou někdy nepřekvapí-

vé, očekávatelné, a někdy je to přece jen posun. Já vím, že jste tleskali, když říkal Jan Zahradil, že se ozvaly hlasy proti ratifikaci Lisabonské smlouvy. Na druhé straně byste ale měli vědět, že 85 % voličů ODS s ratifikací této smlouvy souhlasí. Myslím, že nemůžeme žít vytřeseně z reality a musíme minimálně reflektovat to a zamyslet se nad tím, jaké voliče reprezentujeme, co ti voliči chtějí, a měli bychom se o tom minimálně seriózně bavit.

Sekce životního prostředí, respektive sekce, která měla jako jednu ze tří oblastí oblast životního prostředí, nepřinesla nic nového. Myslím, že se musíme daleko hlouběji zamyslet nad naší politikou životního prostředí, nebo jak jsme ji definovali v programu „prostředí pro život“, což je možná daleko více liberálněkonzervativní než formulace životní prostředí. Každodenně, každý týden, každý měsíc, nejenom doma v České republice, ale speciálně v EU jsme konfrontováni s celou řadou posunů. Musíme na ně najít odpověď a ta odpověď musí být racionální. Musíme najít takové ekonomické nástroje, které nám umožní se v prostředí nejrůznějších environmentálních tendencí vůbec nějakým způsobem orientovat a také prosadit. A hledat sobě blízké kolegy, strany, hnutí, partnery, se kterými budeme moci už nejen brzdit patami, jak já někdy říkám, ale také představit seriózní alternativu. Čeká nás práce na green package, ať se nám to líbí, nebo nelíbí.

Jedna věc, která se prolíná diskusí, je, jakým způsobem máme regulovat, když už regulovat musíme. Budeme opravdu velmi intenzivně pracovat na tom, abychom splnili cíl debyrokratizace a deregulace prostředí nejenom pro podnikatele, ale obecně pro občany v této zemi. Na nějaké konferenci jsem žertoval, že plán Evropské komise a José Manuela Barrosa snížit o 25 % míru byrokracie v EU se daří naplňovat velmi slušně, protože tato roste pouze o 2 % ročně. To je to, co musíme, pokud jsme ve státní správě a máme svou odpovědnost na ministerstvech a na úřadech. Zabezpečovat permanentní boj s hydrou zvanou regulace a nejrůznější povinnosti.

Napsal jsem si poznámku, co budeme s tím, co jsme zde dnes prezentovali, dělat dál. Jak budeme pokračovat? To přeci musí mít své pokračování. Navrhují, aby garanti sekcí začali organizovat, aniž bychom to museli z hlavní kanceláře nebo jiným způsobem nějak institucionalizovat, jednotlivé pracovní semináře a workshopy pro dané oblasti. Abychom problémy, které jsme tady pojmenovali, i budoucí řešení dokázali dotáhnout do konce. Nebraňme se vstupu odborníků z České republiky i z celého světa, kteří smýšlejí stejně jako my, ale zrovna v této chvíli nejsou členy ODS, protože třeba nejsou ani občany ČR. Využijme expertního potenciálu v celé řadě oblastí, které si to zaslouží. Pokusme se tyto lidi dostat do našich pracovních týmů, pokusme se ty věci nejenom rozpracovat do detailů, ale také připravit do podoby, která bude využitelná pro kohokoliv z nás, kdo bude potenciálně v příští administrativě. Myslím, že to je úkol, který by si všichni garanti měli vzít za svůj.

Všichni ti, kteří budou na kongresu kandidovat do nějakých funkcí, by kromě své osoby, kromě sebe sama, měli nabídnout cestu, se kterou vyhraje volby, a takové programové nástroje, které budou oni sami prosazovat. Měli by mít už na kongres připravenou alternativu nebo alternativní řešení, které předloží delegátům

kongresu. Aby byli volitelní nejen proto, že mají nějakou vážnost a respekt, ale i proto, že znají cestu dál. Že znají řešení, že ví, kudy ODS povede Českou republiku v případě vyhraných voleb.

Úplně na závěr znovu připomínám to, co je absolutně klíčové a z čeho jsem tady měl velmi dobrý pocit. Vzpomeňme si na oněch pět prstů: Za prvé – jednota. Za druhé – naše esenciální základy liberálněkonzervativní. Za třetí jsou to úrovně, které nás mohou posilovat, ale také nás mohou zraňovat – úrovně lokální, regionální a centrální. Za čtvrté určitý zjednodušený ideový základ naší politiky – Čtyři poděbradské artikuly. A za páté – mnou možná neobratně definované stávající priority, pro které musíme hledat nová řešení a na nich stavět. To je přesně to, co potřebujeme, abychom jako ODS uspěli, abychom k tomu přidali to, co je nám vlastní – práci i určitou úpornost, tedy to, co denně prezentujeme na radnicích, v jednotlivých obcích, krajích i na centrální úrovni.

Já vám moc děkuji, že jste přijeli. Moc děkuji za tu diskusi, která nekončí, ale začíná. Přeji vám šťastnou cestu domů a těším se příště.

Děkuji.

D) PŘÍLOHY

DISKUSE V SEKČÍCH

Do publikace byly abecedně zařazeny i příspěvky těch účastníků diskuse v jednotlivých sekcích, kteří dodali své příspěvky v textové či elektronické podobě

1. SEKCE

Ekonomika a hospodářská politika

Ivan FUKSA

náměstek ministra financí

Odvodová zátěž fyzických osob 2009

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

Obsah

- I. Popis dopadů jednotlivých variant na veřejné rozpočty a na domácnosti
- II. Návrh na řešení výpadku daňových příjmů v roce 2009 formou snížení výdajů rozpočtových kapitol
- III. Výhody a nevýhody jednotlivých variantních řešení

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

I. Popis dopadů jednotlivých variant na veřejné rozpočty a na domácnosti

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

Platný stav 2009

- upraveno zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů
- snižuje sazbu DPFO

	2008	2009
Výše sazby:	15 %	12,5 %
Sleva na dani základní:	24 840 Kč	16 560 Kč
Sleva na dani manžel(ka):	24 840 Kč	16 560 Kč
Daňový bonus na dítě:	10 680 Kč	10 200 Kč

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

Platný stav 2009

- Dopady na veřejné rozpočty v roce 2009 ve srovnání se systémem roku 2008 se odhadují ve výši -10 mlrd. Kč.
- Změna daňové povinnosti domácností s různou výší příjmu:

Dopady změn daní a pojistného na zaměstnance s dětmi ve srovnání s rokem 2008 (měsíčně v Kč)

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

Platný stav 2009

Změna daňové povinnosti domácností s různou výší příjmu (2009 oproti 2008):

	Měsíční hrubá mzda (Kč)								
	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000	40 000	50 000	75 000	100 000
Zaměstnanec, bez dětí	308	184	15	-154	-322	-660	-998	-1841	-2565
Domácnost, 1 dítě	40	40	655	576	408	70	-268	-1111	-1835
Domácnost, 2 děti	80	80	712	613	444	107	-231	-1075	-1797

Dohodu o odstranění zvýšené daňové zátěže pro střední příjmové skupiny v roce 2009 naplňovala následující dvě variantní řešení.

Varianta 1

- Tuto variantu předložilo MF ČR do vlády
- Pro rok 2009 stejný systém DPFO jako v roce 2008
- O 1 procentní bod snížena sazba odvodu SZP zaměstnance
  - Výpočet vychází ze snížení pojistného placeného zaměstnanci
- **SZP zaměstnance:**
  - 4,5 % zdravotní
  - 8 % sociální, z toho:
    - nemocenská 1,1 %
    - důchodové 6,5 %
    - státní politika zaměstnanosti 0,4 %

Varianta 1

	2008	2009
Výše sazby:	15 %	15 %
Sleva na dani základní:	24 840 Kč	24 840 Kč
Sleva na dani manžel(ka):	24 840 Kč	24 840 Kč
Daňový bonus na dítě:	10 680 Kč	10 680 Kč
Sazba sociálního pojistného:	12,5 %	11,5 % *

* - snížení nemocenského pojištění o 0,6 p.b.

- snížení příspěvku na politiku zaměstnanosti o 0,4 p.b.

Varianta 1

- Fiskální dopad je zhruba stejný jako u platného stavu
- Dopady na veřejné rozpočty v roce 2009 ve srovnání se systémem roku 2008 se odhadují ve výši -13 mld.Kč (snížení sociálního pojistného)
- Snížení pojistného zaměstnance nemá vliv na snížení daňového základu
- Dopady změn daní a pojistného na daňového poplatníka ve srovnání s rokem 2008 jsou stejné pro různé typy domácností

Varianta 1

Změna daňové povinnosti domácností s různou výší příjmu:

Varianta 1

Změna daňové povinnosti domácností s různou výší příjmu (2009 oproti 2008):

	Měsíční hrubá mzda (Kč)								
	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000	40 000	50 000	75 000	100 000
Zaměstnanec, bez dětí	-100	-150	-200	-250	-300	-400	-500	-750	-862
Domácnost, 1 dítě	-100	-150	-200	-250	-300	-400	-500	-750	-862
Domácnost, 2 děti	-100	-150	-200	-250	-300	-400	-500	-750	-862

Varianta 2

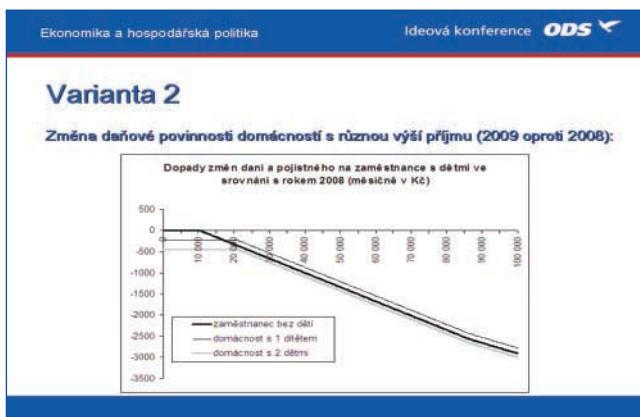
- Zachovává pro rok 2009 schválenou sazbu daně 12,5 %
- Navyšuje slevy na dani tak, aby u všech příjmových skupin došlo ke snížení odvodů minimálně stejně jako u varianty 1
- Změny konstrukce daní však již nemají vliv na bezdětné osoby s příjmem do zhruba 10 000 Kč měsíčně, protože tyto osoby již v systému roku 2008 daň neplatí

Varianta 2

	2008	2009
Výše sazby:	15 %	12,5 %
Sleva na dani základní:	24 840 Kč	20 640 Kč
Sleva na dani manžel(ka):	24 840 Kč	20 640 Kč
Daňový bonus na dítě:	10 680 Kč	13 320 Kč

Varianta 2

- Dopady na veřejné rozpočty v roce 2009 ve srovnání se systémem roku 2008 se odhadují ve výši -35 mld. Kč (snížení DPFO)

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

Varianta 2

Změna daňové povinnosti domácnosti s různou výší příjmu (2009 oproti 2008):

	Měsíční hrubá mzda (Kč)								
	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000	40 000	50 000	75 000	100 000
Zaměstnanec, bez dětí	0	-156	-325	-494	-662	-1000	-1338	-2181	-2905
Domácnost, 1 dítě	-220	-220	-220	-364	-532	-870	-1208	-2051	-2775
Domácnost, 2 děti	-440	-440	-440	-587	-756	-1093	-1431	-2275	-2997

Ekonomika a hospodářská politika Ideová konference **ODS**

II. Návrh na řešení výpadku daňových příjmů v roce 2009 formou snížení výdajů rozpočtových kapitol

Varianta 1

- Nepředpokládá se zásadní dopad na deficity veřejných rozpočtů

Varianta 2

- Předpokládaný dopad - snížení příjmů ve výši cca 25 mld. Kč
- K dodržení deficitu veřejných rozpočtů je proto navrženo snížení výdajů v kapitolách
- Největší škrtů viz následující tabulka

Snížení výdajů v kapitolách k dodržení deficitu dle dopadů daňových změn – varianta 2

Ministerstvo dopravy	5,89 mld. Kč
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	3,93 mld. Kč
Ministerstvo vnitra	2,30 mld. Kč
Ministerstvo zemědělství	2,08 mld. Kč
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1,18 mld. Kč
Ministerstvo průmyslu a obchodu	1,06 mld. Kč
Ministerstvo financí	1,04 mld. Kč
Ministerstvo spravedlnosti	1,01 mld. Kč
Ministerstvo zdravotnictví	0,98 mld. Kč

III. Výhody a nevýhody jednotlivých variantních řešení

Varianta 1

▪ **Výhody:**

- Poplatníci s příjmy do cca 86 tis. Kč budou snižené odvody pojistného odvádět proporcionálně s ohledem na výši příjmů
- U skupiny poplatníků s příjmy nad cca 86 tis. Kč nedojde ke změně nad tuto výši, tj. budou odvádět pojistné ve stejné výši bez ohledu na výši příjmu s tím rozdílem, že tyto odvody budou nižší
- Zůstává zachována stávající míra progresu
- Snižuje zatížení poplatníků sociálními odvody, které nemají přímý dopad na rozpočtové příjmy krajů a obcí (nejedná se o systém sdílené daně)
- Fiskálně je úsporné a nevynutí si snížení výdajových limitů v zájmu zachování konvergenční trajektorie

▪ **Nevýhody:**

- Návrh bohužel rezignuje na výši sazby 12,5 %

Varianta 2

▪ **Výhody:**

- Zůstává zachována schválena výše sazby 12,5 %

▪ **Nevýhody:**

- Odvody se významně snižují pouze nejvyšším příjmovým skupinám
- Významný negativní dopad do příjmů rozpočtů krajů a obcí (DPFO je sdílená daň)
- Tato varianta je fiskálně náročnější a vyžádá si škrty na výdajové straně

Pavel HRNČÍŘ

poslanec PČR, místopředseda Rozpočtového výboru

ODS v parlamentních volbách 2006 ve svém volebním programu ODS plus – pro ekonomiku a podnikání – slibovala nižší a spravedlivé daně, jednodušší a přehledný daňový systém bez komplikovaných výjimek, vyšší hospodářský růst doprovázený zvyšováním zaměstnanosti. Zároveň jsme také slibovali vyrovnané hospodaření veřejných rozpočtů do sedmi let po zavedení našich opatření. Chceme mít zdravé státní finance, protože žít na dluh po socdemácku donekonečna nelze.

Uzavřením koalice s KDU-ČSL a SZ byla vytvořena vláda, která v lednu 2007 vydala své programové prohlášení. V tom uvedla následující teze, které porovnejme s naším volebním programem: Vláda považuje neúměrně vzrůstající státní zadlužení za alarmující, a proto chce řešit dlouhodobé společenské, ekonomické a sociální problémy země jako nezaměstnanost, neúměrné daňové zatížení, hluboký deficit veřejných financí, narůstající státní dluh a vysokou míru korupce a regulace. Jak konkrétně?

- snížit schodek veřejných financí na 3 % HDP v roce 2008, 2,6 % v roce 2009 a 2,3 % v roce 2010
- snížit počet zaměstnanců státní správy do 2010 nejméně o 3 % ročně
- vláda dává moratorium na zákony zvyšující mandatorní výdaje a stávající mandatorní výdaje budou přehodnoceny tak, aby jejich podíl ke státnímu rozpočtu klesl do roku 2010 pod 50 %
- složená daňová kvóta klesne do r. 2009 pod 34 % HDP
- zavést jednotnou daňovou sazbu 17–19 % u daně z příjmu FO a PO, přičemž počet výjimek a odečitatelných položek bude významně snížen
- zrušit některé daně – z dividend, z kapitálových výnosů a dědickou

Porovnáním koaličního vládního prohlášení s tím, co jsme jako ODS slibovali, dojdeme k závěru, že vše je přesně podle našich programových představ. Po roce a čtvrt

vládnutí již zaznamenáváme některé body jako splněné a některé máme ještě před sebou. Myslím, že aktuální vývoj hospodářského růstu a nezaměstnanosti nám potvrzuje, že jdeme správným směrem. A potvrzují nám to i některé nadnárodní hospodářské instituce. Jestliže některá z realizovaných opatření nejsou populární a populistická, musíme jako zodpovědní politici sledovat i důležitý politický faktor – sociální smír. Jsem přesvědčen, že ani sociální smír nebyl a není výraznějším způsobem narušen.

Pokud nás kritizují opoziční ČSSD a jejich záložáci odborových centrál, pak je vše v pořádku. Od nich chválu přece nemůžeme čekat.

V současnosti jsme ve fázi přípravy státního rozpočtu na rok 2009 a dohadujeme se, zda o 1 % nebo 1,5 % nebo 2 % snížíme sazbu z daní příjmu nebo ze sociálního pojištění. Lavírujeme na tenké hraně vzájemně protichůdných požadavků – snižovat deficit státního rozpočtu a zároveň snižovat daňové zatížení našich občanů. Samozřejmě také musíme vnímat názor komunálních a regionálních politiků, kterým by se výraznější úbytek příjmů u sdílených daní pochopitelně nelíbilo. Ani někteří naši vlastní členové ODS nejsou zrovna nadšení z rušení některých oblíbených výjimek z daňového zákona jako např. populárních stravenek.

Jsem přesvědčen, že musíme v nastoleném směru a tempu vydržet a nepolevovat. Chtěl bych se nyní ještě zaměřit na naplňování jednoho konkrétního zadání, které má vést ke stanoveným cílům.

Jestliže v jednom a tomtéž státním rozpočtu promítneme na příjmové stránce slíbené další snížení daní a zároveň podle závazku zmenšíme deficit, jednoznačně nám

Položka v mil. Kč	2007	2008	index 2008/2007
Platy	66 023	67 803	102,7
Sociální dávky	387 625	394 172	101,7
Běžné výdaje celkem	951 357	980 630	103,1
Kapitálové výdaje celkem	89 419	126 680	141,7

Stejně zajímavé je srovnání výsledku u některých ministerstev a institucí.

Položka v mil. Kč	2007	2008	index 2008/2007
Ministerstvo dopravy	25 127	60 160	239,4
Úřad vlády	599	1 035	172,8
MMR	12 016	17 289	143,9
Min. zahraničních věcí	4 824	6 783	140,6
Státní dluh	38 101	46 957	123,2
Min. zdravotnictví	9 257	10 610	114,6
MŠMaT	121 652	118 278	97,2
Kanc. prezidenta rep.	456	438	96,0
MPaO	16 497	13 990	84,8
MŽP	13 519	5 972	44,2

vyplyne nutnost dalších úspor na výdajové stránce rozpočtu. Dovolte mi předvést vám, jak jsme si naplánovali šetření v některých zajímavých položkách letos ve srovnání s minulým rokem. Je to důležité, abychom se poučili pro rok příští, ale i ty další.

Z uvedeného vyplývá, že až na rezorty školství, životního prostředí a průmyslu a obchodu nebyly prozatím vykázány žádné výraznější úspory. Chceme-li dodržet náš závazek nezadlužené budoucnosti a snižování rozpočtových deficitů, musíme být v příštích rozpočtech mnohem šetrnější.

Martin KOCOUREK

poradce předsedy vlády pro ekonomické záležitosti

Strategie dalšího snižování odvodů z příjmů u fyzických osob

Ing. Martin Kocourek
Strategie dalšího snižování odvodů z příjmů u fyzických osob

Vymezení

Pod pojmem „odvod z příjmů u fyzických osob“ se rozumí :

- daň z příjmů fyzických osob („DPFO“)
- odvod na sociální a zdravotní pojištění („SZP“)

Ing. Martin Kocourek
Strategie dalšího snižování odvodů z příjmů u fyzických osob

Východiska a předpoklady

- Od 1.1.2008 vstoupila v účinnost daňová reforma (snižování a restrukturalizace daňové zátěže)
- Uvažování o snižování DPFO a SZP je vztaheno k trhu práce
- Uvažování o snižování DPFO a SZP je vedeno v rámci pohledu zaměstnanec vs. zaměstnavatel
- Nabídková strana trhu práce je chápána jako nabídka pracovní síly (ze strany zaměstnanců)
- Poptávková strana trhu práce je chápána jako poptávka po pracovní síle (ze strany zaměstnavatelů)

Ing. Martin Kocourek
Strategie dalšího snižování odvodů z příjmů u fyzických osob

Základní úvahy o DPFO a SZP *)

- DPFO a SZP jsou v širším pojetí „daněmi“ (a proto jsou také součástí makroagregátu „složená daňová kvóta“)
- SZP se vypočítává jako (rovný) procentuální odvod z hrubého příjmu (do „zastropování“), a je tedy svou podstatou „rovnou daní“
- Od 1.1.2008 je „rovnou daní“ též DPFO
- Z pohledu „principu zdanění“ tedy není mezi oběma „daněmi“ rozdíl

*) Je zajímavé, že socialisty všeho druhu a „americkými liberály“ (např. Jan Švejnar) tolik kritizovaný koncept „rovné daně u DPFO“ v ČR již dávno existuje u SZP, tedy u tak solidárních systémů jakými sociální a zdravotní systémy bezesporu jsou

Ing. Martin Kocourek
Strategie dalšího snižování odvodů z příjmů u fyzických osob

Základní úvahy o DPFO a SZP (2)

- Zjednodušeným pohledem **by se mohlo zdát, že mezi oběma „daněmi“ není zásadní rozdíl**, že podstatný je pouze jejich součet, resp. jejich podíl na superhrubé mzdě (nákladu práce)
- Jinými slovy, **mohlo by být v podstatě jedno, která „daň“ způsobuje snížení nebo (nebo zvýšení) nákladů práce**

NENÍ TO JEDNO !!!
Z POHLEDU TRHU PRÁCE ZDE EXISTUJE
ZÁSADNÍ ROZDÍL !!!

Ing. Martin Kocourek
Strategie dalšího snižování odvodů z příjmů u fyzických osob

Základní rozdíly mezi DPFO a SZP ^{**)}

- Základní **rozdíly je způsoben protichůdným nákladovým pohledem** na (super) hrubou mzdu („HM“), resp. na náklad (výnos) práce z pohledu **zaměstnavatele a zaměstnance**
- **Zaměstnanec vnímá jako primární náklad** na odměnu za svou práci **DPFO** (málokterý vnímá odvod 47,5% z HM na SZP)
- **Zaměstnavatel vnímá jako primární náklad** na odměnu zaměstnance **SZP** (zatímco nevnímá DPFO zaměstnance)

**) I v rámci soustavy veřejných rozpočtů je mezi DPFO a SZP podstatný rozdíl, a to v tom, že zatímco výnos z DPFO je sdíleným příjmem státu, krajů a obcí, tak výnos ze SZP je čistě příjmem státu, resp. jeho zdravotního systému

Ing. Martin Kocourek
Strategie dalšího snižování odvodů z příjmů u fyzických osob

Dopady DPFO a SZP na trh práce

- Výše **DPFO ovlivňuje nabídkovou stranu** trhu práce (čím vyšší bude DPFO, tím nižší bude motivace intenzivně pracovat)
- Výše **SZP ovlivňuje poptávkovou stranu** trhu práce (čím vyšší bude SZP zaměstnance, tím nižší bude poptávka po pracovní – lidské – síle)

ZMĚNA POMĚRU MEZI DPFO A SZP MŮŽE OVLIVŇOVAT ROVNOVÁHU NA TRHU PRÁCE, RESP. JEHO STRUKTURU

Ing. Martin Kocourek
Strategie dalšího snižování odvodů z příjmů u fyzických osob

Dopady DPFO a SZP na trh práce (2)

- K 1.1. 2008 jsme prosadili **významné snížení DPFO**
- **Abychom** tím (ze střednědobého pohledu) **nezpůsobili vychylování** (imaginárního) rovnovážného bodu **trhu práce**, je **nezbytné** přistoupit též ke **snižování SZP**

A (nejen proto) musí reforma daňové zátěže pokračovat

Ing. Martin Kocourek
Strategie dalšího snižování odvodů z příjmů u fyzických osob

Úvahy o snížení SZP

• Existují reálné úvahy o možném **snížení SZP až o 4,5-5 proc.bodů** (ze současné výše 47,5% z hrubé mzdy na 42-42,5%, pokles o jednu desetinu) v následující struktuře odvodů :

- ❖ **Nemocenské** – snížení o 1,9-2,4 proc.bodu (ze 4,4% na 2-2,5%)
- ❖ **Státní politika zaměstnanosti** – snížení o 1,6 proc.bodu (tzn. zánik odvodu a pokrytí výdajů přímo přes státní rozpočet)
- ❖ **Zdravotní pojištění** – snížení o 1 proc.bod (ze 13,5% na 12,5%)

• Pro sociální a zdravotní systémy by snížení SZP o 4,5-5 proc.bodů znamenalo **výpadek zdrojů ve výši cca 45 mld. Kč**

Ing. Martin Kocourek
Strategie dalšího snižování odvodů z příjmů u fyzických osob

Mantinely možných úvah o snížení SZP

• **Fiskální únosnost výpadku** zdrojů pro sociální a zdravotní systémy ve výši cca 45 mld. Kč **je primárně závislá na :**

- schopnosti **provedení zásadních reforem** zdravotního a sociálního systému
- schopnosti **pokračování v restrukturalizaci a racionalizaci** ostatních mandatorních výdajů státního rozpočtu

Ing. Martin Kocourek
Strategie dalšího snižování odvodů z příjmů u fyzických osob

Výhody snižování SZP

• **Podpora podnikání a zaměstnanosti** (podněcování poptávky po lidské práci)

• **Rovnoměrné rozprostření efektů** ze snížení SZP pro všechny skupiny daňových poplatníků (eliminace vzniku meziročních „zubů“)

• **Nemá dopad na rozpočty krajů a obcí** (nesnižování jejich příjmů, resp. nezvyšování jejich závislosti na dotacích státu)

Ing. Martin Kocourek
Strategie dalšího snižování odvodů z příjmů u fyzických osob

Závěr

Z pohledu podpory podnikání a zaměstnanosti, distribuce efektů a potenciálních dopadů na kraje a obce se jako nejvhodnější strategie snižování odvodů z příjmů fyzických osob jeví cesta snižování sazeb sociálního a zdravotního pojištění

ODS na české politické scéně a 21. století, Ideová konference ODS, 26-4. 2008, Hradec Králové
Sekce Ekonomika a hospodářská politika

Petr Mach

výkonný ředitel Centra pro ekonomiku a politiku

Zavést euro pro nás není výhodné

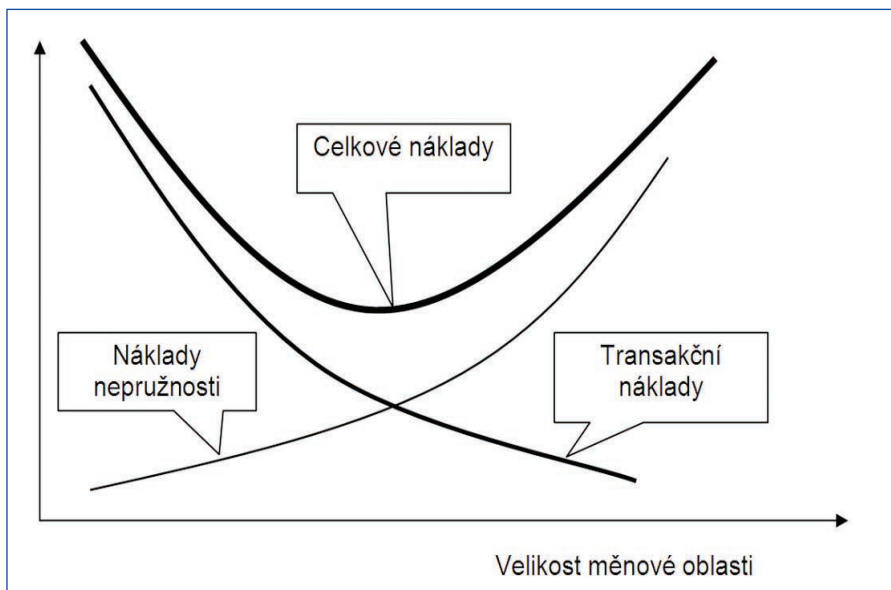
Zrušení národní měny a zavedení eura má jak výhody, tak nevýhody. Je proto důležité položit si otázku, zda by v současnosti pro Českou republiku převážily výhody zavedení společné měny, nebo zda je zatím výhodnější ponechat si korunu.

Obecně platí, že čím více lidí na rozsáhlejší území měnu používá, tím větší jsou úspory transakčních nákladů (není tak často nutné konvertovat měnu při transakcích), na druhé straně, čím více lidí na rozsáhlejší území měnu používá, tím větší jsou náklady nepružnosti (neexistuje měnový kurz, který by pružně vyrovnával nabídku a poptávku).

Kdyby Češi zavedli euro, ušetřili by na poplatcích za výměnu peněz, když potřebují cizí měnu, na druhou stranu by přestal neexistovat kurz mezi českou ekonomikou a ekonomikou Eurozóny – a kurz mezi českou ekonomikou a zbytkem světa by byl určován situací v Eurozóně jako celku, což by mělo nutně negativní dopad na inflaci, nezaměstnanost a hospodářský růst.

Situaci schematicky zobrazuje obr. č. 1 – kdyby se česká ekonomika nacházela v pravé části grafu, kde jsou úspory transakčních nákladů větší než náklady nepružnosti, vyplatilo by se euro zavést. Pokud se česká ekonomika nachází v levé části grafu, kde náklady nepružnosti převyšují úspory transakčních nákladů, vyplatí se zachovat korunu.

Obr. č. 1: Optimální velikost měnové oblasti

Česká republika musí na základě ustanovení ve Smlouvě o přistoupení k EU přijmout euro, na druhou stranu není řečeno kdy. Načasování záleží na České republice. Např. Švédsko, které by také na základě své přistoupení mělo přijmout euro, se v referendu 14. září 2003 rozhodlo, že zatím zachová korunu jako svoji národní měnu.

Ačkoliv tedy formálně euro přijmout musíme, reálně se můžeme o své měnové budoucnosti sami rozhodovat.

Kritéria Václava Klause

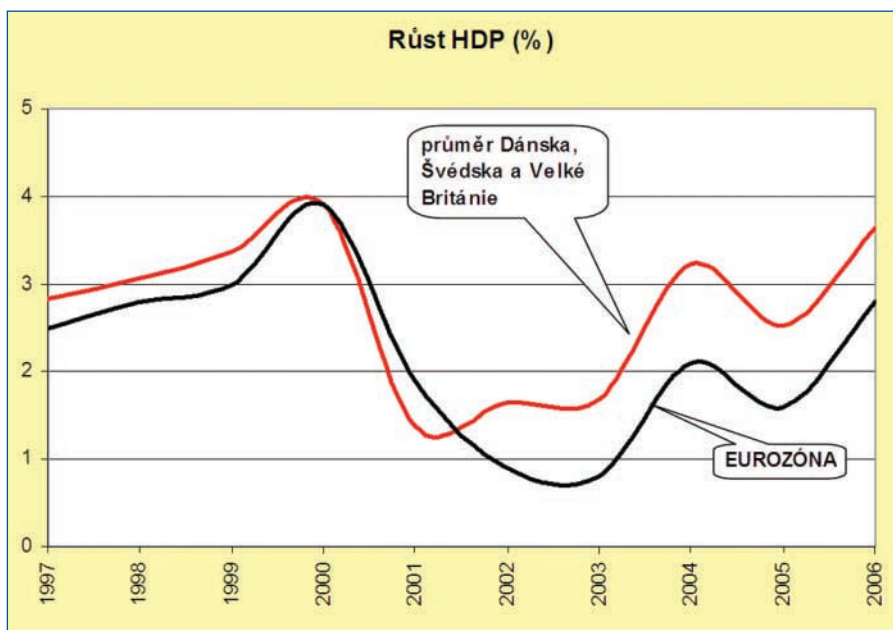
Před časem prezident Václav Klaus napsal článek (LN 20. 1. 2006), kde formuloval možná kritéria, podle kterých lze hodnotit, zda (už) zrušit korunu a zavést euro:

1. Je euro úspěšné v tom smyslu, že prospívá členským zemím Eurozóny?
2. Existuje dostatečná konvergence české ekonomiky s ekonomikou Eurozóny, tak aby ekonomice neškodilo odstranění kurzu jako vyrovnávací veličiny?
3. Přejeme si, abychom skrze přijetí přijímali další integrační prvky, které s sebou členství v Eurozóně nese?

Jistě si můžeme definovat celou řadu takových kritérií, zůstaňme ale nyní u těchto a zkusme si na ně odpovědět.

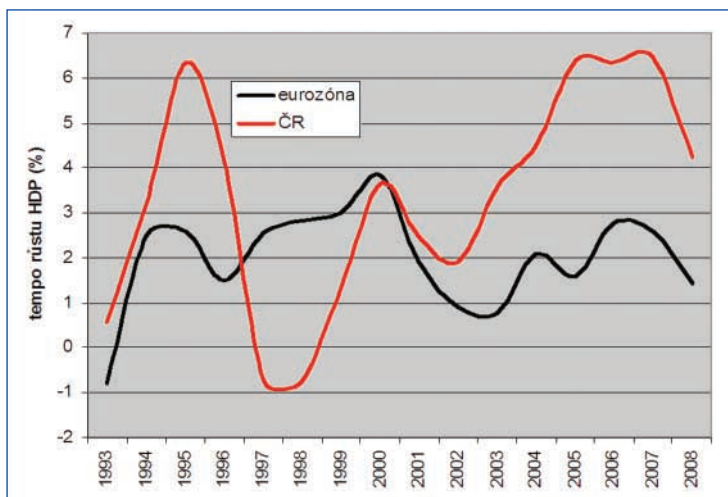
1. Euro členům Eurozóny neprospělo. Ačkoliv politici v západních zemích občanům slibovali, že zavedení eura pomůže urychlit hospodářský růst, opak se stal pravdou. Země EU, které si ponechaly vlastní měny (Velká Británie, Dánsko, Švédsko) rostly zřetelně rychleji, než země, které se svých národních měn zbavily a zavedly euro (jak ukazuje obr. č. 2). Přitom do zavedení eura bylo průměrné tempo růstu obou skupin zemí stejné. Rozdíl dělá v průměru jeden procentní bod růstu za rok, a to je hodně. Svědčí to o tom, že výhody (úspora transakčních nákladů) nepřevážily nad nevýhodami (ztráta měnového kurzu a tudíž možnosti pružného vyrovnávání kapitálových toků).

Obr. č. 2 Růst HDP ve starých členských zemích EU

2. Česká ekonomika roste úplně jiným tempem než ekonomiky Eurozóny. Zatímco z Německa kapitál odchází, k nám přichází. Pro takové dvě ekonomiky není společná měna vhodná. Za poslední rok byla v ČR inflace 7 procent a zhodnocení koruny vůči euru o 8 procent. Kdybychom před rokem zavedli euro, inflace by v ČR byla nutně součtem skutečné míry inflace a zhodnocení koruny, tedy $8 + 7 = 15$ procent. Z tohoto hlediska se vyplatí přijmout euro, až se srovnají toky kapitálu a tempa hospodářského růstu. Jaký vliv na inflaci má sdílení měny s ekonomikou, odkud kapitál odplovává, uvidíme brzy na příkladu Slovenska, kde očekávám prudký nárůst míry inflace.

Obr. č. 3: Odlišný ekonomický vývoj ČR a Eurozóny

Odlišný ekonomický vývoj různých součástí jednotné měnové oblasti je nebezpečný. Ve chvíli ekonomického útlumu potřebuje ekonomika oslabení kurzu – aby se znovu stala atraktivní pro turisty a investory a aby umožnila snadněji exportovat zboží. V jednotné měnové oblasti o možnost oslabení kurzu postížená ekonomika přichází.

3. Za vůbec nejhorší na euru považují legislativu, která se společnou měnou nespojuje přímo, ale je na ni nabalena. Např. podle chystané Lisabonské smlouvy bude moci EU určovat pomocí směrnic hospodářskou politiku zemí a speciálně zemí Eurozóny. Dosud EU může zemím Eurozóny stanovovat jen podmínky pro deficit veřejných financí, podle chystané smlouvy by EU měla pravomoc určovat hospodářskou politiku zemí v celé její šíři.

České republice po vstupu do EU již mnoho nezávislosti nezůstává – celá politika zahraničního obchodu, celá politika zemědělství je ve výlučné v kompetenci EU. Vlastních pravomocí mnoho nezůstává, ale hospodářskou politiku si smíme určovat sami. Máme přijít i o možnost určovat si nezávisle hospodářskou politiku?

Co říká mj. Lisabonská smlouva:

Článek 2d)

1. Členské státy koordinují své hospodářské politiky v rámci Unie. Za tímto účelem přijme Rada opatření, zejména hlavní směry těchto politik.

Zvláštní ustanovení se vztahují na ty členské státy, jejichž měnou je euro.

2. Unie přijímá opatření ke koordinaci politik zaměstnanosti členských států, zejména vymezováním směrů těchto politik.

3. Unie může dávat podněty pro zajištění koordinace sociálních politik členských států.

Pramen: Lisabonská smlouva

Má nám někdo mluvit do toho, jestli má být větší či menší míra přerozdělování? Větší či nižší daňové břemeno? Větší či menší daňová progresse? Jak štedrá má být podpora v nezaměstnanosti? Stranická politika by se pak již úplně vyprázdnila.

Bude-li Lisabonská smlouva schválena, bude moci EU mluvit do hospodářské politiky členských zemí. Navíc hlasovací síla – při tvorbě legislativy EU – České republiky má být snížena o polovinu a hlas Německa zvýšen o sto procent. Ještě hůře bychom na tom byli, kdybychom přijali euro.

Pro Euroskupinu totiž mají platit zvláštní pravidla hospodářské politiky. Co Německo a Francie neprosadí skrze odpor Británie pro EU jako celek, snadněji prosadí v rámci Euroskupiny, kde Velká Británie – tradiční spojenec proti kontinentálnímu socialismu tlačenému Francií a Německem – není.

Závěr

Koruna je dobrou měnou. Euro by nám v současnosti přineslo více rizik a problémů než výhod. Ještě horší než samotné zrušení koruny a zavedení eura je nebezpečná legislativa, která by vyplynula pro členy Eurozóny z Lisabonské smlouvy. Euro je tedy rozumné odložit, ale Lisabonskou smlouvu je rozumné zamítnout.

2. SEKCE

Moderní stát, právo a bezpečnost

Michael HRBATA

poslanec PČR, místopředseda Výboru pro obranu

Představení poslancecké iniciativy pro efektivizaci boje ČR s terorismem

Poslanec PS PČR za Vyškovsko
Ing. Michael Hrbata

Obecná definice

- Terorismus** je taktika z oblasti válečných činů, vyvolávající strach, paniku, pozornost a publicitu směřující k dosažení politického cíle násilným útokem nebo hrozbou násilí na civilní cíl.

Terorismus pochází z latinského slova „terrere“ = strašný či hrozný

Poslanec PS PČR za Vyškovsko
Ing. Michael Hrbata

Stručná historie terorismu

Popisy teroristických činů jsou zaznamenány již na egyptských hieroglyfech, v Homérově Odysseji i v Bibli.
Akty fyzické likvidace politických odpůrců a potenciálních protivníků se vyskytují v celých dějinách.

Jako určitý milník můžeme považovat **útok v Tokijském metru v roce 1995**, kdy byl použit bojový otravný plyn Sarin – od té doby se však hovoří o tzv. „superterorismu“.

Tím se úroveň, schopnost a možnost uskutečnit teroristický čin rozšířila a do značné míry zjednodušila, čímž se otevřela možnost páchat teroristické činy i pro menší skupiny s nižším technickým, technologickým a finančním zázemím.

Poslanec PS PČR za Vyškovsko
Ing. Michael Hrbata

Terorismus v České republice

V České republice doposud **nemáme zásadní zkušenost s teroristickým útokem**, nicméně míra rizika teroristického útoku na našem území přímo souvisí např.:

- s aktivitami ČR v zahraničních misích
- s členstvím v NATO
- s diskusí o umístění radarové základny na území ČR
- s činností rádia RFE/RL

Poslední hmatatelné ohrožení nastalo na **podzim roku 2006**. Zpravodajské služby disponovaly informacemi o možném útoku na izraelské civilní osoby a objekty v Praze.

Poslanec PS PČR za Vyškovsko
Ing. Michael Hrbata

Reakce České republiky na terorismus

Armáda České republiky, Policie České republiky, civilní i vojenské zpravodajské služby (ZS) či jiné bezpečnostní složky státu **nemají prozatím efektivně nastavené úkoly, kompetence, vztahy a v neposlední řadě zdroje** pro realizaci bezpečnostních opatření v oblasti efektivního boje s terorismem.

Integrovaný záchranný systém je spolu se silovými složkami **nedostatečně trénován** pro možné situace, vznikající bezprostředně po teroristickém útoku, včetně logistiky velení. Existuje **škodlivé vakuum v komunikaci** mezi ZS, IZS, Armádou ČR a soukromou sférou při mimořádných událostech.

Zcela **absentuje koncepce** tzv. „Business Continuity Managementu“, tedy činností, dokumentací, procesů a zdrojů pro prevenci, odvrácení a zvládnutí následků teroristické akce, jejichž cílem je zajištění obnovy činnosti do původního stavu (s výjimkou oblasti vymezené krizovým řízením).

Poslanec PS PČR za Vyškovsko
Ing. Michael Hrbata

Terorismus v ČR – podzim 2006

Přestože zpravodajské služby a bezpečnostní složky ČR byly v pohotovosti, **privátní sektor** zpravidla na situaci nijak **nereagoval** – jelikož **nemusel**.

Mimo oblast určené tzv. kritické infrastruktury jsou stanoveny provozovatelům a ostraže míst s vysokou koncentrací osob jen **minimální povinnosti v zajištění bezpečnosti osob**.

Česká republika **nemá** nastavena ani „best practises“ a **doporučení pro soukromý sektor v období zvýšené hrozby teroristického útoku**.

Poslanec PS PČR za Vyškovsko
Ing. Michael Hrbata

Možné směry dalšího postupu

Větší míra využití Armády ČR při hrozbách na území České republiky
– jako jedna z mála složek disponuje dostatečným personálním, logistickým i materiálním zázemím pro řešení nestandardních bezpečnostních opatření jako reakce na hrozbu teroristického útoku.

+
Pro **privátní sektor**, nespádající do kritické infrastruktury, **vytvoření podmínek a povinností z hlediska zajišťování bezpečnosti při určité míře rizika vzniku teroristického útoku** (viz. neúčinný systém varovných sirén; nenastavený systém barev/kódů pro aktivaci typových opatření).

+
Školení, vysokoškolské vzdělávání a osvěta, lepší komunikace státní a soukromé sféry.

Legislativní změny   Poslanecká iniciativa

Poslanec PS PČR za Vyškovsko
Ing. Michael Hrbata

Poslanecká iniciativa pro efektivizaci boje České republiky s terorismem

Založena v létě roku 2007.
Nosná myšlenka :

„Realizovaná cvičení, empirické profesní zkušenosti a stav legislativy staví úroveň připravenosti ČR pro boj s terorismem do roviny, kterou lze zvyšovat. Poslanecká iniciativa hledá prostředky a metody pro její zvyšování od všech zainteresovaných subjektů“

Součástí pracovní skupiny jsou bezpečnostní odborníci státní správy (MVČR, MZČR, GŠ Armády ČR, URNA ...) i privátního sektoru (ABL, ASIS International ČR, ČEZ, ČSA ...).

Poslanec PS PČR za Vyškovsko
Ing. Michael Hrbata

Poslanecká iniciativa pro efektivizaci boje České republiky s terorismem

MUDr. Mgr. Ivana Langera
11. Prosince 2008

Děkovný dopis od ministra vnitra ČR
MUDr. Mgr. Ivana Langer a k činnosti pracovní skupiny.

Několik setkání pro sběr informací od členů pracovní skupiny a jejich následnou analýzu.

Aktuálně se pracuje na analýze konkrétních možných kroků v souvislosti s aktualizovaným zněním Národního akčního plánu boje proti terorismu.

Miroslava NĚMCOVÁ

poslankyně PČR, 1. místopředsedkyně PS PČR

Vážení členové ODS, vážení hosté dnešní ideové konference, přihlásila jsem se do sekce (moderní stát, justice), protože je nejbližší tomu, co dlouhodobě považuji za jednu z priorit ODS a nejsem spokojena s dosavadními pokroky v této otázce.

Můj příspěvek se týká fungování moderního státu. V této sekci je k odborné diskusi vymezeno působení policie, samosprávy i justice. Já se však chci zabývat zejména tím, co považuji za předpoklad úspěšného fungování moderního státu. Tedy státu, který bude poskytovat občanům pohotový servis a bude přitom hospodárný a efektivní. Jak všichni víte, mluvíme o tom stále jako o jedné z opor našeho programu.

Než začneme budovat stát podle svého nejlepšího přesvědčení, musí dojít minimálně ke dvěma rozhodujícím věcem. První z nich je zvítězit ve volbách, druhou je prosazování programu, pro nějž nám občané dali svůj hlas. Mluvím tedy o tom, jak má vystupovat politická strana před volbami a po volbách.

Do poslanecké sněmovny volíme podle poměrného systému. Politické strany, jejich vedení i nejrůznější poradci to dobře vědí, většinu občanů to však příliš nezajímá. My, aktivní politici, chápeme, že tento systém je klíčem ke všemu, co se během volebního cyklu odehrává. Víme, jak nás tento systém limituje při sestavování vlády i při stanovení vládního programu. Víme, že je postaven na významných kompromisech. Personálních i programových.

Naše veřejnost příliš nadšená z politické situace v zemi není. Vadí jí nestabilita vlád, krkolomné vládní koalice a vypjatá polarita naší politické scény. Správně argumentujeme tím, že jde o důsledky voleb, toho, jak jsou karty rozdány. Obča-

né vidí, jak každé vážné rozhodnutí exekutivy je „krvavé“ prosazeno nejprve ve vládní koalici, potom ve střetu s opozicí v parlamentu. Očekávají, že předvolební sliby budou naplněny. Myslím si, že jsou schopni i akceptovat nějakou míru kompromisů, ale její hranice je velmi citlivá. Tuto hranici vnímají odlišně politické strany, odlišně občané. Politici jsou nuceni k mnohem vyšší míře pragmatismu, než jakou jsou občanům schopni vysvětlit. Právě nyní, v polovině volebního období, slyšíme výtky, že ODS ze svého programu slevila příliš. Týká se to spíše ekonomických témat, ale tyto hlasy přeslechnout nelze.

Nám všem záleží na tom, abychom byli důvěryhodným partnerem našich voličů. Nemůžeme mít ambici, která je zarámována jedním volebním obdobím. Naše místo na politické mapě jsme nezískali snadno a máme povinnost je dále upevňovat. Proto se musíme zabývat otázkami, jak tento vztah mezi námi a našimi voliči posílit. Dlouhodobě důvěryhodní, a tedy volitelní budeme pouze v případech, že neztratíme citlivost a empatii pro své voliče. Musíme s nimi jednat solidně a říkat věci co nejotevřeněji. Nedojde-li ke změně volebního systému, budeme muset změnit svou práci my. Nebudeme nadále moci před volbami slibovat maximalistický program (i když jsme přesvědčeni, že právě takový je receptem pro danou etapu naší země) jestliže víme, že takový maximalistický program neprosadíme. Nikoli proto, že bychom měnili názor, ale prostě proto, že pro své představy nenalezneme spojence.

Čítankovější nevýhody poměrného volebního systému než ty, jichž jsme nyní svědky, není třeba hledat. Připomeňme si: nemožnost sestavení většinové vlády (trvalo to půl roku), komplikované programové kompromisy (ODS musela zapomenout na své dlouhodobé koncepty energetické, slevit z očekávání daňových úprav). Naši koaliční partneři mají jiné názory například na udržení poplatků u lékařů či na další část zdravotní reformy (transformace zdravotních pojištoven). Výrazné názorové rozdíly se nyní ukazují v bezpečnostní oblasti (fatálním příkladem je neshoda na umístění radarové základny USA na našem území). O personálních kompromisech při sestavování vlády již bylo řečeno mnohé, nemá smysl to opakovat. I to je však daní poměrnému volebnímu systému.

Naše vláda rozhodně nemá snadnou pozici. Bojuje o přežití každým dnem. Nechová se jako ČSSD, která uzavřela formální koalici s lidovci a US, prakticky však vládla s komunisty. Takový postup umožnila socialistům sněmovní matematika a také odlišné pojetí politiky. Místo složitých kompromisů vyznává předseda ČSSD ryze mocenskou cestu.

Velmi dobře si uvědomuji úzké mantinely naší vládní koalice s nepatrnou sněmovní většinou. Takový minimální prostor vládě příliš šancí k rozletu nedává. Její aktivita nemůže překonat limity poměrného volebního systému. Že z těchto těžkostí těží opozice a jsou jimi zneklidněni naši voliči, to je evidentní a očekávatelné. Otázkou je, zda se nemáme pokusit o změnu. Lze takto jít dál? Domnívám se, že čas na změnu volebního systému na většinový přichází. Z takové změny by měli profitovat občané i politické strany. Občané by získali mnohem větší naději na to, že s jejich hlasem bude nakládáno odpovědněji. Strany by mohly slibovat pouze to, co po volbách udělají. Odpadly by výmluvy na systém či koaliční partnery. Vítěz voleb by mohl sestavit akceschopnou a stabilní vládu.

A tím se dostávám zpět k modernímu státu. Chceme, aby byl efektivní, spolehlivý. Takový může být, pokud mu budou vytvořeny podmínky. Jinak se náš stát bude vyznačovat i nadále klopýtavým sledem kompromisů doprovázených otráveností veřejnosti. Známe rizika současného světa, chceme patřit mezi prosperující státy. Mrhat časem, silami, i penězi na zbytečné a vysilující kompromisy je velký luxus. Tím nechci říci, že se obejdeme bez vážné diskuse o domácích či zahraničních otázkách. Názorový střet k politice patří. Nesmí ji však paralyzovat.

Dámy a pánové, to je můj spíše politický pohled na podstatu fungování moderního státu.

Děkuji vám za pozornost.

3. SEKCE

Věda výzkum, vzdělání a inovace

Tomáš VANĚK

ODS Praha-západ

REFORMA SYSTÉMU VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V ČR CO JE TŘEBA DOPLNIT

Hlavní cíle reformy

projednané na 229. zasedání Rady pro výzkum a vývoj dne 11. ledna 2008

Reformou systému výzkumu a vývoje v České republice vytvořit inovační prostředí tak, aby platilo: „Věda dělá z peněz znalosti, inovace dělají ze znalostí peníze“.

Tento hlavní cíl reformy lze formulovat i jinak – veřejné prostředky investované do základního výzkumu musí přinášet skutečně nové poznatky (a to nikoliv jen v kontextu ČR, ale výlučně ve srovnání se světem). Veřejné prostředky investované do aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací musejí přinášet konkrétní ekonomický či jiný přínos z jejich realizace.

Česká republika může obstát v celosvětové, globalizované soutěži jen s dobře fungujícím trojúhelníkem „výzkum – vzdělávání – inovace“ tak, jak to činí všechny úspěšné země. Tyto tři oblasti, tři skupiny aktivit, musí být každá sama o sobě dobře strukturována, na každé z nich se musí podílet veřejný sektor i sektor soukromý, vzájemné vazby tří oblastí musí být zbaaveny formálností a bariér omezujících efektivnost systému jako celku.

Reforma musí zvýšit renomé a přitažlivost České republiky pro domácí i zahraniční výzkumné pracovníky, zájem zahraničí o výzkumnou spolupráci s českými týmy a organizacemi, zájem o nákup výzkumu, licencí či know-how u českých organizací. Dále musí vytvořit podmínky, podněcující z veřejných prostředků podporované výzkumné organizace k transferu znalostí VaV do praxe.

Reforma musí dále přispět ke zvýšení úspěšnosti českých podniků na mezinárodních trzích se špičkovými výrobky, technologiemi a službami na bázi rychle uplatněných výsledků českého výzkumu.

Je nutné zajistit vysokým školám a výzkumným organizacím, aby měly podmínky pro komercializaci výsledků a ochranu duševního vlastnictví, a donutit je, aby jich využívaly při nakládání s výsledky VaV.

Co schází?

Pro splnění těchto cílů je, dle mého názoru, nezbytné zajistit i následující kroky, které v návrhu částečně nebo zcela chybějí.

1) Konkurence výzkumných organizací

V současné době je jedním z převažujících typů výzkumných organizací „Veřejná výzkumná instituce“ (v.v.i.). Je pozoruhodné, že zatímco lze zřídit soukromou vysokou školu, nelze založit soukromou v.v.i. – podle zákona 341/2005 O veřejných výzkumných institucích par. 2 odst. 2.

(2) Veřejná výzkumná instituce může být zřízena Českou republikou nebo územním samosprávným celkem (dále jen „zřizovatel“); jménem České republiky plní funkci zřizovatele veřejné výzkumné instituce ministerstvo, jiný ústřední orgán státní správy nebo Akademie věd České republiky v postavení organizačních složek České republiky (dále jen „organizační složka státu“).

Přítom není naprosto žádný důvod, proč by měl být okruh zřizovatelů takto omezen – v této podobě zákon konservuje původní stav a omezuje možnost vzniku konkurence „zavedeným“ VaV institucím, což je nepochybně nežádoucí.

Přítom změna je snadná – kromě výše uvedených může být zřizovatelem ještě např. „právnícká osoba založená podle českých zákonů s místem podnikání v ČR splňující podmínky pro provádění VaV“.

2) Praktické výstupy

Zde by měl stát svůj zájem projevit zcela nekompromisně – všechny instituce VaV, které jsou příjemci veřejné podpory (v jakékoli formě), musí povinně usilovat o transfer výsledků do praxe v míře, která odpovídá jejich zaměření (takže Ústav pro jazyk český daleko méně, než instituce se zaměřením přírodovědným). Právně to lze ošetřit například tím, že v zakládacích listinách všech VaV institucí využívajících veřejné peníze bude „povinné“ deklarován závazek převodu výsledků do praxe.

I když půjde o záležitost jistě „deklarativní“, bude jejím důsledkem kromě jasné prezentace zájmu státu i odbourání dnes často existujících výmluv řady institucí „ať to dělají jiní“ či „od toho MÝ tu nejsme“.

Pokrok v této oblasti by navíc měl být jedním z parametrů, který by rozhodoval o výši jejich institucionální podpory pro další období.

3) Rovný přístup k veřejným prostředkům

Ač je to s podivem, organizace zabývající se VaV nemají rovný přístup k veřejným prostředkům. Důvod je prostý – rozpočty uváděné při žádosti o veřejnou podporu se diametrálně liší dle typu organizace.

Důsledkem toho je, že náklady na získání totožného výsledku vycházejí velice různě, podle toho zda organizace započítává mzdy řešitelů, náklady na infrastrukturu či využití již existujícího vybavení apod.

Při posuzování předložených projektů je na to samozřejmě, ať již oficiálně, nebo neoficiálně, brán zřetel, a „drahé“ projekty jsou konkurence neschopné. Přitom jde velice často o projekty uvádějící skutečné náklady.

Stejný efekt se objevuje i v případech posuzování výkonnosti organizace na bázi poměru výsledek/náklady. Jednoduchým řešením zde je navržení jednotné účetní osnovy pro žadatele veřejných prostředků a možnost auditu.

4) Daňová diskriminace

Podobně je třeba odstranit daňovou diskriminaci podnikatelských subjektů splňujících podmínky „Rámce společenství“, tedy splňující definici „Výzkumná organizace“.

Jde o §20, odst. 7 zák. 586/1992 Sb. o daních z příjmů:

Poplatníci vymezení v § 18 odst. 3, kteří nejsou založeni nebo zřízení za účelem podnikání, mohou základ daně zjištěný podle odstavce 1 snížený podle § 34 dále snížit až o 30 %, maximálně však o 1 000 000 Kč.

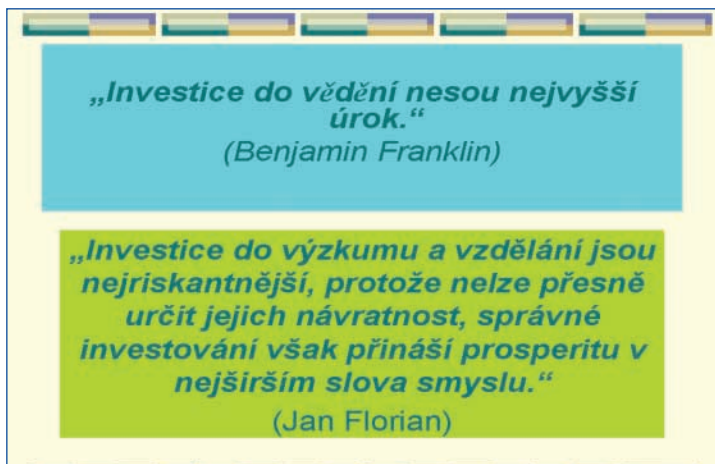
Veřejné vysoké školy a veřejné výzkumné instituce mohou základ daně zjištěný podle odstavce 1 snížený podle § 34 dále snížit až o 30 %, maximálně však o 3 000 000 Kč.

Je tedy nezbytné upravit §20 tak, aby daňové zvýhodnění platíci pro veřejné vysoké školy a veřejné výzkumné instituce platilo pro všechny poplatníky, kteří splňují definici „Výzkumná organizace“.

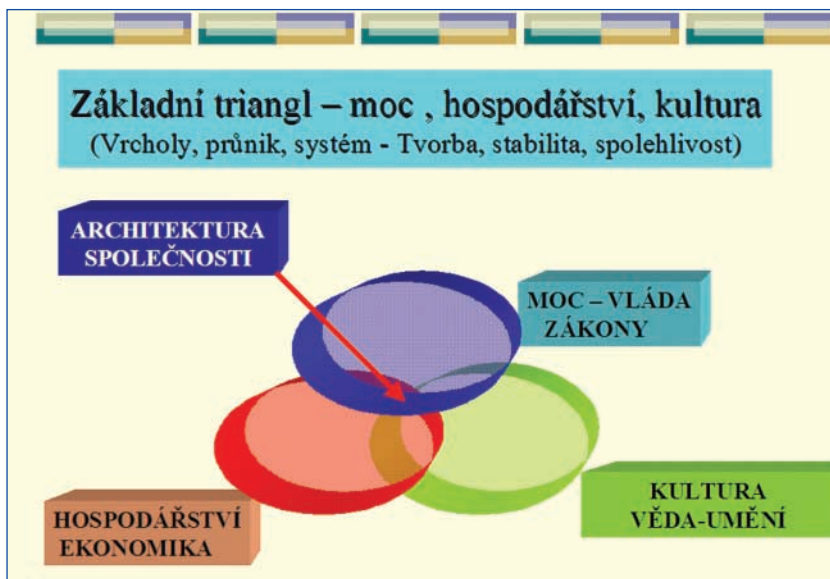
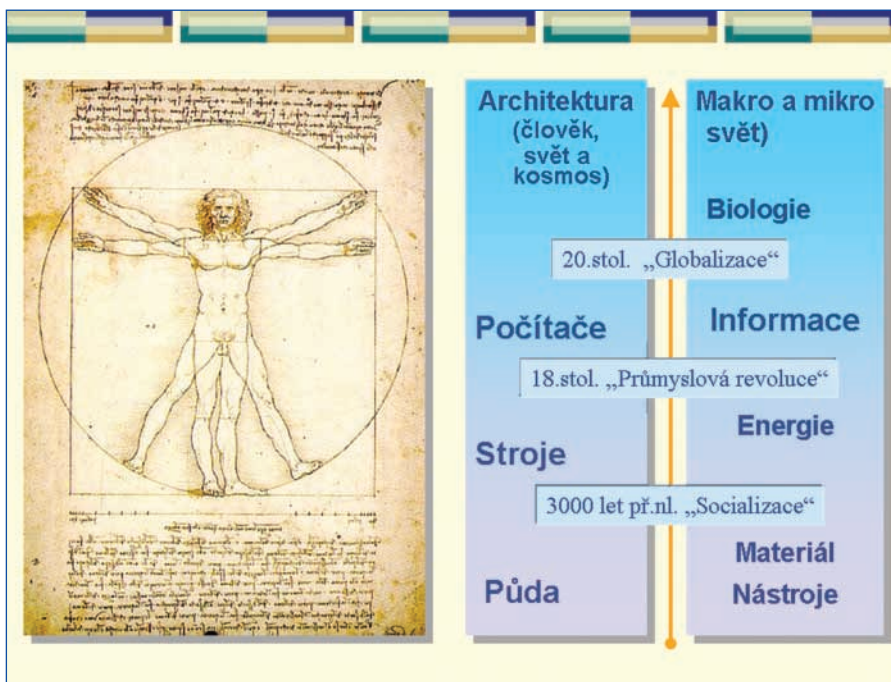
Zdeněk VOSTRACKÝ

delegát regionálního sněmu, delegát za Plzeň-město

Věda – výzkum – vzdělání – inovace

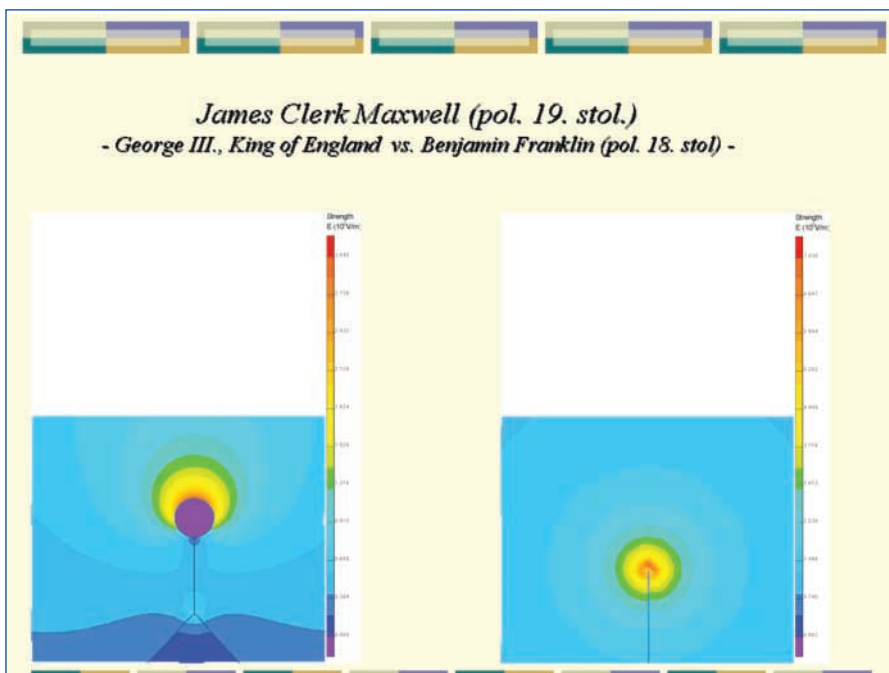

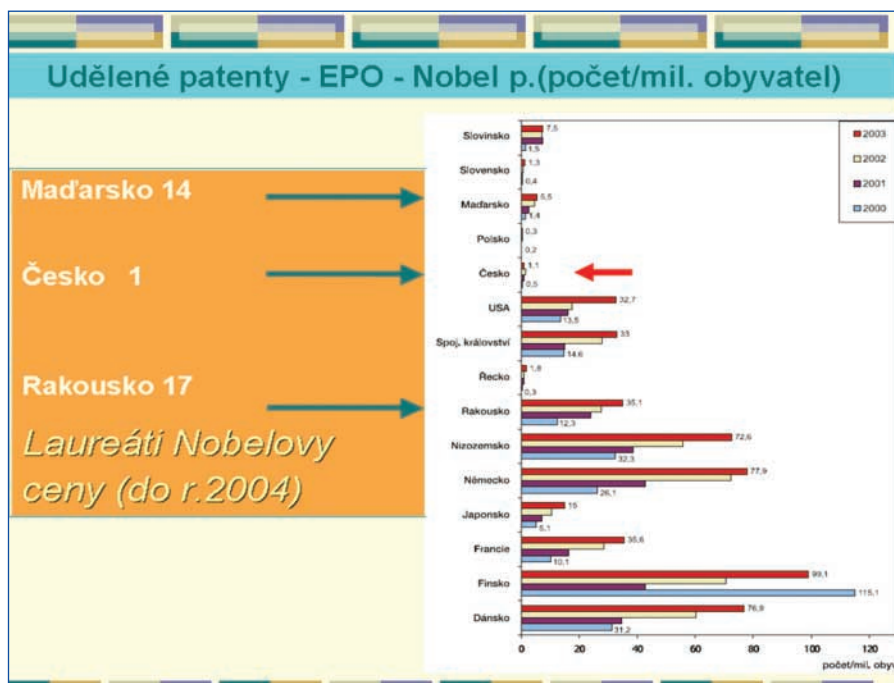

Benjamin Franklin   *George III., King of England*

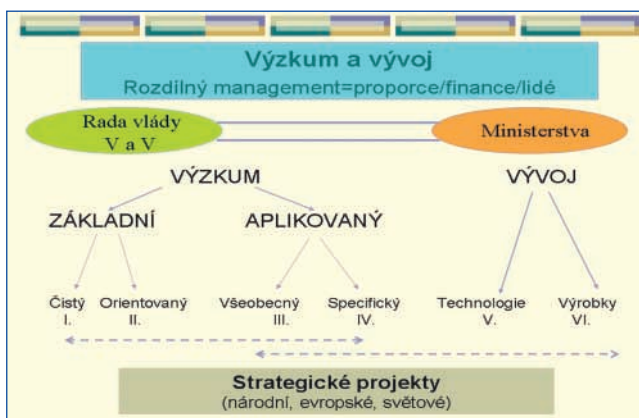
B. Franklin began working on electricity after he heard a lecture about it in Scotland in 1743. In 1751 he published his book of electrical experiments in England. Franklin talked about his kite. He showed how to make lightning rods. He told us about negative and positive charges. Louis XV. was fascinated. Lightning rods sprouted over Paris. Of course King George was gravely unhappy with Franklin's politics. He angrily told his science advisor to declare that Franklin's lightning rod design was wrong. The advisor told him that laws of nature could not be changed at royal pleasure. The king fired him directly.

Co potřebuje výzkum a vývoj?

- Zdánlivě neřešitelné „zauzlované“ problémy V a V - inspirace rozetnutí Gordického uzlu (Alexandr Veliký 3 století před.n.l.):
  - Vertikální řez - institucionální, zdroje, synergie, struktura univerzit a institucí
  - Horizontální řez - odbornosti, priority, vize, Evropa, svět, aplikovatelnost (forsight no backsight)
- Management VaV – nejsložitější – Triumvirát
  - Rotující dominance – „S“ křivky vývoje:
    - CSO Věda – neopominutelná – specializace
    - CEO Projektové řízení - generalizace
    - COO Administrativa, finance, právo

STRUKTURA VÝZKUMU A VÝVOJE

CÍL PRÁCE	ORGANIZACE	PROPORCE
➤ Základní výzkum AV ČR, Univerzity	Grantová agentura CSO, CEO, COO	X%
➤ Aplikovaný výzkum Vysoké školy AV ČR, výzkumné instituce	Technologická agentura ČR CEO, CSO, COO	Y%
➤ Vývoj Realizační sféra	Ministerstva CEO, CSO, COO	Z%
❖ Strategické projekty Zadání stát, EU	Zadaný projekt CEO, CEO, CSO	

„Dva největší zdroje prosperity
v USA jsou univerzity a podniky.
Jestliže naleznou společné
porozumění a spolupráci, pak není
téměř problém, který by společně
nemohly vyřešit.“
(Alfred. P. Sloan Jr. – Harvard University)

4. SEKCE

Zahraníční politika

Miloslav BEDNÁŘ

Filosofický ústav AV ČR

1.

**ODS NA ČESKÉ POLITICKÉ SCÉNĚ
A JEJÍ DALŠÍ IDEOVÉ SMĚŘOVÁNÍ**

Dámy a pánové,

liberálněkonzervativní charakter ODS se od počátku devadesátých let stal zárukou stability obnovené české politické scény po čtyřicetiletém období komunistické totalitní diktatury. Ideovým základem ODS je *demokratická státnost*, vyrůstající z *nedotknutelné svobody jednat jednotlivých občanů* jak ve správě veřejných věcí, tak v oblasti hospodářské.

Na počátku jedenadvacátého století čelí ODS v zásadě stejným výzvám a protivníkům, jakým čelila v době svého zrodu. Hlavní výzvou bylo, je a bude *prosažování lidské svobody a zvětšování jejího rozsahu v životě občanů České republiky*. Něco takového nikdy nebylo, není a nebude samozřejmé. Prvořadým odpůrcem svobody jednotlivce je nesvéprávné spoléhání na státní zaopatřování průběhu lidského života. Takový postoj je *opakem svobodného občanství*, neboť *odstraňuje svobodu jednotlivce a nahrazuje ji tyraníí domněle vědeckého řízení lidských životů*.

Na české politické scéně usilují o eliminaci občanské svobody jako nezastupitelného základu a východiska svobodné společnosti a jejího státu zejména komunisté a sociální demokraté. Nynější *extremisticky orientované vedení ČSSD způsobilo, že se ze sociální demokracie a komunistů staly dobře patrné spojené nádoby nepřátel otevřené svobodné společnosti a z ní vyrůstajícího státu*.

ODS se v této dramatické situaci zjevně stala hlavní politickou zárukou svobody jako principu existence české společnosti a České republiky.

ODS jako rozhodující vládní strana se tímto svým postavením, ale již předtím jako prvořadý mocenský činitel na komunální úrovni, stala rovněž neodolatelným magnetem, jenž nesmírně přitahuje ty, kdo namísto svobody jednotlivce jako základu státu vyznávají svobodu korupce. Veřejnou moc a vliv chápou v první řadě jako možnost, jak soustavně okrádat, vydírat a kupovat si druhé. Je na místě bez obalu veřejně přiznat, že ODS se zejména po volebních úspěších na komunální a státní úrovni nejen takovými lidmi přímo hemží, ale nezřídka na oblastní úrovni ODS ovládli. Tento alarmující stav ohrožuje základní charakter a věrohodnost ODS jako hlavního liberálně konzervativního činitele české politické scény. Jestliže ODS přestane být mravně zodpovědnou, svobodnou a demokratickou stranou uvnitř, nebude moci tyto hodnoty věrohodně obhajovat a prosazovat navenek, jak

se již na komunální úrovni často děje. Na to jednoduše ztratí morální právo a občané takovou politickou stranu zcela pochopitelně nebudou volit.

Takže dámy a pánové, příznějme si v tradičně českém liberálněkonzervativním duchu, že právě nyní nám jde v první řadě o to, nebát se a nekrást!

Miloslav BEDNÁŘ

Filosofický ústav AV ČR

2.

Dámy a pánové,

současné dramatické události na mezinárodní scéně vystavují ODS a ČR náročné zatěžkávací zkoušky. Mám v první řadě na mysli to, co se děje s Evropskou unií, Severoatlantickou aliancí a česko-americkými politicko-vojenskými vztahy.

Hlavní politický a ideologický proud Evropské unie se pod vedením Německa rozhodl ignorovat příčiny krachu evropské ústavy, kterou přes masivní státní propagandu odmítli v referendech občané Francie a Nizozemska. Evropská ústava *de facto* a namnoze i *de iure* nově zakládala Evropskou unii jako stát. Náhražkou po právu zamítnuté Euroústavy se stala Lisabonská smlouva, která se, jak přiznávají její autoritativní zastánci, od zamítnuté Euroústavy liší po obsahové stránce jen nepodstatně. Výrazná změna se týká její formy, jež spočívá ve složité a takto záměrně málo srozumitelné kombinaci dvou již dříve schválených smluv a klíčových doplňků, jež pocházejí z textu před třemi lety v referendech zamítnuté Euroústavy.

Tato změna formy není nahodilá. Její zastánci veřejně doznali, že výsledná nízká srozumitelnost má zajistit, aby tuto náhražku Euroústavy tentokrát již neschvalovali občané v referendech, kde by, jak je tomu například zcela jistě ve Velké Británii, byla zamítnuta.

Stručně řečeno, *Lisabonská smlouva zavádí nadvládu nedemokratického způsobu rozhodování nad demokratickými členskými státy EU*. ODS se proto dopustila závažné chyby, když se rozhodla prosazovat přijetí Lisabonské smlouvy ratifikací parlamentem, a nikoli referendem. Často se objevující tvrzení o údajné nemožnosti vyhnout se v případě referenda o Lisabonské smlouvě referendu o americkém radaru v Brdech je neudržitelné. Lisabonská smlouva fakticky zavádí podstatnou změnu státoprávního, tedy ústavního charakteru České republiky. Referendum o ní je proto neméně nezbytné, než žádost o její posouzení ústavním soudem. Oproti tomu smlouva o umístění obranného protiraketového amerického systému posiluje vojenskou obranu České republiky, jejích evropských a amerických spojenců. Ústavní státoprávní stav České republiky se touto spojeneckou smlouvou vůbec nemění. Referendum zde proto není namístě.

Dámy a pánové, poslední události v Severoatlantické alianci, k nimž došlo během letošního bukureštského summitu, jsou nanejvýš znepokojivé. V Bukurešti se náš světadíl, tentokrát již i v rámci NATO, opět viditelně rozpoltil na starou protiamerickou

a novou proamerickou Evropu, tak jako již před pěti lety v době příprav a následné realizace spojeneckého osvobození Iráku. Roli Iráku na bukureštském vrcholném jednání NATO tentokrát sehrálo fyzicky nepřítomné a mimo NATO stojící Rusko. Konkrétně Německo, Francie a s nimi spjaté evropské země odmítly úsilí USA a dalších, zejména východoevropských států, zapojit Ukrajinu a Gruzii do *Akčního plánu členství*, jehož splnění by teprve umožnilo jejich budoucí vstup do NATO. Německo-francouzský blok tak NATO *závažně* rozdělil, a to poprvé od jeho vzniku před devětapadesáti lety. Důvodem k tomuto osudovému kroku byl nesouhlas Ruska s členstvím obou států v NATO, přestože jejich zapojení do *Akčního plánu členství* ještě neznamená, že se stávají členy aliance. Část členů NATO, vedená Německem a Francií, tak poprvé v dějinách Severoatlantické aliance umožnila, aby Rusko rozhodovalo o spolupráci NATO se zeměmi, které mají o členství v NATO zájem. Rusko se takto ostatně chovalo i v době příprav našeho vstupu do NATO koncem devadesátých let. Tehdy se mu ale ještě Severoatlantickou aliancí nepodařilo rozpolit.

K věci se má v NATO sice vrátit prosincové zasedání ministrů zahraničí. To však nic nemění na skutečnosti, že NATO je od bukureštského summitu rozdělenou, málo akceschopnou organizací. To se rovněž projevuje na rozdílném přístupu členských států k jejich zapojení do vojenských operací NATO v Afghánistánu.

Zejména Německo a Francie se v Bukurešti chovali jako faktičtí mluvčí ruských geopolitických mocenských zájmů, nikoli jako spojenci ve společném obranném uskupení. Je proto na čase, aby se ODS, Česká republika a další ochotní spojenci zasadili o vznik nového NATO, jež by vytvářelo spolehlivou a skutečně akceschopnou spojeneckou formaci nové Evropy, USA a dalších států mimo širší atlantický prostor.

S nevyhnutelnou zásadní přeměnou NATO a logickým posláním ODS v tomto nezbytném procesu úzce souvisí jednoznačná podpora ODS zřízení americké protiraketové radarové základny v Brdech. Tento strategický obranný záměr, jehož smluvní podoba se nyní završuje, má pro budoucnost České republiky z hlediska ideového a politického směřování ODS zcela klíčový význam. Stručně řečeno, umístění amerického strategického vojenského prvku na našem území neznamená jen naše aktivní zapojení do obrany demokracie Evropy a USA s Kanadou proti raketovému útoku teroristických států a uskupení. Geopolitická změna, uskutečněná takovým krokem, je totiž zásadní proměnou geopoliticky klíčového pásma menších národů a států mezi Německem a Ruskem. Toto dosavadní dějinné kolbiště velmocenských euroasijských zájmů Německa a Ruska se výstavbou americké protiraketové základny v Polsku a České republice mění ve výrazně stabilní prostor svobody jednotlivých demokracií tohoto územního pásma. Svobodu těchto států totiž zaručuje jejich rozhodující vojensko-politická vazba na jedinou demokratickou globální supervelmoc. Německé a ruské úsilí o tento zásadní prostor evropské východní otázky se tím poprvé v dějinách stává druhořadým, a to právě na základě a ve prospěch *takto* strategicky ukotvené záruky svobody polského a českého de-

mokratického státu. Geopolitické jádro a ohnisko východní otázky jako vztahu Evropy, Ruska, Asie a Afriky se tedy konečně mění ve výrazně pevný prostor svobody. Evropské a české dějiny si takto zprostředkovaně osvojují liberálně demokratický směr, jenž dosud nikdy nebyl takto výrazně zaručen. Důrazné stanovisko České republiky, Polska a USA musel vzít výslovně na vědomí i v zásadě neúspěšný bukureštský summit NATO.

Je to právě americká protiraketová základna v Polsku a České republice, která srozumitelně naznačuje, jakým směrem a způsobem by se mělo NATO transformovat, aby skutečně účinně plnilo své poslání, jímž je záruka existence demokratické civilizace nejen v Evropě, ale nyní i v celosvětovém měřítku. Význam této reálné možné přeměny mocenských poměrů v klíčovém prostoru východní otázky se na druhé straně projevuje vypjatou manipulací veřejným míněním, a to nejen v České republice. Za ní zjevně stojí, obdobně jako za prezidenta Reagana počátkem osmdesátých let při jaderném dozbrojování západní Evropy americkými raketami Pershing II a střelami s plochou dráhou letu, zejména ruské zpravodajské služby se svými komunisticky smýšlejícími pohůnky a souznějící škálou užitečných naivků. Tehdy jsem se u nás zapojil do mezinárodní veřejné debaty ve prospěch tohoto amerického záměru, jehož uskutečnění nakonec vedlo k osvobození východní Evropy z ruského komunistického područí. Jsem rád, že tak nyní v podstatně příznivějších podmínkách mohou tentokrát s vámi učinit znovu, když se dějiny zase jednou opakují.

Shamma Khalil

ODS Plzeň- město

OBCHODNĚ-EKONOMICKÁ DIPLOMACIE A PREZENTACE ČR V ZAHRAŇIČÍ

Zachycení problematiky ve významných dokumentech

„S ohledem na rostoucí význam ekonomické diplomacie je třeba znovu sjednotit zodpovědnost v oblasti vnějších ekonomických vztahů. Ekonomická diplomacie v podmínkách tržního hospodářství neplní státně dirigistické úkoly jako v minulosti, právě proto však vyžaduje (aby byla úspěšná) jednotné vystupování a prezentaci.“ – **Modrá šance pro českou diplomacii**

„Odstranit roztržičnost propagace ČR v zahraničí – Příspěvkové organizace zabývající se oblastí ekonomické, kulturní a turistické prezentace ČR v zahraničí jsou dnes řízeny 3 různými ministerstvy (MZV – Česká centra, MpaO – CzechTrade a CzechInvest, MMR – CzechTourism). Takový stav je **neudržitelný**. Tuto síť je nutno racionálně zredukovat a zjednodušit (např. do podoby jediné organizace s 3 silnými pilíři pro všechny aktivity propagující ČR v zahraničí).“ – **Modrá šance pro českou diplomacii**

„Vláda se soustředí na vybudování efektivního modelu ekonomické diplomacie jako jednoho ze základních prostředků české zahraniční politiky. V tomto rámci také jasně vymezí a sjednotí kompetence v oblasti marketingu a prezentace ČR, podpory exportu, investic a cestovního ruchu.“ (tzv. úkol vlády č.140) –

Programové prohlášení vlády

Vymezení pojmů obchodně-ekonomická diplomacie a zahraniční prezentace

Obchodně-ekonomická diplomacie – cílené a účinné prosazování a hájení obchodně-ekonomických zájmů ČR a českých firem při jejich obchodních, podnikatelských a investičních aktivitách na zahraničních trzích a vůči zahraničním ekonomickým subjektům.

Prezentace ČR v zahraničí – aktivity, jejichž realizací dochází k cílenému šíření povědomí o ČR v zahraničí, k cílenému a účinnému budování **dobrého jména** (renomé) a **pozitivního obrazu** (image) ČR v zahraničí, resp. v očích zahraniční veřejnosti, tj. cílená prezentace ČR jako moderní a vyspělé země s bohatou historií, jako země s vyspělou ekonomikou a s rozvinutou infrastrukturou, jako místa vhodného pro podnikatelské a investiční aktivity, jako země s bohatým kulturním dědictvím a s řadou historických a kulturních památek, s mnoha atraktivními pamětihodnostmi a jako ideálního místa pro strávení mimořádné dovolené.

Prezentační aktivity – současný stav

Množství aktivit směřujících k prezentaci ČR v zahraničí realizovaných resorty a jejich agenturami s působností do zahraničí. Díky **rozmanitosti** jednotlivých institucí je ČR prezentována **nejednotně, často i duplicitně a neefektivně**.

Žádoucí je, aby prezentace vůči zahraničí byla **lépe koordinována**, tj. řízena po obsahové stránce a sjednocena po stránce vizuální – **vybudování jednotného systému** a jeho efektivně fungujících mechanismů prezentace ČR v zahraničí je **velkou politickou výzvou**. Dokument schválený vládou v r. 2005 „**Koncepce jednotné prezentace ČR**“ umožňuje kroky vedoucí ke sjednocení všech komunikačních aktivit vládních institucí vůči zahraničí. Na bázi koncepce ustavena meziresortní Komise pro jednotnou prezentaci, kterou podle stanov svolává a řídí ministr zahraničních věcí, protože **MZV je gestorem** za tuto problematiku.

Prezentační aktivity – cíle a výzvy

Zavést na základě státních symbolů **jednotný vizuální styl** (korporátní design) a **marketingovou značku** (logo) veřejné správy používané k oficiálním účelům vládními institucemi

Vytvořit **grafický manuál** pro státní správu a **závaznou metodiku k používání vizuálního stylu a marketingové značky** (vizitky, hlavičkové papíry, oficiální tiskopisy a dokumenty, prezentační materiály a předměty, mediální prezentace např. webové stránky)

Vytvoření a aplikace **marketingové značky ve vizuálním stylu** (t.č. známá jako „**bublíny**“ existující od r. 2006 – praxí prověřena její neideálnost a nedostačelná účelnost).

Nutnost vytvořit marketingovou značku, která bude srozumitelná pro všechny cílové skupiny a využitelná pro různé účely jako prezentace v oblasti obchodu, cestovního ruchu, kultury i jako prezentační značka pro ryze komerční účely.

Realizace kroků vedoucích k postupnému sjednocení institucionálního (rationalizace) a rozpočtů zainteresovaných vládních institucí (zefektivnění). Na MZV nyní realizovány aktivity vedoucí ke sjednocení vizuálního stylu resortu a na posílení prvků „public diplomacy“ – cíleného působení na veřejnost v zahraničí (kultura, školství, věda a akademická obec, krajanská komunita, sportovci, média, apod.).

Zásady obchodně-ekonomické diplomacie I

Respektovat zájmy, potřeby a požadavky firemní a podnikatelské sféry (tj. daňového poplatníka).

Vládní instituce musí trvale komunikovat a spolupracovat s firemním a podnikatelským sektorem. Aktivní získávání znalosti o reálných zájmech, potřebách a požadavcích firem a podnikatelů, tj. konkrétních podnětů a impulsů pro to, co se má na zahraničních trzích a vůči zahraničním subjektům prosazovat a hájit. Podstatou je účinný servis firmám a podnikatelům (tj. obchodně-ekonomická diplomacie je jeho zahraniční dimenze). Nárok na asistenci (podporu a pomoc) ze strany vládních institucí mají především malé a střední podniky (SMEs).

Zásady obchodně-ekonomické diplomacie II

Zajistit efektivní systém a mechanismy účinného poskytování vládní asistence (podpory a pomoci) českým firmám a podnikatelům při jejich obchodním, podnikatelském a investičním působení na zahraničních trzích a vůči zahraničním ekonomickým subjektům.

Je nezbytné, aby vládní asistence v obchodně-ekonomické oblasti byla účinně propojena se systémem a mechanismy poskytování vládní podpory v oblasti rozvoje SMEs, v oblasti regionálního hospodářského rozvoje, v oblasti vědeckotechnického výzkumu a rozvoje (R&D, aplikovaný výzkum, nové technologie, inovace), jakož i v rámci poskytování zahraniční rozvojové spolupráce a humanitární pomoci.

Stávající stav obchodně-ekonomické diplomacie a hlavní instituce (aktéři) Ministerstvo zahraničních věcí a agentura Česká centra

Ministerstvo průmyslu a obchodu a agentury CzechTrade, CzechInvest
Ministerstvo pro místní rozvoj a agentura CzechTourism

Představitelé firemní a podnikatelské sféry – profesní svazy a oborové asociace (Svaz průmyslu a dopravy ČR, Hospodářská komora ČR, Agrární komora, aj.) a bilaterální teritoriální komory (Česko-arabská obchodní komora, Britská obchodní komora, Kanadsko-česká obchodní komora, aj.)

Představitelé regionů – krajské obchodní a hospodářské komory, regionální rozvojové agentury

Aktivity obchodně-ekonomické diplomacie sponzorované účasti na veletrzích a výstavách v zahraničí obchodní a podnikatelské mise do zahraničí oborové a sektorové prezentace v zahraničí (katalogové výstavy)

MZV realizuje projekty na podporu a posílení obchodně-ekonomické diplomacie (**velká výzva pro regiony, komory a asociace** – možnost zapojení se do obchodních a podnikatelských misí nebo účast na veletrzích a výstavách v zahraničí, např. organizace mise firem vybraných sektorů z jednotlivých regionů do konkrétního teritoria). Myšlenka cíleně zorganizovat sérii obchodních a podnikatelských misí zaměřené na trhy prioritně stanovených teritorií (sponzorovaná účast firem v misích vedených prezidentem nebo premiérem).

Nedostatky současného stavu obchodně-ekonomické diplomacie

Z veřejných zdrojů je financováno mnoho samostatných vládních institucí působících v systému poskytování asistence v obchodně-ekonomické oblasti, tj. existuje **značný prostor pro sjednocení kapacit a tím zefektivnění fungování systému a jeho parametrů** – **politická výzva** k vybudování efektivního modelu vládní asistence (podpory a pomoci) firmám a podnikatelům při jejich obchodně-ekonomických aktivitách se zahraničím. Očima firemní a podnikatelské sféry jde o **nepřehledný a „chaotický“ stav**, tj. firmy nevědí přesně, na kterou instituci se mají obracet se žádostí o asistenci a na jaký typ asistence mají nárok – platí zásada, že **nikdo firmy nebude „vodit za ručičku“** a dělat za ně reálný byznys (tj. musí být samy od sebe aktivní – jsou to vždy čistě jejich obchodní rozhodnutí). Zásadní je **nedostatek kvalifikovaných a v dané problematice erudovaných odborníků**, v příslušných řídicích pozicích uvedených vládních institucí **působí klasičtí úředníci** (aparátčici a technokraté), a to mnohdy napojeni na struktury ČSSD či předlistopadový aparát - náprava situace vyžaduje **politicky nominované experty** (ze strany ODS podceněno). Zmiňovaný **vládní úkol č. 140** – nedávno vládou schválený materiál z dílny úřednického aparátu MPaO a MZV je velmi všeobecný (vágní), neřeší podstatu věci a neobsahuje konkrétní kroky ani zásadní rozhodnutí – tj. záměrně se vyhýbá řešení problematických otázek.

Politické souvislosti a dopady existujícího stavu

Vedle čistě zahraničněpolitických témat patří zmiňovaná problematika spolu s agendou rozvojové spolupráce a pomoci mezi **priority ODS v oblasti zahraniční politiky**. Významným tématem ODS je **reforma fungování veřejné správy s cílem jejího zefektivnění a racionalizace** tak, aby její výkon financovaný z veřejných prostředků byl řízen potřebami a požadavky daňového poplatníka – kritickým momentem je **zaběhnutá setrvačnost (rigidita) činnosti a odpor úřednického aparátu ke změnám**. **Komplementární s tím, co vláda dělá pro firemní a podnikatelskou sféru, která je významnou cílovou skupinou** (elektorátem) politiky ODS, jsou kroky vedoucí ke zjednodušení a zkvalitnění podnika-

telského prostředí, redukce administrativní zátěže, zjednodušení podmínek a pravidel pro živnostníky, redukce daňové zátěže, zjednodušení daňových pravidel (příznání) apod.

ODS je vůbec první, která má tuto problematiku **explicitně zachycenu** ve volebním programu, a tato je vůbec poprvé konkrétně obsažena mezi cíli vlády – firmy a podnikatelé a všichni aktéři v systému mají **velké naděje**, že se situace **zlepší** a že věci **budou fungovat, jak mají**, tj. nerealizace nápravy stavu věcí znamená pro firmy a podnikatele zklamání. Riziko **vnímání v očích veřejnosti a rétorika ze strany ČSSD**, že ODS neví, co s tím, nedisponuje potřebnými experty, tj. že jsme si na této problematice „vylámali zuby“ a že jsme neschopní a neumíme vládnout – **riziko ztráty kredibility a politických bodů**.

Resumé a návrhy případných opatření

V současnosti probíhá reforma fungování a stylu práce MZV a obchodně-ekonomická dimenze naší diplomacie a zahraniční prezentace patří mezi 4 hlavní prioritní agendy činnosti rezortu. Na MZV nyní působí lidé mající odhodlání posunout věci správným směrem vpřed – **šance pro změnu právě teď**, ale **nesmí zůstat jen prázdným heslem** – **nutná politická podpora** této ambice. Firmy a podnikatelé velmi ocení **fungování jediné vládní instituce sídlící na jedné adrese a nabízející jim komplexní „balík“ služeb a typů asistence** (tj. aby věděli, na které dveře mají klepat a co vše si mohou nárokovat). Důsledné **respektování toho, co daňový poplatník chce** (tj. firmy a podnikatelé) – tedy nikoliv léty zavedená praxe, kdy jim ministerský úředník od stolu vnucuje, co mají dělat a jak se mají chovat.

Primárně se **vládní asistence (podpora a pomoc) naší firemní a podnikatelské sféry musí odehrávat v místě jejich působení** (tj. v regionech na lokální úrovni) – především s cílem **obstát v mezinárodní konkurenci** (tj. aby jejich výrobky a služby byly konkurenceschopnými na zahraničních trzích) a **teprve v další fázi se „aktivuje“ obchodně-ekonomická diplomacie** (tj. až v momentě, kdy se firma rozhodne realizovat aktivity na zahraničních trzích nebo s partnery ze zahraničí).

Výstupy a návrh tezí k této problematice do závěrů ideové konference

Stávající stav a praxe v oblasti obchodně-ekonomické diplomacie **vůbec neodpovídají záměrům a představám**, jaké ODS před volbami v této agendě zamýšlela realizovat.

S cílem zrevidovat existující stav věcí a identifikovat možnosti dalšího postupu (vč. případných konkrétních kroků) v oblasti obchodně-ekonomické diplomacie s výhledem do konce tohoto volebního období bude **vytvořena ad hoc expertní skupina ODS**, která do konce června **předloží Výkonné radě alternativní návrhy případného dalšího postupu a kroků**, které by měly na úrovni vlády být realizovány.

Jiří PETERKA

MS ODS Radnice na Rokycansku

Vážené dámy a pánové,
dovoluji si vám nastínit můj náhled na zahraniční politiku ODS očima jednoho z jejich členů.

EU

Je důležité, aby ČR byla pevně ukotvena ve všech strukturách EU, snažila se být vidět, to ale neznamená, že jsme něco více, prostě musíme mít sebevědomí. Naše hospodářství je a má být silně provázané se státy EU, ale hlavně s okolními státy, z těch především s Německem. EU je jistě demokratické společenství, ale různorodost jeho zemí s různými historickými i kulturními dějinami nedává mnoho nadějí na dlouhodobou spolupráci. Již dnes vidíme dělení na západní, východní; vyspělé, nevyspělé; velké, malé; protekční, neprotekční atd. V budoucnosti jistě mnohé problémy vyřešíme, přesto mnohé se zvýrazní, jako velmocenské „choutky“ čtyřlístku Itálie, Německo, Francie a Anglie, přitom Anglie si stále bude držet určitý odstup, a to se mnohým nebude líbit. Proto zcela souhlasím s p. prezidentem Klausem, o silné svrchovanosti členských zemí.

Rusko a Čína

Obě tyto země se stanou v brzké době supervelmocemi. Jejich nynější prudký rozvoj je úctyhodný, přesto je čekají ještě velké problémy. Přechod obou zemí na demokracii bude jistě bolestivý a vyžádá si delší čas, přesto věřím, že ho zvládnou ku spokojenosti celého světa. Tento přechod především znamená umravnit vedení státu i generály, aby své rychle rozvíjející armády ukočírovali a nezačali svoje „demokracie“ vyvážet za své hranice. Zde je nutná těsná spolupráce EU s USA, ale i s Kanadou, Austrálií i Novým Zélandem, aby na diplomatické úrovni s těmito zeměmi tvrději vyjednávali, bohužel EU je neschopná.

Třetí svět

Třetí svět se ze svých problémů bude dostávat ještě velmi dlouho. Je nezbytné jim pomáhat, hlavně v rozvoji školství a učit je podnikat, k tomu je nezbytná alespoň „slabší“ demokracie, což bohužel ještě dlouho potrvá. Především je potřeba lepší spolupráce a analýza problémů na konkrétním místě všech, kdo pomáhají. Zde by vůdčí postavení měla mít OSN, ale jinak organizovaná, než je dnes.

OSN

Toto společenství národů je vcelku nefunkční a neplní svůj účel. Je nezbytná jeho redukce a přeměna na humanitární organizaci. Více efektivní by byly takzva-

né „ligy demokracie“ (I, II, III, IV, V), jak říká kandidát a věřím i budoucí prezident USA Me Cain, divize demokracie, kde v I. divizi by byly nejdemokratičtější země světa, v V. divizi, mírně demokratické. Nejzásadnější problémy by řešili z I. a II. divize, ale určité problémy by řešily všechny divize. Byla by předem určena pravidla, která země bude v určité divizi, či tam nebude vůbec. Česko bych zařadil do II. nebo III., Rusko do IV. nebo V., Čínu do V. nebo vůbec.

USA

Dnes na tuto velmoc kdekdo nadává, přesto si myslím, že tato země umravňuje svět. USA stojí na straně svobody a demokracie, tím je pro Česko žádoucí s touto zemí spolupracovat na všech úrovních. Radar je seslán z „nebes“ a podle mého by každý demokrat měl udělat vše, aby u nás stál. Já, jakmile jsem uslyšel, že by mohl být v Česku, byl jsem okamžitě pro. Přál bych si, aby tu nestál pouze radar, ale i jiné americké vojenské zařízení, či jednotky. Známe co se dělo ve 20. století, aby politický vliv zemí jako Rusko a Německo byl umenšen, vždyť také obě země z toho radost nemají. USA kam poslali své vojáky, nikde nezavedli totalitní systém. Tam kde je totalitní systém, souhlasím s preventivní válkou, je-li to možné, neboť nikdo nemá právo utlačovat svoji zemi a lid.

Děkuji vám.

Tomáš POJAR

ministerstvo zahraničních věcí

Zvyšování povědomí veřejnosti jako předpoklad pro naplnění MDGs

Provedené průzkumy veřejného mínění dokazují, že občané ČR jsou obecně nakloněni pomoci méně vyspělým zemím, ale zároveň jim chybí o této problematice dostatečné informace. Proto byl zahájen **informační a osvětový program o zahraniční rozvojové spolupráci**. V rámci tohoto programu, který realizuje nebo finančně podporuje MZV, probíhá řada aktivit jako např. publikace, výstavy, fotografické soutěže či spolupráce s novináři. Ministerstvo zahraničních věcí v této oblasti úzce spolupracuje s dalšími partnery, zejména s nevládními organizacemi sdruženými pod hlavičkou Česko proti chudobě a se zastřešující platformou nevládních organizací činných v rozvojové spolupráci FoRS (Fórum rozvojové spolupráce).

Transformace systému zahraniční rozvojové spolupráce

Vláda České republiky si ve svém programovém prohlášení jako jednu z priorit vytkla sjednotit a zefektivnit systém zahraniční rozvojové spolupráce. V uplynulém roce se zdařilo několik významných kroků k naplnění tohoto cíle: **Dne 19. září 2007 vláda schválila materiál Transformace systému zahraniční**

rozvojové spolupráce. Po dvanácti letech tak došlo k zásadní změně celého systému. Roztříštěnost a neefektivnost stávajícího systému byla nahrazena jasným rozdělením pravomocí a odpovědnosti. Gesce nad rozvojovými projekty je postupně převáděna na ministerstvo zahraničních věcí, resp. na nově vznikající profesionální agenturu.

Institucionální zajištění ZRS – Česká rozvojová agentura, Rada pro ZRS

V souladu s vládou schválenou transformací MZV k 1. lednu 2008 zřídilo Českou rozvojovou agenturu jako organizační složku státu. Cílem je důsledné oddělení strategické a řídicí role, která zůstane na MZV, od odborné implementace konkrétních projektů, což v dosavadním systému chybělo.

Vedle toho vznikla také Rada pro zahraniční rozvojovou spolupráci jako mezíresortní koordinační orgán. Předsedou Rady jen pan Jan Kohout, náměstek ministra zahraničních věcí, první zasedání Rady se uskutečnilo 12. února 2008. Úkolem Rady je diskutovat o všech zásadních otázkách zahraniční pomoci a dávat doporučení pro činnost České rozvojové agentury. Kromě 15 ministerstev a orgánů státní správy se práce v Radě účastní také zástupci nevládních organizací, soukromého sektoru, Asociace krajů ČR apod.

Další kroky: posílení kapacit ČRA, návrh zákona o ZRS a HP, nová koncepce

Mezi aktuální úkoly patří rozběh činnosti České rozvojové agentury a především její kapacitní a personální posílení. Do 30. června 2008 má ministr zahraničních věcí předložit vládě návrh, jak personálně zajistit ČRA při využití kapacit ostatních resortů dosud zapojených do realizace ZRS.

Dalším úkolem vlády, který trvá již z minulosti, je příprava samostatného zákona o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci do zahraničí, který by byl první právní normou v této oblasti. Zákon bude mj. řešit nezbytnou novelizaci stávajících právních předpisů s ohledem na potřeby a specifika zahraniční rozvojové spolupráce a humanitární pomoci (např. zákon o rozpočtových pravidlech či zákon o integrovaném záchranném systému). Po projednání v Legislativní radě vlády byl věcný záměr schválen vládou na jejím zasedání dne 25. února 2008. V současnosti probíhá příprava paragrafovaného znění zákona.

Posledním logickým krokem, který předpokládá transformace systému ZRS, je příprava nové **Koncepce zahraniční rozvojové spolupráce ČR na období 2010–2015**. Nová koncepce vyhodnotí stávající okruh prioritních zemí s možností jejich redukce, aby byla česká pomoc koncentrovanější a tím i efektivnější a viditelnější. Rovněž bude třeba přistoupit k upřesnění definice sektorových priorit, aby lépe odpovídaly našim komparativním výhodám.

Příprava na předsednictví ČR v Radě EU v oblasti rozvojové spolupráce

V oblasti rozvojové spolupráce je řada agend a úkolů předsednictví opakující se či zděděná z minulosti. Přesto pro každou předsedající zemi existuje určitý prostor k prosazení specifického tématu, ve kterém se může profilovat. ČR již v rámci vnitrostátních debat a konzultací se zahraničními partnery identifikovala několik prioritních okruhů témat: 1) **téma dobrého vládnutí**, role občanské společnosti a transformační spolupráce, 2) **téma udržitelného rozvoje**, ochrany klimatu a zajištění obnovitelných zdrojů energie. Vedle toho budou významným tématem i **obchodní otázky**, ať již v rámci multilaterálních obchodních jednání (DDA), tak v rámci pokračujících jednání o Dohodách o ekonomickém partnerství mezi EU a zeměmi AKT.

Průřezovou prioritou českého předsednictví v této oblasti by pak mělo být posilování tzv. **východní dimenze evropské rozvojové politiky**. České předsednictví se také nevyhne **implementaci dopadů tzv. Lisabonské smlouvy** (pokud vstoupí v platnost), včetně dopadů na oblast rozvojové politiky. ČR plánuje, že za účelem politické diskuse o některém z těchto témat uspořádá koncem ledna 2009 v Praze konferenci EU (zřejmě na úrovni ministrů pro rozvojovou spolupráci).

Spolupráce ČR s Výborem OECD pro rozvojovou pomoc

Výbor OECD pro rozvojovou pomoc (DAC) sdružuje největší dárcové rozvojové pomoci a je hlavní mezinárodním forem pro koordinaci dárcovské politiky. ČR zatím není členem výboru DAC, nicméně jeho práce se aktivně účastní jako pozorovatel. **V roce 2007 DAC provedl hodnocení zahraniční rozvojové spolupráce ČR jako první nečlenské země.** Z tohoto „mini peer review“ vzešla řada cenných doporučení pro transformaci systému ZRS ČR. Po úspěšném provedení transformace ZRS a jejím dalším posílení jak po kvalitativní, tak kvantitativní stránce, se otázka plného členství v DAC stává jedním z důležitých cílů ČR ve střednědobém horizontu.

Objem zahraniční rozvojové spolupráce (ODA)

Do roku 2003 a 2004 česká oficiální rozvojová pomoc (ODA) prudce rostla, což bylo dáno nejen růstem výdajů, ale i kvalitnějším statistickým výkaznictvím. Již v roce 2003 tak ČR dosáhla podílu ODA na HND ve výši 0,10 %, čímž se zařadila na přední místo mezi tzv. nastupujícími dárci z nových členských zemí EU. V roce 2005 došlo k mírnému nárůstu a poměr české ODA/HND se zvýšil na 0,11 %. V roce 2006 pokračoval nárůst až na 0,12 % ODA/HND, což v absolutních hodnotách činilo 3,6 mld. Kč. **V roce 2007 však podle předběžných údajů došlo k mírnému poklesu na 0,11 % ODA/HND**, v absolutních hodnotách se tak jednalo o stagnaci na 3,6 mld. Kč. To je dáno tím, že výdaje na ZRS nedrží tempo s prudkým růstem HND a ani ve statistikách již neexistují žádné rezervy.

Ostatní srovnatelné země (Polsko, Slovinsko atd.) mezitím dohnaly tuto úroveň, a ČR tak již mezi nimi nedrží primát. Pokud by tento trend měl pokračovat a po-

kud by se naplnil střednědobý výhled ODA podle údajů MF, pak by v roce 2010 česká ODA činila 0,10 % HND, čímž ČR pravděpodobně zaostane za závazkem usilovat o poměr 0,17 %, který přijala v rámci Evropské unie (jedná se o závazek pro nové členské země, EU jako celek se zavázala k procentu 0,51 %). MZV se domnívá, že nastal čas, aby se objem prostředků na zahraniční pomoc řešil ve střednědobé vizi a jako zásadní politické téma, nikoliv z roku na rok jako technický index ve státním rozpočtu.

Tomáš VANĚK

ODS Praha-západ

České národní zájmy a Lisabonská smlouva

ŠEST PRINCIPŮ POLITICKÉHO REALISMU

- 1. Politika je ovládána objektivními zákony zakořeněnými v lidské povaze
- 2. Státy racionálně vymezují své mocenské zájmy.
- 3. Mocenský zájem či národní zájem je objektivní a univerzálně platnou kategorií
- 4. Absolutním zájmem každého státu je přežití
- 5. Státy maskují své partikulární zájmy jazykem univerzálních principů
- 6. Politika představuje autonomní sféru reality s vlastními pravidly

NÁRODNÍ ZÁJEM

- Národní zájem státu, chápaný jako shromažďování moci, je dán objektivně, bez ohledu na představy konkrétních představitelů státu a vnitrostátních aktérů.
- Sledování národního zájmu ukládá státu jasnou disciplínu a racionalitu; pokud tuto disciplínu poruší a chová se neracionálně, poškodí tím sám sebe.

ČESKÉ NÁRODNÍ ZÁJMY

- **Rozhodně nejzákladnějším zájmem každého státu je udržení jeho státnosti.**
- **Proto lze bez veškerých pochyb pokládat za prvotní a výchozí český národní zájem státní suverenitu a svrchovanost, kterou lze pokládat za nedělitelnou.**

- 1) K našim zájmům politickým a bezpečnostním patří zejména: zajištění dlouhodobé stability, prosperity a bezpečnosti, územní celistvosti, demokratického uspořádání, politické svrchovanosti a nezávislosti státu.
- 2) V našem zájmu je také upevňování takového mezinárodního právního a institucionálního prostředí, v němž budou platit stejná pravidla pro velmoci i pro malé státy a kde budou existovat možnosti efektivního řešení stávajících i budoucích krizových situací.
- 3) Naším klíčovým hospodářským zájmem je vzájemné otevírání a propojování trhů bez zbytečných překážek světového obchodu.

- J. Zahradil Modrá šance

LISABONSKÁ SMLOUVA

- Je v podstatě „prekabátěnou“ Evropskou ústavou, ze které byly vypuštěny „ústavní“ symboly, a to v řadě případů formou až „potěmkinovskou“.
- Například - Evropská unie nebude mít oficiální symboly, vlajku a hymnu. (budou se nadále používat současně neoficiální symboly),
- „nezřizuje“ plánovanou funkci ministra zahraničí EU zmocněného jednat jménem Unie, ale Vysokého představitele EU pro zahraniční a bezpečnostní politiku (se stejnými pravomocemi).

POSUNY PROTI SOUČASNÉMU STAVU

- V oblasti hospodářské zřetelně převažují cíle sociálně solidární nad cíli liberálně ekonomickými
- Listina základních práv Evropské unie
- Mechanismus tzv. „žluté karty“ či „předběžného varování“
- Nový systém hlasování kvalifikovanou většinou definovaný v Lisabonské smlouvě znamená oslabení vlivu České republiky v Radě, a to jak absolutně, tak i ve vztahu k velkým členským státům.
- Lisabonská smlouva rozšiřuje možnosti většinového rozhodování celkem o 68 oblastí

DŮSLEDKY

- a) *příprava materiálů (směrnice, direktiva....).*
- Tuto přípravu vždy předchází konzultace (oficiální či neoficiální) bruselské administrativy s členskými státy s cílem zajistit „hladký“ průběh přípravy a následného legislativního procesu. V případě schvalování kvalifikovanou většinou, stačí již jen konzultace s vybranými velkými státy.....
- b) *vlastní proces schvalování*
- poté bude probíhat nepochybně zcela „hladce“ – klíčoví „hráči“ své zájmy již uplatnili v průběhu přípravy, budou tedy pro... a na ostatních záležitostech nebude.
- **Stručně řečeno – nebudou se nás muset už na nic ptát - ani před tím, ani potom.**

RATIFIKACE POŠKODÍ ČESKÉ NÁRODNÍ ZÁJMY

- politicky výrazným omezením suverenity státu, neboť v mnoha oblastech ruší suverenitu naší země **a činí z ní závislé území pod správou vyšší moci.**
- z hlediska mezinárodních vztahů nerovnoprávným postavením ČR, **neboť zhoršuje naše postavení v EU** oproti stávajícímu stavu
- z hlediska hospodářského **omezením volné soutěže.**
- **PROTO JE TŘEBA TENTO SMLUVNÍ DOKUMENT JEDNOZNAČNĚ ODMÍTNOUT.**

POSTOJ ODS

- Českým programem uvnitř EU nemůže být spoluvytváření centralizovaného evropského superstátu, tzv. evropské federace.
- Předávání stále většího počtu pravomocí a kompetencí z úrovně národních států na úroveň EU je v zájmu velkých, nikoliv malých evropských zemí.
- (KDYŽ DO EU TAK S ODS - programový leaflet k referendu o vstupu ČR do EU 2003)

- Přijetí evropské „ústavy“ je pro ČR ve všech ohledech nevýhodné, protože zhoršuje naše postavení v EU oproti stávajícímu stavu. Proto je třeba tento smluvní dokument odmítnout. (Modrá šance 2004)
- „Kongres ODS zakazuje všem politikům ODS předávat další kompetence ČR na úroveň Evropské unie a rozšiřovat rozsah evropské agendy schvalované kvalifikovanou většinou“. (XVII Kongres ODS 2006)

- V této souvislosti vláda ČR požaduje, aby budoucí smluvní rámec EU zajistil spravedlivé postavení členů EU bez ohledu na velikost státu či délku členství.
- Nová smlouva **nesmí zhoršit postavení ani rozhodovací a hlasovací váhu ČR a zemí srovnatelné velikosti v EU vzhledem ke stávajícímu stavu.**
- POZICE VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY V RÁMCI JEDNÁNÍ O INSTITUČNÁLNÍ REFORMĚ EVROPSKÉ UNIE
Schválena vládou ČR dne 25. dubna 2007

ZÁVĚR

- Lisabonská smlouva je neslučitelná s národními zájmy ČR tak, jak je pojmáme a jak byly definovány i v mnoha politických materiálech ODS za posledních 10 let.
- I proto je nezbytné Lisabonskou smlouvu odmítnout - jinak totiž **ODS popře sama sebe a stane se nedůvěryhodnou stranou** nejen pro své voliče, ale i pro většinu svých členů se všemi důsledky, které z toho vyplynou.

HISTORICKÉ ZKUŠENOSTI

- Předání suverenity nadnárodnímu celku se dosud vždy ukázalo být nevýhodné a vždy stála cesta zpět mnohu času, úsilí i zmařených životů.
- Ať už to byla volba Ferdinanda Habsburského Českým králem v roce 1526 a naše následné začlenění do rakouské monarchie, nebo naše začlenění to "tábora míru a socialismu" Gottwaldem a KSČ v roce 1948.

Dnes opět stojíme na podobném historickém rozcestí.....

Děkuji za pozornost

5. SEKCE

Zdravotnictví a sociální věci

David KAFKA

poslanec PČR

Principy sociální politiky ČR po roce 2010

SOUHRN PRINCIPŮ

- 1. subsidiarita, zapojení NGO a soukromých iniciativ do sociálního systému. Role státu dovyjasnit.
- 2. maximalizace pracovního zapojení
- 3. flexibilnější podmínky na trhu práce
- 4. důraz na zodpovědnost člověka jako jedince, člena rodiny, člena komunity, člena společnosti
- 5. pokračování v důchodové reformě
- 6. méně sociálního pečovatelského státu
- 7. pozor na europeizaci sociálních systémů
- 8. výzkum solidárních vzorců současné společnosti

Bez flexibilní práce nejsou koláče, a už vůbec ne sociální systémy

- zvyšovat míru zaměstnanosti, vytvářet prostředí, kde je pracovní angažmá vysokou hodnotou
- omezit, tj. znevýhodňovat předčasné odchody z TP a stimulovat, příchody, návraty a delší setrvání na TP
- větší výhodnost pro studium při zaměstnání a práci při studiu
- větší výhodnost pro práci na dílejší úvazky
- zapojovat do TP i skupiny, kde je nízká přidaná hodnota z jejich práce
- uvážlivé a opatrné využívání práce cizinců

Flexibilní důchody a důchodky

- nová definice invalidních penzí jako kompenzace za ztrátu pracovní kapacity
- ČID jako pojistka proti nezaměstnanosti a naopak
- v průběhu života by měl mít člověk možnost proměnlivého vztahu je své starobní penzi
- druhý pilíř je dlouhodobá kapitálová investice a měla by se chápat jako volitelná a to vě. toho, zda je poskytován státem a soukromým sektorem
- větší podpora třetího pilíře v rentálním plnění
- problematika souběhů

Solidární systémy nejsou přežitek, ale ani cíl pro hakery

- co vlastně víme o vnímání solidarity, kolik jsme na ni ochotni dávat, jaká je proporce solidarity rodinné, obecní a státní?
- rentální sociální systémy jsou nepřitelem solidarity
- sociální dávky nemohou být anonymním a oligatorním penězovodem bez individualizace
- nedocenená odpovědnost člověka sama za sebe
- Dánský princip – dávka je suma cizích peněz na to, abys další přestal/a potřebovat

Sociální systémy jsou hodnotou národní

- sociální systémy států v Evropě čelí podobným výzvám a rizikům
- nakolik z toho plyne, že jde o problematiku, kterou se má zabývat EK? Mohou dlouhodobě vedle sebe existovat systémy s velmi odlišnými solidárními principy?
- nová Lisabonská strategie pro sociální oblast
- existuje Evropská solidarita v sociální oblasti?
- jsou migrace a stárnutí populace tématy nadnárodní?
- dobrá praxe nebo direktiva EK?

SOUHRN PRINCIPŮ

1. subsidiarita, zapojení NGO a soukromých iniciativ do sociálního systému. Role státu dovyjasnit.
2. maximalizace pracovního zapojení
3. flexibilnější podmínky na trhu práce
4. vymezení zodpovědnosti člověka jako jedince, člena rodiny, člena komunity, člena společnosti
5. pokračování v důchodové reformě
6. méně sociálního pečovatelského státu
7. pozor na europeizaci sociálních systémů
8. výzkum solidárních vzorců současné společnosti

Boris ŠTASTNÝ

poslanec PČR, místopředseda Výboru pro zdravotnictví PS PČR

Nacházíme se na rozcestí

NACHÁZÍME SE NA ROZCESTÍ

V těchto měsících mimo jiné rozhodujeme o osudu českého zdravotnictví a o jeho směřování na desítky let dopředu. Stojíme před jedním z velkých rozcestí na dlouhé a náročné cestě. Rozhodujeme se, zda půjdeme vpravo po modré turistické značce, která je symbolem malé role státu, konkurence, tržního prostředí a osobní zodpovědnosti, nebo půjdeme vlevo po cestě vedoucí ke kolektivistickým formám vlastnictví, centralistickým formám řízení a potlačování role pacienta.

NACHÁZÍME SE NA ROZCESTÍ

- Slavný a napříč politickým spektrem uznávaný britský válečný premiér Winston Churchill řekl, že kapitalismus je charakterizován **nerovnoměrně sdíleným bohatstvím a socialismus naopak rovnoměrně sdílenou chudobou**.
- **České zdravotnictví** je perfektním důkazem pravdivosti tohoto rčení, protože **obsahuje příznačné prvky socialismu**. Soukromé vlastnictví a tržní prostředí ve zdravotnictví, to jsou pojmy, které staly **postrachem** našich koaličních partnerů, především KDU-ČSL.
- Není jimi přijímán obsah a předkládané garance zvýšení kvality a dostupnosti zdravotní péče. Jsou používána symbolická, často populistická odmitání bez silných argumentů.

NACHÁZÍME SE NA ROZCESTÍ

Po osmi letech vlády levice a přešlapování na místě stojíme před zdravotnickou pastí – rychle rostoucí výdaje, stárnoucí populace, falešná solidarita, poptávka po vysoce kvalitní a dostupné zdravotní péči a stále hrozící riziko finanční destabilizace systému, který se jen těžko daří zbatit návyků získávaných 40 let.

LEPŠÍ UŽ TO NEBUDE

- Prožíváme období hospodářského růstu...
- Demografická křivka je neúprosná...
- Ideální čas na komplexní reformu zdravotnictví je **TEĎ**
- **PROBLÉM:** Nedostatek odvahy a ideová nekonzistence na straně koaličních partnerů

PRIVATIZACE (NIKOLI ZNÁRODNĚNÍ) ZDRAVOTNICKÝCH SUBJEKTŮ

- Zdravotnictví je statkem, který odpovídá ekonomické definici jako každý jiný.
- Zdravotnictví a zdraví obecně není, nikdy nebylo a nikdy ani být nemůže statkem veřejným, to by odporovalo zákonům ekonomické vědy.
- Zdraví je ve smyslu přesně opačným statkem soukromým a zdravotnictví je pouze poskytovatelem služeb, které jsou velmi draze zaplacený.
- Pouze jde o to, kdo tyto služby zaplatí.
- Čím je cena na cenovce menší, tím větší je plýtvání těmito vzácnými statky.

PRIVATIZACE (NIKOLI ZNÁRODNĚNÍ) ZDRAVOTNICKÝCH SUBJEKTŮ

Pokud si uvědomíme, že zdraví je regulérním soukromým statkem a že zdravotní péče má svoji cenu, vyjasní se řada věcí. Zcela se obnaží iracionalita požadavků koaličních partnerů brzdících vznik skutečného konkurenčního prostředí mezi poskytovateli zdravotní péče i mezi zdravotními pojišťovnami a nevyhnutelnost jejich transformace na soukromé subjekty.

REGULAČNÍ POPLATKY HON ZA VÝJIMKAMI

Hon za výjimkami: Typický příklad ideové vyprahlosti

- Má neplatit pacient pohlaví mužského nebo ženského...?
- Má neplatit pacient z jihočeského, severomoravského nebo střežického kraje...?
- Má neplatit pacient vyznání katolického, evangelického nebo židovského...?
- Má neplatit běloch, černoch, žlufoch...?
- **Není to pohlaví, náboženské vyznání, barva pleti a tedy ani věk, ale jen a jen konkrétní sociální situace jednotlivce, která je jediná oprávněná být určující pro osvobození od regulačních poplatků.**
- Ustoupíme-li z této jednoznačné a nevyvrátitelné teze, pak můžeme analogicky navrhnout, že za hospitalizaci nebudou regulační poplatky platit třeba blondýnky.

ČTYŘI PODĚBRADSKÉ ARTIKULY

- Čtyři poděbradské artikuly je možné chápat jako dlouhodobě uznávaný kořenový základ politiky ODS.
- Čtvrtý poděbradský artikul: **Solidarita zodpovědných**
„Jsmé zásadně proti tomu, aby stát z vybraných daní vyplácel paušální částky všem, bez ohledu na jejich vlastní starost o zadní kolečka (tedy bez jejich vědomé přípravy na možné budoucí nepříznivé životní situace) a **bez ohledu na konkrétní míru skutečné potřeby každého jednotlivce.**“
- „**ODS odmítá záměry změkčit a rozmělnit poskytování sociálních dávek a podpor oslabením či zrušením jejich adresnosti.**...“

HRADECKÝ DODATEK K ČTVRTÉMU PODĚBRADSKÉMU ARTIKULU

Pokud bychom se rozhodli aktualizovat čtvrtý poděbradský artikul o elementární ideovou tezi k regulačním poplatkům ve zdravotnictví, museli bychom doplnit následující:

„**Jsmé zásadně proti tomu, aby stát formou plošných výjimek odpouštěl regulační poplatky ve zdravotnictví bez ohledu na konkrétní míru skutečné potřeby každého jednotlivce.**“

REVIZE REGULAČNÍCH POPLATKŮ ZÁKLADNÍ TEZE

- Jsmé přesvědčeni o nutnosti provést nejprve **kvalitní analýzu** regulačních poplatků vycházející z exaktních dat zdravotních pojišoven za dostatečné časové období. Doplnit o komparativní analýzu sociálních dopadů.
- Jsmé přesvědčeni, že regulační poplatky za krátkou dobu své účinnosti **jednoznačně prokázaly svoji funkci** . Došlo k výraznému efektu redukce nadužívání zdravotní péče ve všech segmentech. **Administrativně a technicky byl systém výběru zvládnut na jedničku, pacienti byly poplatky akceptovány.**
- Systém regulačních poplatků musí zůstat **srozumitelný** pro poskytovatele i spotřebitele zdravotní péče, proto musí být **jednoduchý a s co nejmenším počtem výjimek** .
- **Je to sociální - nikoli zdravotní - systém, který musí adresně řešit konkrétní situaci konkrétního jednotlivce.**

REGULAČNÍ POPLATKY MANTINELY MOŽNÝCH ZMĚN

- Musí proběhnout zhodnocení kontrolovatelnosti a vymahatelnosti řádného výběru regulačních poplatků ze strany pojištěven za zdravotnickými zařízeními a z něho vyplývající úpravy.
- Je třeba provést analýzu a otevřít diskusi ve věci zapracování zkušenosti technického a administrativního charakteru (zdravotnická zařízení, pojišťovny, odborná profesní sdružení apod.) s výběrem a způsobem výběru regulačních poplatků.

REGULAČNÍ POPLATKY MANTINELY MOŽNÝCH ZMĚN

- Musí proběhnout diskuse nad možnou regulací chování pacienta v zájmu zefektivnění a zkvalitnění zdravotní péče, a to z hlediska:
  - Přístupu pacienta do systému primární péče.
  - Přístupu pacienta do systému ambulantní specializované péče.
- Je vhodné sjednotit a systematizovat regulační poplatky v rámci poskytování zdravotnické pohotovostní služby (rozšíření o návštěvní službu, lékárenskou pohotovostní službu) a zpřesnění metodiky výběru tohoto typu poplatků.
- Nevyhnutelné je bezodkladné zavedení moderních komunikačních metod směřujících k obhájení významu regulačních poplatků před veřejností (podpora odborných společností...).

ZÁVĚR:
**JASNÝ IDEOVÝ ZÁKLAD A
 DODRŽENÍ ELEMENTÁRNÍCH
 IDEOVÝCH PRINCIPŮ ODS JE
 JEDINOU SPRÁVNOU CESTOU K
 ÚSPĚŠNÉ TRASFORMACI
 ČESKÉHO ZDRAVOTNICTVÍ**

6. SEKCE

Zemědělství, regionální rozvoj a životní prostředí

Rut BÍZKOVÁ

náměstkyně ministra životního prostředí

Platí ještě čtyři „ekologické“ artikuly?

Rut Bízková

náměstkyně ministra životního prostředí

4 ekologické artikuly

- Životní prostředí chráníme pro člověka, nikoli před člověkem
- Ochrana životního prostředí je legitimním veřejným zájmem, ostatní veřejné zájmy jsou neméně legitimní
- Stát se má v ochraně životního prostředí starat pouze o to, co nemůže obstarat někdo jiný
- Ochrana životního prostředí a hospodářský rozvoj nemusí být v protikladu

Rut Bízková

náměstkyně ministra životního prostředí

Jak postupovat

- Životní prostředí pojímat věcně, ne ideologicky
- Ochrana životního prostředí není jen ochrana přírody
- Naším hlavním soupeřem je sociální demokracie, ne strana zelených

Hybridní lexusy ve vozovém parku zelených ministrů jsou pak jen nehorázným výsměchem ze strany těch, kteří už ani nemusejí přiznat, že se prostě spletli.

Jejich hlad to není.

L. Tajovský, Lidové noviny 22. dubna 2008

Rut Bízková

náměstkyně ministra životního prostředí

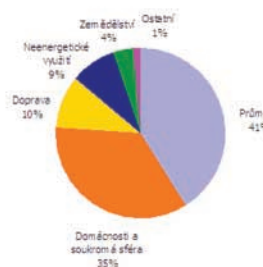
Klimatická realita (2005)

	Celková produkce CO ₂ (mil. t)	Změna 2005/1990 (%)
G7	9 765,5	13,3
USA	5 817,0	19,9
Čína	5 059,9	128,9
EU27	3 884,9	-1,3
Indie	1 135,3	93,5
Kanada	548,6	27,9
Austrálie	376,8	45,1
Česká republika	118,1	-23,3

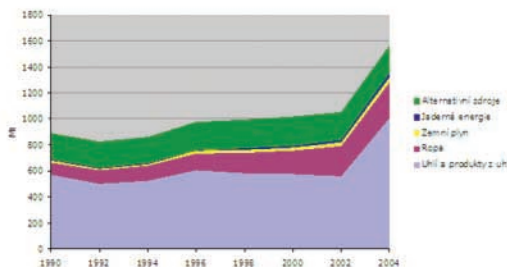
Rut Bízková

náměstkyně ministra životního prostředí

Zaostřeno na Čínu - energetika

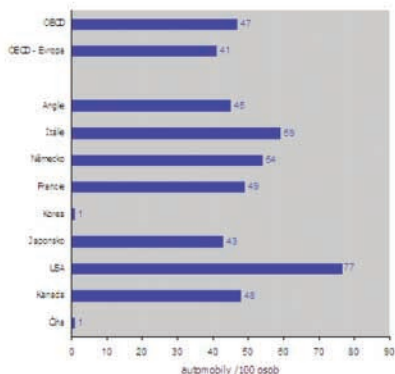

Celková spotřeba energie dle sektorů (2004)

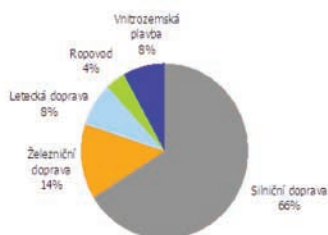

Zásobování energií dle zdrojů

Zaostřeno na Čínu - doprava

Vlastnictví automobilů (2003)

Celková spotřeba energie v dopravě (2004)

Luděk FORMAN

ODS Teplice

Antropogenní zátěž lesa Krušných hor

Lesy v Ústeckém kraji

- Lesnatost 30%
- Lesní půda 154 500ha
- Z toho LČR 113 000 ha
- Z toho listnaté 49%
- Přírůst 5,4 m³/ha (celá ČR 7,9m³)
- Těžba cca 350 000m³
- Těžba na 1ha/rok 2,3 m³/ha (celá ČR 5,9m³;
Krušné hory do 2m³)

Krušné hory

- 2/3 lesa ve vlastnictví státu, 1/3 lesa ostatní formy vlastnictví
- 1965 - 1994 vytěženo 40 tis. ha imisních těžeb
- Lesní prostředí udrženo pomocí porostů náhradních dřevin (PND)
- smrk pichlavý, bříza, jeřáb, olše, modřín a další
- Od roku 1996 PND postupně odumírají
- Jsou nahrazovány již dřevinami cílovými SM, BK, JV, JD, ...
- Dnes nejsou porušovány asimilační orgány (listy, jehlice)
- Zhoršuje se stav půdy (2x překročena pufruční schopnost)
- Rizika:
  - Labilní stav lesních půd
  - omezení životnost PND
  - Extrémní stanoviště
  - Škody zvěří
  - Přestárle svahové porosty (BK) hrozící rozpad celých porostů

Mnoho zájmů v lese

- **Hospodářské** – produkce dřeva, úměrně ostatní funkce
- **Vodohospodářské** – pitná voda, zadržení vody, povodně, odvodnění i zavodnění rašeliníšť ...
- **Ochrana přírody** – paťci oblasti, zachování bučin, rezervace, zavodnění rašeliníšť, přírodní parky, CHKO, ...
- **Energetika** – elektrárny uhelné, větrné, vodní, ...?, biomasa,
- **Rekreace** – trasy (cyklo, běžecké, turistické), sjezdovky, hotely,
- **Myslivost** – omezení pohybu a činnosti, vysoké stavy zvěře, (jedni, kteří platí za svou činnost nájem)
- **Doprava** – nové trasy silnic, ...
- **Rozvoj obcí** – zábor LPF, omezení a přizpůsobení činnosti v lese ...

Stav prostředí na Krušných horách

- Komplexní studie zadaná LČR, dokončená 2007 (VŮLHM)
- Podpurné studie MZE ČR (UHÚL)
- Po roce 1990 razantní pokles imisí SO₂ = zlepšení vzduší
- Od roku 2002 stoupá obsah S, F, NO_x, ... v jehličí
- **Ekologická stabilita:**
  - smrčin 82% významně a 17% extrémně narušeno
  - bučin 97% významně narušeno
- **Podíl na kyselé depozici zima 2003 – 2004 :**
  - 47% zdroje +5MW
  - 8% lokální zdroje (včetně dopravy)
  - 35% ze zahraničí (např. 12% z Maďarska)

Co je potřeba udělat

- Uvést do praxe závěry projektu „Lesnické hospodaření v imisní oblasti Krušných hor“ a podpůrné studie Mze.
- T zn. pokračovat v obnově PND původními dřevinami
- **Limity této obnovy:**
  - Limity prostředí abiotické – exhalace, půda
  - Limity prostředí biotické – škody zvěří
  - Limity finanční

Limity prostředí abiotické

- Dále pokračovat ve snižování emisí a tím imisí
  - Nejen SO₂,
  - ale i NO_x, fluor, prach, ...
- **ÚP VÚC ÚK „... limitující podmínka pro dosažení všech dalších cílů je dosažení revitalizace krajiny a její ekologické stability.“** – zastupitelstvo ÚK 18.12.2002, č. usnesení 20/15/2002
- Z toho plyne:
  - nejprve stanovit limity (co krajina snese)
  - a potom je naplnit
  - Nikoliv opačně

Limity prostředí biotické

- Dle výsledků IL, jsou Krušné hory velmi poškozeny zvěří
- Místy až 10x překročen zákonný normovaný stav
- Od 2004 intenzivní snaha snížit stavy jelení zvěře
  - Politická záležitost – odpor ke ztrátě výhod
  - Někteří vlávní nájemci honiteb prosazují své zájmy
  - Platná legislativa zvýhodňuje nájemce honiteb
  - Potřebná opatření:
    - Snižit početní stavy jelení a mufloní zvěře
    - Plány lovu vytvářet dle stavu lesa
    - Změnit vyhlášku č.55/1999 Sb. tak, aby náhrada škod způsobených zvěří odpovídala skutečně vzniklé škodě

Příčina a důsledek

Limity finanční

- 1 ha obnovy = cca 250 – 300 000,- Kč to je cca 10 mld. Kč celkem
- Dostat do ÚK více peněz na LH a obnovu K.h.
- V současnosti jako každý jiný kraj, 2006 = 19mil.; 2007= 25 mil. Kč
- Je třeba stimulovat ke snížení škod zvěří
- Optimální řešení projekt EU cca 300 mil. Kč/rok
- Podpořit iniciativu hejtmana ÚK, aby velké podniky z Podkrušnohoří přispěly na obnovu lesa (zákonem stanovené odvody za znečištění ovzduší)

A co na závěr

- Les pokrývá v ČR 1/3 území
- Lesnictví 0,6% HDP ČR = ale jen cena dřeva
- Ostatní funkce:
  - **Produkce O₂** (1ha lesa = 10t O₂ / ročně, = spotřeba 38 lidí) OxyFit 8L = 348,- Kč, 348/8 x 10000 = 435 000,-Kč x 2,6mil = **108,7mld**
  - **Vázání CO₂** (4m³ dřeva = 1t CO₂ = 44 Euro) 20mil / 4 x 44 x 23 = **5,1mld Kč**
  - **Půdoochranná** 1m² stabilizace svahu = 300,-Kč x 10tis. = 3mil.Kč / 1 ha les půdoochranný = 75 tis. ha x 3 mil. Kč/1 ha = **225 mld. Kč**
  - **Rekreační** 20x ročně vstup do lesa x 10,-Kč x 10mil obyvatel = **2mld. Kč**
  - **Vodoochranná** +700 000 ha vodohospodářsky důležité
  - Atd.

Jiří PAPEŽ

poslanec PČR, předseda Zemědělského výboru PS PČR

VENKOV 2020 – VENKOV PRO VŠECHNY

Dámy a pánové,

tato ideová konference je dobrou příležitostí ohlédnout se zpátky a zhodnotit, co se podařilo, a co ne, je také dobrou příležitostí provést inventuru toho volebního programu, se kterým jsme vyhráli volby v roce 2006, a samozřejmě je naší povinností na této konferenci říci jak dál. Přinést nové myšlenky, reagovat na změny. Já osobně považuji tuto konferenci za začátek tvorby volebního programu pro další období, roky 2010–2014.

Svoje vystoupení jsem si rozdělil do tří základních částí:

I. Inventura úspěchu – rekapitulace a hodnocení aktivit ODS od roku 2003 do dnešního dne, tj. do března 2008

I když tato část spíše náleží panu ministru Gandalovičovi, přece jenom si dovoším pár slov k tomuto období z pozice „bývalého stínového ministra zemědělství“ a odpovědného člena ODS za volební program pro venkov.

Vznik a stanovení programu ODS, jeho prezentace, vítězství ve volbách (2003–2006) – fáze přípravná

Program ODS vznikl na základě široké veřejné diskuse, a proto byl akceptovaný i na dvou kongresech ODS. Na vzniku programu se podílely pracovní skupiny expertů ODS (zejména les, voda). Vznikly skupiny lidí, kteří byli připraveni nastoupit na MZE v případě vítězství ve volbách.

Cílem v tomto období bylo:

1. přesvědčit ODS o důležitosti sektoru zemědělství
2. vytvořit program, podle kterého by ODS byly schopna realizovat změny v sektoru
3. přispět k vítězství ve volbách rozšířením nabídky programu pro další skupiny voličů
4. získat post ministra zemědělství
5. připravit se personálně na období realizace programu ODS v sektoru zemědělství a venkova

Realizace programu v sektoru zemědělství v roce 2006 a v roce 2007 – fáze realizační**1. etapa: 4. 9. 2006– 8. 1. 2007**

- příprava vládního prohlášení
- zahájeny personální změny na MZE a SZIF
- byla změněna struktura ministerstva a posílena role ministra a jeho kabinetu
- byl sestaven tým poradců, který funguje dodnes
- byl rozšířen vliv krajů na program rozvoje venkova
- naplněn rozpočet pro přímé platby 2007 na maximum možného (= splnění předvolebních slibů)

- naplněn rozpočet na pozemkové úpravy ve výši 700 mil., zahájena příprava na oddělení Pozemkového úřadu od Zemědělských agentur (splnění předvolebních slibů)
- byl rozhodnut dlouhodobý problém se SETUZOU a otevřen prostor k jeho uzavření
- byly zahájeny první změny v Lesích ČR
- byla přijata koncepce zavedení biopaliv bez dotací
- byly vytvořeny podmínky pro úspěšnou spolupráci s MŽP
- byly navrženy a prosazeny změny v programu rozvoje venkova
- byl zahájen tlak na revizi vnitřního financování ministerstva formou tzv. funkčních úkolů

2. etapa: 8. 1. 2007–15. 3. 2008 – dodnes

- příprava vládního prohlášení
- pokračování v personálních změnách
- zahájena změna struktury sektoru (sloučení VÚZE a ÚZPI)
- tlak na změnu koncepce Cross-Compliance
- zásadní změna v principu platby TOP UP = SAPS = na všechnu zem.půdu, zjednodušení žádostí – další kroky. Podařilo se odmítnout vizi platby na farmu a pokračovat v systému SAPS
- pokračuje příprava nových dotačních opatření v programu rozvoje venkova
- dokončeno rozdělení ZA + PÚ, připravuje se výrazné posílení vlastníků v procesu KPÚ a administrace SAPS (otevření vlastnické vrstvy v LPIS a identifikace půdních bloků)
- zásadně se posílila činnost rozkladové komise ministra směrem k posílení a respektování vlastnických práv
- tento trend se začal uplatňovat i u myslivosti
byl iniciován proces antibyrokratických opatření v rezortu
byl dokončen procesu racionalizace financování MZE formou funkčních úkolů
- došlo ke změně ve směřování publikační a propagační činnosti MZE – aktivní účast v redakční radě ministra, směrem k pravivové rétorice zem. politiky

Zhodnocení:

I přesto, že se zemědělské veřejnosti – našim voličům – často zdá, že změna v resortu je zatím nepříliš pomalá a nevýrazná, já osobně si myslím, že kormidlo politiky venkova a zemědělství se pomalu otáčí doprava.

Není lehké v tak krátkém časovém úseku dosáhnout zcela zásadních změn.

I proto se program ODS jmenuje Venkov 2020.

Tím ale nechci říci, že jsme nemohli být v uskutečňování našeho programu dál.

- Rozhodně jsme spoustu času ztratili tím, že dlouhou dobu trvalo vůbec sestavení vlády.
- Nedaří se redukovat byrokratické dozorové instituce a moc jsme nepokročili ve slibovaných změnách struktur úřadů směrem k jejich omezení a zjednodušení.
- Naopak, mnohdy uskutečňujeme politiku nastavenou za vlády levice díky personálnímu obsazení ministerstva a obrovské setrvačnosti náročného rezortu.

- Až příliš často se za poslední období skloňovalo slovo „vyvlastňování“, které se s pravicovou politikou neslučuje
- Příliš pomalu a s malou odvahou řešíme požadavky veřejnosti na změnu struktury krajiny, což je celý komplex opatření počínaje nastavením pravidel „správné zemědělské praxe“, tzv. GAEC, přes PRV, zrychlení Pozemkových úprav, a konče politikou vodního a lesního hospodářství.

II. Krátkodobý výhled aktivit v období od dubna 2008 do června roku 2010.

Do voleb zbývají v podstatě dva roky. K realizaci dalších kroků z programu ODS ale v podstatě zbývá necelý rok 2008 a rok 2009, navíc komplikovaný předsednictvím Evropské unie, kdy nám na naší domácí politiku mnoho času nezbude.

Předpokládám, že o tomto období bude mluvit pan ministr Gandalovič, který má ze své pozice ministra daleko blíže k reálnému provádění programu, než mám já ze své pozice předsedy Zemědělského výboru.

V obecném pohledu bych však chtěl zmínit několik kroků, které bych považoval za nutné realizovat.

V oblasti koncepční práce exekutivy:

- a) Jasně definovat cíle, kterých chceme dosáhnout zavedením Cross-Compliance, a následně zavést tento systém křížové kontroly tak, aby byl transparentní a nebyrokratický ve vztahu k zemědělcům a na druhou stranu, dobře prezentovaný směrem k široké veřejnosti, tedy daňovým poplatníkům.
- b) Koncepčně přistoupit k tzv. Health Check, „zdravotní kontrole“ společné zemědělské politiky, zejména pak s důrazem na řešení tolik diskutovaného čl.69 – nyní v návrhu článků 58, 59 a 60 Směrnice o přímých platbách 1782/2003. Tento článek nám umožňuje řešit dlouho diskutované problémy, jako jsou například nepojistitelné události nebo citlivé komodity jako např. skot, ovce.
- c) Pokusit se otevřít diskusi o změně „historických výpočtů“ přímých plateb v rámci EU 27 v tom smyslu, aby v roce 2013 byla opravdu v celé EU stejná výše plateb na ha.
- d) Provést pečlivou analýzu současného Programu rozvoje venkova (který v podstatě nastavila levicová vláda a nám se povedly zatím jen dílčí změny) tak, abychom mohli ve svém volebním programu pro roky 2010–2014 navrhnout vlastní koncepci celého II. pilíře – rozvoje venkova i s ohledem na zvýšené financování díky modulaci.
- e) Pokusit se maximálně efektivně a koncepčně odstraňovat byrokratické a administrativní bariéry v zemědělském podnikání. Do tohoto procesu je nutné plně zapojit nejen „antibyrokratickou“ komisi MZE, ale zejména tým fundovaných expertů a právníků, kteří jsou schopni tyto změny legislativně v krátké době navrhnout.

V oblasti legislativní práce MZE (ZEV): – práce do šuplíku

- Příprava změny kompetenčního zákona směrem k posílení vlivu MZE na venkov (územní plán, ochrana půdního fondu – nástroj ekonomiky)

- Legislativní příprava „Národního úřadu pro bezpečnost potravin“
- Legislativní příprava „Národního pozemkového úřadu“

III. Výhled na období 2010–2014, nástin nového volebního programu ODS

Volební program ODS pro roky 2010–2014 se musí začít připravovat již v tomto roce.

V období 2010–2014 dojde k zásadním změnám v celoevropské politice venkova, a ODS na to musí být připravena.

Není možné být v defenzivě, naopak, naším programem musíme přejít do ofenzivní, dlouhodobé politiky pro venkov. Máme k tomu podmínky, jaké jsme neměli nikdy v předchozích dobách.

Máme přístup k informacím, můžeme přesně analyzovat, máme spojence na mezinárodní úrovni, máme přístup do médií, máme pro řadu kroků finanční prostředky.

Musíme se také pokusit odhadnout budoucí směr Společné zemědělské politiky a přizpůsobit tomuto směru národní politiku s našimi domácími prioritami. Na konferenci 27. března v Bruselu zaznělo jasně, že kvalita životního prostředí je

stejně důležitá, jako zabezpečení populace potravinami a vodou. Proto v našich tématech musíme hledat z tohoto pohledu rovnováhu. Kvalitu potravin není možné zajistit v devastovaném životním prostředí, ale také nelze devastovat životní prostředí jen pod pláštíkem výroby potravin nebo tzv. ekologických energií.

Jako zásadní témata pro příští volební program ODS si dovoluji předložit následující:

- Rozpočet EU a nasměrování finančních prostředků pro venkov v letech 2013–2020
- Nový plán rozvoje venkova na roky 2013–2020 – alokace prostředků II. pilíře SZP a nová opatření – tentokrát podle priorit ODS
- Zrychlení změny struktury krajiny s využitím nástrojů II. pilíře SZP s důrazem na úplnou eliminaci půdní eroze
- Priority ve vodním hospodářství – jasně stanovit, jakou roli hraje správný vodní režim pro Českou republiku a jaké jsou priority pro hospodaření s vodou nejen z hlediska zabezpečení občanů ČR, ale i z hlediska dlouhodobé zemědělské produkce. Musíme využít i jiné formy zadržování vody v krajině jako jednu z odpovědí na možné klimatické změny.
- Priority v lesním hospodářství není možné stanovit jenom z pohledu státního podniku Lesy ČR, ale je třeba využít potenciálu lesa při jeho funkcích v krajině. Nejde o nové zalesňování, ale o správné rozmístění lesa v krajině v rámci celé republiky a jeho druhové složení, vhodné pro dané lokality.
- Priority ve výrobě energie z obnovitelných zdrojů je třeba stanovit tak, aby realizace nebyla závislá na veřejných zdrojích. Stejně jako k obnovitelným zdrojům energie je třeba přistupovat i k novému využití zemědělské produkce pro průmysl.
- Za všemi uvedenými změnami musíme vidět ekonomiku obyvatelů venkova, kteří jsou nakonec realizátory samotné politiky venkova. Jejich vzdělání, jejich iniciativa a jejich angažovanost a zapojení nakonec rozhoduje o úspěchu či neúspěchu mnohdy dobře míněných záměrů.
- Politika venkova v České republice musí směřovat k otevření prostoru pro nové technologie. Jednou z těchto technologií je využití GMO.
- Musíme směřovat k vytvoření ministerstva venkova, které by mělo tři základní osy své činnosti: zemědělství a lesnictví, životní prostředí a venkov, včetně územního plánování.

IV. Závěr

Dámy a pánové,
chce-li ODS nejen vyhrát volby v roce 2010, ale také udržet pod svou kontrolou rezort zemědělství, je tato ideová konference tou nejlepší příležitostí jak se probudit z uspokojení z vládnutí a začít tvrdě pracovat nejen zbývajících roky do voleb, ale i na přípravě dalšího období. Svým příspěvkem bych rád k tomuto cíli přispěl.

Děkuji vám za pozornost.

Pavel RENSA

MS ODS Havlíčkův Brod

V listopadu minulého roku pan ministr Gandalovič prezentoval záměr privatizovat státní lesy. Okamžitě se zvedly dvě vlny názorů – vlna nesouhlasu a vlnka souhlasu. Já se jednoznačně počítám k oné vlnce.

Na ideové konferenci v roce 2003 jsem o státním vlastnictví lesů hovořil. Řekl jsem tehdy, že bychom se měli připravit na to, že v otázce lesů budeme vyzváni k harmonizaci státního vlastnictví s obecnými zvyklostmi v zemích západní Evropy. Dnes mohu říci, že přímo vyzváni jsme nebyli, ale stalo se něco jiného.

Jak patrně většina přítomných ví, stát vlastní více než polovinu všech lesů v Česku (cca 60 %) a většinu z nich spravuje státní podnik Lesy České republiky, Hradec Králové. Tento podnik od svého vzniku v roce 1992 uplatňuje model hospodaření, kdy na většinu hospodářských činností v lesích uzavírá obchodní smlouvy s tzv. obslužnými firmami. Tento vztah fungoval zhruba 10 let, než byl některými firmami zpochybněn. Situace se vyhroutil natolik, že naší republice bylo Evropskou unií uloženo smlouvy pro činnosti ve státních lesích uzavírat v režimu zákona o zadávání veřejných zakázek. Tento zásah EU považuji za první připomenutí, že se státním vlastnictvím lesů není u nás něco v pořádku. Že bychom se měli zamyslet, proč stát lesy v takovém množství vlastní, jak je získal a jaký to má vliv na hospodaření v ostatních, nestátních lesích.

K nabytí lesů státem bych chtěl uvést pouze některá fakta. Do roku 1918 se na území dnešního Česka nacházelo pouze necelých 10 tisíc ha lesů. Do roku 1938 stát zabral a postupně vyplatil další lesy, takže v roce 1938 vlastnil cca 435 tisíc ha, tedy cca 17,5 % všech lesů na území dnešního Česka. Zhruba 2/3 až 3/4 dnes vlastněných lesů stát získal po roce 1945 konfiskacemi bez náhrady. Většina dnes státních lesů je tedy pozůstatek doby vlády komunistů.

V současné době se vedou diskuse o tom, zda bylo správné Lesy ČR, s.p. Hradec Králové zakládat v podobě, jakou mají dodnes, zda je východiskem z dnešní situace jejich reorganizace či modifikace vztahů s obslužnými firmami. Lesy ČR nebyly založeny, aby ještě v roce 2008 obhospodařovaly takovou výměru lesů, jakou dnes spravují. Pokud někdo tvrdí opak, neříká pravdu.

Lesy ČR dostaly do vínku tři základní úkoly:

- privatizovat podniky státních lesů, avšak bez půdy (stalo se),
- provést restituce lesů (sice se zádrhely, ale stalo se),
- zabezpečit privatizaci lesů, které by nebylo možné označit za základní lesní fond (nestalo se).

Po privatizaci státních lesů se Lesy ČR měly transformovat do podoby správce již ne dominantní formy vlastnictví lesů.

Že tomu tak bylo, mohu doložit následujícím. V dubnu 1990 byla novelizována Ústava, kde v čl. 10 bylo uvedeno, že ve státním vlastnictví je (mimo jiné) „základní lesní půdní fond“, přičemž podrobnosti měl stanovit zákon. Počátkem roku 1991 byla při ministerstvu zemědělství ustavena komise, která měla připravit nový lesní zákon a současně definovat, co je to „základní lesní půdní fond“, což by se rovnalo ortelů nad státními lesy. Bylo jasné, že státní by měly zůstat především lesy jiné než hospodářské. Za této situace byly založeny Lesy ČR jako státní podnik a bývalé lesní závody transformovány na obslužné firmy a privatizovány.

Avšak přišly volby 1992, nová Ústava ČR, a ta již neobsahovala nic o základním lesním půdním fondu ve vlastnictví státu. Následoval nádech a počátkem roku 1993 byl záměr privatizace změněn na pouhé arondace.

S odstupem 15 let jsem stále přesvědčen, že vznik jednoho podniku Lesy ČR a privatizovaných obslužných provozů byl krok správným směrem, neboť to byl model pouze na přechodnou dobu. Bohužel rozhodnutí neprivatizovat rozhodující část státních lesů tomuto modelu záhy podtrhlo nohy. Současný stav je pouhým zakonzervováním přechodného období, a to se všemi negativy, která tento vztah má, která ale zpočátku neměla rozhodující vliv na hospodaření ve státních lesích.

Řešení nevidím v decentralizaci podniku na krajská ředitelství, případně zapojování samospráv či dokonce majetkových převodech na kraje či obce. Víme přece dobře, že slovo samospráva rovná se opět politika, pouze na jiné úrovni. A jak dopadlo prolínání politiky a ekonomiky, resp. ovlivnění ekonomiky politikou, toho je důkazem celá éra komunismu.

Ano, privatizace, to je, na co lesy stále ještě čekají. A také ano, veřejné mínění bude proti, lesy jsou přece především příroda a privatizovat přírodu? No to snad ne, to by byl tunel! To není názor někoho z ulice, to jsem pouze uvedl slova jednoho dosti vysokého funkcionáře ODS. Já to ale vidím trochu jinak.

Co je posláním a úlohou státu, musí přece říci základní právní dokument – Ústava. Pokud tato neuvádí nic o tom, že stát může vlastnit hospodářsky využitelný majetek či dokonce podnikat, potom nevidím ani důvod pro vlastnictví takového majetku, a už vůbec ne pro vydávání zákonů o státním podniku a zakládání takových podniků. Ano, po éře socialismu jsme zdědili stát, který vlastnil obrovské množství majetku. Ale má ho vlastnit i nadále?

Nahlédneme-li do obchodního zákoníku, hned v § 2 se můžeme dočíst, co je to podnikání – že je to soustavná činnost, prováděná za účelem dosažení zisku. Je snad posláním státu vytvářet zisk? Ne. Stát má pouze vybírat daně, aby za ně svým občanům zabezpečil, co nikdo jiný zabezpečit nemůže. Stát nemá podnikat, ale pouze podnikatelské prostředí vytvářet, definovat pravidla a zabezpečit případného arbitra. Jinými slovy vykolíkovat a nalajnovat hřiště, říci, jak se kope do meruny, co je to gól a co faul, a kdo to může pískat. Ale ne, že bude současně běhat po hřišti, čekat do balónu a při tom mít pravomoc měnit pravidla hry. Protože ji-

nak stát riskuje pokoušení, že předpisy bude upravovat tak, aby vyhovovaly především jím založeným podnikům.

Před nedávnem jsem se dočetl o záměru ministerstva zemědělství redukovat některé právní předpisy s cílem ulevit zemědělcům od obtěžování státem. Skvělý nápad, napadá mě reklamní slogan. Jenom bych chtěl požádat o rozšíření i na úsek lesního hospodářství. I tam je právní prostředí přímo zaneřáděno, bohužel nejen po osmileté vládě levice. Řadu příkladů bych mohl uvést hned, stačí ale jeden.

Do roku 1995 bylo možné v lesích dělat až tříhektarové holiny, v některých případech až pětihektarové. Ve smrku nic neobvyklého či škodlivého, v sousedním zahraničí též normální hospodaření. Od roku 1996 jsou možné pouze hektarové holiny, bez možnosti výjimky, od roku 2002 je holina větší než 1,5 ha již trestný čin, který v zahraničí vůbec neznají. A to díky naprosto nepravdivé a lživé argumentaci předkladatele, za nezájmu či souhlasu ODS. Přitom v současné době byla ministerstvem životního prostředí Národnímu parku Šumava udělena generální výjimka ze zákonem stanovené lhůty zalesnění holin ze 2 na celkových 30 let, a to bez ohledu na výměru holiny. Nezbyvá než se ptát: Proboha, co tak strašného se děje vykácením 1,5 ha normálního lesa, že je to trestný čin, když v NP Šumava mohou ponechávat holiny bez omezení plochy 30 let nezalesněné?

K přesvědčení, že podstatnou část státních lesů je třeba privatizovat, mě vedou dvě okolnosti, přičemž o jedné se zmíním hned, o druhé později.

Jsme členy ODS, politické strany, která má svůj politický program a také stanov, jejichž dodržování je povinností každého člena ODS. V těchto stanovách máme napsáno něco o tom, že jako členové ODS budeme „aktivně spoluvytvářet soukromé vlastnictví a volný trh zboží, práce a myšlenek“. Privatizace státních lesů je nejen v souladu s našimi stanovami, ale stanov nám to přímo ukládají. Těm, kdo by ale uvažovali o odstátnění lesů převodem na samosprávu, bych chtěl připomenout stejný článek stanov, ale jiný bod, ve kterém se říká něco o tom, že nám „jsou cizí jakékoliv socializující a kolektivizující tendence v ekonomice i politice“.

Nejsem zemědělec, přesto bych k zemědělství chtěl něco říct. Na oblasti v Havlíčkově Brodě máme mezi sebou členy ODS, kteří jsou též zemědělskými restituenty. Protože se nemohou domoci svých práv, místní sdružení ODS v Krucemburku vydalo výzvu, adresovanou všem sdružením a orgánům ODS. Kolegům jsem slíbil seznámit vás s touto výzvou :

Krucemburská výzva

„Adresujeme tuto výzvu všem MS, OR, RR i VR ODS s žádostí o připojení se k výzvě, adresované vládě České republiky.

Žádáme vládu ČR o urychlené předložení zákona vycházejícího ze zákona č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech,

následných doplňků, novelizací i rozhodnutí Ústavního soudu, směřující ke konečnému vypořádání majetkových podílů restituentů.

Každá vláda rozhodnutí o konečném vypořádání družstev s restituenty neustále odkládá. Je ostudou České republiky, že ani po 19 letech od změny režimu komunistické totality není umožněno restituentům konečné vypořádání a dovolání se svých práv.

Transformovaná zemědělská družstva a jejich právníci vědí o mezeře v zákonech a v žádostech restituentů o vypořádání restitucí z této situace vycházejí, odmítají vypořádání a neustále jej oddalují. Vědí, že vymáhání restitucí cestou práva je zdolouhavé, protože i soudy nemají v této otázce jasno, dopouští se soudních přehmatů a generace restituentů pomalu vymírá.

Stát ponechal vymáhání restitucí zákonnou soudní cestou, která je finančně náročná, a mnohdy náklady na právní zastoupení restituentů vysoce překračují stanovenou dlužnou částku z restituce. Žádáme proto vládu ČR o urychlenou nápravu a předložení zákona se stanovením datumu konečného vypořádání restitucí.

*Za MS ODS Kruceburk
předseda Petr Coufal*

Na závěr bych chtěl říci několik slov k životnímu prostředí. Vzpomínám na jednu myšlenku z článku profesora Moldana v časopise Živa v polovině devadesátých let. Bohužel dnes už nevím, který to bylo rok, jak se článek jmenoval a o čem všem byl, pouze se pokusím o reprodukci toho, co jsem četl :

„Lidstvo zachrání planetu Zemi pro příští generace pouze tehdy, až ji celou rozparceluje, až každá půda země bude mít konkrétního vlastníka. Protože se nestává, že by lidé zdevastovali svoje zahrádky najednou.“

Pokud by pan profesor namítal, že to tak nenapsal, že to bylo jinak nebo vyjadřoval něco jiného, nebo by se nenašel nikdo, komu by bylo možné ji připsat, potom bych se k autorství této myšlenky hlásil sám. Jsem totiž přesvědčen, že naši předkové, sedláci a vlastníci lesů, tvořili přírodu a příznivé životní prostředí hospodařením na vlastním dávno před tím, než bylo vynalezeno slovo „ekologie“.

A to je ta druhá okolnost, proč si myslím, že by měly být dosud státní lesy z větší části privatizovány převodem na fyzické osoby. Jako lesák – taxátor jsem ještě v 80. letech zařizoval tzv. selštiny, což byly lesy dřívějších drobných vlastníků, tvořící výplň mezi lesy dřívějších velkostatků. Z lesnického a hospodářského hlediska nic moc, někdy až hrůza, co majetek, to jiný les, ale ta ekologická stabilita! V diskusích s kolegy lesáky jsme došli k závěru, že, alespoň v podmínkách Českomoravské vrchoviny, jsou dnes ekologicky nejstabilnější právě lesy po tzv. devastačních těžbách. Lesy po těch, kvůli kterým byl novelizován trestní zákoník a zaveden trestný čin „Poškození lesa těžbou“. Paradoxy života, že.

Privatizace lesů nás nemine. Které, kolik, komu, jak a za kolik, mám v hlavě dávno srovnané. Už patnáct let.

Miroslav TYL

OS ODS Praha 10

Je jistě namístě otázka, zda v poločase volebního období je nejhodnější chvíle k ideovým výhledům. Na druhé straně by nosné ideje měly provázet nejvýznamnější politickou stranu bez ohledu na naši momentální pozici ve vládě či opozici. Z toho pohledu se budu zabývat především naší agrární politikou.

Neutrálně konstatuji, že jsme v uplynulých dvou letech nepoužili náš volební program pro zemědělství a že na rozdíl od fiskální reformy, zdravotnictví, důchodů a sociálních záležitostí, vnitra nebo spravedlnosti přicházíme s reformními tezemi tento měsíc. Paní ministryně Vicenová a Petr Gandalovič se úspěšně vypořádávali s návaem vlastní i bruselské administrativy bez deklarované i bez realizované zásadní změny agrární politiky, jak byla nastavena nejen po 8 let socialistické vlády, ale v některých otázkách (např. lesnické politiky) už od roku 1993. Po celé dva roky jsme neslyšeli od našich ministrů, zda a v čem byla minulá agrární strategie zhoubná. Kdyby neexistovala permanentní parlamentní válka o směr a obrysy transformace z počátku devadesátých let, tak bychom si ani nemohli být jisti, zda v zemědělství nechceme pokračovat v praxi socialistických vlád.

Např. velmi problematická teze o rychlém prodeji více než čtvrt milionu ha státní zemědělské půdy výhradně současným nájemcům je jako vystřižená z volebního programu ČSSD z r. 2002. Navíc o příslibu zrušení předkupního práva státu na takto exkluzivně získanou půdu se doposud bývalým managementům JZD a ČSSS ani nesnilo. Je si vláda vůbec vědoma, že právě zde podléhá klíčovému lobbystickému požadavku pouze několika stovek meganájemců? Ví, že tím zároveň zcela popírá další svůj slib, a to umožnit vstup nových farmářů do podnikání?

Také dědictví zelené ideologické teze o spásonosných biopalivech jsme přijali nadšeně a nerozeznali její falešný základ. V zákonech jsme se zavázali dotovat energeticky absurdní systém a pomohli tak mj. zvýšit ceny potravin. Bruselské i naše vystřízlivění bude drahé a bude ještě nějakou dobu trvat.

Naše strategie v pozemkových úpravách, vodohospodářských a protierozních zásadách má společný technicistní charakter předchozích „tvůrců přírody“ v nepochopení nutně klesající role státu. V souvislosti s těmito zásahy není ani jedním slovem zmíněn vlastník pozemků, jediný opravdový a spolehlivý tvůrce české krajiny.

Příslib dokončení vyrovnání transformačních závazků bývalých JZD pro několik tisíc oprávněných osob byl uchopen příslibem dalšího zákona namísto standardního umožnění cestou práva. Ocituji nyní mé smutně přesné varování P. Gandalovičovi z července 2007:

str.2, bod IV. „V předložené podobě (zákon) patrně neprojde ani legislativní radou vlády, ani poslaneckou sněmovnou, nemluvě o případném riziku jeho zásadní redukce Ústavním soudem.“

Patrně s nejhouževnatějším protihráčem se setkáváme při státním hospodaření v Lesích ČR. Lesnické akciové společnosti státu v jeho lesích za posledních 15 let nedopřály ani 20 % z celkového čistého zisku a státní dojnou krávu si nejnověji pojistily na další tři roky. Nevyužili jsme velké příležitosti při loňské větrné kalamitě ani při současném poklesu cen dřeva, abychom trpké dědictví minulosti zlomili. Skupina lesních a.s. patří mezi několik málo uskupení, která už státu přerostla přes hlavu, a občané tak jsou odsouzeni sledovat pouze varianty státních rezignací. Tomu také odpovídá absolutní absence zmínky o naší lesnické strategii v nyní představené reformě.

Na závěr opustím zemědělství. Více než 15 let pocituji prokletí naší neschopnosti formulovat a provádět pravicovou politiku v sociální oblasti a v oblasti životního prostředí. Zdá se, že první z obou monopolů jiných politických stran byl konečně Petrem Nečasem vytržen ČSSD. Na pravicové základy problematiky životního prostředí však stále čekáme.

A úplně na závěr souhrnnou nosnou ideu pro naši strategii po roce 2010: Můj celoživotní pocit a čtyřicetiletá politická zkušenost praví: méně kompetencí nejen státu, ale i krajů a obcí. To přinese více individuální odpovědnosti.

Děkuji za vaši pozornost.

Tomáš VANĚK

ODS Praha-západ

K čemu je „boj“ proti klimatické změně?

LISABONSKÁ SMLOUVA

- **“Cílem EU je zaujmout v mezinárodním společenství přední pozici v boji proti klimatickým změnám, což potvrzuje svým aktivním vystupováním v mezinárodních jednáních, v rámci nichž se snaží o postupné sbližování zatím stále rozdílných představ významných znečišťovatelů o nové podobě společného závazku v boji proti změně klimatu”.**

NICMÉNĚ JAKÁ JSOU FAKTA?

- - klimatické změny probíhají neustále
- - dosud žádná klimatická změna v historii nebyla „vratná“
- - podíl člověka na těchto změnách je vyhodnocován na základě matematických modelů, které jsou založeny na velice omezených souborech dat a nejsou experimentálně ověřitelné, takže jejich výpovědní hodnota je sporná
- - ještě méně údajů je zde k dispozici o možnosti člověka tuto změnu zastavit nebo zmírnit.

O CO TEDY JDE?

- Čísla hovoří zcela jasně – pokud Evropa sníží či zvýší produkci CO₂ o 20%, neznamená to v celosvětovém měřítku téměř nic – není to víc než 2%.
- 1) Úprk politiků „vpřed“
- 2) EU integrace „zadními vrátky“.

VÝCHODISKA PRO ČR

- Vzhledem k výše zmíněným faktům, je jediné racionální řešení přizpůsobit se změně klimatu, případně změnu klimatu využít, protože zvyšování teploty není vždy na škodu, a soustředit se především na energetickou soběstačnost.
-
- Zde nejsou naprosto řešením ani biopaliva ani OZE – a náš současný závazek 13% pokládám za odporující přírodním zákonům.
- Řešením, z hlediska bezpečnosti, není ani plyn.
- Úspory jsou samozřejmě nezbytné, ale jejich potenciál je velice omezený.

SOUHRN

- Řešením pro Českou republiku jsou tedy investice do výzkumu, a to jak klimatické změny tak i nových technologií, včasná adaptace a rozvoj jaderné energetiky.
- V žádném případě to není ekonomicky nesmyslné „závazkové hnutí“

A na závěr citát -
„Kdo zapomněl na vlastní minulost je odsouzen k tomu ji znovu prožít“.

Takže – „poručíme větru dešti“ .....

Děkuji za pozornost

Vilém ŽÁK

*náměstek hejtmana Středočeského kraje pro životní prostředí,
zemědělství, informatiku, územní a stavební řízení*

Povinné téma, nebo cesta k trvalému volebnímu úspěchu?

ODS a životní prostředí

POVINNÉ TÉMA NEBO CESTA K TRVALÉMU VOLEBNÍMU ÚSPĚCHU ?

DEFINICE VÝCHOZÍHO STAVU

- Jsme vlastní vinou nepravdivě prezentováni jako strana, pro kterou jsou problémy životního prostředí druhohadou záležitostí
- Rezignovali jsme na aktivní politiku ŽP
- Neumíme oslovit našeho voliče

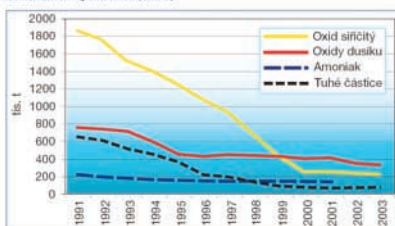
ODS a životní prostředí

POVINNÉ TÉMA NEBO CESTA K TRVALÉMU VOLEBNÍMU ÚSPĚCHU ?

Axióm č. 1

Jsme vlastní vinou nepravdivě prezentováni jako strana, pro kterou jsou problémy životního prostředí druhořadou záležitostí

Emise hlavních znečišťujících látek (CHMU)

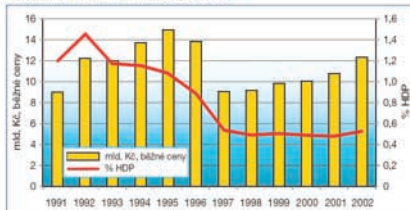
ODS a životní prostředí

POVINNÉ TÉMA NEBO CESTA K TRVALÉMU VOLEBNÍMU ÚSPĚCHU ?

Axióm č. 1

Jsme vlastní vinou nepravdivě prezentováni jako strana, pro kterou jsou problémy životního prostředí druhořadou záležitostí

Výdaje na životní prostředí z centrálních zdrojů (CSU)

ODS a životní prostředí

POVINNÉ TÉMA NEBO CESTA K TRVALÉMU VOLEBNÍMU ÚSPĚCHU ?

Axióm č. 2

Rezignovali jsme na aktivní politiku ŽP

A DŮSLEDKY ?

ODS a životní prostředí

POVINNÉ TÉMA NEBO CESTA K TRVALÉMU VOLEBNÍMU ÚSPĚCHU ?

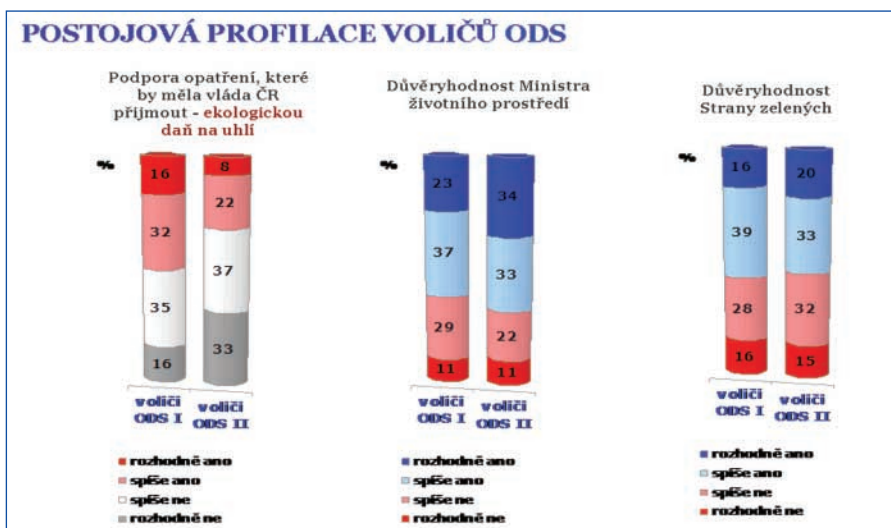
- MŽP je zcela v rukou Strany zelených a sprátených NGO, které v podstatě přestaly být nevládními
- Většina strategií z dlíny MŽP směřuje tvrdě za získáním vlivu a moci
- Do environmentální legislativy stále častěji vstupují ideologická dogmata místo věcných řešení
- 15,3 mld EUR v OP ŽP

ODS a životní prostředí

POVINNÉ TÉMA NEBO CESTA K TRVALÉMU VOLEBNÍMU ÚSPĚCHU ?

Axióm č. 3
Neumíme oslovit našeho voliče

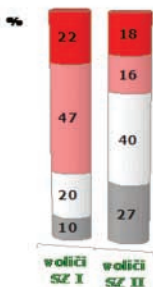
A DŮSLEDKY ?

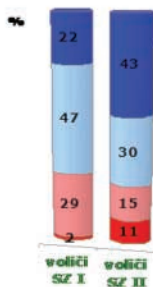
POSTOJOVÁ PROFILACE VOLIČŮ SZ

Podpora opatření, které by měla vláda ČR přijmout - ekologickou daň na uhlí

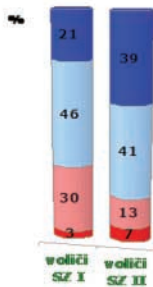
■ rozhodně ano
■ spíše ano
□ spíše ne
■ rozhodně ne

Důvěryhodnost Ministra životního prostředí

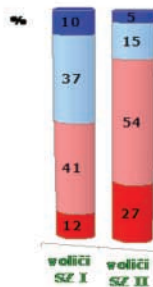
■ rozhodně ano
■ spíše ano
■ spíše ne
■ rozhodně ne

Důvěryhodnost Strany zelených

■ rozhodně ano
■ spíše ano
■ spíše ne
■ rozhodně ne

Důvěryhodnost ostatních politických strany kromě Strany zelených

■ rozhodně ano
■ spíše ano
■ spíše ne
■ rozhodně ne

V. IDEOVÁ KONFERENCE ODS

Hradec Králové, 26. dubna 2008

ODS NA ČESKÉ
POLITICKÉ SCÉNĚ

21.
STOLETÍ

edice Knihovna ODS č. 20

Vychází v nákladu 1000 Ks
Vydala Hlavní kancelář ODS
Jánský vršek 13, 118 00 Praha 1

tel.: 234 707 111
fax: 234 707 102
e-mail: info@ods.cz
www.ods.cz

Foto Luděk Krušínský